

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

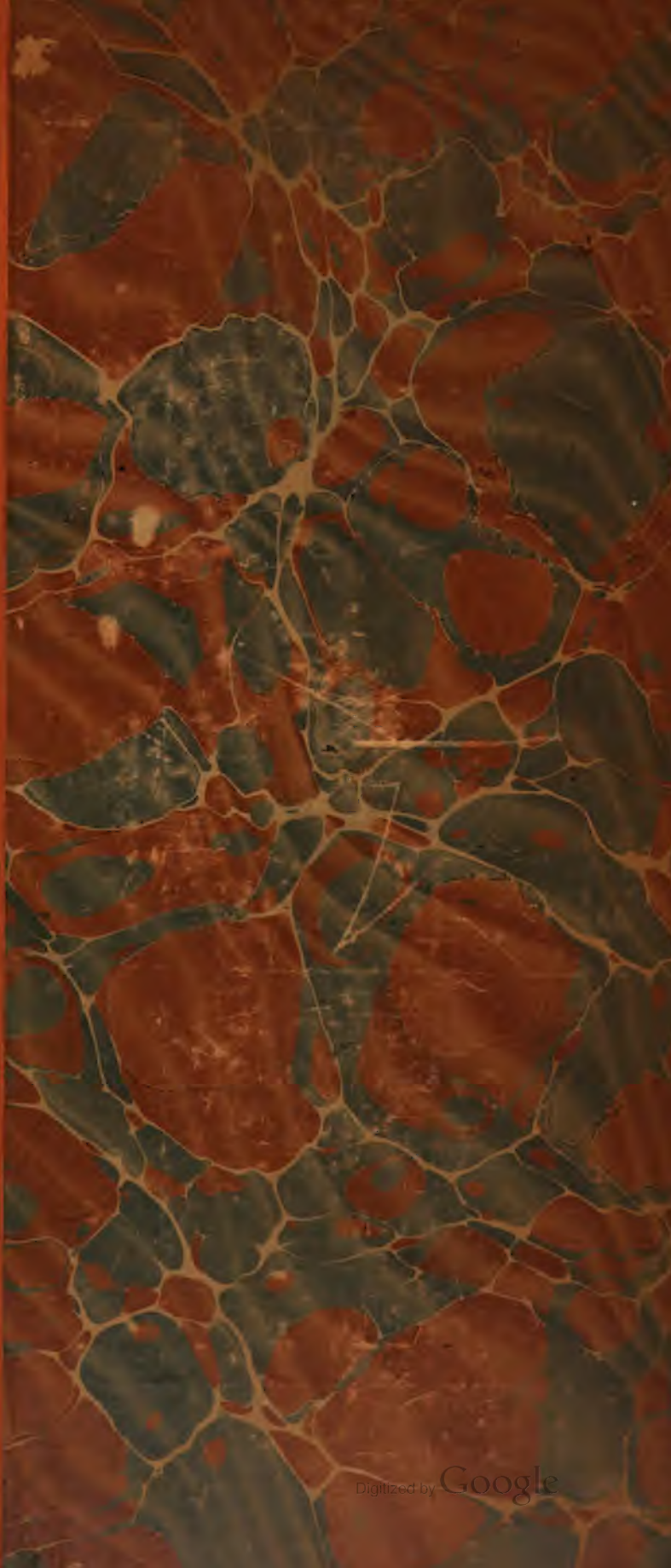
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Class
1329
02

class 1329.02

Harvard College Library

FROM THE

CONSTANTIUS FUND

Established by Professor E. A. SOPHOCLES of Harvard University for "the purchase of Greek and Latin books, (the ancient classics) or of Arabic books, or of books illustrating or explaining such Greek, Latin, or Arabic books." (Will, dated 1880.)

DE EPISTULIS IMPERATORUM
MAGISTRATUUMQUE ROMANORUM

o

DE EPISTULIS

(ALIIQUE TITULIS)

IMPERATORUM MAGISTRATUUMQUE ROMANORUM

QUAS AB AETATE AUGUSTI USQUE AD CONSTANTINUM

GRAECE SCRIPTAS

LAPIDES POPYRIVE SERVAVERUNT.

THESIM PROPONEBAT FACULTATI LITTERARUM PARISENSI

LÉON LAFOSCADE

Facultatis Parisiensis et Scholae Altorum Studiorum olim alumnus,
In ordine litterarum aggregatus,
Nunc professor in Insulensi Lyceo.

INSULIS

EDEBANT FRATRES LE BIGOT

25, VIAE QUAE DICITUR NICOLAS LEBLANC, 25

—
MDCCCII

Class 1329.02
~~12245.17.5~~

Constantine fund

HUJUS OPERIS SUASORI

DOCTISSIMO VIRO G. FOUGÈRES

D. D. D.

BIBLIOGRAPHIA

I. — Siglorum catalogus.

- A. C. — Ante Christum.
A. D. — Anno Domini (post Christum).
AFM — *Archäologisch-epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich-Untergarn et — Jahreshefte des österreichischen archäologischen Institutes in Wien.*
BCH — *Bulletin de Correspondance Hellénique.*
BGU — *Aegyptische Urkunden aus den königlichen Museen zu Berlin (Griechische Urkunden)*, 2 vol. cum 8 fasc. voluminis III, in-fol., Berlin, 1892-1901.
CIA — *Corpus inscriptionum Atticarum (Inscriptiones Atticas aetatis romanae edidit Dittenberger in t. III)*, 2 vol., in-fol., Berolini, 1878-1882.
CIG — *Corpus inscriptionum Graecarum*, ed. Boeckius, etc., 5 vol., in-fol., Berolini, 1828-1853.
CIL — *Corpus inscriptionum Latinarum*, ed. Mommsen, etc., in-fol., Berolini, ab anno 1863.
Ditt. Syll.¹ — Dittenberger : *Sylloge inscriptionum Graecarum*, 2 vol., in-8, Lipsiae, 1883.
Ditt. Syll.² — *Sylloge inscriptionum Graecarum*. iterum edidit, 3 vol., in-8, Lipsiae, 1898-1901.
'Εφ. 'Αρχ — 'Εφημερίς αρχαιολογική
Fayûm pap. — Grenfell-Hunt-Hogarth : *Fayûm towns and their papyri* (Egypt Exploration Fund, — Graeco-Roman Branch), in-4, London, 1900.
IBM — *The collection of ancient Greek inscriptions in the British Museum.* Pars I. Attika, ed. Hicks, in-fol., Oxford, 1874. — Pars II. Megara, etc., ed. Newton, in-fol., Oxford, 1893. — Pars III. Priene, etc., ed. Hicks, in-fol., Oxford, 1890. — Pars. IV. Knidos, etc., ed. Hirschfeld, in-fol. Oxford, 1893.
IGS — *Corpus inscriptionum Graecarum Graeciae Septentrionalis*, ed. Dittenberger. — T. I, in-fol., Berolini, 1892; t. II, fasc. 1, in-fol., Berolini. 1897.

- IMA — *Inscriptiones Graecae insularum Maris Aegaei*. — Fasc. 1, Rhodi, etc., ed. Hiller de Gärtringen, in-fol., Berolini, 1895; fasc. 2, Lesbi, etc., ed. Paton, in-fol., Berolini, 1899; fasc. 3, Symes, etc., ed. Hiller de Gärtringen, in-fol., Berolini, 1898.
- JHS = *The Journal of Hellenic Studies*.
- ΚΕΦΣ — Περιοδικὸν τοῦ ἐν Κ/πόλει Ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ Συλλόγου.
- MDAI — *Mittheilungen des Kaiserlich deutschen archäologischen Instituts* (Athenische Abtheilung).
- MKB — Μουσείον καὶ βιβλιοθήκη τῆς ἐν Σμύρνῃ Εὐαγγελικῆς Σχολῆς.
- Opr. — Heberdey (R.) : *Opramoas, Inschriften vom Heroon zu Rhodiapolis*, in-8, Wien, 1897.
- Oxyrh. pap. — Grenfell-Hunt : *The Oxyrhynchus papyri* (Egypt Exploration Fund, — Graeco-Roman branch.), 2 vol., in-4, London, 1898-1899.
- REG — *Revue des Études Grecques*.
- Wad. — Le Bas-Waddington. — *Voyage archéologique en Grèce et en Asie Mineure* in-fol., Lutetiae Parisiorum, 1847-1877. Cujus operis, ii fasciculi qui ad inscriptiones pertinent, si ad paginarum rationem respicis, tribus voluminibus referri debent. (I Attique, etc., II Mégaride, etc., III, Asie Mineure etc.)
- Wad. Expl. — Ad quod corpus se quoque referunt commentarii (*Explication des inscriptions*) quorum in fine (III, p. 653-744) invenimus :
- Wad. Fast. — *Fastes des provinces asiatiques de l'empire romain*, (quorum altera editio, in-8, Paris, 1872, eandem numerorum, non paginarum, rationem praebet).

II. — Catalogus librorum qui non siglis designantur.

- BENNDORF und NIEMANN. — *Reisen in Lykien und Karien*, in-fol., Wien, 1884.
- BLASS (F.) — *Grammatik des neutestamentlichen Griechisch*, in 8, Göttingen, 1896.
- BRUNS⁶ (C. G.) — *Fontes Juris Romani antiqui* (Ed. sexta), in-8, Friburgi in Brisgavia, 1893. Vol. prius.
- CONZE (A.) — *Die Ergebnisse der Ausgrabungen zu Pergamon*, in-4, Berlin, 1880. Vol. prius.
- DIETERICH (K.) — *Untersuchungen zur Geschichte der griechischen Sprache von der hellenistischen Zeit bis zum 10 Jahrh. n. Chr.* (*Byzantinisches Archiv*, Heft I), in-8, Leipzig, 1898.
- DÜRR (J.) — *Die Reisen des Kaisers Hadrian* (Abhandlungen des archäologisch-epigraphischen Seminars der Universität Wien, II), in-8, Leipzig, 1898.
- ECKINGER (Th.) — *Die Orthographie lateinischer Wörter in griechischen Inschriften* (Züricher Diss.), in-8, München, 1892.

- FLINDERS PETRIE (W. M.) — *History of Egypt* (Vol. V — Grafton-Milne), in-16, London, 1898.
- FOUCART (P.) — *Rapport sur un sénatus-consulte* (de Thisbé). *Archiv. des miss. scient. et litt.* Deuxième série, t. VII, p. 321-379, Paris, 1872.
- FOUGÈRES (G.) — *De Lyciorum Communi*, in-8, Lutetiae Parisiorum, 1898.
- FRÄNKEL (M.) — *Die Allerthümer von Pergamon* (VIII, 2 — *Inschriften von Pergamon*, II, Römische Zeit), in-4, Berlin, 1894.
- GUIRAUD (P.) — *Les Assemblées provinciales dans l'Empire romain*, in-8, Paris, 1887.
- HAMILTON (W.) — *Researches in Asia Minor*, 2 vol. London, 1842.
- HEBERDEY und KALINKA. — *Eine neue Ehrentiste aus Lykien* (Serta Harteliana 1-7), in-4, Wien, 1896.
- HEBERDEY und KALINKA. — *Bericht über zwei Reisen in süd-westlichen Kleinasien* (*Denkschriften der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien. Philosophisch-Historische Classe, Band XLV*), in-4, Wien, 1896. — Vide quoque supra Opr.
- HICKS (E. L.) — *A Manual of Greek historical inscriptions*, in-8, Oxford, 1882.
- HOLLEAUX (M.) — *Discours prononcé par Néron à Corinthe*, in-4, Lyon, 1889.
- JANNARIS (A. N.) — *An historical Greek Grammar*, in-8, London, 1897.
- KÄLKER (F.) — *Quaestiones de elocutione Polybiana* (*Leipz. Studien*, III, 217-320), Leipzig, 1880.
- KAIBEL (G.) — *Inscriptiones Graecae Siciliae et Italiae, etc.*, in-fol., Bero-
lini, 1890 sq.
- KEIL (C.) — *Sylloge inscriptionum Boeoticarum*, in-8, Lipsiae, 1847.
- KENYON (F. G.) — *Greek Papyri in the British Museum*, 2 vol. in-4, London, 1893.
- LATYSHEV (B.) — *Inscriptiones antiquae orae septentrionalis Ponti-Euxini*, 2 vol. in-4, Petropoli, 1885-1896.
- LATYSHEV (B.) — *Matériaux pour servir à l'Archéologie de la Russie*, fasc. 9, Petropoli, 1892.
- LEAKE (W. M.) — *Travels in the Morea*, 3 vol. in-8, London, 1830.
- LEAKE (W. M.) — *Travels in northern Greece*, 4 vol. in-8, London, 1835.
- LÉVY (I.) — *Etudes sur la vie municipale dans l'Asie Mineure sous les Antonins* (1re-2e série) REG VIII (1893), p. 203 sq., et XII (1899), p. 255 sq.
- MAYSER (Edwin.) — *Grammatik der griechischen Papyri aus der Ptolemäer Zeit*, 2 fasc. in-8, Stuttgart, 1898-1900.
- MEISTERHANS² (K.) — *Grammatik der attischen Inschriften* (ed. II), in-8, Berlin, 1888.
- MICHEL (Ch.) — *Recueil d'inscriptions Grecques*, 6 fasc. in-8, Paris-Bruxelles, 1897-1900.

- MOMMSEN (Th.) und BLÜMNER (H.) — *Der Maximaltarif des Diokletian.* Her. von Th. Mommsen, erläutert von H. Blümner, in-4, Berlin, 1893.
- MOULTON (James Hope). — *Grammatical notes from the Papyri* (*Classical Review* XV (1901), p. 31-38).
- PATON and HICKS. — *The inscriptions of Cos*, in-4, Oxford, 1891.
- PERROT (G.) — *Exploration archéologique de la Galatie et de la Bithynie.* Vol. I, in-fol., Paris, 1872.
- PSICHARI (J.) — *Etudes de philologie néo-grecque* (Bibliothèque de l'École des Hautes Études, fasc. 92). Vide praesertim *Préface* III, et L. Lafascade, *Influence du latin sur le grec* (p. 139-254), in-8, Paris, 1892.
- ROSS (L.) — *Inscriptiones Graecae ineditae*, 3 fasc., in-8, Naupliae, Athenis, Berolini, 1834-1845.
- SCHWEIZER (E.). — *Grammatik der Pergamenischen Inschriften*, in-8, Berlin, 1898.
- SICKINGER (A.) — *De linguae latinae apud Plutarchum reliquiis* (Diss. Heidelberg) in-8, Heidelberg, 1883.
- SOPHOCLIS (E. A.) — *Greek Lexicon* in-4, New-York, 1887.
- TEXIER (Ch.) — *Voyage en Asie Mineure*, in-fol., Paris, 1882.
- THUMB (A.) — *Die Griechische Sprache im Zeitalter des Hellenismus*, in-8, Strassburg, 1901.
- ULRICH (H. N.) — *Reisen und Forschungen in Griechenland*, Erster Theil, in-8, Bremen, 1840.
- VIERECK (P.) — *Sermo Graecus quo senatus populusque romanus magistratusque populi romani usque ad Tiberii Caesaris aetatem in scriptis publicis usi sunt examinatur*, in-4, Gottingae, 1888.
- WADDINGTON (W. H.). — *Edit de Dioclétien établissant le maximum* (Cl. Wad. III, n. 533; Expl. p. 145 sqq.), in-fol., Paris, 1864.
- WADDINGTON (W. H.) — *Mémoire sur la chronologie de la vie du rhéteur Aelius Aristide* (*Mémoires de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*, XXVI, 1), in-4, Paris, 1877.
- WESCHER (C.) — *Étude sur le monument bilingue de Delphes*, in-4, Paris, 1868.
- WOOD (J. T.) — *Discoveries at Ephesus*, in-4, London, 1877.
- ZIEBARTH (E.) — *Das Griechische Vereinswesen* (Preisschriften von der fürstlich-Jablonowski'schen Gesellschaft zu Leipzig XXXIV), in-4, Leipzig, 1896.

Quibus libris adjungendae sunt notissimae syllogae (Revue etc.) quas facillime quisque agnoscet. Vide alioquin de pluribus *Comparationem numerorum*, post indices.

PROOEMIUM

Fere quidem nova est ea res quam paululum in hoc libello attingere volumus. Etenim ut multi jam scrutati sunt quantum graecum ingenium in litteras romanas et in ipsum sermonem latinum se immiscuerit, ita paucissimi et tantum recentes grammatici iis sermonis graeci sentiis ac verbis operam dederunt quae seu a Graecis seu a Romanis adhibita, aliquatenus sermonem latinum redolerent. Neque injuria hoc ipso anno A. Thumb scribere poterat, materiem laudabiliter quidem paratam, nondum vero tractatam fuisse (1) Ipsi sane, dum praeclaris doctissimi Psicharii auspiciis argumentum hujus generis anno 1892 aggredimur (2), propositum potius habebamus fundamenta explorandi quam aedificia struendi. Nemo tamen dubitabit quin monumentum verum jam in parte quadam hujus rei Viereck exegerit, cum suum clarissimum « Sermonem Graecum » ederet. Cui libro hunc alterum libellum nostrum tanquam humilem appendicem scripsimus, quippe qui titulos ejusdem generis ad aetatem posteriorem pertinentes collegerimus.

Tantus vero est numerus inscriptionum atque etiam papyrorum ad hunc diem in lucem proditarum, ut nos

(1) Die griechische Sprache, p. 157 : « über dankenswerte Vorarbeiten sind wir noch nicht hinausgekommen ».

(2) In nostra dissertatione Influence du latin sur le grec; vide prooemium Partis II.

errare sine dubio necesse fuisset, nisi peritissimos duces imperitissimi ipsi invenissemus. Officium quidem haud asperum explebimus si doctis viris gratias reddiderimus qui nos aut ad hanc operam ineundam disciplina sua paraverint, aut ad conficiendam consilio adjuverint. Quorum in numero sunt cum eminentissimi et Facultatis Parisiensis et Scholae Altorum Studiorum dictae professores (1), tum doctissimus suasor nostri operis G. Fougères cujus nomen initio hujus libelli haudquaquam eo digni inscribitur. Alia quoque ejusdem generis gratia tribuenda est iis libris apud quos et catalogi et epitomae titulorum recenter inventorum reperiuntur (2). Non solum vero ad ea nos retulimus quae ibi indicantur, sed ipsi syllogas et corpora evolvere voluimus quorum nomina tum in bibliographia nostra tum in comparatione numerorum proferuntur. Inde orta est Pars I nostri operis, quae legenti catalogum offert titulorum, ubi epistulas proprie dictas saepissime ad verbum exscriptas adjunximus.

De notis brevissimis nostris, ac de Partibus II et III nihil dicemus, praeterquam nos non verum commentarium adortos esse (3). Etenim hoc fere tantum nobis in animo erat, ea legenti aut indicare aut subjicere oculis quae ipse aegre et fortasse frustra apud complures libros quaesivisset. Attamen, dum haec aggredimur, haud extra locum nobis visum est et titulos, temporis ordine summam servato, disponere (4) et supplementa editorum

(1) Inter quos gratissimae quidem et maxime verecundae est recordationi B. Haussoullier ex quo epigraphicae scientiae elementa praestringere nobis contigit.

(2) Praecipue quidquid in Bursiani Jahresberichten et in Revue des Études grecques, et in Revue de Philologie, et in Wilcken Archiv. für Papyrusforschung (I, Leipzig, 1900-1901) de inscriptionibus papyrisve reperire est. Num quoque dicendum est de optimis ac notissimis epigraphicis enchiridiis?

(3) Hoc *libellus* noster a *libro* Viereckii multum distat, ubi doctissimum ac fere absolutum commentarium legere possumus.

(4) Tempora quidem maxime probabilia, sed tantum ex aliorum commentariis praebemus, quippe qui haudquaquam in historiarum scribendarum scientia versemur.

lustrare. Quin, cum ipsi plerosque titulos accurate inspexissemus, non dubitavimus ea generaliter scribere quae nobis digna relatu viderentur. In nostra igitur Parte II id examinatur et cuius generis sint tituli, et quo animo scripti fuerint; denique in Parte III pauca de sermone eorum disserimus. Indices quoque adungere nobis opportunum visum est, cum libellus noster ad id praesertim spectaret ut et grammaticis et historiarum scriptoribus materiam modo quolibet tractandam praeberet. Utinam utrisque, imperfectus quamvis, utilitatem aliquam afferre possit!

PARS I

QUI FUERINT TITULI

(Catalogus titulorum)

IMPERATORUM EPISTULAE ALIAQUE SCRIPTA.

1. Epistula ab Augusto ad Mylasenses scripta, (31 A. C.) Vide Viereck n. VI, et abhinc Ditt. Syll.² n. 350.

2. Epistula ab Augusto scripta ad Eresi incolas post mortem Agrippæ (quæ accidit 12 A. C.) Titulum Eresi repertum edidit IMA II n. 531. Perpauca exstant.

3. Epistula ab Augusto ad Cnidios scripta (9 A. C.) Vide Viereck, n. IX, et, abhinc, Ditt. Syll.² n. 356.

4. Epistula ab Augusto ad Mitylenæos scripta, intra 27 et 25 A. C. Vide Viereck n. XXXI (Addenda). Cf. quoque n. XXX, v. 13-14, ac XXXII.

Quibus titulis non est locus, ut videtur, adjungendi Monumenti Ancyрани cujus species haudquaquam eadem est atque epistularum. De quo, alioquin, vide Viereck, p. 85 sqq.

5. Epistula a Tiberio ad Coos scripta, 15 A. D. Edidit Paton and Hicks, Inscr. of Cos, p. 40, n. 25. Apud hunc librum vide de origine tituli.

Cujus exemplum subjicimus:

- Τιβέριος Καῖσαρ, θεοῦ Σε]βασ[τοῦ
 υἱός, Σεβαστός, δημ[αρχικ]ῆς ἐ-
 ξουσία[ς] τὸ ἐπτακαι[δέκατ]ον, αὐτο-
 κράτωρ τὸ ζ', Κώϊων ἀρχ[ουσι β]ουληῖ [δη-
 5 μωι χαίρειν · ἀποδόντων μοι τῶν ὑ-
 μετέρων πρεσβέων τό τε ψήφισμ[α] ὑ-
 μῶν, καὶ ἄς ὑπέθεσθε αὐ[τ]οῖς (π)ρὸς ἐ-
 μὲ ἐντολάς, τῆς μὲν διαθέσεω[ς ὑ-
 μᾶς τῆς πρὸς ἑμαυτὸν ἐπαιν[ῶ·
 10 δι]εκ(ε)ίμη(ν) δὲ καὶ πρότερον [πρὸς
 τε τὴν πόλιν] τὴν ὑμ[ετέραν].

6. Epistula ab imperatore Gaio scripta ad commune Achaeorum et Boeotorum et Locrorum et Phocensium et Euboeorum, 37 A. D.

Titulum repertum Acraephae a Leake (Trav. in north. Greece II p. 301) edidit Ulrichs (Reisen und Forschungen, I p. 249 sqq), explevit et explanavit Keil (Sylloge Inscriptionum Boeoticarum n. 31), repetivit Holleaux BCH XII (1888) p. 305 sqq. Pleraque supplementa Keilii sunt nova Holleauxii lectione confirmata; quae accepit IGS I n. 2711.

- Αὐτο]κράτωρ Σεβαστός Καῖσαρ, θεοῦ Σεβαστοῦ ἔ[γγ]ονος, Τιβερίου Καί-
 σαρος υἱ]ωνός, ἀρχιερέυς, δημαρχικῆς ἐξουσίας, ὑπάτος, Ἀχαιῶν καὶ Βοιω-
 τῶν κ]αὶ Λοκρῶν καὶ Φωκέων καὶ Εὐ[βοέ]ων τῶ κοινῷ χαίρειν · ἀναγνοὺς
 τὸ δο]θε[ν]μοι: ὑπὸ τῶν ὑμετέρων πρεσβευτῶν ψήφισμα ἔγνων ὅτι οὐδεμία[ν
 25 ὑπ]ερβολὴν ἀπελίπετε τῆς εἰς ἐμὲ[προθυμ]ίας καὶ εὐσεβείας, ἰδίᾳ τε
 ἕκασ]τος θυσάμενοι ὑπὲρ τῆς ἐμῆς σωτηρίας, καὶ κοινῇ ἑορτάσαντες,
 κα]ὶ τειμᾶς ἄς ἠδύνασθε μεγίστας ψηφισάμενοι, ἐφ' οἷς ἅπασι ἐπαινῶ
 ὑμ]ᾶς καὶ ἀποδέχομαι καὶ μεμνημένος τῆς ἐκ παλαιῶν χρόνων
 ἐπιφ]ανείας ἐκάστου τῶν ἐλληνικῶν δ[ήμω]ν ἐὼ ὑμᾶς συνισταμένους ·
 30 τῶν ἀ]νδριάντων, οὓς ἐψηφίσασ[θ]έ μοι, τὸ πολὺ πλῆθος, ἐὰν ὑμῖν δοκῇ,
 ἀφε]ρόντες, ἀρκεσθῆτε τοῖς Ὀλυμπίασι καὶ Νεμέᾳ καὶ Πυθοῖ καὶ Ἴσ-
 θμοῖ] τεθησομένοις, ὅ[πως.] σθε [κ]αὶ ἑαυτοὺς ἤτ-
 τον ἀνα]λώμασι βαρυνεῖ[τε. Ἀπέδωκάν μοι]τὸ ψήφισμα πρεσβε[υ-
 ταὶ ὦ]ν τὰ ὀνόματα ὑπ[ογέγραπται. Εὐτυχεῖτε.] Ἀ[ρ]χιπρεσβευτῆς · Μέν-

- 35 αν]δρ(ο)ς Λευκίου.... [Ἄχαι]ῶ[ν] δὲ Θεόπομπος Ἄ-
ριστο]δάμου Ἄριστ.....ος Ἐπιδίχο[υ] Τιμόξεν-
ος Τ[ειμοξέ]ῆ[ν]ου Λ..... δαμος Τειμανδρ-
ίδου] Μηνοφάνης..... δου· Βοιωτῶν δὲ Ἐπα-
μινώ]νδας Ἐπαμινώνδο[υ]..... ὦν Ἡράκλειτος
- 40 Σαρα ?]πίωνος· Φωκίων [δὲ].... [Εὐβο]ίων δὲ Ἄριστόδικος·
...]φρου· Λοκρῶν δὲ..... ης Ἄναξιδότου· Ἐδδ-
θη πρὸ] δεκατεσσάρων καλανδῶν σεπτεμβρίων ἐν Ῥώμῃ.
25. τ[ῆ]ς ὑμ[ετέρας ὁμονο]ίας καὶ Ulrichs; omittit τε.
26. ὑπὲρ[τῆ]ς ἰδ[ί]ας σωτηρίας Ulrichs.
27. ἄς ἤδ[ε]σθε [δημο]σίας Ulrichs.
29. [εὐνο]ίας ἐκάστου[.....]ῆῶ Ulrichs.
31. [ἔχ]οντες ἀρχετὸν τ[ο]ῖς ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ ἐν Ν]εμέᾳ Ulrichs; [ἀφελ]όντες ἀρκ[ε]ίσθε]
Keil, in nota.
32. ὄπο[.....]ἵαυτοῦς[... Ulrichs.
33.]ώμασι βα[.....] ψηφίσματι[.... Ulrichs.
34.]ν τὰ ὀνόματα[...]. Ulrichs.
34. sq. Keil et Ulrichs plurima omittunt.

7. Epistula Neronis ad Rhodios scripta, 55 A. D. Titulum in insula Rhodiensi repertum edidit Hiller von Gärtringen MDAI XX (1895) p. 386, n. 5; Cf. Ditt. Syll.² n. 373.

- Ἐπ' ἱερέ]ως Δ[ιογέ]νευς, πρυτανίων τῶν σὺν
Μενεκλεί τῷ Ἄ[ρ]χαγόρα, γραμμα[τε]ύοντος
βουλᾶς Νεικασιμάχου Δια[φ]άνου καθ' ὑ(οθεσίαν δὲ) Ἄρχεδάμ(ου).
Ἄ] ἐπιστολὰ ἅ ἀποσταλείσα ὑπὸ Νέρωνος
- 5 Κλαυδίου Καίσαρος Πεταγειτνύου κς'.
Νέρων] Κλαύδιος θεοῦ Κλαυδίου υἱός, Τιθερίου Καίσα[α]-
ρος Σεβαττοῦ καὶ Γερμανικοῦ Καίσαρος ἑγγονος, θε-
οῦ Σεβαστοῦ ἀπόγονος, Καίσαρ Σ[εβαστὸς Γερμανι-
κός, ἀρχιερεύς, δημαρχικῆς ἐξουσίας, αὐτοκρά-
- 10 τωρ, Ῥοδίων ἄρχουσι βουλῇ [δῆ]μῳ χαίρειν.
Οἱ πρέσβεις ὑμῶν, οὓς ἐπὶ τῇ ψευδῶς ἐπι[σ]τολῇ
πρὸς ὑμᾶς κοιμισθεῖσι τῷ τῶν ὑπάτων ὀνόματι
ταραχθέντες πρὸς με ἐπέμψατε, καὶ τὸ ψήφισμα [ἄ-
πέδωσαν καὶ περὶ τῶν θυσιῶν ἐδήλωσαν ἄς ἐνετε[ι-
- 15 λασθε αὐτοῖς ὑπὲρ τῆς πανοικίου μου ὑγείας καὶ
τῆς ἐν τῇ ἡγεμ[ο]νίᾳ διαμονῆς ἐπιτελέσαι τῷ κατ' ἐ-

- ξοχήν παρ' ἡμεῖν τειμωμένῳ θεῷ Διὶ Καπετωλίῳ,
 περὶ τ' ὧν ἐπεστάλκετε αὐτοῖς πρὸς τὴν τῆς πόλεως
 δημοκρατίαν διαφερόντων ἐνεφάνισαν διὰ Κ[λαυ-
 20 δίου Τειμοστράτου τοῦ ἀρχιπρεσβευτοῦ, σπου-
 δαίῳ πάθει τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἐπ' ἐμοῦ ποιησαμένων
 λόγους — ἀνδρὸς κ[άμ]οι ἐπὶ τῷ κρατ[ί]στῳ διὰ [τῆ]ν ἀνανέω-
 σιν τῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτῷ δικαίων ὑπαρχόντων γνωρί-
 μου καὶ παρ' ὑμεῖν ἐν τοῖς ἐπιφανεστάτοις καταριθμου -
 25 μένου. Ἐγὼ οὖν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας εὐνοϊκῶς πρὸς τῆ[ν πό-
 λιν ὑμῶν δι[α]κειμένος.

21. Ita in lapide : corrigendum verisimiliter ποιησαμένου.

S. Oratio habita Corinthi a Nerone a. d. IV calendas decembres 67 A. D., cum epistula ejusdem imperatoris.

Titulum repertum Acraephaiae edidit Holleaux, primum in BCH XII (1888) p. 510 sqq, deinde in libello qui « Discours prononcé par Néron » inscribitur. Repetivit IGS I n. 2713; Cf. Ditt. Syll.³ n. 376.

- Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ λέγει · « Τῆς εἰς με εὐνοί-
 ας τε καὶ εὐσεβείας ἀ[μ]εΐψασθαι θέλων τὴν εὐγε-
 νεστάτην Ἑλλάδα, κελεύω πλείστους καθ' ὅ[σ]ο[ν]
 ἐνδέχεται ἐκ ταύτης τῆς ἐπαρχείας παρῖναι
 5 ἰς Κόρινθον τῆ πρὸ τεσσάρων καλανδῶν δε-
 κεμβρίων. »
 Συνελθόντων τῶν ὄχλων ἐν ἐκκλησίᾳ προσεφώ-
 νησεν τὰ ὑπογεγραμμένα ·
 « Ἀπροσδόκητον ὑμεῖν, ἄνδρες Ἕλληνες, δωρεάν,
 10 εἰ καὶ μηδὲν παρὰ τῆς ἐμῆς μεγαλοφροσύνης
 ἀνέλπιστον, χαρίζομαι, τοσαύτην ὅσην οὐκ ἐχωρή-
 σατε αἰτεῖσθαι. Πάντες οἱ τὴν Ἀχαΐαν καὶ τὴν ἕως
 νῦν Πελοπόννησον κατοικοῦντες Ἕλληνες,
 λάβετε(ε) ἐλευθερίαν ἀνισφορίαν ἣν οὐδ' ἐν τοῖς εὐτυ -
 15 χεστάτοις ὑμῶν πάντες χρόνοις ἔσχετε,
 ἣ γὰρ ἀλλοτρίοις ἢ ἀλλήλοις ἐδουλεύσατε.
 Εἴθε μὲν οὖν ἀκμαζούσης τῆς Ἑλλάδος παρειχό-

- μην ταύτην τὴν δωρεὰν ἵνα μου πλείονες ἀπολ-
α[ύ]ωσι τῆς χάριτος, διὸ καὶ μέμφομαι τὸν αἰῶνα
20 προδαπανήσαντά μου τὸ μέγεθος τῆς χάριτος.
Καὶ νῦν δὲ οὐ δι' ἔλεον ὑμᾶς, ἀλλὰ δι' εὐνοίαν εὐερ-
γετῶ, ἀμείβομαι δὲ τοὺς θεοὺς ὑμῶν ὧν καὶ διὰ
γῆς καὶ διὰ θαλάττης αἰεὶ μου προνοουμένων πε-
πείραμαι ὅτι μοι τηλικαῦτα εὐεργετεῖν παρέσχον.
25 Πόλεις μὲν γὰρ καὶ ἄλλοι ἠλευθέρωσαν ἡγεμόνες,
[Νέρων δὲ μόνος] ἐπαρχεῖαν. »

14. λαβετ' ἐλευθερίαν IGS.

26. Νέρων δὲ ὄλην] ἐπαρχεῖαν IGS et Ditt. Syll.³, quod brevius esse videtur.
Supplementum nostrum est Holleauxii (Discours prononcé par Néron). Idem in
BCH proposuerat : [Νέρων δὲ ὄλην τὴν] ἐπαρχεῖαν.

9. Epistula a Nerone scripta ad Menophilum quemdam.

Titulum Aezanensem ediderunt Wad. III, n. 855. (Expl.
p. 237) et W. Hamilton, Researches in Asia Minor, II n. 16.
Repetivit CIG in Addendis III, 3831 a 18.

Ἀπὸ Ῥώμ[ης]

Νέρων Μηνοφίλῳ χαίρειν.

- Μενεκλῆς καὶ Μητρόδωρος οἱ υἱοὶ σου ἐλθόν-
τες πρὸς με ἅπαντα ἐδήλωσαν ὅσα τε αὐτὸς
5 ἐφιλοτιμήθης πρὸς ἡμᾶς καὶ ὅσα εἰσηγήσω τῆι
πόλει περιέχοντα τὰς ἡμετέρας τιμὰς ἕφ' οἷς οὐ
μετρίως ἀπεδεξάμην [σ]ου τὸ βέβαιον τῆς εἰς με
εὐνοίας καὶ τὸ αἰεὶ μέλειν σοι προσεπιθεῖν τι τῆι
. αι
10 ωγε
. ηνει
παν]τὸς ἀναλώματος εἴη σοι ἢ περὶ ἡμᾶς φιλοτιμία,
τα]ῦτα ἤδη δεδηλωκότι, ὅτι οὐδὲ τῶν ἰδίων ἐν ἐ-
ορταῖς] αὐτῆς φεῖδεσθαι προαιρῆ. Μενεκλῆς δὲ ὅ-
15 τι ἐτ]οίμως εἶχεν καὶ προσμένειν μοι χρόνον
ὅσον ἂν βο]ύλωμαι. . .
ον ἐγὼ δικ. . .
γῆρως ἀπε
καὶ πρὸς σε. . .

- 20 τα ἔγραψα δι[ε...
 ἐπιμελέστα[τα...
 πόλιν ὁμῶν...
 δὲ καὶ πρὸς α...
 δηλώσας ὡς...
 25 γὰρ εὖνους μο[ι...γρα-
 φειν, ἐάν του δι[έη...
 παρέχεσθαί σοι...
 δέχομαι τὴν α...
 δέ μοι μένει]ν...
 30 τεν ἢ μην.....

15 προθύμ[ω]ς CIG (in lapide οἶμος).

16 ἀεὶ βο[υλοίμην] CIG (in lapide fortasse αειδ).

25 εὖνους vo CIG.

29 Μενεκ[λῆς] CIG.

30 ἐμνημενον CIG.

10. Epistula a Vespasiano ad Lacedaemoniorum civitatem scripta, 78 A. D.

Edita in CIG 1305. Nihil exstat nisi Vespasiani honores, nomenque civitatis.

11. Epistula a Domitiano ad Delphorum magistratus scripta circa 91 A. D.

Invenit ediditque Haussoullier BCH VI (1882) p. 451 n. 82.

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Οὐεσπασια[νοῦ υἱός, Δομετιανός] Σεβαστός
 [ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ.., αὐτοκράτωρ
 τὸ κα', ὕπατος τὸ ιε', τειμητῆς διὰ β[ί]ου, πατὴρ πατρίδος, Δελφῶν
 ἄρ[χουσι χαίρειν ἄ]γενομένου
 τοῦ Πυθικοῦ ἀγῶνος ἀκολούθως το[ῖς ἀ]μφικτυονικοῖς νόμοις, φυλα...
 ται ἀκολούθως τῇ προαιρέσει μου ἔγραψ... ἀνθυπάτω...
 5 ...λα]τρείας ἀξίους κρε.....

12. Epistulae a Nerva (?) Trajanoque ad Claudium quemdam Pessinuntium mercatorem scriptae.

Quattuor epistularum fragmenta invenerunt edideruntque, partim Perrot (Galatie et Bithynie, I, p. 214), partim Körte MDAI XXII (1897) p. 44 sqq, n. 25 (Kleinasiatische Studien II n. 25) qui a Perrot edita repetivit.

Fragmenta quæ Perrot edidit :

Ep. a. ἐρρῶσθαι εὐχ[ομαι ὑμᾶς...
καλανδῶν Ὀκτωβρί[ων

Ep. b. Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Νερούας [Σεβαστὸς Γερ-
μανικὸς Δακικὸς Κλαυδί[φ χαίρειν
5 τὸ ἀπὸ τοῦ θεοῦ πατρὸς...
σοῦ καὶ τὴν τῶν πεμπομ[ένων...
δε]χόμενος ἔλαβον ἡδέ[ως...
τριμίτων ζεύγη δυο...
ἐρρῶσθα[ι εὐχομαι ὑμᾶς.

2. ὀκτωβρίου Perrot.

3. Νερούας [Τραϊανὸς Σεβαστὸς Perrot.

4. Perrot non supplet χαίρειν.

5. τὰ MDAI.

7-8. Perrot legerat neque ἡδέ[ως neque τριμίτων.

Fragmenta quæ edidit Körte :

Ep. c. Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Νερ]ούας Τρα[ϊανὸς
Γερμανικὸς Δακικὸς Κλαυδί[φ
. χ]αίρειν.
. το]ὺς πάλαι ε..
5 κ]αὶ σὲ καὶ τὸν [υ]ἰδ[ν
. σταμένους . . .
. κ]αὶ φειδωλῶρια δύο
. α τέσσαρα ἔλαβον
ἐρρῶσθαι ὑμᾶς εὐχ[ομαι . Πρὸ Καλάνδων
10 ἀπ' Ἀντίου

Ep. d. Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Νερούας Τραϊα]νὸς Σεβαστὸς Γερμαν[ικὸς
Δακικὸς... Sequuntur vestigia dubia.

13. Alia fragmenta aut Nervæ aut Trajani sive invenit sive revisit Fränkel, ediditque Inschr. v. Pergamon II n.

272 et 273. Quae, maxime mutila, videntur scripta fuisse tum civitati Pergamenorum, tum τῆ συνόδῳ τῶν νέων.

14. Epistula a Trajano ad Simmium quemdam magistratum Ægyptium scripta.

Papyrus verisimiliter Alexandrinam edidit BGU, I, n. 140. Supplementa sunt Wilckeni. Repetivit et transtulit in latinam linguam Bruns,* p. 381 (Additamenta).

- Ἄν[τί]γρ(αφον) ἐπιστ[ολ](ῆς) τοῦ κυρίου μεθ[ηρ]μηνευ-
 μένης [.]ω
 L (hic, numerus incertus) Τραι[α]νοῦ [Ἰ] Καίσαρος τοῦ κυρίου
]πλείου Λ[.] στικου
- 5 ὑπά[?]τοις προε[τέθ]η ἢδε ἢ ἐπιστολ[ῆ]? ἐν τῆ[ι] π[α]ρεμβολ[ῆ]
 τῆ[ς] χειμασία[ς] λεγιῶνο[ς] τρίτης] Κυ[ρ]ηναϊκῆς
 κ[αί] λεγιῶνο[ς] [β'] κ[αί] εἰκοστ[ῆς] Δηιοτερειανῆς
 πρίδιε νό[ν]ας Ἄουγο[ύ]στας, ὃ ἐστίν Μεσορῆ
 ἰα' ἐν πρινκε[π]ίσι[ς].
- 10 Ἐπί[σ]ταμα[ι], Σίμμιέ μου, τ[ο]ύτους, ο[ὔ]ς οἱ
 γονεῖς αὐτῶν τῷ τῆς στρατείας ἀνεί-
 λα[ν]το χρόνῳ, τὴν πρὸς τὰ πατρικὰ
 ὑπάρ]χοντα πρόσσῶν κεκωλύσθαι,
 καὶ τ[οῦτο] οὐκ ἔδοκει σκληρὸν [εἶ]ναι
 15 τούτ[αν]τιον αὐτῶν τῆ[ς] στρατιω[τ]ικῆ[ς]
 διδα]χῆς πεποιηκότων. Ἡδιστα δὲ
 αὐτὸς προειέναι τὰς ἀφορμάς, δι' ὧν
 τὸ αὐστηρότερον ὑπὸ τῶν πρὸ ἐμοῦ
 αὐτοκρατόρων σταθὲν φιλανθρωπό-
 20 τερ[ο]ν ἐρμηνεύω. Ὅνπερ τοιγαροῦν
 τ[ρόπ]ον οὐκ εἰπὶν νόμιμοι κληρο-
 νόμοι τῶν ἑαυτῶν πατέρων οἱ τῷ
 τῆς στρατε[ί]ας χρόνῳ ἀναλ[η]μθέν-
 τες, ὅμως κατ[ο]χῆ[ν] ὑ[πα]ρχόντων
 25 ἐξ ἐκείνου τοῦ μέ[ρ]ους τοῦ διατάγμα-
 τος, οὗ καὶ τοῖς πρὸς [γ]ένους συγγενέσι
 δίδονται, αἰτεῖσθαι δύνασθαι καὶ αὐτοὺς
 κρε[ί]νω. Ταύτην μου τὴν δωρεὰν

καὶ τοῖς στρατιώταις ἐμοῦ καὶ τοῖς οὐε-
 30 τρανοῖς εὐγνωστόν σε ποιῆσαι δεή-
 σει, οὐχ ἕνεκα τοῦ δοκεῖν με αὐτοῖς
 ἐνλογεῖν, ἀλλὰ ἵνα τούτῳ χρωῶνται,
 ἐὰν ἀγνοῶσι.

3 Fortasse γ' aut 5' (= 99/100 aut 102/3??).

5 ὑπάτοις fortasse pro ὑπάτων.

7 Pap : δημοστριαν, verbum cui extremo ης superscribitur.

8 ἐστὶν dubium.

16 sq. βούλομαι aut ejusdem generis verbum abest.

17 Lege προίεναι.

24 Supplementum κατ[ο]χῆ[v] est Mommseni.

15. Epistula a Trajano ad Pergamenos scripta ad annos
 113 et 114.

Titulum invenit Fränkel, ediditque in *Inscr. v, Pergamon II*, n. 269. In intervallo repetiverat Mommsen *CIL III, Suppl.* 7086 (v. infra n. 91). Cui comitatur epistula proconsulis, cum senatusconsulto et mandato principis latine scriptis. Ipsa vero magis mutila est quam ut prosit nos eam transcribere.

16. Epistula ab Hadriano principatum ineunte ad Astypalæenses scripta, 117 seu. 118 A. D. Sequitur epistolam Augusti ad Cnidios (n. 3.). Nostram vero Ross non legere potuerat. Revisit lapidem Dubois ediditque *BCH VII* (1883) p. 405 sqq. Retractaverunt A. Wilhelm *AEM XX* (1897) p. 66, n. VI, deinde *IMA III*, n. 175.

Cujus corporis lectionem transcribimus:

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Τραϊανοῦ [Παρθικοῦ
 υἱός, θεοῦ Νέρουα υἱώνος, Τραϊανός [Ἄδριανός
 Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημ[αρχικῆς
 ἐξ]ουσίας, ὑπάτος τὸ β', Ἀστυπαλ[αίων τοῖς
 5 ἄρχο]υσι καὶ τῆ βουλῆ καὶ τῶ δήμῳ χαίρειν.
 Καὶ πα]ρὰ τοῦ πρεσβευτοῦ ὑμῶν Πε[τρωνίου τοῦ
 Ἡράκω]ντος καὶ ἐκ τοῦ ψηφίσμα[τος ὑμῶν

ἔμαθον] ὅπως ἤσθητε διαδεξαμέν[ου ἐμοῦ
 τὴν πατ]ρῶν ἀρχήν, ἐπαιέσας δ[ε ὑμᾶς
 10 καὶ πεποι]θῶς (?) τὴν ἐλευθερίαν ὑ[μῶν...]

1. Dubois omittit παρθικοῦ.

6. Ἀστυπα[λαιῶν Dubois; omittit τοῖς. Quos honores notat IMA inter se discrepare. « Aut numerus β' post ἐξουσίας, aut nota ἀποδεδαιγμένος post ὕπατος τὸ β' omissa sunt ». Quidquid id est, titulus pertinet ad annum seu 117, seu 118.

7. παρελθόντος Dubois. De supplemento, cf. nostrum 27 v. 13.

10. ...]ως τὴν ἐλευθερίαν ὑμῖν Dubois et Wilhelm.

17. Epistula ab Hadriano scripta ad ephesos Pergami, a. d. 3 idus novembres 117 A. D.

Primi ediderunt Curtius, Hermes VII (1873) p. 37 n. 11, MKB II, 1, p. 2. Repetiverunt Dürr, Die Reisen des Kaisers Hadrian, p. 104 n. 1, Ditt. Syll.¹ n. 283 et Syll.² n. 384. Fränkel, Inschr. von Pergamon II, n. 274.

Alterius exempli fragmenta invenit Conze, (Ergebnisse der Ausgrabungen zu Pergamon, p. 94).

Ἄγαθῆι τύχῃι

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ
 Τραϊανῶ Παρθικοῦ υἱός,
 θεοῦ Νέρουα υἱωνός,

5 Τραϊανός Ἀδριανός Σεβαστός,
 δημαρχικῆς ἐξουσίας
 συνόδωι τῶν ἐν Περγάμωι
 νέων χαίρειν.

Ἐπιγνοῦς ἔκ τε τῶν γραμμᾶ-
 10 των καὶ διὰ τοῦ πρεσβεύον-
 τος Κλαυδίου Κύρου τὴν χα-
 ράν, ὅσης ἐφ' ἡμεῖν ὠμολογεῖ-
 τε μετεληφέναι, ἡγούμην
 σημεῖα ἀγαθῶν ἀνδρῶν
 15 τὰ τοιαῦτα εἶναι.

Εὐτυχεῖτε.

Κλαύδιος Κύρος ἀπέδωκα
 τοῖς περὶ Οὐλίπιον Ἀσκληπιᾶ-

δην γραμματεῦσι τῶν νέων.

20 Ἐπί γραμματέων Μ(άρχου) Οὐλπίου

Ἀσκληπιάδου Λουπιανοῦ,

Φλαοῦλου Σεκούνδου,

Ἄλυος τοῦ Ἄλυος Κελεριανοῦ.

In margina : πρὸ γ' | ἰδῶν νοεμβρ(των) | ἀπὸ Ἰ[ο]υλιο|πόλεως.

18-23. Durr omittit.

18. Curtius scribit prave Οὐλπιανόν.

Margina : Curtius omittit γ'.

18. Epistula ab Hadriano ad Delphicam civitatem scripta
117 A. D.

Titulum invenit Haussoulier ediditque BCH VI (1882) p. 452 sqq. n. 84. Præter honores principis tantum aliquot verba exstant. Hadrianus rescribebat Delphicis dum aliquid flagitant.

19. Epistula Astypalaeensibus ab Hadriano scripta 118
A. D.

Invenit Ernest Legrand ediditque BCH XV (1891) p. 630 sqq. n. 2. Repetiverunt IMA III, n. 176 et Ditt. Syll.² n. 385.

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικ[οῦ]
υἱός, θεοῦ Νέρουα υἱωνός, Τραϊανός Ἀδριανός
Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς
ἐ[ξ]ουσίας, ὑπατος τὸ β', Ἀστυपालαιέων

5 ἄρχουσι καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.

Ἐντυχῶν ὑμῶν τῷ ψήφισματι, ὅτι μὲν ἀπο-
ρεῖν φατε καὶ οὐ δύνασθαι τελεῖν τὸ ἐπαγγελ-
τικὸν ἀργύριον, ἐμάνθανον οὐ μὴν ὀπό-
σον τε τοῦτο οὐδὲ ε[γ] ποτε φέρειν αὐτὸ ἤρ[ε]σ-
θε...

8. Legrand non interpungit; de nostra interpunctione cf. n. 24 v. 7.-8.

9. ἔκποτε Legrand et Ditt. (x apparet in lapide)

20. Epistula ab Hadriano ad illud consilium Ephesium scripta quod « γερουσία » vocabatur, a. d. V. calendas octobres 120 A. D.

Titulum reperit Wood; ediderunt primum Curtius, Hermes IV (1870) p. 178, deinde Wad. Fast. n. 125; postea Wood ipse, Discov. at Ephesus, Great Theatre, n. 17, tum Ditt. Syll.¹ n. 284 (Syll.² n. 386), denique IBM III n. 486.

- Αὐτοκράτωρ] Κα[ῖ]σαρ, θεοῦ Τραϊ(α)νοῦ Παρθικοῦ υἱός,
θεοῦ Νέρουα υἱωνός, Τραϊανός Ἀδριανός Σεβαστός,
ἀρχιερεὺς] μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ δ',
ὑπατος τ]ὸ γ', Ἐφεσίων τῆι γερουσίαι χαίρειν.
- 5 Μέντιος] Μόδεστος ὁ κράτιστος εὖ ἐποίησεν τὰ δίκ[α]ια
ὑμῖν κατα]νείμας ἐν τῆι κρίσει. Ἐπεὶ δὲ πολλοὺς ἐδηλ[ώ]σατε
σφ[ετερ]ί]ζεσθαι χρήματα ὑμέτερα, οὐσίας πῶν δεδανισ[μέ-
νω]ν κ]ατέχοντας, οὐ φάσκοντας δὲ κληρονομεῖν, τοὺς [δὲ
καὶ [αὐ]τοὺς χρεώστας ὄντας, πέπομφα ὑμῶν τὸ ἀν[τί]γραφον
- 10 τοῦ ψηφίσματος Κορνηλίωι Πρέισκωι τῶι κρατίστωι
ἀνθυπάτωι, ἵνα, εἴ τι τοιοῦτον εἶη, ἐπιλέξηται τινα,
ὃς κρίνει τε τὰμφισθητούμενα καὶ εἰσπράξει πάντα,
ὅσα ἂν ὀφείληται τῆι γερουσίαι. Ὁ πρεσβεύων ἦν
Κασκέλλιος [Πον]τικός, ὧι τὸ ἐφόδιον δοθήτω, εἴ γε μὴ
- 15 προῖκα ὑπέ[σχε]το πρεσβεύσειν. Εὐτυχεῖτε. Πρ(ὸ)ε'Κ(αλανδῶν) Ὀκτωβρίων
Γραμματεύοντος Πο]πλίου Ῥουτειλίου Βίσσου.

5. ...]Μόδεστος et τὰ δικάσθέντα | κατα]νείμας Curtius; τὰ δίκ[α]ια κατα]νείμας Wad. et Wood.

8. τού[των] δὲ Wad.

14. [ὑπα]τικός Curtius; [Ἄτ]τικός Wad. et Wood.

21. Epistula ab Hadriano ad incolas insulae Syri scripta intra menses decembres annorum 124 et 125.

Edidit CIG 2347 e. (Quod ad titulos pertinet quos CIG edidit, nihil nisi recentiora notamus.) Repetivit Dürr, Reisen p. 118, n. 103. Exstant tantummodo honores mutili.

22. Epistula (?) ab Hadriano scripta intra menses decembres annorum 124 et 125.

Megarae invenit Foucart et edidit tum in Bull. dell. Inst. Arch. Rom. 1868 p. 140 tum in Wad. II (Suppl.) n. 47 a. (Expl. p. 33). Cf. Schmidt MDAI VI (1881) p. 350 n. 43. Repetiverunt Dürr, Reisen p. 118 n. 105 et IGS I n. 69.

Nil exstat præterquam honores principis, nec certum habemus hanc esse epistulam.

23. Tres epitulas ab Hadriano, 127 A. D., ad Stratoniceæ-Hadrianopolis urbis in Lydia sitae incolas scriptas invenit et edidit Radet BCH XI (1887) p. 109 sqq. Repetivit tantum nostrum **23** Ditt. Syll.³ n. 387.

I (Calendis Martiis scripta).

- Αὐτοκράτωρ Καίσαρ θεοῦ Τραϊαν[οῦ
 Παρθικοῦ υἱός, θεοῦ Νέρουα υἱωνός,
 Τραϊανός Ἀδριανός Σεβαστός, ἀρχι-
 ρεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσί-
 5 ας τ(ὸ) ιά', ὑπατος τ(ὸ) γ', Ἀδριανο[πο-
 λ]ειτῶν Στρατονεικέ[ω]ν τοῖς ἀρχ[ου-
 σι καὶ τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι χαίρει[ν].
 Δίκαια ἀξιοῦν μοι δοκεῖτε καὶ ἀναγκαῖα ἄρ-
 τι γεινομένη πόλει. Τά τε οὖν τέλη τὰ ἐξ
 10 τῆς χώρας δίδωμι ὑμῖν, καὶ τὴν οἰκίαν Τι[β].
 Κλαυδίου Σωκράτους τὴν οὔσαν ἐν τῆι πό-
 λει ἢ ἐπισκευαζέτω Σωκράτης ἢ ἀποδό[σ-
 θ]ῳ τινὶ τῶν ἐπιχωρίων ὡς μὴ χρόνωι[καὶ ἄ-
 μελ(ε)ῖαι καταρφθεῖη. Ταῦτα ἐπέστειλα καὶ [τῶι
 15 κ]ρατίστωι ἀνθυπάτωι Στερτινίωι Κουαρ[τίνωι
 καὶ τῶι ἐπιτρόπωι μου [Πο]μπηίωι Σεου[ήρωι].
 Ἐπρέσβευ[σ]εν Κλ. Κάνδιδος. Ὡ τὸ ἐφόδι[ον
 δοθήτω εἰ μὴ προῖκα ὑπέσχηται.
 Εὐτυχεῖτε. Καλανδαῖς μαρτίας. Ἀπὸ [Ῥώ-
 20 μ]ης. Κλ. Κάνδιδος ἀπέδωκα τὴν ἐπιστ[ο-
 λ]ήν Λολλίῳ Ῥουστικῶ ἀρχοντι τῆι πρὸ α' ἰδ[ῶν
 ματίων ἐν τῆι ἐκκλησίαι.

12-13. ita Ditt.; ἀποδό[τ]ῳ Radet.

14. ita Ditt.; θ[ε]μελῖαι Radet.

24. II. a. d. IV idus februarias scripta.

Αὐτοκράτωρ Καίσαρ θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθ[ι-
 κοῦ υἱός, θεοῦ Νέρουα υἱωνός, Τραϊανός
 Ἀδριανός [Σε]β[αστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δη-
 μαρχικῆς ἐξου[σία]ς [τ]ὸ ἰα', ὑπατος τὸ γ',
 5 Ἀδριανοπολιτῶν Στρατονικέων τοῖς ἀρχ[ου-
 σι καὶ τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι χαίρειν.
 Τ]οῖς ἐπισταλείσιν ὑ[φ'] ὑμῶν ἐντυχῶν ἔ-
 μαθ]ον ὅτι [χ]άρι[ν ἡ]πίστασθε Ἀουιδίω [Κ]ου[ι]τή-
 τ]ω[ι τ]ῶι κ[ρα]τίστωι ὡς εὔ ποιήσαντι ὑμᾶς
 10 δ]ι[ὰ τὸν τῆς ἀν[θ]υ[π]α[τ]είας χρόνον. [Ἐ-
 πρέ]σ[β]ευ[σεν] Κάνδιδος Ἰουλιανός.
 Εὐτυχεῖτε . γ' ἰδῶν φεβρουαρίων. [Ἀπ-
 ὸ Ῥ]ώ[μης. Κά]νδιδος Ἰουλιανός [ἄ-
 π]έ[δωκα τὴν ἐ]πιστολὴν Λολλίω Ῥου[στ-
 15 ικῶ] [ἄρχοντι τ]ῆ [πρὸ] α' ἰδῶν ματῶν ἐν
 τῆ ἐκκλησί]αι.

25. III (Eodem die scripta).

Αὐτοκράτωρ [Καίσαρ θεοῦ[Τραϊανοῦ Παρθι-
 κοῦ υἱός, θ[εοῦ] Νέ]ρουα υἱωνός, Τραϊανός Ἀ-
 δριανός Σεβαστός], ἀρχιερεὺς μέγιστος, δη-
 μαρχικ]ῆς ἐξου[σ]ίας τ[ὸ] ἰα', ὑπατος τὸ γ', [Ἄ-
 5 δ]ριανο[πολιτῶν Στρατο]νικέων τοῖς ἀρχο[υ]-
 σι καὶ [τῆι βουλῆι καὶ τῶι] δήμωι χαίρειν.
 Ἐ]νέτ[υ]χο[ν τῶι πεμ]φ[θέντι ὑφ'] ὑμῶν δι' οὗ Κλ[αυδ-
 ί]ωι Κανδίωι Ἰουλ[ιανῶ]ι χάριν ἠπίστασθε ἐ-
 πί τῆ] φιλοτιμίᾳ περὶ τὴν πόλιν. Ἐπ[ρ]έ[σβευσε]-
 10 ν] Ἀπολλώνιος Φιλίππου. Εὐτυχ[εῖτ]-
 ε]. γ' ἰδῶν φεβρουαρίω[ν]. Ἀπὸ Ῥώμης.
 Ἀ]πολλώνιος Φιλίπ[που ἀ]πέδωκα τὴν [ἐπισ-
 τ]ολὴν Λολλίω Ῥου[σ]τικῶ ἄρ]χοντι τῆ [πρὸ
 α'] ἰδῶν [μ]ατῶν ἐν [τῆ ἐκκλησί]αι.

**26. Epistula ab Hadriano scripta ad Ephesiorum magis-
 tratus et senatum intra menses decembres 128 et 129.**

Tituli fragmentum invenerat edideratque Curtius, Hermes IV (1870) p. 181, n. 2. Eiusdem epistulae plenius exemplum reperit Wood ediditque, Disc. at Ephesus, Inscr. from the Odeum, n. 1. Repetiverunt Dürre, Die Reisen, p. 124, deinde Dubois BCH VII (1883) p. 407 (tantummodo partim) et Ditt. Syll.¹ n. 285. Syll.² n. 388. Utrumque exemplum dedit Hicks, IBM III, n. 487,

Αὐ[το]κράτωρ Καίσαρ, θεοῦ [Τραϊανῶ

Παρθ[ε]κοῦ υἱός, θεοῦ Νέρ[ο]υα [υἱ]ωνός,

Τραϊαν[ο]ς Ἀδριαν[ο]ς Σεβασ[τός], ἀρχιερεῦ[ς]

μέγισ[το]ς, δημαρχ[ικῆ]ς ἐξουσί[ας τὸ ιγ', ὑπατος τὸ γ'.

5 πατή[ρ πατ]ρίδος, Ἐφ[ε]σίων [τ]οῖς ἄ[ρ]χουσ[ι] καὶ τῆι β[ου]λῆι χαίρειν.

Λ. Ἐ[ρ]αστος καὶ πολ[ε]ίτης ὑ[μ]ῶν [ε]ῖναι φ[η]σιν κ[α]ὶ πολλ[ά]κις

πλ[ε]ῖσαι τ[ῆ]ν θάλασ[σαν], καὶ ὅ[σ]α ἀπὸ τοῦ[του] δυν[α]τός

χρήσιμ[ο]ς γενέσ[θαι] τῆι πατρ[ί]δι, καὶ τοῦ ἔθν[ο]υς τ[ο]ῦς ἡ[γ]ε

μόνας ἀεὶ δι[α]κομ[ί]σαι, ἐ[μ]οὶ δὲ δι[ς] ἤδη συνέπλευ[σεν],

10 τὸ μὲν πρῶτον εἰς Ῥόδον ἀπὸ τῆς Ἐ[φ]έσου κομ[ι]ζομέν[ωι],

νῦν δὲ ἀπὸ Ἐλευσεῖνος πρὸς ὑμᾶς ἀφικ[ν]ουμέν[ωι], βούλ[ε]τα[ι]

δὲ βουλευτῆς γενέσ[θαι]· κἀγὼ τ[ῆ]ν μὲν[δοκί]μασί[α]ν ἐφ[᾽] ὑμῖν

ποιοῦμαι, εἰ δὲ μηδὲν ἐνποδών[έστιν] αὐτῶι, ἀλλ' ἐστὶ τιμῆς ἄξ[ι]ος,

τὸ ἀργύριον, ὅσον διδῶσιν οἱ βουλεύοντες, [δώσω] τῆς ἀρχαι[ρ]εσίας [ε]νεκα.

15 Εὐτυχεῖτε.

4 ἐξουσί[ας τὸ]γ' Wood.

6 φησι καὶ IBM: restitimus cum Ditt² φησιν ex altero exemplo.

6 sqq. Dürre et Dubois omittunt plura.

7 πλ[ε]σαι exstat in lapide; Wood et IBM retinuerunt; κε[ι]πλ[ε]υκ[ε]ν[ε]αι Ditt¹; τοῦ[του] δυν[α]τός est certum ex altero exemplo.

9 δι[α]κομ[ί]σαι Ditt.; διακομ[ί]ζειν Wood et Hicks; συνέβαιεν Wood; συνέβη Dürre et Dubois; δις est certum ex altero exemplo.

10 κομ[ι]ζόμενος Dürre et Dubois.

11 Non βούλ[ε]τα[ι], sed εὐ[χ]ετα[ι]... IBM; cetera desunt in Dürre et Dubois.

13 ἐνποδών... [καὶ φαίνεται] etc. Wood; nostrum supplementum, jam in IBM datum, est probabile ex altero exemplo quod fert ω[?]αλλ.

27. Epistula ab Hadriano scripta ad Astypalaeenses intra menses decembres 128 et 129.

Titulum repertum a Dubois (V. BCH VII (1883) p. 406) repetiverunt Wilhelm AEM XX (1897) p. 66, sqq. n. VI, deinde IMA III, n. 177.

Cujus corporis exemplum subjicimus.

- Αὐτοκράτωρ [Κ]αῖσαρ, [θεοῦ
 Τραϊάνου Παρθικοῦ υἱός,
 θεοῦ Νέρουα υἱώνος, [Τραϊά-
 νος Ἀ]δ[ρ]ιανὸς Σεβαστ[ός, ἀρ-
 5 χιερέυ]ς μέγιστος, δ[η]μαρ-
 χικῆς] ἐξουσίας τὸ ιγ', ὕπατος τὸ γ',
 πατὴρ πατρίδος Ἀστυπαλ[αιέων
 τοῖς ἄρ]χουσι καὶ τῇ βουλῇ [καὶ τῷ
 δήμῳ χα]ίρειν · καὶ τὴν πρ[εσβεί-
 10 αν ὑμῶν] ἀπεδεξάμην δι' ἧ[ς προσ-
 ηγορ[εύ]σατέ με ἐπιβαίνοντα [ἄρτι (?)
 τῆς] Καρίας, καὶ τὰ ἐπεσταλ[μ]έ[να παρ' ὑμῶν
 ἀπέδω]κεν Πετρώνιος Ἑρακ[ῶντος
 Εὐτ]υχεῖτε . Πρὸ ε' Καλ[ανδῶν] (mensis)
 15 Ἀπὸ Λαοδ[ικείας] τῆς ἐπὶ Λύκῳ .

10-13 : ὑμῶν]ἀπεδεξάμην δι' ἧ[ν | ... εὔσατε (?) με ἐπιβαίνοντα | ἐκ Καρίας καὶ τὰ
 'επεσταλμ[ίνα | ἃ ἀπέδω]κεν Πετρώνιος Ἑρα... Dubois.

11-12 ἐπιβαίνοντα[τῆς | Καρίας Wilhelm.

12-13 καὶ τὰ ἐπεσταλμέ[να ἀπέ | δω]κεν Πετρώνιος Ἑρακ[ῶν]. De hoc ultimo
 verbo cf. nostrum 16 v. 7.

28. Epistula ab Hadriano Romae scripta ad synodum
 quamdam athletarum a. d. III, nonas Maias 134 A. D.
 Edidit CIG 5906 A. Repetivit Kaibel, Inscr. Graecae Siciliae
 et Italiae, n. 1054 b.

Ἀγαθῆι τύχῃι

- Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Τραϊάνου Παρθικοῦ υἱός,
 θεοῦ Νέρουα υἱώνος, Τραϊανὸς Ἀδριανὸς Σεβαστός, ἀρχιερέυς
 μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ ιη', ὕπατος τὸ γ',
 5 πατὴρ πατρίδος, συνόδῳ ξυστικῇ τῶν περὶ τὸν
 Ἑρακλῆα ἀθλητῶν ἱερωνεικῶν στεφανειτῶν χαίρειν.
 Καὶ τόπον ἔνθα βούλεσθε κελεύσω δοθῆναι ὑμῖν καὶ οἰκημα
 ὡς τὰ γράμματα ἀποτίθεσθαι τὰ κοινά, καὶ εἰ τῶν διπλῶν τὴν
 μεταποίησιν ἀνανκαίαν νόμιζετε, τοῦτο ἐφ' ὑμῖν ἐστίν.
 10 Ἐπρέσβευεν Οὐλλπίος Δομεστικός. Εὐτυχεῖτε
 Πρὸ γ' νωνῶν Μαΐων ἀπὸ Ῥώμης.

Hic ponenda sunt aliquot epistularum ejusdem principis vestigia, et temporis incerti et maxime mutila:

29. Athenis inventum CIA III, 31 (= epistula ad Athenienses); cui fragmento forsitan CIA III, numerus 33 adjungendus sit.

30. CIA III, 34 a. b. (Addenda), 35, 36. Epistularum Hadriani fragmenta ad synodum technitarum Dionysiacorum.

31. Delphis repertum fragmentum quod Kaibel, *Hermes* VIII (1874) p. 415, n. 4, edidit. Cui et nostro numero **18** componendae erunt epistulae nondum editae quibus alludit Homolle, *Histoire du temple*, BCH XX (1896) p. 722-723 (118 et 119 A. D.)

32. Olympiae repertum fragmentum epistulae ad commune Achæorum scriptae, qua princeps inter honores oblatos, quosdam accipiebat, quosdam repellebat, Vide Dittenberger, *Archaeologische Zeitung* XXXVII, (1879) p. 52-53 n. 227. Cf. XXXIX (1881) p. 190-191.

33. Finis epistulae ad Gythei incolas ad proconsulem G. Tineium Sacerdotem scriptae. Cui adjunctus erat noster n. **92**. Unde apparet epistulam fuisse Hadriani.

Titulum exscripsit ediditque Leake, *Travels in Morea* III, n. 42 (Cf. I, p. 312). Repetivit Wad. II. (In commentario tantum, n. 243 d, p. 128.)

34. Inter fragmenta Pergamena quae edidit Fränkel, *Inschr. v. Pergamon*, II, n. 273, pars fragmenti A (v. 6. sq) videtur esse Hadriani. Cf. nostrum n. **13**.

35. Hadriani edictum de olearum cultura et oleario commercio, ad Athenienses missum.

Titulum edidit post alios CIG 355, deinde CIA III, 38, postquam diligentissime cum lapide contulerat Köhler.

N. B. Nobis nulla edicta transcribere in animo est. Etenim quanquam ejus generis tituli maxime ad id prosunt ut selectionem verborum apud Romanorum graece scripta cognoscamus, ita saepe et quasi uno tenore producantur, ut eorum locum complures epistulae et magis variae, et, ut ita dicam, magis spirantes melius obtineant.

36. Epistula Hadriani ad adoptivum filium Antoninum scripta. Quae nobis falsa esse videtur. Fortasse tamen legenti proderit cognoscere.

Reperta est in papyro in Fayûm inventa, quam ediderunt Grenfell, Hunt and Hogarth. Fayûm pap., n. 19.

Epistularum series ab Antonino scriptarum ab anno 139 usque ad annum 152, de Opramoae honoribus. Titulos Rhodiapoli repertos edidit R. Heberdey, Opr.

37. N. 37 (a. 139.) Ad Myrorum incolas :

Epistyl. Αὐτοκράτωρ Καίσαρ θεοῦ [Ἀδριανοῦ υἱός, θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱώνος, θεοῦ Νέρουα [ἔ]γγονος, Τίτος Αἴλιος Ἀδριανός Ἀντωνεῖνος Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ β', [ὑ]πατος [τὸ β', πα]τῆρ πατριδος, Μυ[ρέ]ων τοῖς ἀρχοῦσι καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν...
...]δη .εγν. .ναιμ[... Ὀπραμό]ου τοῦ
'Α]πο[λ]λωνίου, ὡς φιλότιμος[..... ἔ]μαθον ἐξ ὧν ἐψηφίσατε] . ἐπρέσθευ[ε]ν.

5 Κλαύδιος Π[... Εὐτυχεῖτε... ἀπὸ Ῥώμης . Ἀνα]γέγραπται ἐπὶ ἀρχ[ι]ερέως Ἰά]σονος τοῦ
[Νεικοστράτου.]

5. Ubique ἀρχιερέως e Lycia consuetudine restituumus; ἀρχ[ι]ερέως Heberdey.

38. N. 38 (a. d. VII cal. decembres a. 140). Ad Tloenses.

Epistyl. Αὐτοκρά]τωρ Καίσαρ θεοῦ Ἀδριαν[οῦ] υἱός, θεοῦ Τρα[ϊ]ανοῦ Παρ]θικοῦ υ[ι]ωνός, θεοῦ Νέρουα ἔγγονος,
Τίτος Αἴλιος Ἀδ[ρ]ι[α]νός Ἀντωνεῖνος[ς] Σεβαστός[ς], ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ γ', [ὑ]πα-

τος τὸ γ', πατήρ πατρίδ[ο]ς, Τλω[έ]ων τοῖς ἄ[ρχουσι καὶ τῆ]
 βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν · οὐκ ἀπε[θαύ-
 μασα ὑμ]ᾶς Ὀπραμόα μαρτυρεῖν ἐπιδόντι π[έντε μ]υριάδας
 τῇ πόλει · ἔτι καὶ διὰ τοῦτο προθυμοτέ[ρους
 5 ἡγεῖσ]θε τοὺς πολει[τ]ας ὑμῶν ἔσεσθαι τ[ῶ]ν [καλῶν (?) τοῦ]
 ἐ[π]αίνου χάριν. Ἐπρέσβευεν Λικίνιος Ποπέλ[λιος. (?)
 Εὐτύχαιτε. Πρὸς ζ' [x]αλ(ανδῶν) Δ[ε]κεν[θ]ρι(ων) ἀ[π]ὸ Ῥώμης.
 Ἄνα]γγεγραπται ἐπὶ ἀρχι(ερέος) Ἰουλίου Ἡλιοδώρου, Παν[ή]μου...

39. N. 40 (a. d. IX ? octobres a. 143). Ad commune Lyciorum.

<p>XI B Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θε- οῦ Ἀ]δριανοῦ υἱός, θε- οῦ Τ]ραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱωνός, θεοῦ Νέρουα 5 ἔγγονος, Τίτος Αἴλιος Ἀδριανός Ἀντωνεῖ- νος Σεβαστός, ἀρχιε- ρεὺς μέγιστος, δημαρ- χικῆς ἐξουσίας τὸ ς', 10 αὐτοκράτωρ τὸ β', ὑ- πατος τὸ γ', πατήρ πατρίδος, τῷ κοινῷ τῷ Λυκίων χαίρειν · Ὀπραμόας Ἀπολλω- 15 νίου εἰ πρὸς μίαν πό- XI C λιν ἦν πεφιλοστεμη-</p>	<p>μένος, εἰκότως ἐτύν[χα]- νεν μαρτυρίας πα[ρ]᾽ε- κείνης μόνης · ἐπεὶ δ[ὲ] 5 πόλλαῖς πόλεσιν, ὡ[ς] ἐπιστέλλετε, συν[βέ]- βληταί τι εἰς ἐπανό[ρ]- θωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ πεπονηκό- 10 των, προσῆκον ἦν τὸ ἔ- θνος αὐτῷ μαρτυρ[ῆ]- σαι. Ἐπρε<υ>σβευεν Εὐ- πόλεμος Εὐπολέμο[υ]. Εὐτύχαιτε · Προ[ε] 15 Ὀκτω[ν] XI D [θ]ρι(ων) ἀπὸ Ῥώμης · Ἄνα- [γ]εγραπται ἐπὶ ἀρχι(ερέος)...</p>
---	--

**40. N. 41 (ad ?, mense septembri a. 144). Exstant tan-
 tum fragmenta honorum principis et locus originis ἀπὸ Ῥώμης
 cum notatione Ἄνα]γγεγραπται ἐπὶ ἀρχι(ερέος) Κ]λαυ[δίου] Ἄντι-
 μάχου, Παν[ή]μου.**

**41. N. 42 (a. d. ? februarias a. 146). Ad commune.
 Post honores Antonini ab editore restitutos, legimus :**

XI G . . . τῶ κ[οι]νῶ [τ]ῶ [Λυ-
 κ]ίων [χ]αίρειν · μέμ[νη]-
 μαι ὧν καὶ πρότερον [ἐ-
 5 πεστε]λατε Ὀπραμ[ό]α
 τῶ λυκιάρχ[ῆ] μαρτυ-
 ροῦντες, ὡς [κα]ὶ τὰ ἄλ-
 λα προθυμουμένῳ
 περὶ τὸ ἔθνος καὶ ταῖς
 10 ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ πε[πο]-
 νημέναις πόλε[σι]ν [ἐκ-

τε[νῶ]ς [πεφιλοτειμημέ-
 ν]ω

15 [. . . τὸ ψήφισμα ἔπεμ-]

XI H ψεν Οὐοκῶνιος Σ[άξ]ας
 ὁ κράτιστος . [Εὐτυχεῖ-
 τε. Προ[. . . Φε-
 βραρίω]ν ἀπὸ Ῥώμης. Ἄνα-
 5 γέγγ[απται ἐπὶ ἀρχι(ερέος) Λι-
 κιν[νίου Στασιθέμιδος.

42. N. 44 (149 A. D.) Ad commune.

XII A Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Ἄδρι[ανο]ῦ υἱ[ός], θεοῦ Τραϊανοῦ [Παρθικοῦ
 υἱόνος, θεοῦ Νέρουα ἔγγονος, [Τίτο]ς Αἰλιος Ἄδριανὸς Ἄν[τωνεῖ]-
 10 νος Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγ[ιστος], δημαρχικῆς ἐξουσίας
 τὸ γ', αὐτοκράτωρ τὸ β', [ὑπα]τος τὸ δ', πατὴρ πατρίδος]
 τῶ κοινῶ τῶ Λυκίων χαίρειν · [ἔμαθον] καὶ πρὸς ὅσας πολεῖς [ἐπο-
 λειτεύσατο καὶ ἐν καιροῖς τ[ῆ]σιν Ὀπραμ[ό]ας Ἀπολλωνίου δ
 . ο . . . κοιν]ῆ τε πεπο[ι]ηται. Τὸ ψ[ή]φισμα ἔπεμψε Ῥου[πί]-
 15 λιος Σεουῆρος, ὁ κ[ράτισ]τος τοῦ ἔθνους ἡ]γεμ[ώ]ν. [Εὐτυχ]εῖ[τε].
 XII B Π[ρὸ] . . . Δ[ε]κεμβρ[ί]ων [ἀπ]ὸ Ῥ[ώ]μης, Ἄναγ[έ]γραπται
 ἐπὶ ἀρχι(ερέος) Μ[ετ]τίου [Ἄ]ν[δ]ροβ[ί]ου κα'

43. N. 46. (Pridie idus (?) februarias a. 151). Ad Limyrae
 incolas.

Maxime mutila est; quae supersunt simillima sunt epis-
 tulae ad Corydallenses, quam subjicimus.

44. N. 47. (Pridie idus februarias ? a. 151). Ad Cory-
 dallenses.

XII C Αὐτοκ[ράτωρ Καῖσαρ θεοῦ] Ἄδριανοῦ υἱός, [θ]εοῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ
 υἱόνος, θεοῦ Νέρουα ἔγ[γονος] Τίτος Α[ἰ]λιος Ἄδριανὸς Ἄντωνεῖνος
 10 Σεβ[αστός], ἀρχιερεὺς μέγ[ιστος], δημαρχ[ικ]ῆς ἐξουσίας τὸ ιδ',
 αὐτοκράτωρ τὸ β', ὑπ[α]τος τὸ δ', πατὴρ πατρίδος, Κορυ-
 δα[λλέων] τοῖς ἀρχουσι καὶ τῆ βουλῆ καὶ τῶ δῆμῳ χαίρειν · τίν[α]

XIID Τρόπον καὶ πάλιν(?) Ὀπραμόας Ἀπολλωνίου φιλοτει[μεῖτ]αι [π]ερ[ι] ὑμᾶς, ἔμαθον ἐξ ὧν ὑμεῖς μοι ἐπεστείλατε ὡς δὲ καὶ πρὸς ἄλλας ἐφι-
λοτειμήθη πόλεις τὰς τῶ] σεισμῶ πεπονηκυίας, [μ]ε[μ]αθήκειν ἐκ τῶν
ὑπ' ἐκεινῶν ἐψηφισμένων. Τ]ὸ ψήφισμα ἔπεμψε Ῥο[υ]πίλιος Σεουή-
5 ρος ὁ κράτιστος τοῦ ἔθνους ἡγεμῶν. Εὐτυχεῖτε. Πρὸς ἀ'[ε]ι-
δῶν Φεβρ(αρίων)(?) ἀπὸ Ῥώμης. Ὑποτέτ]ακται ἐπὶ ἀρχι(ερέος) Ἀντι[χ]ί-
ρου δίς,
Ξανδικῶ 5'

45. N. 48. (Pridie idus februarias a. 151). Ad Nisae incolas.

XIID Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Ἀδριανοῦ υἱός, θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθι-
κοῦ υἱωνός, θεοῦ Νέρουα ἔγγονος] Τίτος Αἴλιος Ἀδριανός Ἀντωνεῖνος
10 Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσί[ας τὸ ἰδ'],
αὐτοκράτωρ τὸ β', ὕπατος τὸ δ', πατὴρ πα[τρ]ίδος Νεισείων
τοῖς ἀρχουσι καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῶ δήμῳ χαίρειν * [ὡς καὶ] πρὸς τὴν
ὑμετέραν πόλιν Ὀπραμόας Ἀπολλωνίου φιλό[τειμος]
XIIE γέγον[εν κ]αὶ π[ρ]ὸς ἄλ[λ]ας [πολλὰς πόλεις], ἐμάνθανον ἐκ τε ὧν [ἐ]κειναι
αἱ πόλεις ἐπέστειλάν μοι καὶ ἐξ[ῶ]ν ὑμεῖς γεγράφατε. Τὸ ψήφισμα
ἔπεμψε Ῥουπίλιος Σεουήρος ὁ κράτιστος τοῦ ἔθνους ἡγεμῶν. Εὐ-
τυχεῖτε. Πρὸς ἀ' εἰδῶν Φεβρ(αρίων) ἀπὸ Ῥώμης. Ὑποτέτακται ἐπὶ
5 ἀρχι(ερέος) Ἀντι[χ]ίου δίς, Ξανδικῶ κη'

46. N. 49. (a. d. XVI calendas ? a. 151). Ad com-
mune.

XIIE Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Ἀδριανοῦ υἱός, θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθι-
κοῦ υἱωνός, θεοῦ Νέρουα ἐγ[γ]ονος, Τίτος Αἴλιος Ἀδριανός Ἀντω-
νεῖνος Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μ[έ]γιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ ἰδ',
αὐτοκράτωρ τὸ β', ὕπατος [τ]ὸ δ', πατὴρ πατρίδος τῶ [κ]οινῶ
10 τῶν Λυκίων χαίρειν καὶ ἐξ[ῆ] ὧν πρὸτ]ερόν μοι ἐπεστείλατε [Ῥ]ο[π]ρα-
μόα Ἀπολ[ω]νίου μαρτυρο[ῦντες, τὰ εὔ] πεπολειτευμένα αὐτῶ περι
ὑμᾶς ἠπιστάμ]ην. Τὸ ψ[ή]φισμα ἔπεμ]ψε Ῥουπίλιος Σεο[υ]ήρος ὁ κρά-
τιςτος τοῦ [ἔ]θνους ἡγεμῶν. Εὐτυχεῖτε. Πρὸς ἰ[σ] α[α]λ(ανδῶν)
XIIF ἀπὸ Ῥώμης.] Ἀν[α]γ[ρά]φρα[π]τι ἐπὶ ἀρχι(ερέος) Ἀντιχάρου δίς,
Πανήμου . . .

47. N. 50. (Pridie ? idus februarias a. 151). Ad Gagarum incolas.

XII F Αὐτοκρά[τωρ] Καῖσαρ [θ]εοῦ Ἀδριανοῦ υἱός, [θεοῦ Τραῖα]νοῦ Παρθι[κοῦ] υἱωνός, θεοῦ Νέρουα ἔγγονος, Τίτος Αἰλ[ίος] Ἀδρι[ανός] Ἀντων[εῖ]νος Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημα[ρχικῆς ἐ]ξουσίας [τὸ] ἰδ', αὐτοκράτωρ τὸ β', ὑπατος τὸ [β', πα]τήρ πατρι[δος] Γαγατῶν τοῖς ἄρχουσι καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν· εἰκότ[ως] Ὀπραμόα Ἀπολλωνίου μαρτυρεῖτε βαλανεῖ[ον] ὑμῖν κατασ[κευά]ζοντι ἐντελὲς καὶ ταῦτα πρὸς πολλοῖς οἷς [καὶ ἄλλα]ις πόλε[σιν] φ[α]ίνεται πεποιηκώς. Τὸ ψήφισμα ἐπέμψε Ρου[πίλιος] Σεουήρος [ὁ κρ]άτιστος τοῦ ἔθνους ἡγεμών. Εὐτυχεῖτε. [Πρὸς α' ? εἰδ[ῶ]ν Φεβρ[αρίων] ἀπὸ Ῥώμης. Ὑποτέτακται ἐπὶ ἀρχι[ερέος] [Ἀριστάνδρου δ]ί[ε]ς, Δύστρου κζ'

48. N. 51. (A, 152). Ad commune. Maxime mutila est, neque videntur ea quae exstant peculiarem speciem praebere.

49. Epistula ab Antonino scripta ad Coronenses (140 A. D.)

Titulum apud antiquam Orchomenum reperit Latyschev in eodem lapide incisum ac. n. 57 et 58 (vide infra) ediditque BCH V (1881) p. 452 sq. Repetivit IGS, I, n. 2870 II.

... Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Ἀδριανοῦ υἱός, θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθι-
 5 κοῦ υἱωνός, θεοῦ Νέρουα ἐκ[γ]ονος, Τίτος Αἰλιος Ἀδριανός Ἀντωνεῖνος
 Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος,
 δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ γ', ὑπατος (τὸ) γ', πατήρ πατριδος, Κορωνέων
 τοῖς ἄρχουσι καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δή-
 μῳ χαίρειν. Καὶ τοῦ θεοῦ πατρός μου δικαίως μνησθέντες καὶ τῆς ἐμῆς
 ἀρχῆς κατὰ τὸ προσῆκον
 ἐπησθήμενοι καὶ ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ μου προθύμως συνηδόμενοι πρέποντα
 Ἐλλῆσιν ἀνθρώποις ποιεί-
 τε. Ἐπρέσβευεν Δημήτριος Διονυσίου, ᾧ τὸ ἐφόδιον δοθήτω εἰ μὴ προῖκα
 ὑπέσχετο. Εὐτυχεῖτε.

50. Epistula ab Antonino scripta ad ephobos Pergamēnos (a. d. V. aut. VI. cal. septembres intra annos 140 et 145). Maxime mutila. Invenit Fränkel ediditque, n. 275.

51. Epistula ab Antonino scripta ad Ephesios intra eosdem annos.

Titulum quem Wood invenit, Waddington primus edidit in suo *Aristide* p. 51; Wood ipse identidem edidit *Discov. at Ephesus, Inscr. from the Odeum* n. 2. Hicks repetivit in *IBM III* n. 489, deditque duo fragmenta inedita alterius exempli (id. n. 490). Cf. *Ditt. Syll³* n. 404.

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Ἀδριανοῦ
 υἱός, θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱωνός,
 θεοῦ Νέρου ἔκγονος, Τίτος Ἀλιος Ἀδριανός
 Ἀντωνεῖνος Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος,
 5 δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ... αὐτοκράτωρ τὸ β', ὕπατος
 τὸ γ', πατήρ πατρίδος, Ἐφεσίων τοῖς [ἀρχουσι καὶ τῆι] βουλῆι
 [καὶ τῶι δῆμῳ] χαίρειν.
 Περγαμηνοῦς ἀπεδεξάμην ἐν τοῖς [πρὸς ὑμᾶς γρ]άμμασιν
 χρησαμένους τοῖς ὀνόμασιν οἷς ἐγὼ χρῆσθαι τὴν πόλιν
 10 τὴν ὑμετέρα[ν ἀ]πεφ[η]νάμην· οἶμαι δὲ καὶ Σμυρναίους κατὰ
 τύχην παραλ[ε]οιπέναί ταῦτα ἐν τῷ περὶ τῆς συνθυσίας
 ψήφισματι, τοῦ λοιποῦ δὲ ἔχοντας εὐγνωμονήσειν, ἐὰν
 καὶ ὑμεῖς ἐν τοῖς πρὸς αὐτοὺς γράμμασιν, ὃν [π]ροσῆκει
 τρόπον καὶ κέκριται, τῆς πόλεως αὐτῶν [φαίνησθ]ε μεμνη-
 15 μ[έ]νοι. Τὸ ψήφισμα ἔπεμψεν Σουλπίκιος Ἰουλιανός ἐπιτροπός μου.
 Εὐτυχεῖτε
 Τὸ δὲ ψήφισμα ἐποίησεν γραμματεῦν Πο. Οὐγίδιος Ἀν[τωνε]ῖνος.

5. αὐτοκράτωρ τὸ [...] Wood.

14. Ita IBM, et *Ditt³*, ex altero exemplo; [ἀεὶ ἤτ]ε Waddington et Wood.

52. Epistula ab Antonino ad synodum athletarum (a. d. XVII cal. junias, a. 143).

Romae inventum titulum edidit CIG 5907, Cf. Kaibel, n. 1055.

'Αγαθῆι τυχῆι

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Ἀδριανοῦ υἱός,
θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱωνός, θεοῦ Νέρουα
ἔγγονος, Τίτος Αἴλιος Ἀδριανός Ἀντωνεῖνος

- 5 Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας
τὸ ε', αὐτοκράτωρ τὸ β', ὑπάτος τὸ γ', πατὴρ πατρίδος, συνόδα
ξυστικῆ τῶν περὶ τὸν Ἡρακλέα ἀθλητῶν ἱερονεικῶν στεφα-
νειτῶν χαίρειν.

- 10 Ἐκέλευσα ὑμῖν ἀποδειχθῆναι χωρίον ἐν ᾧ καὶ τὰ ἱερὰ κατα-
θήσεσθε καὶ τὰ γράμματα πρὸς αὐταῖς ταῖς θέρμαις ταῖς ὑπὸ
τοῦ θεοῦ πάππου μου γεγεννημέναις, ὅπου καὶ μάλιστα τοῖς
Καπιτωλείοις συνέρχεσθε. Εὐτυχεῖτε. Ἐπρέσβευεν
Οὐλπίος Δομεστικὸς ἐπὶ βαλανείων μου.

Ἐγράφη πρὸ ιζ' Καλ(ανδῶν) Ἰουν(ίων) ἀπὸ Ῥώμης
Τορκουάτω καὶ Ἡρώδῃ ὑπάτ(οις).

53. Epistula ab Antonino scripta ad Commune Lyciorum
intra menses augustum et septembrem a. 145.

Reperta est Cyaneis, Heberdey et Kalinka ediderunt in
Serta Harteliana p. 4 (III D). Praeter honores principis pau-
cissima intelliguntur. In eodem titulo invenitur (p. 1, I, 1),
conspectus epistularum quarumdam a praesidibus scriptarum;
epistulae vero ipsae non exstant.

54. Epistula ab Antonino scripta ad Ephesios (145 A. D.)

Titulum invenit Wood; edidit Waddington Aristide, p. 8
cum titulo nostro n. 55. Wood ipse transcripsit in Discov.
at Ephesus, Inscr. from the Odeum n. 3. Hicks repetivit in
IBM III n. 491, neutrum omnino secutus. Cf. Ditt. Syll.
n. 405.

- Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θε[οῦ Ἀδ]ριανοῦ
υἱός, θεοῦ Τραῖ[ανοῦ] Παρθ[ικοῦ] υἱωνός,
θεοῦ Νέρουα ἔ[γγον]ος, Τί[τος] Αἴλι[ος] Ἀδριανός
Ἀντωνεῖνος Σεβασ[τός], ἀρχιερεὺς μ[έγιστος], δημαρ-
5 χικ[ῆς] ἐξουσίας τὸ η', αὐτοκράτωρ τὸ β', ὑπάτος τὸ δ', πα-
τὴρ πατρίδος, Ἐφεσ[ίων] τοῖς [ἄρ]χουσι καὶ [τῆι] βουλῆι καὶ

τῷ δήμῳ χαίρει[ιν]. Τὴν φιλοτιμίαν ἣν φιλοτιμ[εῖται
 πρὸς ὑμ[ᾶς Οὐ]γῆδιος Ἄντωνεῖνος ἔμαθον οὐχ οὕτω[ς ἐ]κ
 [τ]ῶν ὑμετέρων γραμ[μ]άτων ὡς ἐκ τῶν [ἐκ]είνου· βουλόμε-
 10 νος γὰρ παρ' ἐμοῦ τυχεῖν βοηθείας [εἰς τὸν] κόσμον τῶν
 ἔργων ὧν ὑμεῖν ἐπηγγελᾶτο, ἐδήλ[ω]σεν ὅσα κα[ὶ] ἡλίκα οἰ-
 κοδομήματα προστίθῃσιν τῇ πόλ[ει], ἀλλ' ὑμ[εῖς οὐκ] ὀρ-
 θῶς ἀποδέξεσθε αὐτόν· καὶ γὰρ καὶ συ[νε]χώρησα αὐτὸς ὅσ-
 α ἠτήσατ[ο] καὶ ἀπεδεξάμην ὅτι [οὐ] τὸν [πολλῶν τῶν] πο-
 15 λειτευομένων τρόπον, οἱ τοῦ [παρ]αγρη[μα εὐδοκίμ?] εἶν γά-
 ρ[ιν] εἰς θεά[ς κ]αὶ διανομάς καὶ τὰ τῶν ἀγῶνων θέματα? δαπαν[ῶ]σιν,
 τῆν φι[λοτιμ]ίαν, ἀλλὰ δι' οὐ πρὸς τὸ [μέλλον ἐπι]ζει σ[ε]μνο-
 τέραν ποιή[σ]ειν τὴν πόλιν προήρ[η]ται. Τὰ γράμματα ἔπε[μ]ψεν
 Κλ. Ἰουλιανὸς ὁ κρᾶτιστος ἀνθύ[πατος]. Εὐτυχεῖτ[ε].

13. Ita Ditt². (vide notam ejus); καὶ συνέλαβον IBM (cf. nostrum 56, v. 15; Waddington nihil supplet; συνωμολόγησα[ᾶ] Wood.

14. Ita IBM; ὅτι [οὐ] τὸν συνήθη τῶν Ditt².

14. sqq. Waddington et Wood vix quiddquam utiliter supplent.

17. Ita Ditt².; μέλλον συνοίσει? σ[ε]μνο IBM.

55. Epistula ab Antonino ad Ephesios scripta (150 A. D.)
 Ab iisdem et in iisdem condicionibus edita ac prior (Cf. nos-
 trum n. 51). Vide igitur Waddington, Aristide p. 8, Wood,
 ibid, n. 4, IBM III, n. 492.

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ
 Ἀδριανοῦ υ[ι]ός, [θ]εοῦ Τραϊᾶ[νοῦ]
 Π[αρ]θικοῦ [υ]ιωνός, θεοῦ [Νέρ-
 οῦ]α ἐκγονος, Τ[ί]τος Αἴλιος Ἀδριανός
 5 Ἄντωνεῖνος Σεβασ[τός], ἀρχιερεὺς
 μέγιστος, δημαρχικῆ[ς ἐξ]ουσίας τὸ
 γ', αὐτοκράτωρ [τ]ῷ β', ὑπατο[ς]; τὸ δ',
 πατὴρ πατρίδος, Ἐφεσίων τοῖς
 ἀρχουσι καὶ τῇ β[ουλῇ] καὶ τῷ δήμῳ
 10 χαίρειν.

Εἰδότε μοι δηλο[ῦ]τε τὴν φιλοτιμίαν
 ἣν Οὐγ[έ]διος Ἄντ[ω]ν[εῖ]νος φιλοτιμ[εῖ]-
 ται πρὸς ὑμᾶς, ὅ[ς] γε κα[ὶ] τὰς παρ' ἐμοῦ
 χάριτας εἰς τὸν [κόσ]μον ἀ[πάσ]ης πό-

- 15 λεως [κα]τέθετο.
 T]δ ψήφισ[μα ἔπ]εμψεν Φλ....
 ..τι[.... ἐπίτρο]πος. [Εὐτυ]χεῖτε.

13. Waddington omittit cetera, post ὑμᾶς; ο[. . .] παρ' ἐμοῦ Wood.

14. εἰς τὸν [εὐεργέτην] τῆς, etc., Wood.

15. Wood omittit [κα]τέθετο. In fine Wood supplet [Ἰουλιανὸς ὁ κράτιστος] ἀνθύπατος.

56. Epistula ab Antonino ad Asiae Graecos scripta intra annos 150 et 161.

Cui titulo ab ipso Ephesi reperto alludit Wood, Odeum, n. 5, nec fragmenta digna putat quae edat. Hicks, IBM III n. 493, supplementa tentavit quorum tantum ultimos versus transcribimus: agitur de Vedio Antonino (V. nostros 54, 54, 55):

- x]αὶ ἐ[γ-
- 15 ὦ συν]έπραξα αὐτ[ῶ] καὶ σ]υνέλα[θον ὦ]ς α[ὔ]ξοντι τὸ κά]λλος
 τῆς [πό]λεως] καὶ κό[σμον] τῆ[ς 'Α]σίας?
 Tδ] ψήφισμα ἔπ[εμψε]ν Ποπ[ίλλ]ι[ος Πρ]εῖσχος ὁ [κρά]τισ-
 το[ς ἀνθύπα]τος. [Ε]ὐτυχεῖτε.

57. Epistula ab Antonino ad Thisbaeos scripta 155 A. D. Invenit Latyschev apud antiquam Orchomenum. Praecedebat in lapide nostrum n. 49. Utramque et nostrum 58 edidit in BCH V (1881) p. 452 sqq. Repetivit IGS I, n. 2870 I et III.

[. . ἦν ἀναγ-

καῖον, ὁπότε ὑμεῖς οὐκ [ἐ]πειθεσθε τοῖς κριθεῖσιν, ἀλλὰ εἰσήεите εἰς τὴν
 ἐκείνων χώρα[ν,
 κάκεινους ἰς τὸ μὴ περ[ι]ορᾶν ὑμᾶς νέμοντας τρέπεσθαι. Πόσον δέ ἐστιν
 τὸ ὀφειλόμ[ε]-
 νον τέλος ἢ τίνα εἶσιν ἃ κατεσχῆχασιν ὑμῶν Κο[ρ]ωνεῖς ἐνέχυρα, Ἄρισ-
 τώνυμος
 ὁ αὐτός κρινεῖ. Εὐτυ[χ]εῖτε.

1. . . δ]ί[καιον IGS; ἰς τὴν BCH.

58. Epistula ab Antonino ad Coronenses scripta eodem anno. V. supra.

- 10 Αὐτοκράτωρ Καίσαρ, θεοῦ Ἀδ[ρια]νοῦ υἱός, θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱωνός, θεοῦ Νέρουα ἔκγονος, Τίτος Αἴλιος Ἀδριανός Ἀντων[εῖ]νος Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ ιη', αὐτοκράτωρ τὸ β', ὕπατος τὸ δ', [π]ατὴρ πατρίδος, Κορωνέων τοῖς ἄρχουσι καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῶ δήμῳ χαίρειν. Τῆς ἀποφάσεως, ἣν ἐ[π]οιησάμεν μεταξὺ ὑμῶν καὶ Θισβέων, ἀντίγραφον ὑμεῖν ἔπεμψα, ἐπίστευλα δὲ καὶ Μεστρίῳ Ἀρισ[τ]ωνύμῳ ἀπομετρῆσαι τὰ πλεῖρα Θισβεῦσιν, ἃ προσέταξεν αὐτοῖς ὁ
- 15 θεὸς πατὴρ μου παραδοθ[ῆ]ναι · τῆς δὲ ἔξωθεν χώρας εἴ τινα Θισβεῖς ἐπινέμοιεν πειθόντες ὑμᾶς, δώσουσι μὲν νόμιον τέλ[ος, ἐὰν] δὲ καὶ ἀποδώσιν ὅσον ἂν ὑπὲρ τοῦ χρόνου τοῦ παρελθόντος ὀφ[ε]λιν αὐτοὺς κριθῇ, δῆλον ὅ[τι] καὶ ὑ[μ]εῖς τὰ ἐνέχυρα αὐτοῖς ἀποδώσετε. Ἐπρέσθευον Αἴλιος Γλύκ[ων καὶ Διονύσιος Διονουσοδώρου, [οἷς τὸ] ἐφόδιον δοθῆτω εἰ μὴ προῖκα ὑπέσχηται. Εὐτυχεῖτε.

12-13. ἀπόγραφον IGS.

16. τέλ[ος, δταν] δὲ BCH ; τέλ[ος, ἂν] δὲ IGS ; ἐὰν]δὲ optime ad spatium convenit.

17. In lapide ενεχυραααντοῖς.

59. Epistula ab Antonino ad Panhellenium scripta, pridie cal. decembres 157. A. D. Titulum Aezanis repertum et in CIG (3834) editum revisit Le Bas. Vide Wad. III. n. 866. (Expl. p. 240).

- Αὐτ]οκράτωρ Καίσαρ, θεοῦ Ἀδριανοῦ υἱ[ός,
θεο]ῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱωνός, θεο[ῦ
Νέρ]βα ἔκγονος, Τίτος Αἴλιος Ἀδριανός
Ἀντ]ωνεῖνος Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέ-
8 γιστ]ος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ κ', αὐ-
τοκρ]άτωρ τὸ β', ὕπατος τὸ δ', πατὴρ πα-

τριδ]ος, τῷ Πανελληνίῳ χαίρειν
 ὅτι οἱ] πρὸ ὑμῶν Πανέλληνες Οὐλ-
 πιο]ν Εὐρυκλέα ἀπεδέξαντο ὡς ἐπ-
 10 ιει]κῆ, ἔμαθον ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐπ-
 εστ]αλμένων. Εὐτυχεῖτε. Πρὸ μιᾶς
 Κα]λανδῶν Δεκεμβρίων, ἀπὸ 'Ρώμη[ς.

8. [M.] Οὐλιπιον CIG.

60. Epistula ab Antonino scripta ad synodum τῶν ἐν
 Σμύρνη μουσῶν, 158 A. D.

Edidit CIG. 3176 B. Honores tantummodo principis
 exstant cum mentione synodi. Repetivit Ditt. Syll.¹ n. 289
 et Syll.² n. 406.

61. Epistula ab Antonino scripta ad Balburorum incolas.
 158 A. D.

Titulum invenerunt Heberdey et Kalinka, edideruntque in
 suo Bericht p. 37, n. 49.

Α]ὐτο|κρά]τω[ρ] Καῖσαρ [θ]εοῦ
 'Αδρι[α]νοῦ υἱός, θεοῦ Τραϊανοῦ
 Παρθικ[οῦ υἱ]ωνός, θεοῦ Νέρουα
 ἔγγονος, Τ[ί]τος Αἴλιος 'Αδρια-
 5 νός ['Α]ντ[ω]νεῖνος Σεβαστό[ς,
 ἀρχιερεὺ[ς μ]έγιστος, δημ[αρχικῆς] ἐξ[ουσίας]
 τὸ κα', αὐτοκράτ[ω]ρ τὸ β', ὕπατος
 τὸ δ', πατήρ] πατρίδος), Β[α]λβουρέ[ω]ν τοῖς
 ἄρχουσι καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ
 10 δήμῳ χαίρειν.
 Τὴν φιλοτειμίαν, ἣν ἐπιδέδει-
 κτ[α]ι περ[ὶ] ὑμ]ᾶς Μελέαγρος
 Κάστορος.
 ος μουσικόν
 15 πόλει ἔστ[ω] λ. .
 κύρια τὰ ἐπὶ τῇ
 ὀρισθέν-

τ[α], ἐπεὶ καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ πατρός
μου Τερμησεῦσι συνεχωρή-
20 θη τοῦτο ἐ[φ'] ὁμοίας ὑποσχέ-
σεος, ἣν καὶ ὑμεῖς τῷ ψηφίσ-
ματι ἐ[νεγ]ράψατε.
Εὐτυχεῖτε.

62. Epistula a M. Aurelio Caesare scripta ad synodum Smyrnaeam τῶν περὶ τὸν Βρεισέα Διόνυσον, a. d. V. cal. aprilis a. 147.

Ediderunt CIG 3176 A et Wad. Fast. n. 139 et Ditt. Syll.¹ n. 289 et Syll.², n. 406.

Μάρκος Αὐρήλιος Καῖσαρ, Αὐτο-
κράτορος Καίσαρος Τίτου Αιλίου
Ἀδριανοῦ Ἀντωνεῖνου Σεβαστοῦ
πατὴρ πατρίδος υἱός, δημαρχι-
5 κῆς ἐξουσίας, ὑπάτος τὸ β', συνό-
δῳ τῶν περὶ τὸν Βρεισέα Διόνυσον
χαίρειν.

Εὐνοια ὑμῶν, ἣν ἐνεδείξασθε συν-
ησθέντες μοι γεννηθέντος υἱοῦ, εἰ καὶ
10 ἐτέρως τοῦτο ἀπέβη, οὐδὲν ἤττον φα-
νερὰ ἐγένετο. Τὸ ψηφίσμα ἐπέγραψεν
Τ. Ἀτελιος Μάξιμος ὁ κράτιστος ἀνθ-
ύπατος καὶ φίλος ἡμῶν. Ἐρῶσθαι ὑ-
μᾶς βούλομαι. Πρ(ὸ) ε' Καλ. Ἀπριλ. ἀπὸ
15 Λωρίου.

Τὴν ἐπιγραφὴν ποίησαντος Μ. Ἀντω-
νίου Ἀρτεμᾶ δωρεὰ[ν]? ταμιεύοντος
Σουλπικίου Ρουφίνου.

1-4. Quorum partem omittit Wad.

9. γεννηθέντος Wad.; γεννηθέντος in lapide.

16. Sq. Wad. omittit.

17. In lapide δωρεας:

63. Epistula ad eandem synodum scripta a M. Aurelio et L. Vero imperatoribus (intra annos 161 et 166).

Edidit CIG 3177; nihil exstat nisi fragmenta honorum utriusque principis.

64. Epistula ab iisdem imperatoribus scripta 167 A. D.

Epistulam in BGU I n. 74 e papyro editam, quamvis mutilam, transcribimus.

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Μάρκος Αὐρήλιος Ἀντωνίνος. . . .
 τὸ κα', αὐτοκράτωρ τὸ ε', ὑπατος τὸ γ', πατή[ρ πατρίδος. . .
 μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ ζ'
 θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ ἔγγονοι θειο[.
 5 χαίρει[ν ὅ]τι μὲν τὰς δωρεάς, ὧν ἔτ[ι] ἔ[.
 ὑμεῖν καὶ αὐτοὶ δύνεσθ' ἂν τοῦτο ε[. αὐτο
 κράτορσιν δόξαντα ἤδη κεχρημ[.
 καὶ γὰρ ἂν ἄλογον εἶη ὀπόσων μὲν υ[.
 ἀφερτεῖητε ὅτε ἐπὶ τῶν ἔργων α[.
 10 πρὸς τοὺς εὐεργέτας χάριτι ταῦτα μ[.
 σαφῆ δηλώσιν ἐγ μόνων τῶν []ε[.
 μενον εἴπερ τι ζητῆται οὔτε παρα[.
 ἐνῆν, ἀλλ' ὁμῶς καὶ τούτων οὔτως ε[.
 ταῦτα ἐπιστέλλομεν [ὅ]τι τὰ μὲν δ[.
 15 συμβαίνοι παρὰ λιτ[ῶ]ν ὑμετ[έ]ρων

1. Supplenda : Σεβαστός Ἀρμενιακὸς Μηδικὸς Παρθικὸς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας.
2. Supplenda : καὶ Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Λούκιος Αἰδίου Αὐρήλιος Οὐῆρος Σεβαστός Παρθικὸς Ἀρμενιακὸς Μηδικός.
3. Supplenda : αὐτοκράτωρ τὸ ᾿, ὑπατος τὸ γ', πατήρ πατρίδος, θεοῦ Ἀντωνίνου υἱοί, θεοῦ Ἀδριανοῦ υἱωνοί.
6. Lege δύναισθ'.
9. Lege ἀφαιρεθείητε.
11. Lege δηλώσειν ἐκ.

65. Epistularum duarum fragmenta quarum utraque videtur esse scripta a M. Aurelio Antonino et L. Aurelio Commodo imperatoribus. Repertam in loco veterum Calamarum in Messenia edidit CIG 1319. In priore notamus ut saepe, v. 8-9 ἐφόδιο] δοθήτω εἰ μὴ προικ[α] ὑπέσχηται. Alteram vero, ex honoribus imperatorum apparet scriptam fuisse A. D. 176.

66. Fragmenta epistularum Athenis reperta, quae M. Aurelio et Commodo et fortasse Caracallae tribuenda sunt:

CIA III 39 a (Addenda) est epistula scripta a M. Aurelio et Commodo una imperantibus intra annos 175 et 180; CIA III, 40 ad Athenienses est Commodi, CIA III, 41 ad eosdem scripta potius tribuenda est Commodo quam M. Aurelio; CIA III, 42, est epistula aut Commodi aut Caracallae. Maxime vero mutilae sunt, neque ulla digna est cui studeamus.

67. Epistula a Septimio Severo scripta 195 A. D.

Repertam in urbe Phrygiae Afium Karahissar edidit post alios CIG 3878 (cui titulo per typorum mendum inscribitur n. 3788). E reliquiis nihil praeter tempus intellegi potest.

68. Epistula a Septimio Severo scripta, verisimiliter intra annos 196 et 198, ad Aezanitas.

Cujus epistulae ediderat post alios CIG duas partes (n. 3837-3838), Le Bas revisit lapidem, ejusque transcriptionem, in Wad. III, n. 874 (Expl. p. 242) vulgatam, repetivit CIG in Addendis III, p. 1065.

Αὐτοκράτωρ Καίσαρ, θεοῦ Μάρκου Ἀντωνείνου,
 Εὐσεβοῦς, Γερμανικοῦ, Σαρματικοῦ υἱός,
 θεοῦ Κομμόδου ἀδελφός, θεοῦ Ἀντωνείνου
 Εὐσεβοῦς υἱανός, θεοῦ Ἀδριανοῦ ἔγγονος, θε-
 5 οῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ καὶ θεοῦ Νέρου ἀπό-
 γονος, Λούκιος Σεπτίμιος Σεούηρος, Εὐσε-
 βής, Περτίναξ, Σεβαστός, Ἀραβικός, Ἀδιαθη-
 νικός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημοκρατικῆς ἐξουσί-
 ας τὸ γ', αὐτοκράτωρ τὸ η', ὑπάτος τὸ β', πατὴρ
 10 πατρίδος Αἰζανιτῶν τοῖς ἄρχουσι καὶ τῇ
 βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν ·
 τὴν ἡδονὴν ἣν ἐπὶ τοῖς κατορθωμένοις
 ἔχετε καὶ ἐπὶ τῷ τὸν υἱόν μου Μάρκον Αὐρή-
 λιον Ἀντωνείνον ἐπιβαίνειν ἀγαθῇ τύχῃ
 15 τῶν τῆς ἀρχῆς ἐλπιδῶν καὶ τετάχθαι μετὰ
 τοῦ πατρός, φανερώτατα ἔγνω διὰ

- τοῦ ψηφίσματος καὶ ἤσθην ὅτ[ι δι' αὐτὸ δη-
 μ]οσίαν ἠγάγετε ἑορτὴν καὶ ἐθύ[σατε τοῖς ἐνχωρ-
 τοῖς θεοῖς θυσιάς χαρισ[τηρί]ους, [πό-
 20 λισ ὄντες ἐνδοξ[ο]ς καὶ ἐκ παλαιοῦ τῆ τῶν Ῥω-
 μαίων ἀρχῆι χρησίμ[ο]ς. Τὴν νείκτη[ν δὲ
 ὡς εἶδον ἐπὶ μαρτυρίᾳ τῶν κατορθωμ[έ-
 νων ἐλθοῦσαν μετὰ τοῦ ψηφίσματος,
 ἀ]πέπεμψα τὸ [γ]ρ[ά]μμα ὑμῖν παρὰ τοῖς
 25 ἐνχωρίοις θεοῖς ἐσ[ό]μενον.
 Ἐπρέσβευον Καίλιος Καμπανὸς Φλα-
 ουϊανός, Κλαύδιος Ἀπολλινάριος Λύ-
 ρηλιανός, Φιλότιμος Μηνοφίλου, Κλαύ-
 διος Πασί[τ]εγνος, Βεΐθυσ Δημητρίου,
 30 Λύρηλιος Κάτ[υ]λλος, Μηνόφιλος Φι-
 λίππου, Φίλιππος Μηνοφίλου · Μεν[ε-
 κράτην δὲ Μειλήτου ἔφασαν ἀπο-
 λυθ[ῆ]ναι · οἷς τὸ ἐφόδιον ἀπο[δοθῆ]τω
 εἰ μὴ προ]ίκα υπέσχηται.

9. Sic in lapide : quod accipi nequit. Wadd. proponit δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ δ' : qui error explicari quam facillime potest e latino III pro IIII ; unde annus 196 intellegendus. CIG proponit δημαρχικῆς ἐξουσίας 5', αυτοκράτωρ τὸ ι' (unde annus 198).

12. κατορθωμένοις : sic in lapide. Cf. v. 22.

18. sic CIG ex v. 23 ; Wad. non supplet ἐνχωρίοις.

20. παλαιοῦ Ῥω Wad.

21. Sic lapis et Wad. : τὴν [πρ]ο]σβείαν δὲ ἀσμέν]ως CIG.

22. κατορθωμ[... in lapide.

24. τὸ κρ[ι]μα CIG.

26. Κλαύδιος Καμπανός Wad.

32-34. ἔφασαν|δ]ύο [Ῥωμ]αίοις τὸ ἐφόδιον ἀπο]δοῦναι... ἦν]ίκα υπέσχ[η]νται CIG.

33-34. τὸ ἐφόδιον ἀπο]δοῦναι... προ]ίκα υπέσχηται Wad. ; supplemus ex aliis titulis similibus. Δοθῆτω fortasse legendum, sine ἀπο quod ex ἀπολυθῆναι manare potuit.

69. Ex epistula a Septimio Severo scripta et Delphis ab Haussoullier reperta nihil exstat nisi initium honorum. V. BCH VI (1882) p. 453 n. 85.

70. Rescriptum Septimii et Caracallae quod propositum fuit Alexandriae die 29 mensis decembris anni 199. Edidit BGU I n. 267.

- . . .] λογ [Αύτοκ]ρ[άτωρ Καίσαρ
 Λούκιος Σεπτίμιος Σεουήρ]ος Πέρ[τ]ιναξ [Σε]βαστὸς
 Ἀραβικὸς Ἀδιαθη]νικὸς
 Παρθικὸς Μέγιστος] καὶ Αὐτοκρά[τωρ] Καίσαρ
- 5 Μάρκος Αὐρή]λιος Ἀντωνεῖνος Σεβαστὸς
 Ἰουλιανῆ Σω[σθ]ενιανοῦ διὰ Σωσθένους
 ἀνδρὸς · [Μ]ακρᾶς νομῆς παραγραφῆς
 τοῖς δικαία[ν] αἰ[τ]ίαν ἐσχηκόσι· καὶ ἄνευ
 τινὸς ἀμφισθητήσεως ἐν τῇ νομῇ
- 10 γένομ[έν]οις πρὸς μὲν τοὺς ἐν ἄλλο-
 τρίτῃ πόλει διατρίβοντας ἐτῶν εἴκοσι
 ἀριθμῷ βεβαιούται, τοὺς δὲ ἐπὶ τῆς
 αὐτῆς ἐτῶν δέκα. Προετέθη ἐν Ἀ-
 λεξανδρείᾳ L η' Τῦδι γ'

1. Supplendum ἀντίγραφον... λογισ(μοῦ) aut aliquid simile.

7. Lege παραγραφῆ.

11. Lege διατρίβοντας.

14. L = ἔτους.

71. Rescriptum Septimii Severi et Caracallae quod tri-
 buendum est anno 200.

Edidit BGU II n. 473. Repetivit Mitteis: Zur Berliner
 Papyruspublication II Hermès XXXII (1897) p. 629 sqq. Est
 ad strategum quemdam missum ab epistratego et videtur
 pertinere ad cessionem bonorum; sed maxime mutilum est.
 In fine, notamus ἔρρωσο.

72. Epistula a Septimio Severo et Caracalla ad Smyr-
 naeos scripta, ut videtur circa annum 200.

Exscripsit CIG 3178. Repetivit Ditt. Syll.¹ n. 290 (Syll.¹
 414).

Οἱ θεϊότατοι Αὐτοκράτορες Σεουήρος καὶ Ἀντωνεῖνος Καίσαρες Συμρ-
 νάζοις.

Εἰ Κλαύδιος Ῥουφῖνος ὁ πολεῖτης ὑμῶν, ὁ διὰ τὴν προαίρεσιν
 ἤ σύνεσθιν ἐπὶ παιδείᾳ, καὶ τὸν ἐν λόγοις συνεχῆ βίον τὴν
 προκειμένην τοῖς σοφισταῖς κατὰ τὰς θείας τῶν προγόνων

2. L.

- 5 ἡμῶν διατάξεις ἀτέλειαν τῶν λειτουργιῶν καρπούμενος,
 ὑμῶν αὐτὸν ἐκουσίῳ ἀνάγκῃ προκαλουμένων ὑφέστη τῆν
 στρατηγίαν κατὰ τὸ πρὸς τὴν πατρίδα φίλτρον, τὴν γοῦν εἰς τὰ
 ἄλλα μένειν ἀπραγμοσύνην ἀκείνητον αὐτῷ δικαιοτάτον
 ἐστίν · οὐ γὰρ ἄξιον τῷ ἀνδρὶ τῆν εἰς ὑμᾶς φιλοτειμίαν γενέ-
 10 σθαι ζημίαν, καὶ μάλιστα ταύτην ὑμῶν αἰτούντων ὑπὲρ
 αὐτοῦ τὴν χάριν. Εὐτύχεϊτε.
 Ἐπρέσβευον Αὐρ. Ἀντωνεῖνος καὶ ἉΓλιος Σπηρᾶτος.

73. Epistula a Septimio Severo et Caracalla scripta, verisimiliter ad Ephesios, 202 A. D.

Titulum Ephesium Wood invenit neque edidit. Hicks vulgavit in IBM III n. 495. Nihil exstat nisi pars honorum utriusque principis.

74. Epistula eorumdem Smyrnae reperta (204 A. D.) Titulum ediderunt L. Ross. Inscr. inedd. fasc. II p. 44 n. 152 b, tab. I, Wad. II, n. 2110, et Ditt. Syll.² n. 415.

<p>Ἱερὰ γράμματα.
 Δ]οκεῖς ἡμεῖν τὸ δόγμα
 τ]ῆ(ς) συγκλήτου ἄγνο-
 εῖ]ν, ὃ σε, εἰάν μετ' ἐμπεί-
 5 ρ]ων συναντιβᾶ(λ)ης,
 πε]ί(σει) μὴ εἶναι ἐπάναγ-
 κ]ές συγκλητικῶ</p> | <p>δ]ήμου Ῥωμαίων ἔκον-
 τι] ξένον ὑποδέχε-
 10 σ]θαι. Ἐδόθη
 ι]α' καλ(ανδῶν) Ἰουνί(ων) Ῥώμη
 Φα]βίω Κεῖλωνι τὸ β' καὶ
 Ἄ]ρνίω Λίβωνι ὑπάτοις.</p> |
|--|--|

5. βαδης in lapide.

6. ιση in lapide.

12. Supplevit Ditt.²; Ἄλ]βίω Ross.

75. Epistula eorumdem, Syri reperta.

Maxime mutilam edidit Wad. II, n. 1892, Commentarius abest, neque interpretatio tentata fuisse videtur. In eodem lapide sequitur altera epistula quae Caracallae solius imperantis esse potest, et in qua fortasse de priore epistula agitur.

76. Epistolae tum Septimii Severi et Caracallae, tum Caracallae solius imperantis, Delphis repertae, quibus nondum editis alludit Homolle, *Histoire du Temple BCH XX* (1896) p. 727.

77. Fragmenta ad epistolam Caracallae pertinentia. Quae Pergamis reperta edidit Fränkel, *Inschr. von Pergamon II*, n. 283 maxime mutila. Epistula scripta est intra annos 211 et 215.

78. Epistula a Caracalla ad Aurelium quenidam scripta circa annos 214 et 215.

Titulum Philadelphiae in Lydia repertum edidit Contoleon in *Νεὰ Σμύρνη* (die XXX mensis augusti 1891). Repetivit ipse in *Revue des Études Grecques IV* (1891) p. 297 n. 2. Retractavit Buresch, *Wochenschrift für klassische Philologie VIII* (1891) n. 45, p. 1242. sqq. Cf. *Ditt.* n. 416.

<p> Αὐτοκράτωρ Καίσαρ Μάρκος Αὐρήλιος Ἀντωνεῖ- νος Εὐσεβῆς Σεβασ- τός, Παρθικὸς μέγισ- τος, Βρετανικὸς μέ- γιστος, Γερμανικὸς μέγιστος Αὐρηλίῳ Ἰουλιανῶ]ι τῶ]ι τιμι- ωτάτῳ χαίρειν· Εἰ καὶ μηδεὶς αἰρεῖ λόγος τὸν Φιλαδελ- φέα Ἰουλιανὸν ἀ- πὸ τῶν Σαρδιανῶν </p>	<p> 15 εἰς τὴν τῆς πατρί- •δος μεταθεῖναι φι- λοτειμίαν, ἀλλ' ὁμως σὴν χάριν ἡδέως τοῦτο ποιῶ, δι' ὃν καὶ 20 τὴν νεωκορίαν [αὐ- τὴν το[ῖς Φιλ]αδελ- φε[ῦσιν, δέ]δωκα. Ἐρρωσο Ἰ[ου]λι[ανῆ] τιμιώτατέ μοι καὶ φίλ- 23 τατε. Ἀνεγνώσθη ἐν τῷ θεάτρῳ ἔτους σμε', μη- νὸς Ἀπελλαίου αε'. </p>
--	---

9. Buresch et *Ditt.* supplement; cf. v. 23.

11. μηδεὶς ἐρι (= ἐνι?) Contoleon.

18. σὴν χάριν (= χάριν) ἰλεως (= ἡδέως?) Contoleon.

19. δι' ὧν Contoleon.

20. Sqq. Hic in transcriptione Contoleonantis plures versus e quibus nihil intellegi potest.

22. Supplevit Ditt.²; φ[ύσι προσέδ]ωκα Buresch.
 23. Buresch supplevit.
 27. σμε' = 245 ab Aëtio.
 28. 'Απέλλαιου ε' Ditt.²

79. Edictum verisimiliter Alexandri Severi de Auro Coronario.

Papyrus in Fayûm inventam ediderunt Grenfell, Hunt, Hogarth, Fayûm pap. n. XX.

80. Epistula verisimiliter ab imperatore Trajano Decio et Caesare Herennio Etrusco scripta ad Aphrodisiae incolas, (250 A. D.)

Ediderat CIG 2743, lapidem revisit Waddington transcripsitque Wad. III n. 1624. (Expl. p. 383).

- Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ [Γάιος Μέσσιος Κύντος Τραϊανὸς Δέκιος] Εὐσεβής, εὐτυχής, Σεβαστός, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ γ', ὑπατος τὸ β', ἀποδεδειγμένος τὸ τρίτον, πατὴρ πατρίδος, ἀνθύπατος καὶ [Ἐρέννιος Τραϊανὸς Δέκιος Καῖσαρ], ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ πρῶτον, ὑπατος ἀποδεδειγμένος, Ἀφροδισιέων τοῖς ἄρχουσι καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.
 5 Εἰκὸς ἦν ὑμᾶς καὶ διὰ τὴν ἐπώνυμον τῆς πόλεως θεὸν καὶ τὴν πρὸς Ῥωμαίους οἰκειότητά τε καὶ πίστιν ἡσθῆναι
 10 μὲν ἐπὶ τῇ καταστάσει τῆς βασιλείας τῆς ἡμετέρας, θυσίας δὲ καὶ εὐχὰς ἀποδοῦναι δικαίας. Καὶ ἡμεῖς δὲ τὴν τε ἐλευθερίαν ὑμῖν φυλάττομεν τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὰ ἄλλα δὲ σύμπαντα δίκαια, ὁπόσων παρὰ τῶν πρὸ ἡμῶν αὐτοκρατόρων τετυχήκαμε, συναύξειν ἐτοιμῶς
 15 ἔχοντες ὑμῶν καὶ τὰς πρὸς τὸ μέλλον ἐλπίδας.
 Ἐπρέσβευον Αὐρήλιοι Θεόδωρος καὶ Ὀνήσιμος.
 Εὐτυχεῖτε.

1-2; 4-5. CIG hic nihil supplet; sed existimat nomina malleo deleta esse Diocletiani et Maximiani, quod fieri non posse Waddingtonio videtur.

81. Epistula a P. Licinio Valeriano et P. Licinio Gallieno imperatoribus, Licinioque Cornelio Valeriano Salonino Caesare scripta ad Julium Apellam quemdam, 254 A. D.

Epistulae in utraque lingua scriptae vestigia Smyrnae reperta exscripsit CIG 3182 post alios; repetivit CIL III, 1, p. 79, n. 412 « Epistola Graeca ipsa restitui nequit, et paucula tantum ex Latinis suppleri potuerunt » (CIG.)

82. Memorabile Diocletiani et collegarum edictum de pretiis rerum venalium (301 A. D.)

Edidit post alios (vide praesertim Waddington. Edit de Dioclétien) et post ipsum (CIL III, 1, p. 801 sqq.), Mommsen CIL III Suppl, p. 1909 sqq. Vide quoque praesertim ad commentarium: Der Maximaltarif des Diocletian, (Th. Mommsen, et H. Blümner). Post hos libros non est cur quidquam de universo edicto scribamus. Notanda vero sunt fragmenta minima quae abhinc edita sunt BCH XVII (1893) p. 112. Philologus LIII (1894) p. 334-343, BCH XXII (1894) p. 386 sqq. et p. 403 sqq.; Perdrizet notat (BCH XXII (1898) p. 409): « M. Wilhelm m'annonce qu'il existe à Cleitor un fragment inédit de l'édit de Dioclétien... » Homolle vero scribit BCH XX (1896) p. 729 Delphos accepisse ejusdem edicti exemplar, etc.; cf. Philologus LIX (1900), p. 584 sqq.

83. Edictum imperatoris Diocletiani de finibus ut videtur Syenitarum et Elephantinarum. Quod sequitur « epistula imperatoria cujus in praescriptis comparent Valerius Maximianus et Caesares Galerius Maximianus et Constantius Chlorus ». Vide CIG 4892 quod titulum edidit in insula Elephantine repertum. Titulus est maxime barbarus, nec potest quidquam certi intellegi. (Intra annos 292 et 305).

84. Edictum ut videtur Constantii Chlorig et Galerii Maximiani, (a. 305). Repertum Athenis edidit post CIG 356 et Pittakis *Ἐφ. ἀρχ.* n. 520, CIA III n. 48. Titulus pertinet ad annotationes (= *παρασημειώσεις*) quibus reorum quorundam bona fisco vindicabantur.

EPISTULAE ET EDICTA PROCONSULUM

Primum nos commemorare decet titulos a Viereckio tractatos :

85. Edictum M. Herennii Picentis imperatore Augusto. De titulo Ephesio v. Viereck n. VII. Abhinc repetivit Hicks IBM III n. 521. Cf. Ditt. Syll.², n. 544.

86. Epistula P. Cornelii Scipionis imperatore Augusto. Titulum in regione veteris Thyatirae repertum repetivit Viereck, n. VIII.

87. Edictum proconsulis Asiae Paulli Fabii Maximi quo Asiaticos novis fastis uti jubet (per Augusti principatum).

Edicti in utraque lingua scripti quattuor exempla exstant: exemplum Apameae (CIG 3957; CIL III, Suppl. 12240, BCH XVII (1893) p. 315; MDAI XVI (1891) p. 235 et 283; XXV (1900) p. 111 sqq.); exemplum Eumcniae (CIG 3902); exemplum Dorylaei (CIL 13651: Radet et Homolle Nouvelles archives des missions scientifiques VI, p. 556); exemplum Prienes (MDAI XXIV (1899) p. 275 sqq. et XXV (1900) p. 111 ubi Th. Mommsen et U. von Wilamowitz-Möllendorf de toto scripto agunt. Quorum disputatione lecta apparet exemplum graecum purioris et elegantioris sermonis esse quam ut ~~translatio~~ translatio esse existimetur).

88. Epistula proconsulis Asiae seu per Augusti principatum seu paulo postea scripta. Titulum Chii repertum ediderunt CIG 2222, Wad. Fast. n. 63. (partim tantum), Hicks, Manual, n. 206, Ditt. Syll.¹, n. 276, Syll.² n. 355; Viereck p. 49 n. XXVII de senatus consulto incluso et toto titulo disseruit:

. [τῶν ἀντιδίκων περὶ τῶν τοῦ
Σταφύλου ὑπαρχόντων πρὸς τοὺς Χείων πρέσβεις ἀναγκαιωσ[κόν-
των ἐπιστολὴν Ἀντιστίου Οὐέτερος τοῦ πρὸ ἐμοῦ ἀνθυπάτου,
ἀνδρὸς ἐπιφανεστάτου, κατακολουθῶν τῇ καθολικῇ μου [προ-

- 8 θ[ε]σ[α]ι τοῦ [ε]π[αι]ν[ε]ῖν τὰ ὑπὸ τῶν πρὸ ἐμοῦ ἀνθυπάτων γραφέντα, φυλάττειν καὶ τὴν ὑπὲρ τούτων φερομένην ἐπιστολὴν Οὐτέτερος εὐλογον ἡγησάμην ὕστερον δὲ ἑκατέρου μέρους ἐξ ἀντικαταστάσεως περὶ τῶν κατὰ μέρος ζητημάτων ἐν(τ)υχόντος διήκουσα, καὶ κατὰ τὴν ἐμὴν συνήθειαν παρ' ἑκατέρου μέρους ἐπιμελέστερα γεγραμμένα ἤτησα ὑπομνήματα ἄλλων, καὶ κατὰ τὸ ἐπιβάλλον ἐπιστήσας, εὔρον τοῖς μὲν χρόνο(ι)ς ἀρχαιοτάτου δόγματος συνκλήτου ἀντισφάγισμα, γεγονότος Λουκίω [Σ]ύλλα τὸ δεύτερον ὑπίτωι, ἐν ᾧ μαρτυρηθεῖσι τοῖς Χείοις, ὅσα ὑπὲρ Ῥωμαίων διέθηκάν τε Μιθριδάτην ἀνδραγαθοῦντες καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἔπαθον, ἢ σύνκλητος εἰ(δ)ικῶς ἐθεβαίωσεν, ὅπως νόμοις τε καὶ ἔθεσιν καὶ δικαίοις χρωῶται (ἄ) ἔσχον ὅτε τῇ Ῥωμαίων (φι)λίᾳ προσή(λ)θον, ἵνα τε ὑπὸ μηθ' ὧτιν[οῦ]ν τύπῳ ὧσιν ἀρχόντων ἢ ἀνταρχόντων, οἱ τε παρ' αὐτοῖς ὄντες Ῥωμαίοι τοῖς Χείων ὑπακούωσιν νόμοις ἄτοκρ[α]τος δὲ θεοῦ υἱοῦ Σεβαστοῦ, τὸ ὄγδο(ο)ν ὑπάτου, ἐπιστολῆ(ν) πρὸς (Χ)είους, γράφοντες ὡς ἐπειδή[.]ς περὶ τὴν πόλιν ἐπιύθετο?

1. Sic. Boeckh et Hicks. In lapide, aliquot litterae exstant, per quas nihil restitui possit. Vide Ditt.

5. [τ](η)[ρ]εῖν Ditt.; in lapide .π. .ειν.

20. ις. εν τὴν πόλιν ἐπιύθετο.] Ditt.

89. Epistula a Fabio Postumino, Asiae proconsule ad Aezanitas scripta in extremo saeculo 1 post Christum.

Edidit Wad. III n. 841 (Expl. p. 235.) Repetivit CIG 3841 f (Addenda et Corrigenda) apud quod existimatur fragmentum b (Wad. n. 877, v. nostrum 155) ejusdem proconsulis esse posse. Ipse Waddington postea restituit Πιοστουμεινος (Fast. n. 115). Titulus maxime mutilus est.

90. Epistula a T. Aquillio Proculo proconsule scripta ut decretum quoddam Ephesiorum confirmet, multasque statuat (104 A. D.) Ediderunt primum Wood, Inscr. from the Great Theatre, n. 1, col. 6, dein IBM III n. 481. Omittimus initium epistulae ex quo nihil fere restitui potest.

- ... [διὸ βούλομαι ὑμῖν τε περὶ τάνδρῶς [ἄξια] τίσων
 π[ε]ρι ὑμ[ῶν] τε] ἀ[ντ]ιμνηῦσαι μαρτυρῆσαι τε, [καὶ εὐφημίᾳ τῇ
 260 προστιχο[ύσῃ] αὐτόν [ὑ]πὲρ ὑμῶν ἀμείψασθαι ὅσ[α α]ὐτῷ καὶ πα-
 ρ' [ὑ]μῶ]ν ὀφεί[λ]εσθαι νομίζω, πρὸς τὸ καὶ πλ[ε]ίου[ς] εἶναι τοὺς
 ὁμοίως π[ρο]βουμουμένους εἰ οὗτος φαίνοιτ[ο τ]ῆς κατὰ τὴν
 ἀ]ξίαν ἀμοιβῆς τυγχάνων · ἐπιδὰν κάμοι ἐ[ν] τοῖς μάλιστα
 κ]εχαρισμένον καὶ ἤδισ[τ]ον εἰ ὄν ἐξαιρέτως τῶν φίλων
 265 τ]ειμῶ καὶ στέργω παρ' ὑμῖν ὁρώην μαρτυρίας καὶ τειμη[ς]
 ἀξιούμενον. Περί μέντοι γε τῆς τῶν χρημ[ά]των διατά-
 ξεως καὶ τῶν ἀπεικονισμάτων τῆς θεοῦ κ[α]ι τῶν εἰκόνων
 ὅπως αὐτοῖς δεήσει χρῆσθαι καὶ εἰς <τ> ἤντι[ν]α οἰκονομίαν
 ἀνδρα τετάχθαι, αὐτόν τε τὸν ἀνατιθέντ[α] εἰση(γ)ήσασθαι
 270 νομίζω εὐλογον εἶναι καὶ ὑμᾶς οὐ[τ]ω] ψηφίσασθαι · ἐπει-
 δ(ᾶ)ν δὲ ὑπὸ τε αὐτοῦ τοῦ καθιερούντος καὶ ὑμῶν αὐτῶν κυρω-
 θῇ τὰ δόξαντα, βούλομαι ταῦτα εἰσαεἶ μένειν ἐπὶ τῶν αὐτῶν
 ἀπαρἀλλάκτως, ὑπὸ μηδενὸς μηδεμιᾶ <ν> παρενχειρήσει λυ-
 ὄμενα ἢ μετατιθέμενα · εἰ δέ τις πειραθείη ὅπως οὖν ἢ συν-
 275 βουλευσαί τι τοιοῦτον ἢ εἰσηγήσασθαι περὶ τῆς μεταθέσε-
 ως καὶ μεταδιοικήσεως τῶν νῦν ὑπὸ τε αὐτοῦ καὶ ὑφ' ὑ-
 μῶν κυρωθῆσομένων, τοῦτον ἀνυπερβέτως βούλομαι
 εἰ[ς] μὲν τὸ τῆς μεγίστης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν καταθέσ-
 θαι προστείμου δη.

Sequantur versus mutili de mulctis.

In initio epistolae Wood supplebat prave Οὐτέτιος Πρόκλος.

258. τάνδρῶς χάριτας Wood.

259. περὶ εὐμενείας . α . . . μνηῦσαι μαρτυρῆσαι τῇ[δὲ εὐ]φημίᾳ Wood.

260. οσ . αυτω Wood.

261. ρ . ω . . . δεσθαι Wood.

262. εἰ οὗτος φαινομένης Wood.

263. τυγχάν[οι . .] ἐπειδάν Wood.

270. οὕτως Wood.

277. κυρωθησομένων Wood.

279. πρόστειμον Wood.

¶ 1. Epistula a proconsule Asiae scripta ad Pergamenos dum mittit senatus consultum et mandatum et epistulam Trajani. (Cf. nostrum n. 15). Edidit Fränkel, n. 269. Paucissima exstant. Cf. CIL III Suppl. n. 7086.

92. Fragmenta epistulae et edicti quae proconsul Achaïae Q. Tineïus Sacerdos adjunxit litteris Hadriani (v. nostrum **33**) ad Gythei incolas scriptis. Pauca verba leguntur.

93. Epistula ab Avidio proconsule Asiae scripta ad Aezanitas, Hadriano imperante.

Edidit CIG 3835 (et Add. p. 1064). Exhibuit quoque Texier Asie Mineure I p. 103. Revisit accurate lapidem et excripit Le Bas. Vide Wad. III n. 860 sqq. (Expl. p. 239). Repetivit CIL III, 1, p. 69, n. 355, cum novis supplementis. Cui epistulae adjunctae erant aliae epistulae latine scriptae: Hadriani ad Quietum, Quietum ad Hesperum procuratorem, Hesperum ad Quietum.

Titulum graecum tantummodo transcribimus.

Ἀουίδιος Κουῆτος Αἰζανειτῶν ἄρχουσι, βουλῆι,
 δήμωι χαίρειν. Ἀμφισβήτησις περὶ χώρας ἱερᾶς ἀνα-
 τεθείσης πάλαι τῷ Διὶ τρειβομένη πολλῶν ἐτῶν τῇ προνοίᾳ τοῦ
 μεγίστου Αὐτοκράτορος τέλους ἔτυχε. Ἐπεὶ γὰρ ἐπέστειλα αὐτῷ δη-
 5 λῶν τὸ πρᾶγμα ὅλον, ἡρόμην τε ὃ τι χρῆ ποιεῖν, δύο τὰ μάλιστα τὴν
 διαφορὰν ὑμῖν κεινοῦντα καὶ τὸ δυσεργές καὶ δυσεύρετον τοῦ
 πράγματος παρεχόμενα, μείζας τῷ φιλανθρώπῳ τὸ δίκαιον ἀκολου-
 θως τῇ περὶ τὰς κρίσεις ἐπιμελείᾳ τ[ῆ]ν πολυχ[ρ]όνιον ὑμῶν μάχην καὶ
 ὑποψί-
 10 αν πρὸς ἀλλήλους ἔλυσεν, καθὼς ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ἣν ἔπεμψεν πρὸς με
 μαθήσεσθε, ἣς τὸ ἀντίγραφον ὑμῖν πέπομφα. Ἐπέστειλα δὲ Ἐσπέρῳ τῷ
 ἐπι-
 τρώπῳ τοῦ Σεβαστοῦ, ὅπως γε[ω]μέτρας ἐπιτη[δείους] λεξάμενος ἐκαίνοις
 προσχρήσῃται τὴν χώραν διαμετρῶν· κακ[εῖθεν ἀγαθὸ]ν ὑμῖν γενήσεται.
 Καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν τοῦ Καίσαρος γραμμᾶτω[ν ὑμῖν δ]εδήλωκα ὃ τι δεῖ τε-
 15 λεῖν ὑπὲρ ἐκάστου κλήρου κατὰ τὴν [τοῦ Καίσαρος ἀπό]φασιν, ἐξ ἧς ἂν ἡ-
 μερας λάβητε τὴν ἐπιστολήν· ἕκαστος δὲ τὸ τέλος τῷ ἱερο[ταμίᾳ τῆς
 χώρας τελέσει, ἵνα μὴ πάλιν τινὲς ἀμφισβητοῦντες περὶ αὐτῆς τοῦ
 βρῖδειον ἀπολαῦσαι τὴν πόλιν τῆς [προσηκούσης προσόδου παραίτιοι
 γένωνται· ἀρκεῖ γὰρ αὐτοῖς τὸ μέχρι νῦν ἀπολελαυκέναι τούτων. Πέπομ-
 20 φα δὲ καὶ τῆς πρὸς Ἐσπερον ἐπιστο[λῆς ἀντίγραφον καὶ ἧς Ἐσπερος ἐ-
 μοι γέγραφεν. Ἐρρῶσθαι ὑμᾶς εὐχο[μαι].

11. γεομέτραις Textier et Wood; o in lapide potest esse.
 12. κα... [δῆλον] CIG; και [ἐξ αὐτοῦ δῆλον Textier; Καὶ πρὸς τούτῳ δῆλον CIL; quod longius esse videtur.
 13. CIG nihil supplet, [ν και ἐξ ὧν ἐγὼ δ]ιδήλωκα CIL. quibus insitam abest quin locus sufficiat. ὅτι δ δεῖ CIL (o videtur fuisse in lapide).
 15. ἕκαστ[... ὑπ]ἄρ [τῆς ἰε]ρᾶς CIG; ἕκαστ[ο; ὁ ἔχων ἀπὸ τοῦ] ἱεροῦ κλήρον τῆς ἰε]ρᾶ; CIL.
 16. CIG nihil supplet; in extremo versu: ἀ[τελείας ἀντιποιούμενοι τοῦ βράδειον CIL.
 17. CIG nihil supplet; τῆς [ἐπιχαρπίας τῶν κλήρων αἴτιοι CIL.
 18. πέπομ]φα CIG; ν[ῦν ἐσχηκέναι τοὺς κλήρους ἀτελείς. Πέπομ]φα CIL.
 19. ὑμῖν ἀντίγραφον, και ἥς οὗτος CIG; ὑμῖν ἀντίγραφον και ἥς ὁ "Ἐσπερος CIL.
 20. ἔγρα[ψ]εν CIG; sed γεγραφεν videtur esse in lapide.

94. Epistula proconsulis Asiae L. Venuleii Aproniani ad Ephesios (circa 138-139 A. D.) Edidit post AEM (Jahreshefte, III) (1900) p. 1 sqq. Cagnat, *Revue arch.* XXXVII (1900), p. 351, n. 55.

Οὐνεουλῆιος Ἀπρωνιανὸς ἀνθύπατο[ς
 Ἐφεσίων ἀρχουσι βουλῇ δήμῳ χαίρειν.
 Ἄει και μᾶλλον ἐπιδείκνυσθε τὴν πρ[ὸς τὸν-
 45 μέγιστον αὐτοκρ[ά]-τορα ἡμῶν [Α]ρ[χ]ον
 Ἀντωνεῖνον Σ[εβ]αστὸν εὐ[σέβειαν]
 πάσῃ τε? γν[ώμ]ῃ τῆς λαμπ[ροτάτης
 πόλεως ὑμ]ῶν και νῦν ψηφισά[μενοι ἐν
 ταῖς ἐπιφαν]εστάταις ἡμῖν και αἰων[ίως
 50 αὐτοῦ γενε]θλῆαις ἡμέραις και θεᾶς ἡ[μερῶν
 πέντε ἐπιτελεῖν και διανόμην τοῖς
 πολεῖταις ἐκ τῶν καλουμένων εἰς τὰς
 θυσίας ἐκάστῳ δηνάριον διδόναι. Καὶ
 ταῦτ᾽ μὲν ὑμῖν ὀρθῶς και καλῶς ὡσπερ
 55 ε(i) αὐτὸς εἰσηγησάμενος ἔτυχ[ο]ν
 • νομοθετήσῃω. Ἐρρῶσθαι ὑμᾶς εὖχομαι.

95. Edictum Popilii Cari Pedonis proconsulis Asiae in extremo Antonini Pii principatu.

Partem superiorem tituli invenit Ephesi Wood; Partem inferiorem jamdiu cognitam ediderat post alios Wad. III, n. 138 (Expl. p. 63). Commisit duo fragmenta Wad. Fast. n. 147; totum titulum edidit IBM III, n. 472. Edictum pertinet ad justitium observandum per dies festos.

96. Epistula Pomponii Bassi, proconsulis Lyciae - Pamphylicae circa annum 231, ad Sidymorum incolas.

Titulum repertum apud Sidyma ediderunt Benndorf et Niemann, Reisen in Lykien n. 50 (post decretum civitatis).

10 Πομπώ. Βίσσοσ ἰνήύ. Σιδυμέων
 ἀρχουσι βουλῆ δῆμω χαίρειν τὰ καλῶσ γεινώμενα ἐπαινεῖσθαι μᾶλλον
 προσ-
 ἦκει ἢ κυροῦσθαι, ἔχει γάρ τὸ βέβαιον ἀφ' ἑαυτῶν ἔρρωσθαι ὕμᾶσ
 εὔχομαι ἑκομίσθη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ
 λυκίᾶρχου, Ἀπελλαίου κγ', ἐνεγράφη ὑπὸ Εὐέλθοντοσ τοῦ καὶ Εὐτυχέρουσ
 Τελεσίου Σιδυμέασ (hic litura)
 γυμνασιᾶρχήσαντοσ τῆσ γερουσίασ [π]ρώτου.

EPISTULAE ET EDICTA LEGATORUM

Hic ponendi sunt tituli praesidum qui de Opramoae honoribus in Lycia per principatum Hadriani et Antonini censuerunt. Omnes legati Augusti pro praetore fuisse videntur. (V. nostros n. 37 sqq.)

97. N. 1 (ante 125). Pompeius Falco ad Rhodiapolitanos, Epistula maxime mutila.

98. N. 2 (a. 125 ?) Julius Frugi (?) ad Commune (?). Maxime mutila.

99. N. 4 (a. 125 ?) Julius Frugi ad Rhodiapolitanos.

1 F T]ιβ(έριος) [Ἰούλιος Φρούγι,
 πρ]οσβ[ευτ]ῆσ καὶ [ἀντι-
 στ]ράτηγοσ Σεβαστ[οῦ]
 5 Ἰο]διαπολειτῶν τῆ β[ου-
 λῆ] χαίρειν. Ὀπραμόσ[ν]
 Ἀπ]ολλωνίου δισ τοῦ

Καλλιάδου μαρτυρο[ύ-
μενον] ὑφ' ὑμῶν ὡς πεφιλο-
10 τείμηται μεγαλοπρε[πῶς
? περι ὑμῶν ἀρχιφ[λακῦ. . .

Cetera desunt. Intellegitur in extrema epistula ut ple-
rumque.

ἐρ[ρῶ]σ[θαι ὑμᾶς εὐχο]μαι.

100. N. 6 (a. 126 ?) Trebius Maximus ad Myrorum
incolas.

II G 5 Τρέβιος Μάξιμος πρ[ε]σβευ[τ]ῆς καὶ ἀντι-
στρ[ά]τιγος Σεβαστο[ῦ], Μυρέων βουλῆ, δῆ-
μῳ χαίρειν. Ὀπρ[α]μο[σ] Ἀπ[ο]λλων[ίου] δις
τοῦ Καλλιάδο[υ] τῷ ἀρχιφ[ύ-
10 λακι, ἀνδρὶ ἐκ προ[γ]όνων εὐσχήμονι ὑφ' ὑ-
μῶν οὕτως μαρτυρουμέν[ω συν]ήδο[μ]αι
εἰς τε τὴν ὑμετέραν τειμὴν [μᾶλλον] αὐ-
τον ἀγαπήσειν ὁμολογῶ. Ἐρ[ρῶσθ]αι ὑ-
μᾶς βούλομαι. Ἀναγέγραπται ἐ[π]ὶ ἀρχι-
ερέος Σακέρδωτος . . . ου

101. N. 7 (a. 126 ?) Trebius Maximus ad Corydallenses.

III A Τρέβιος Μάξιμος, πρεσβευτῆς καὶ ἀντι-
στράτηγος Σεβαστοῦ, Κορυθαλλέων
βουλῆ, δῆμῳ χαίρειν. Ὀπραμοῦν Ἀπολλω-
νίου δις τοῦ Καλλιάδου, γεγενημένον ἀρ-
5 χιφύλακα, ἀνδρα ἐκ προγόνων εὐσχήμονα
καὶ αὐτὸς ἀποδέχομαι τῇ περὶ τὸ σεμνότα-
τον ἔθνος φιλοτειμῆ[α] αὐτοῦ ὑμῶν μαρτυ-
ροῦντω[ν]. Ἐρ[ρῶσθ]αι ὑμᾶς βούλομαι. Ἀναγέ-
γραπται [ἐπ]ὶ Σακέρδωτος, Γορπιαίου.

2. Κορυθαλλέων in litura super Μυρέων.

102. N. 10 (a. 127) Trebius Maximus ad Rhodiapolit-
anos. Epistula maxime mutila est; exstant quoque in III D

litterae βουλο quae fortasse ad finem alius Trebii Maximi epistulae (ad Commune) se referunt. Vide Opr. n. 11.

103. N. 14 (a. 128) Pomponius Vettonianus ad Commune.

- IV B Π]ομπών[ιος 'Α]ν[τ]ισ[τιανὸς Φουμισουλανὸς] [Οὐ-
 5 εττωνιανός, πρεσβε[υτῆς καὶ] ἀντι[στράτ]η-
 γος, τῇ κοινῇ τοῦ ἔθνους ἀρχαιρεσιακῇ ἐκ-
 κλησίᾳ χαίρειν · τὸ τειμᾶν τοῖς ἀγαθοῖς
 10 ἄνδρας καλόν ἐστιν · μάλ[ι]στα ἐξαιρέτ[ω]ς
 ἀναφαίνετε · ὡσπερ καὶ ἡ[ῶ]ν 'Απολλω-
 νίῳ δις τοῦ Καλλιάρχου, δ[ε] ὑμῖν ἀρχιερέα
 τὸν υἱὸν ἐθελόντ[ω]ς παρ[έ]σχηται, καὶ αὐ-
 τὸς παραγενόμενος φιλο[τειμο]υμένῳ καὶ
 15 ἀνιέντι ὑμῖν τὸν ἑαυτ[οῦ] πλοῦτον, εἰς κόσ-
 μον τῆς τοῦ ἔθνους ἀξι[α]ς μαρ]τυρῶ
 τ[α]ῖς τειμαῖς ταῖς εἰς αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν δο-
 θησομέναις τὴν τε προεδ[ρίαν ἐπιτρέ]πω
 κυρωθῆναι αὐτῶ τὸν τ[ε] εἰσιόντα(?) ἀρχι[ε]ρέα
 20 υἱὸν [αὐ]τοῦ 'Απολλώνιον.
 E reliquis fere nihil.

5. Forsitan [δ' ὑμῖς] ceciderit post μάλιστα.

104. N. 16 (calendis januariis a. 130). Valerius Severus ad Rhodiopolitanos.

- IV G Οὐαλήριος Σεουῆρος, π]ρεσβευτῆς Σεβαστοῦ
 'Ροδιαπολιτῶν [ἄρ]χουσι, βουλῇ, δήμῳ
 10 χαίρειν · ὡς ἀξιοῦ[τε], 'Οπραμόχ 'Α[π]ολλωνί-
 ου δις τοῦ Καλλ[ι]άρχου, ὄντι καλῶ καὶ ἀ-
 γαθῶ πολεῖτη καὶ οὐ μόνον τῆς ἀ-
 φ' ὑμῶν μαρτυρί[ας, ἀ]λλὰ καὶ τῆς ἀπὸ
 τοῦ ἔθνους ἐπι[βο]ήσεως τυχόντι τειμᾶς
 ὑμᾶς ψηφ[ι]ζεσ[θαι] ἡδέως ἐπιτρέπω.
 IV H 'Ερ ὦσθαι ὑμ]ᾶς εὐχομαι. 'Α[νεγρ]ῆφ[η]
 ἐπὶ ἀρχι[ε]ρέος) 'Αττάλου τοῦ Φανίου, Δείου α'.

105. N. 18 (a. d. ? idus octobres a. 131). Sufenas Verus ad lyciarcham.

Ἐπί ἀρχιερέος Κλαυδίου Μαρκιανοῦ
 V E . . . Σουφ[ήνα Οὐτῆ]ς[ος] Ἴο. . .
 λυκ[ι]άρχῃ χαίρειν. Ὀπραμόαν Ἀπολλω-
 νίου δις τοῦ Καλλιᾶδου καὶ αὐτὸς ἀ[πο-
 δέχομαι ἐπὶ τῇ φιλοτιμίᾳ, ἣν πρὸς τὸ λα[μ-
 ii πρῶτατον ἔθνος ὑμῶν ἐπεδείξατο, δω-
 ρησάμενος αὐτῷ δηνάρια πεντάκις μυ-
 ρία πρὸς οἷς πέρουσι ὑπέσχητο εἰς τὴν κα-
 ταλλαγὴν τοῦ νομίσματος δηναρίοις
 πεντάκις χειλίοις. Τὴν οὖν προδηλουμέ-
 10 νην αὐτοῦ δωρεὰν βεβαιῶ ἐπὶ τε τῷ ἀσάλευ-
 τον καὶ ἀμετάθετον εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον εἶ-
 ναι καὶ ἐπὶ ταῖς ἄλλαις αἰρέσεσιν, αἷς ἐπην-
 γείλατο. Ἐρρωσθαί σε εὐχομαι. Ἐδόθη
 πρὸ[.] εἰδῶν Ὀκτωνδρίων.

106. N. 19 (a. 132). Sufenas Verus ad lyciarcham.

Ἐπὶ ἀρχ[ι]ερέος [Ἰάσι(?)]ονος τοῦ Ἐμ[βρ]όμου,
 V F Σουφ[ή]να Οὐτῆρος Μα-
 ρκιανῶ (?) λυκ[ι]άρχῃ χαίρειν. Ὀπραμόαν
 Ἀπαλλωνίου δις τοῦ Καλλιᾶδου καὶ τὰ
 πλε[ι]ῖστα (?) ἐπαίνου ἄξιον ὑπάρχοντα καὶ
 5 φιλ[ο]τ[ε]ι[μ]εῖσθαι πρὸς τὸ σεμνότετον ὑμῶν
 ἔθνο[ς] ἐσπο[υ]δακότα ὀρθῶς ἐποίησεν ἢ κοινῇ
 βουλῇ ἀξίωσασα πορφύρα καὶ προεδρία καὶ
 ταῖς κ]ατὰ [έ]τος αὐτὸν τεμῆσαι τεμαῖς, ὀ-
 ρῶ δὲ αὐ]τὸς προθύμως τὰ δεδογμένα τῇ
 10 βουλῇ]. Ἐρρωσθαί σε εὐχομαι.

107. N. 24 (a. 137). Seneca ad archipresbyterum Com-
 munis.

VII A Ἐπὶ [ἀρχιερέος Φ]λαυίου Ἀττάλου,
 Λώ[ου. . . ο]ς Σενεκ[ᾶ] Φλαυίω Ἀττ[ά]λω

- ἀρχ[ιερεῖ Σεβα]στῶν καὶ [γραμματεῖ] Λυκί-
 ων χ[αίρειν · ἐμ.]αθον διὰ τῶν [γραμμ.]άτων
 5 σο[ῦ, ὅτι ἐξ]αιρέτω τειμῆ 'Οπ[ραμ.]όαν 'Α-
 πολλωνίου τὸν ὑποστάν[τα] τὴν λυ-
 κιαρχίαν τ]ειμηθῆναι ἤξιωσεν τὸ κοινὸν
 τοῦ ἔθνους · οἶμαι δέ, ὅτι κα[ὶ] ἐν οἷς ἂν
 εὐνοεῖν] τοῖς ἀνδράσιν καὶ κοσμεῖν
 10 αὐτούς ἐ]θέλη, πάντα κατὰ [τ]ὴν συνή-
 θειαν γενέ]σθαι βούλεται. 'Ερ[ρ]ῶσθαι σε
 βούλομαι.

108. N. 28 (a. d. XI cal. octobres a. 139) Cornelius Proculus ad Commune.

- VII F 'Επὶ ἀρχιερέος 'Ιάσον[ος τ]οῦ Νεικοστράτου,
 Πανήμο[υ] κα'. [Κορνήλ]ιος Πρόκλος,
 15 πρεσβευτῆς ἀντισ[τράτηγος α]ὐτοκρά-
 τορος, τῷ κοιν[ῷ] Λυκίων χαιρεί]ν · καὶ
 VII G παρὼν ἐ[γνωνκα, ὅτι ἄς μετὰ πλείστης (?)
 σπουδῆ[ς πρ]ὸς 'Οπραμόαν ['Απολλ]ωνίου
 δις το[ῦ] Καλλιιάδου καὶ ὅ[τε ἀντέτ]αττον
 5 τειμᾶς ἐψηφίσασθε, ταύτας νῦν καὶ ἡνίκα
 ἔξεστιν ἀποδοῦναι βούλεσθε, τοῦτο συν-
 χωρήσαντος τοῦ μέγιστου πάντων αὐτο-
 κράτορος, ὃς Ξανθοῖς ἀνήκε τὴν ἐπίκλησιν
 τὴν ἀντικρὺς τούτων γενομένην. Καὶ ἐμοὶ
 δὲ δοκεῖ καὶ 'Οπραμόας πάντων ἕνεκεν ἄ-
 10 ξιος ἐπαινέσθαι καὶ τειμαῖσθαι πρὸς ὑμῶν,
 καὶ φιλότιμος ὢν καὶ περὶ πᾶσαν πόλιν ὡς
 πατρίδα ἰσπουδακῶς καὶ τοῖς ἰδίοις ὡς κοι-
 νοῖς χρώμενος · ἐπαιῶ δὲ καὶ ὑμᾶς αὐ-
 τοὺς τοὺς τὰς τειμᾶς διδόντας ὅτι ασ-
 7 versus maxime mutili; in fine :
 VII H 'Ερρῶσθαι [ὑμᾶς βο]ύλο-
 μι. 'Εδ]όθη πρὸ ἰα' κα(λανδῶν) 'Ο[κτω]νβρ[ί]ων
 10 ἐν Πατάροις.

109. N. 29. (? octobr. a. 139). Cornelius Proculus ad Commune.

VIII A Κο[ρν]ή[λι]ος Πρόκλος, πρεσβευτή[ς καὶ] ἀντι-
στράτηγος αὐτοκράτορος, τῷ κ[ο]ινῷ Λυ-
κίων χαίρειν · τοὺς ἀρίστους ἀνδ[ρ]ας καὶ
καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ οἷς ὑμ[εῖ]ς μαρ-
5 τυρεῖτε πολλάκις, τούτους κ[αὶ] αὐτὸς
ἀσμένως ὀρῶ καὶ διὰ τοῦτο, ἐπε[ὶ κ]αὶ πάλι
τειμᾶς Ὀπραμόξ Ἀπολλωνίου [δι]ς τοῦ
Καλλιᾶδου ἐψηφίσασθε καὶ ταύτας κα-
τὰ πόλιν κατὰ ἔτος βούλεσθε δι[δ]όναι
10 καὶ ἀξιούτέ με συνκαταθέσθαι, διὸ ἀμ-
φότερα συναινῶ, ὅτι καὶ αὐτὸν [ᾗ]ζιον ἡ-
γοῦμαι τοῦ λαθεῖν καὶ ὑμεῖς ὀρθ[ῶ]ς μοι
δοκεῖτε ποιεῖν ἀντιτειμῶντες τ[ο]ῦς εὐ-
νοοῦντας ὑμεῖν. Ἐρρῶσθαι ὑ[μᾶς] βούλο-
15 μαι]. Ἐδόθη ἐν Πατάροις. . .] Ὀκτων(θρίων)

110. N. 34 (a. 140). Cornelius Proculus ad scribam publicum Myrorum.

X C 12 Κορνήλιος Πρόκλος
πρεσβευτῆς ἀντι-
στράτηγος αὐτοκρά-
X D το[ρος], Ἰουλίῳ Κα[πετω-(?)
λείνῳ [Μ]υρέων γραμμα-
τεῖ χαίρειν · [ο]ῖς ἡ βου-
λή καὶ ὁ δῆμος ὀνόμα-
5 σιν ἐτε[ῖ]μησεν Ὀπραμό-
αν Ἀπολλωνίου δις
τοῦ Καλλιᾶδου, τού-
τοις κἀγὼ τοῦτον
προσαγορεύεσθαι
10 συνχωρῶ, εἰ μὴ τοῦτ' ἐ[σ]-
τὶν ὑπεναντίον ἢ τοῖς
νόμοις ἢ τοῖς ἔθεσ[ι]ν
τοῖς πα[ρ'] ὑμε[ῖ]ν. [Ἐρρῶσ-
[θαί σε εὐχομαι. Ἀναγέ-]
X E [γραπταὶ ἐπὶ ἀρχι(ερίος)]
Πολυχάρμου.

111. N. 35 (a. 141) Julius Aquilinus (?) ad ?

Est epistula legati Augusti propria etore (Vide XE, 4-5) sed ex qua nihil fere intellegi possit.

112. N. 36 (a. 144). Voconius Saxa ad Myrenses.

<p>X G Οὐοκῶνιος Σάξας [Μυ- ρέων ἄρχουσι βουλῆ, δ[ή- 5 μω χαίρειν · Ὀπραμό- αν Ἀπολλωνίου καὶ αὐ- τὸς ἐπαιῶ οὐ μόνον ἐ- φ' οἷς ἀεὶ φατε πρὸς τὴν πόλιν ὑμῶν αὐτὸν φι- 10 λοτειμεῖσθαι, ἀλλὰ ἔ- τι μᾶλλον ὅτι πολλή[ν</p>	<p>ἐπι]μέλειαν καὶ πρόνο- ιαν ἐδ]ήλωσεν (?) X H αὐ ὡς ἐν Ἐρρῶσθαι ὑμᾶς εὐχο]μαι. Ἀναγ[έ- γραπται ἐπὶ ἀρχι(ερέος) 5 Κλαυ(δίου) Ἀντιμάχου, 'Απελλάίου ε'.</p>
--	---

113. N. 43 (a. 149). Rupilius Severus ad Commune.

XII A Ῥο]υπίλιος Σεουῆρος τῶ κοιν[ῶ] χαίρε[ιν · καὶ τῶν ψηφισμάτων (?) καὶ τῶν ἐπιβοήσεων ὑμῶν ἄς [μοι ε]ἰς τὴν [μεγί]στην [ἐπεστελατε (?) τειμῆν Ὀπραμόου μνημονεύων, ὅ]σα ὑ[πογύ]ως [ζητ (?)]εἶτε [αὐ-(?) τῶ μαρτυρεῖν προσηρημένοι κ[υρωθῆνα]ι, τούτοις ἤδομ[αι ὀρων πολ-
5 λούς ἐξ ἔτους τῆς παρ' ὑμ[ῶν τειμῆ]ς ἀξίους · ἐρρῶσθαι ὑμᾶς εὐχομαι. Ἀναγέγραπται ἐ[πὶ ἀρχ]ι(ερέος) Οὐρηρα(νίου) Τληπολ[έμου, Πανήμου..

114. N. 45 (a. 150). Rupilius Severus ad lyciarcham.

XII B Ῥουπίλιος Σεουῆ[ρ]ος Ἀν[δ]ροβίω λυκιάρχῃ χαίρειν · ἐπε]τὶ ἡ κρα-
τίστ[η] τοῦ ἔθνους βουλῆ ἐπεβοήσατο τὸ ψήφισμα δι[αγ]ρα-
5 φῆναι ὑπὲρ Ὀπραμόα Ἀπολλωνίου πρὸς τὸν μέγιστον αὐ[τ]ο-
κράτορα, δύνασαι ποιεῖν, ὃ βούλονται. Ἐρρῶσθαι σε εὐχομαι.

De aliis ejusdem generis epistulis non servatis, vide nostrum n. 53.

115. Epistula Ovinii Tertulli legati Augustorum Moesiae inferioris ad Tyranos (a. d. XIII cal. Martias 201 A. D.)

Tabulam Tyrae repertam ediderunt post alios; CIL III, 1, n. 781 (Cf. III, 2. p. 1009), inde Bruns (Bruns^o I p. 247 n. 81) qui epistolam graecam in latinam linguam transtulit et Latyschev, Inscriptiones, I, p. 8, n. 3. Quae epistula adjuncta erat exemplis imperatoriarum epistularum latine scriptarum, alterius ad Tertullum, alterius ad Heraclitum quemdam fortasse Augustorum procuratorem.

- Ἰουίνιος Τέρτυλλος ἄρχουσι βουλῇ δή-
 μῳ Τυρανῶν χαιρεῖν.
 Ἀντίγραφον τῶν θεῶν γραμμάτων, πεμ-
 35 φθέντων μοι ὑπὸ τῶν κυρίων ἡμῶν ἀνει-
 κήτων καὶ εὐτυχεστάτων Αὐτοκρατόρων,
 τούτοις μου τοῖς γράμμασιν προέταξα, ὅ-
 πως γνόντες τὴν θεῖαν εἰς ὑμᾶς μεγαλο-
 δωρίαν τῇ μεγάλῃ αὐτῶν τύχῃ εὐχαριστή-
 40 σητε. Ἐρρωσθαι ὑμᾶς καὶ εὐτυχεῖν πολ-
 λοῖς ἔτεσιν εὐχομαι. Ἀπεδόθη πρὸ
 ἰγ' καλανδῶν Μαρτίων, Ληγεῶνος ἡ'.
 Ἀνεστάθη ἐπὶ Μουκιανοῦ καὶ Φαβιανοῦ
 ὑπάτων, ἐν τῷ εμρ' ἔτει,
 45 ἀρχῆς Π(οπλίου) Αἰλίου Καλπουρνίου.

116. Edictum legati Augustorum pro praetore in Thracia Sicinnii Clari (202 A. D.) Titulum Pizi reperit ediditque Seure BCH XXII (1898) p. 489 Cf. ibid. p. 520 sqq. commentarium cum aliquot emendationibus. Titulus pertinet ad forum Pizi constituendum.

117. Epistula legati Syriae Julii Saturnini, Alexandro Severo imperante. Titulum repertum Phaenae (in Syria) ediderunt CIG 4551 Wad. III n. 2524 (Expl. p. 573).

Ἰούλιος Σα-
 τουρνίνο-
 ς Φαινησί-
 οἰς μητρο-

5 κωμῖα τοῦ
 Τράχωνος
 χαιρεῖν.
 Ἐάν τις

- ἐπιδημήσῃ
 10 βιαίως στρα-
 τιώτης ἢ
 καὶ [ι]διώτης
 ἐπιστεί[λ]αν-
 τές μοι ἐκ-
 15 δικηθ[ή]σεσ-
 θαι· οὔτε [γ-
 ἄρ συνεισ-
 φορὰν τι-
 να ὀφείλε-
 20 τε τοῖς ξε-
 νοῖς, καὶ ξε-
 νῶ[ν]α ἔχ[ο]ν-
 τες οὐ δύ-
 νασθε [ἄ]να-
 25 νκασθῆ-
 ναι δέξασ-
 θαι ταῖ[ς] οἰ-
 κίαις τ[ο]ύς
 ξένους. Ταῦ-
 30 τά μου τὰ
 γράμματα
 ἐν προδῆ-
 λῳ τῆς μη-
 τρο[κ]ωμί-
 35 ας ὑμῶν χ-
 ωρίῳ πρόθ-
 ετε, μή τις
 ὡς ἀγνόη-
 σας ἀπ[ο]λο-
 40 γήσῃται.

14-16. *Lego εκδικηθήσεσθε.*

EPISTULAE ET EDICTA PRAEFECTORUM AEGYPTI

118. Vestigia edicti A. Avillii Flacci praefecti Augusti, principatum tenentibus primum Tiberio deinde Caligula.

Papyrus emerat Alfred Boissier Caire: edidit Jules Nicole *Revue de Philologie* XXII (1898)p. 18 sqq, Pertinet ad armorum gerendorum jus.

119. Epistula et edictum Cn. Vergilii Capitonis proposita Oasitis a Posidonio stratego Oasis Thebarum calendis februariis a. 49. Dum epistolam stratego et edictum praefecti omitimus, epistolam praefecti tantum transcribimus. « Edictum pertinet ad abusum liberarum legationum » (v. CIG 4956 quod titulum post alios edidit).

Γν. Ουεργίλιος Κ]απίτων Ποσειδωνίω στρατηγῶι Ὀάσε[ως]
 Θηβαΐδος χαίρειν· ὃ ἐπὶ τῆς πόλεως [πρ]οέθηκα διάταγμα
 10 τούτου ἀντίγραφον ἔ]πε[μ]ψά σ[οι]. Βούλομαι οὖν [σ]ε ἐ

τάχει ἔν] τε τῆι μητροπόλει τοῦ νομοῦ καὶ καθ' ἑ[κ-
αστον τόπο]ν αὐτὸ πρόθεῖναι σαφέσι καὶ εὐσήμοις
γράμμασιν, ἵνα] καὶ π[αν]τὶ [δ]ῆ[λ]α γένηται τὰ ὑ[π'] ἐμοῦ [σταθέντα.
Ante scripta erat epistula strategi, sequitur edictum.

120. Epistula et edictum L. Lusii praefecti Aegypti
(54 A. D.).

Titulum in musaeo urbis Gizeh dictae servatum trans-
cripsit Jouguet ediditque Grafton Milne (v. Flinders Petrie
Hist. Eg. Append. III, 5.)

Λούσιος [ἑπαρχος] Κλαυδίω Λυσα-
νία στρατηγῶ Ἀρσινοείτου
χαίρειν. Τὸ ὑπογεγραμμένον
ἔκθεμα πρόθεσι ἐν οἷς καθήκει
δ τοῦ νομοῦ τόποις, ἵνα πάντες
ἴδωσι τὰ ὑπ' ἐμοῦ κελευόμενα.
Ἔρρωσο.

Sequitur edictum breve de sacerdotibus.

121. Edictum Ti. Julii Alexandri praefecti Augusti (pridie
nonas julias 68 A. D.)

Titulum in Oasi Thebarum repertum edidit post alios
CIG 4957. Partem repetivit et in latinam linguam transtulit
Bruns⁶ I p. 234 n. 69 qui ad commentaria juris peritorum
refert.

Edicta praefectorum quae Dionysia in petitione sua exscripsit.
Quae in eadem papyro reperta ediderunt Grenfell et Hunt,
Oxhyrh. pap. II n. 237 :

122. Primum tempore (89 A. D.) est Mettii Rufi, et
pertinet ad archivorum custodiam (VIII, 27-43).

123. Secundum (138 A. D.) est Valerii Eudaemonis
et spectat ad debita solvenda. (VIII, 7-18).

124. Tertium (182 A. D.) est Flavii Sulpicii Similis et refert ad Mettii Rufi voluntatem. (VIII, 21-27).

125. Duo edicta Flavii Titiani (127 A. D.) de archivis quoque. Ediderunt iidem ibidem I n. 34, verso I-III.

126. Edictum M. Petronii Mamertini (134 A. D.) de debitis solvendis. Ediderunt Grenfell, Hunt, Hogarth, Fayûm-pap. n. 21.

127. Epistula Petronii Mamertini ad Menandrum quemdam regium scribam (135 A. D.)

Edidit BGU I, n. 19 (Col. II). Repetiverunt Mommsen Zeitschr. der Savigny-Stiftung XIV, 2(1893) p. 3 et Bruns⁶ II p. 367, n. 160 b.

Πετρώνιος Μαμερτεῖνος Μένανδρῳ γενομένῳ βασιλ(ικῶ) γραμματεῖ Πολέ-
μ[ωνος]

μερίδος χαίρειν.

Εἰ μηδὲν ἐκρίθη μέχρι τούτου Χεναλεξᾶτος καὶ Πε[τ]εσοῦχου δι[.].[.]

15 πρὸς πατρὸς θείου καὶ Διονυσίου ἀνεψιοῦ περὶ τῶν μαμμῶν
 ὑπαρχόντων, προσήκει δὲ ἀκολούθως τοῖς τοῦ κυρίου γράμμ[ασι]
 Χεναλεξᾶ τῶν πατρῶν μέρος δ' περιῶν ἂν ὁ πατὴρ αὐτῆς ἔλαβ[εν].
 Ἔρρωσὸ L 1θ' Μεχειρ 1δ'.

15. τῶν μαμμῶν αὐτῶν Mommsen; αὐτῆς Bruns.

16. σε Mommsen et Bruns.

17. ἔλαβ[εν, προσκρίνειν Bruns et Mommsen qui putat τῶν πατρῶν in τῶν μαμμῶν corrigi posse.

128. Epistula C. Avidii Heliodori (139 A. D.)

Edidit BGU III n. 747 verso.

Τῶν ἰς τὰς δημοσίας χρεῖας κατιστανομένων
 καὶ μὴ βουλομένους ὁμοίως τοῖς ἄλλοις πρα-
 γματικοῖς ὑπακούειν δύνασαι παραστῆσαι
 τῷ κρατίστῳ ἐπιστρατήγῳ, ὃς ἐπ[α]ναγκάσει

5 αὐτοὺς τὰ προσήκοντα αὐτοῖς ἐκτελεῖν.

L β' Φαρμουῦθι δ'

1. Lege εις et καθιστανομένων.
2. Lege βουλομένων.

129. Edictum praefecti L. Valerii Proculi (Antonini aetate).

Edit BGU I n. 288. Maxime mutilum.

130. Edictum M. Sempronii Liberalis (154 A. D.)

Edidit BGU II n. 372. Papyrus pertinet ad fugitivos quosdam incolas.

131. Edictum Mantennii Sabini (193 A. D.) Edidit BGU II, n. 646.

Hic edicuntur dies festi in honorem principis (Pertinacis) et filii et uxoris ejus. Edictum mittitur ad strategos cum epistula brevissima.

EPISTULAE ALIORUM MAGISTRATUUM

132. Epistulae Caelii Flori procuratoris Augusti de honoribus Opramoae, ad Myrorum incolas (127 A. D.). Opr. n. 8.

III A 10 Καλιος Φλῶρος, ἐπίτροπος τοῦ Σεβαστοῦ, Μυ-
 ρέων τῇ βουλῇ χαίρειν. Ὅπραμόα Ἀπολλωνί-
 ου δις τοῦ Καλλιάρχου συνήδομαι μὴ μόνον
 ὑπὸ τῶν αὐτοῦ πολειτῶν ἀξιουμένῳ μαρτυ-
 ρίας ἐκτενοῦς, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν αὐτῶν πληρέσ-
 15 τατα μαρτυρούντων δι' ὧν ἐπεστάλχετε χ[αι
 III B [ἐμοὶ ψηφισμάτων?

 [. Ἀναγράφεται ἐπὶ ἀρχιερέος Λουκίου]
 5 Οὐίθηρε[ίνου.

15. ἐπεστάλχετε, sic in lapide.

133. Epistula Caelii Flori, (127 A. D.) ad Chomatis incolas = Opr. n. 9. Magis mutila est quam ut quidquam nos docere possit.

134. Epistula Caelii Flori ad Opramoam (128 A. D.) = Opr. n. 13.

IV A Καίλιος Φλώρος Ὀπραμό[α] Ἀπολλων[ίου, ἀνδρὶ
 τειμιωτάτῳ χαίρειν· καὶ δημοσίᾳ [πρὸς τὴν
 πόλιν ὑμῶν ἐπέσταλκα, ὡς τ[ᾶ] ἀνανκ[α]ϊό-
 τατα εἰς τὴν εὐτυχεστάτην τοῦ [κ]υρίου ἡ-
 5 μῶν ἐπάνοδον ἐτοιμάσασθαι, ἀλλὰ οὐκ [ἀ-
 γνοῶν καὶ ἦν ἰδίᾳ πρὸς ἐμὲ ἔχεις διάθεσιν,
 κοινοποιοῦμαι πρὸς σε οὕτως ἀνανκαίαν
 φροντίδα καὶ ὑπομιμνήσκω, ὥστε ἐπιγνώ-
 ναί σε τὴν ὀφειλομένην τῷ πράγματι κ[αὶ (?]
 10 δ]ι' ἐ[μὲ καὶ δὴ (?)] διὰ τὴν πατρίδα σου εὐσέβειαν
 με ἀμεριμνω.. τῆς τῶν
 κατα (?)σκευῆς π. . . .
 Ἐρρ]ῶσ[θαί σε βούλομαι. Ἄναγε-
 γραπταὶ ἐπὶ ἀρ]χιε[ρέος
 [ου Καλ

135. Epistulae Claudii Diogneti procuratoris Augusti, imperante Septimio Severo, ad strategum quemdam.

Edidit e papyris bibliothecae Parisiensis (Papyri d'Achmin, H^c-Egypte) Wilcken in Hermès, XXIII (1888) p. 592 sqq. Alterius tantum duo versus exstant.

Mi[ᾶς·]
 Κλαύδιος Διόγνητος ἐπίτροπος Σεβαστοῦ
 5 διαδεχόμενος τὴν ἀρχι[ερ]ωσύνην στρα(τηγῶ)
 Πανοπολ(ίτου) χαίρειν.
 Ἄντίγραφα ἐπιστολῶν δύο γραφειῶν μοι
 ὑπὸ Σατουρνίνου ταβουλαρίου τῆς ἀρχιερωσύ-
 νης περὶ Πεκύσιος Ψ'ενθερμού[θ]ου ἱερέως διαγρά-
 10 ψαντος τιμῆν στολιστείας ἐν [δ]ρ' καὶ προσ(διαγραφομένοις?) καὶ

- 'Αρεμίφιος Σισοίτος Ιερέως δ[ια]γράψαντος τι-
μὴν ἐτέρας στολιστείας ἐν δραγμαῖς ἑκατὸν καὶ
προσ(διαγραφομένοις?) Μητιόχῳ οἰκονόμῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν
θειοτάτου Αὐτοκράτορος Σεου[ρή]ρου Περτίνακος
- 15ς ὑπέταξά μου τοῖς γράμμασιν. Σὺ φρόντισον
σὺν τῷ βασιλ(ικῷ) γρ(αμματεῖ) τὰς τάξεις προκηρῦξαι, κἄν μηδεὶς
πλέ[ον] δῶ, παραδοῦναι αὐτοῖς, μ[ή] μέντοι ἐλάτ-
τονος [τ]ῆς συντιμήσεως μηδ[έ] τ]ῆς ἄλλοτε εἰσε-
νεχθείσ(ης) ὑπὲρ τῶν τάξεων τιμῆς. Ἐρρ(ῶσθαί) σε εὐχομ(αι).
- 20 L ε' Παχῶν κθ'. Καὶ ὑπετάγησαν
αὶ τοῦ ταβουλ(αρίου) ἐπιστολ(αί) ἐπὶ τοῦ [ε'] L Παχῶ(ν) κθ'.
'Ε]τέρας·
Κλαύδιος Διόγνη[τος ἐπίτροπος Σεβαστοῦ] δια-
δεχόμενος τὴν ἀρχιερωσύνην στρα(τηγῶ) Παν]οπ(ολίτου) χαι-
ρ(ειν).

136. Sententia iudicis in controversia quam Delphi cum Anticyrensis et Myanaeis habuere de finibus (tempus incertum).

Delphis titulum inventum edidit post alios CIG 1711 (Hic vide de Clarkio et Dodwello). Wescher monumentum revisit novaque supplementa proposuit. (Mon. bil. de Delphes). V. quoque CIL III, 1, n. 567.

Tituli pars est latina, pars graeca; quae partes ad res ejusdem generis, non ad easdem res pertinent. Cf. alias sententias nondum editas quibus alludit Homolle, Histoire du Temple, BCH XX (1896) p. 722.

137. Sententia Daulide reperta T. Flavii Eubuli et Curii Autobuli de controversia finium inter privatos, pars prior, 118 A. D., pars altera verisimiliter posterior.

Titulum ediderunt post alios CIG 1732; Leake, Trav. in North. Greece II, p. 627, n. 1-2. Wad. II, n. 815; ex quibus et ex antiquioribus apographis IGS III n. 61.

138. Sententia iudicis de controversia finium (tempus incertum). Triccae repertam ediderunt Monceaux BCH VII

(1883) p. 57 sq. et Mordtmann ΚΕΦΣ, XV (1884) p. 3 sqq. Titulus mutilus est.

Plurima sunt, praesertim in Aegypto, alia a magistratibus inferioribus scripta. Sed, quod non ad imperatores et praesides attinet, necesse est modum retineamus. Quod ad papyros spectat, vide catalogum Wilkeni in Archiv. für Papyrusforschung I, 1 sqq.: (ὑπομνηματισμοί totius generis, epistulae aut edicta epistrategorum, strategorum, etc.) Nunc vero breviter inspiciendi sunt tituli qui, etiamsi incertissimi et maxime dubii, lucem quamdam in sermonem publicum hujus temporis spargere possint. Hic igitur miscenda erunt fragmenta totius generis de quibus aliquando quaeri poterit num ad nostrum temporis spatium pertineant.

EPISTULARUM ET EDICTORUM OMNIS GENERIS

FRAGMENTA DUBIA AC MUTILA VEL NONDUM EDITA.

(De quoque paucissima adjungimus).

Ex Attica.

139. (Athenis) CIA III n. 30, 32, 34 (Hadriani ad technitas Dionysiacos? ?), 37 (τὸ ἐφ' ὀδίου indicatur), 39 (de vectigalibus pendendis), 43 (Caracallae? ?), 44 (legati pro praetore Septimii Severi? ?), 45, 46, 47 (de frumenti mercatura et pretiis?), 49 (de rebus sacris), 50, 51, 34 a (Antonini?) 34 b, 39 a (de honoribus tum acceptis tum repudiatis).

140. (Eleusine) 'Εφ. 'Αρχ. III, 1 (1895) p. 103 (Epistula imperatoria); MDAI XIX (1894) p. 171-172 n. 2, Ditt. Syll.² n. 408 (Epistula seu Hadriani seu L. Veri?).

E Boeotia.

141. (Thisbae). IGS, I, n. 2226-2227 (Cf. Addenda p. 747 sqq.) - Ditt. Syll.² n. 533.

E Phocide.

142. (Delphis) *Epistulae complurium imperatorum, praesertim Antoninorum, quibus alludit Homolle Histoire du Temple BCH XX (1896) p. 721 sqq. (Cf. Comptes-rendus de l'Académie des Inscript. et Belles-Lettres, XXIV (1896), p. 87-88) : quibus conferenda erunt Hermes VIII (1874), p. 416 n. 5 (Trajani?); BCH VI (1882) p. 454 n. 86 in qua epistula ab Haussoulliero edita notamus v. 7 τῶν κωμῶν αὐτῶν ὁδοῦ ὑποκρίτας; Archaeol. Zeitung XXXIV (1876) p. 142 n. 21 (Antonini aut Caracallae?), XXXVI (1878) p. 175 n. 197 (Antonini), XXXVII (1879) p. 53 n. 228 (Antonini?)*

E Peloponneso.

143. (Spartae) CIG 1303.

144. (Corinthi) MDAI IV (1879) p. 160 et VI (1881) p. 353. Cf. Ditt. Syll.² n. 422 (Edictum proconsulis fortasse IV saeculi A.D.)

E Macedonia.

145. (Thessalonicae) JHS VIII (1887) p. 357 sq. (Edictum seu Epistula imperatoris).

146. (Heracleae Lyncestarum) BCH XXI (1897) p. 161 sq. et REG XI (1898) p. 273. Epistula aut proconsuli aut imperatori tribuenda, (vide, v. 6, εὐτυχεῖτε quod potius post epistulas imperatorias secundo saeculo scribi solet).

E Thracia.

147. (Chersonesi) Latyshev, Matériaux, fasc. 9 p. 40 sq. (Epistula praesidis Thraciae : pauca graeca cum multis latine scriptis).

E Mysia.

148. (Pergamis) Fränkel Inschr. von Pergamon II n. 270 (De Trajaneis ludis) 271, 272 A (et B versus 1) 276 (Antonini?) 277 ABC (id.?) 278, 279, 280, 281, 282 (de mysteriis Dionysi).

149. (Pergamis) MDAI XXIV (1899) p. 197 n. 62 (Edictum proconsulis de operariorum seditione).

E Lydia.

150. (Sardibus) Wad. III n. 621 (Expl. p. 205) (Epistula de sacris vectigalibus).

Ex Ionia.

151. (Ephesi) IBM III, n. 497 (Epistula imperatoris de mora in pecunia solvenda) 494, 496 (minima fragmenta).

E Caria.

152. (Magnesia ad Maeandrum) BCH VII (1883) p. 504 sq. Cf. MKB V. (1884-85) p. 72 n. 476. (Edictum praesidis de seditione pistorum.)

153. (Mylasis) Wad. III n. 442-443 (Expl. p. 130) = CIG 2695 b, 2700 e, 2717 b (Add. p. 1108) et forsitan 2701. Titulus maxime obscurus.

154. (Stratoniceae) Benndorf und Niemann, Reisen in Lykien, n. 129. (Fragmentum obscurum epistulae imperatoriae ?)

E Phrygia Epicteta.

155. (Aezanis) Wad III n. 858 (Expl. p. 238) = CIG 3831 a (15) (Fragmentum epistulae magistratus alicujus ex aetate imperatoris Claudii); Wad. III n. 877 (Expl. p. 243) = CIG 3841 f (in fragmento b paucissima verba cum Εὐρυεῖτε). Cf. nostrum n. 89.

Ex insulis.

156. (Mitylenis in insula Lesbia) IMA II 36, 37 = MDAI. XI (1886) p. 268 n. 10 et ΚΕΦΣ XV (1884) p. 39 sq. n. 5 (Epistula imperatoris aut magistratus); IMA II, 39, 40, 41 = MDAI XIII (1888) p. 65-66 n. 16 et 17 (fragmenta maxime dubia).

157. (Chii) MDAI XIII (1888) p. 165 n. 2 (maxime dubium).

158. (Coi) BCH V (1881) p. 237 n. 23, Mommsen, Zeitschrift der Savigny-Stiftung XI, 2 (1890) p. 34, Paton and Hicks, The Inscr. of Cos n. 26 (Epistula proconsulis alicujus Asiae de appellatione).

159. (Naxi) BCH IX (1885) p. 499 n. 5 (Epistula maxime mutila).

160. (Astypalaeae) BCH XV (1891) p. 636 n. 15, IMA III n. 206. (Epistulae Hadriani fortasse caput ?)

161. (Amorgi) Dürr, Die Reisen des Kaisers Hadrian p. 117 n. 95 = Ross Inscr. Ined. II n. 129. (Epistula imperatoris, fortasse Hadriani ?)

E Syria.

162. (In vico Suweida) Wad. III, n. 2307 (Expl. p. 529) (Epistula fortasse imperatoria a. 149 Antonino imperante). Paucissima exstant.

163. (In loco qui vocatur Aerita) Wad. III n. 2444. (Expl. p. 559). (Edicti fragmentum minimum.)

Ex Aegypto.

164. (Copti) BCH XX (1896) p. 169 sqq. (Edictum seu potius mandatum imperatoris alicujus de portoriis.)

PARS II
QUO ANIMO
TITULI SCRIPTI FUERINT

(De usu titulorum)

PROEMIUM

Si quis ad Romanorum historias animum intenderit, et tum regiones ab iis subactas, provinciasque creatas, tum latini sermonis apud populos victos progressum uno adspectu consideraverit, hoc quidem mirum existimabit in plerisque finibus imperii Romanos omnibus suam linguam imposuisse, atque hoc consecutos esse ut nunc non modo Italici sed et Galli et Hispani et alii populi in dicendo ipsos quasi parentes haberent, Graecos vero et Asiae populos longissime post deditionem graece locutos esse et victorum sermonis tantum vestigia admisisse. Quod autem ad historiam et ad rationes hujus rei spectat, multi dixerunt, et ipsi post alios longius disseruimus (1) quam ut nunc prosit universa et exempla et argumenta repetere. Hoc igitur tantum hodie nobis studio erit, illarum epistularum quarum exempla praebuimus cum genus et animum, tum sermonem perscrutari. Viereck sane jam senatus consulta epistulasque Augusti et nonnullorum

(1) Vide L. Lafoscade, *Influence du Latin sur le Grec*, apud Jean Psichari. *Études de Philologie Néo-Grecque*.

magistratum collegit et optime explanavit (1). Nobis vero hoc tantum tempus tangere in animo fuit quod, fere senatus consultorum inops, Viereck aggredi noluit, id est quod sequitur Augusti principatum (2). Constantini alioquin aetatem non ipsi aggrediemur qua Constantinopolis condita, quasi novum imperii romani caput, majorem latino sermoni facultatem dedit sese in Graecorum sermonem immiscendi; quippe qui et splendidissimam et omnino latinam aulam Byzantii in urbe Graeca deinceps reperirent atque idcirco paulo magis et romanis consuetudinibus et latino sermone ex necessitate usuri essent.

Quod profecto ad tempus spectat cui incumbimus, hoc manifestum cuiquam videbitur titulos aut a Romanis viris scriptos aut e romanis archetypis translatos saepe et Romanum hominem et latinum sermonem redolere (3). Cujus rei multa exempla in hac secunda et in tertia parte nostra afferemus. Hoc rursus in utraque parte inspiciendum erit an Romani sive cum ad scribendum cogitarent, sive cum cogitata scriberent sese magis graecos ostenderent quam antiquos et indubitatos dominos deceret, et romani tum animi, tum sermonis processus lentior extiterit quam nos expectare justum sit.

(1) Sermo Graecus.

(2) Ne monumentum Ancyranum quidem, Tiberii aetate quamvis scriptum attingemus, cum Viereck de hoc titulo quoque aliquas paginas (p. 83-88) scripserit, atque hic illic disseruerit.

(3) Quod in epistulis omnis temporis apparet; vide Foucart, Sc. de Thisbé p. 325; Cf. Viereck, p. 75.

CAPUT I

DE SPECIE ET MATERIE TITULORUM IMPERATORIORUM.

Antequam titulis singulis ab imperatoribus graece scriptis operam demus, id nobis conspiciendum videtur cujusnam naturae ii generaliter fuerint.

Primum quidem, ab epistulis proprie dictis, segreganda sunt alia scripta quae in nostrum catalogum quoque collegimus, utpote quae ad historiam et publicorum morum et publici sermonis prodesse possent. Ex quibus maxime conspicua est illa Neronis oratio quam cum numero **S** retulimus. Quin vero hujus generis tituli extra consuetudinem omnino sint nemo dubitabit. Creberrima rursus fuerunt illa edicta quibus princeps non uni magistratui aut uni civitati, sed universis regionis cujusdam, atque interdum totius imperii incolis quidquam imperarent. Quorum nonnulla ad nos pervenerunt latine scripta : ejus generis est prooemium edicti Diocletiani (1), et duo Claudii edicta (2) in quibus post nomen et honores principum verba *dicit* aut *dicunt* legi possunt. Quibus verbis graece respondet verbum λέγει quod in uno imperatoris edicto (3) invenimus, frequentissime vero in magistratum edictis reperitur.

Plerique vero tituli nostri epistularum speciem praebent. Multiplices quidem nobis servatae sunt illae epistolae latine scriptae (4) quibus princeps seu magistratui alicui seu regionis alicujus populo aut mandatum aut responsum traderet. Apud epistulas autem ejusdem generis graece scriptas,

(1) Vide nostrum, n. 82.

(2) Vide Hermès IV (1870) p. 99-120 — Bruns⁶ p. 240 n. 74: Ti. Claudius Caesar Augustus Germanicus pont. maxim. trib. potest. VI imp. XI p. p. cos. designatus IIII dicit. — Cf. CIL III (Suppl.) p. 1309, n. 7251. — Vide quoque edictum Augusti CIL X p. 479, n. 4842 — Bruns⁶ p. 238, n. 73.

(3) Vide initium nostri tituli n. 8 qui ante orationem ipsam breve edictum praebet: Ἀυτοκράτωρ Καίσαρ λέγει.

(4) Lege, praeter titulos lapidibus servatos, tum quaecumque rescripta codices postea receperunt, tum praesertim epistulas a Trajano ad Plinium a minore missas.

verbis usitatis *Hic aut ille, huic aut illi salutem* respondent in graecis exemplaribus verba ὁ δαίνα τῷ δαίνοι χαίρειν (1), quibus comitatur plerumque tota honorum principis series (2), ex qua annum scripti colligere possumus. Menda sane manifesta quaedam apparent, cum honores inter se discrepantes (3) aut etiam absurdi exstent: nemo enim accipere poterit Neronem esse simul Tiberii atque Germanici (4) ἔγγονον, id est pronepotem, quem locum a Rhodio aliquo rudi homine Mommsen corruptum esse putat. Quod vero ad finem epistularum spectat, verbis *vale* aut *valete* quae in latine scriptis leguntur, respondet plerumque verbum εὐτυχεῖτε. Hoc profecto nullam exceptionem admittit in epistulis tam variis Hadriani Antoninique: nonnunquam alibi invenimus ἐρρωῶσθαι εὐχομαι ὑμᾶς, ἐρρωῶσθαι ὑμᾶς εὐχομαι, ἐρρωῶσθαι ὑμᾶς βούλομαι (5), quibus verbis comparandum est illud *Bene valere vos cupimus* quod in rescripto Constantini invenimus (6); simplicius autem ἔρρωσο (7) aliquando reperimus. Εὐτυχεῖτε vero tam frequens est, ut colligere possimus non eandem consuetudinem hic esse captam atque in Ptolemaeorum aetatis titulis, in quibus εὐτυχεῖτε ad superiores, et ἔρρωσθε ad inferiores plerumque scribi videbatur (8). Praesides contra provinciarum ut videbimus infra, ad veterem regum paululum regrediuntur. Unde verisimile habere possumus principes romanos, ac praecipue Antoninos, dum ad incolas regionum graecarum

(1) Verbum χαίρειν nota in nostro n. 72 abesse.

(2) Qui honores non exstant in nostris numeris 9, 14, 36, 72, 74; quod haudquaquam mirandum est, saltem in papyris 14 et 36, quarum altera etiam falsam epistulam praebere nobis videtur.

(3) Vide nostrum n. 68, 9.

(4) Germanicus, pater Agrippinae ideoque avus Neronis, erat ipse filius adoptivus Tiberii. De hoc mendo, vide 7, 7 et commentarium editorum. Ditt.² putat « hominem Graecum latioris notionis ἔγγονος memorem, omissio υἱωνός, verba in brevius contraxisse. »

(5) Vide indicem: varia notabilia.

(6) CIL III, Pars I, p. 63, n. 332.

(7) 78 (Epistula Caracallae) Quod idem verbum apparet in nostro n. 63 cuius non adscriptus exemplar.

(8) De hac consuetudine, vide Jouguet BCH XXI (1897) p. 141 sq. — Cf. omnes epistulas regum quas Michel transcripsit: 35, (Antiochi Soteris) v. 18, ἔρρωσθε; 38, (Eumenis I) v. 20, ἔρρωσθε; 42 (Philippi V) v. 15, ἔρρωσθε, etc.

scribunt, urbanitate majore quam antiquos reges, atque etiam praesides ejusdem temporis usos fuisse.

Id quoque dignum est quod inspiciatur quibus usitatis sententiis hoc εὐτυχεῖτε jungeretur. Ex quibus quaedam manifesto in lapide ab illis Graecis additae sunt ad quos litterae scriptae erant. Fieri enim potuit, ut exemplum proponam, ut legatus graecus qui principi decretum quoddam suorum reddiderat, nomen suum cuperet post titulum adscribi. Ita igitur accidit ut verbum ἀπέδωκα cum nomine legati inveniamus (1). Saepissime vero, princeps ipse, seu potius ejus nomine illi imperatorii scribae qui « ab epistulis Graecis » vocabantur (2) nomen legati aut legatorum in epistula, sive ante sive post εὐτυχεῖτε inscribebant, cum verbis ἐπρέσβευεν seu ἐπρέσβευον. Illud quoque verisimiliter plerumque a Romanis adjungebatur legativum dandum esse legatis, nisi gratis legationem accipissent. Quod graece transferebatur his verbis aut similibus : ὃ τὸ ἐφόδιον δοθήτω εἰ μὴ προῖκα ὑπέσχηται (3).

Quis de horum legatorum mentione miretur, si plerosque titulos nostros responsa esse meminerit? Poterat sane ultro Hadrianus commendare candidatum quemdam illi Ephesiorum concilio quod βουλή vocabatur (4); poterat Nero sponte sua convocare Graecos ut orationem suam audirent (5); poterant omnes principes per edicta provinciis suam voluntatem imponere. Saepissime vero hujus generis scripta ad id civitatibus Graecis mittebantur ut legationi cuidam seu gratia referretur, seu venia aut beneficium daretur. Constanter enim fiebat ut legati Romam venirent cum decretis suorum, quibus aut principi gratularentur aut quidquam ab eo peterent. Auditis igitur legatis et lectis decretis, quod graece imperatores dice-

(1) N. 17, 23, 24, 25.

(2) De illis scribis vide nostram dissertationem. Influence du Latin p. 149, n. 1.

(3) Vide n. 23. Alibi (n. 20, 33 et 49) invenimus ὑπέσχετο. Aliquando προσεύσειν vel τὴν πρόσθειαν ὑπολαμβάνειν adjuncta fuisse videntur (vide n. 20); Cf. n. 33 quem non transcripsimus in catalogo, sed ubi apertissime legitur : ...ετο τὴν πρόσθειαν). Titulus maxime mutilus (Hermès VIII (1874) p. 416 n. 5, vide nostrum 142) ejusdem generis verba praebet, sed ρ quod legebatur post εἰ (V. 8) corrigendum est in μὴ προῖκα, etc.

(4) N. 26.

(5) N. 8.

bant « ἀποδόντων μοι τῶν ὑμετέρων πρέσβειων τό τε ψήφισμα ὑμῶν (1), vel ἀναγνοῦς τὸ δοθέν μοι ὑπὸ τῶν ὑμετέρων πρεσβευτῶν ψήφισμα (2), vel ἐπιγνοῦς ἕκ τε τῶν γραμμάτων καὶ διὰ τοῦ πρεσβεύοντος... (3), vel ἐντυχῶν ὑμῶν τῷ ψήφισματι (4), vel τοῖς ἐπισταλεῖσιν ὑφ' ὑμῶν ἐντυχῶν (5), vel ἐνέτυχον τῷ πεμφθέντι ὑφ' ὑμῶν (6), aliisve ejusdem generis verbis, principes responsum dabant quod legati ad suos referrent. Videbimus autem infra ad quas res singulae epistulae plerumque pertinerent. Hoc vero jam summam dici potest, epistulas nunc magistratibus civitatis alicujus (ἄρχουσι), nunc senatui (βουλῇ), saepius simul et magistratibus et senatui et populo (ἄρχουσι, βουλῇ, δῆμῳ), aliquando illi concilio cui γερουσία (7) nomen erat mitti; mentionem quoque τῇ πόλει invenimus (8). Aliis epistulis « Communibus » (9) provinciarum missis, verba τῷ κοινῷ cum nomino populi et verbo χαιρεῖν adscribebantur. Epistulae vero quaedam, utilitatis minus universae, aut materiae ad pauciores pertinentis mittebantur tum synodis quibusdam, tum uni viro plerumque magistratui. Inter quas illae quae ad magistratus romanoꝝ missae erant, latine, ut par est, scribebantur, neque in ipsis codicibus illius generis « rescripta » reperiuntur, nisi latina, duntaxat ante quintum saeculum post Christum natum. Nostrae igitur epistulae summam non ad id spectant ut magistratibus romanis suum officium significant, sed ut Graecos ipsos seu probent, seu alliciant, seu gratia et beneficiis ornent, seu etiam in veteres consuetudines, et respectum antiquum nominis romani reducant. De qua agendi ratione certiores fiemus si singulorum principum scripta perlustraverimus.

(1) N. 5.

(2) N. 6.

(3) N. 17.

(4) N. 19.

(5) N. 24.

(6) N. 25.

(7) Vide n. 20.

(8) N. 18.

(9) De illis Communibus, vide Guiraud, *Les assemblées provinciales et Fou-gères De Lyciorum Communi*. — De legationibus vide Radet, BCH, XIII (1889), p. 109 sq.; quod vero ad totam provinciarum graecarum vitam Antoninorum aetate attinet, vide I. Lévy, *Études*.

CAPUT II

DE SCRIPTIS IMPERATORUM, AB AUGUSTO USQUE AD HADRIANUM.

De epistulis Augusti paucissima dicemus. Etenim Viereck eas optime transcripsit et iudicavit: neque quidquam alicujus pretii iis titulis adjiciendum putamus quos in « Sermone Graeco » suo summa diligentia excussit: in his epistulis elegantissime scriptis, utpote a romanis hominibus, princeps eam agendi rationem jam observat, qua successores ejus utentur. Hic (1) ita legationi respondet quae de devastationibus quibusdam quæsta erat, ut maxima commiseratio in epistula ejus appareat; illic (2) Mitylenæis ita de honoribus decretis gratias agit, ut maxima benevolentia uti cum iis videatur; denique, in alia maxime conspicua epistula (3), princeps ostendit se accuratissime rei cuidam forensi animum dedisse: sic vero ad Cnidios loquitur, ut verba, aequa quidem ac moderata, parum vero grata proferat, nec quidquam de dignitate et firmitate imperatoria deserat.

In epistulis quoque Tiberii et Caligulae (n. 5 et 6), manifestissima comitatis indicia invenimus, cum in altera Tiberius Coos laudet (4) et se etiam antea erga eos bono animo fuisse declarat (5), in altera, Gaius agnoscat populos ad quos scribit nullam ὑπερβολήν in significando studio ac pietate erga ipsum omisisse (6), eosque hortetur ut sumptibus deinceps magis parcant (7).

De his epistulis potest quaeri utrum a principibus ipsis an a scribis quibusdam compositae fuerint; neque ulla ratio idonea afferri potest cur imperatores ipsi calamum de rebus tam parvi momenti sumpserint. Quod vero de Nerone agitur

(1) N. 1 (Viereck n. VI).

(2) N. 4 (Viereck n. XXXI, Addenda).

(3) N. 3 (Viereck, n. IX).

(4) V. 9: ἐπικτιῶ.

(5) V. 10: δι]μκ(ε)ιμνη(ν) δὲ καὶ πρό-τρον..

(6) V. 25.

(7) V. 33.

vix in dubium vocari potest. Nemo enim ignorat quanto studio hic princeps graecis litteris se dederit, et quanta jactantia ostendere omnibus cupiverit quid ipse valeret. Quis igitur miretur eum voluptatem aliquam percepisse et in scribenda et in pronuntianda oratione quam Corinthi coram Graecis haberet, quibus libertatem redderet. Holleaux quidem (1) multa de hoc titulo et justissima et argutissima edisseruit, ostenditque et quo timore princeps sese attolleret, et qua arrogantia eos deprimeret quos beneficio suo ornaret. Cujus animi vestigia quaedam forsitan in nostris numeris 7 et 9 reperiuntur. Manifestum quoque hoc nobis videtur, plures in dicendi genere consuetudines apud tres Neronis titulos haud semel apparere. Etenim verba τῆς εἰς με εὐνοίας in duobus numeris S (v. 1-2) et 9 (v. 7-8) invenimus; praeterea παρειχόμενῃν (S v. 17-18) cum παρέχουσαι (9 v. 27) conferendum est; dein si inspiciemus locum possessivi in S v. 18 et S v. 20, et 9 v. 7, et si verbum ἡγεμόνες tituli S v. 25 cum verbo ἡγεμ[ο]νία numeri 7 v. 16 componemus, fere sine dubio colligemus uno atque eodem stylo hos titulos haudquaquam simpliciter compositos fuisse.

Quod vero ad Trajanum attinet, (non est enim cur de maxime mutilis Vespasiani et Domitiani et Nervae epistulis quidquam annotemus) liquet non eadem existimanda esse. Etenim verbum μεθ[η]ρ[μ]ηνευ[μ]ένης, quod in papyro nostra 14, v. 1-2, difficile est non legere, demonstrat principem aut scribam principis latine prius eam epistulam scripsisse; nec quidquam certi nos colligere licet ex aliis titulis. Animadvertamus quoque sententiam Trajani, de controversia inter Amphissenses et Myanaeos scriptam, tantum latine servatam fuisse (2), neque ullo modo probari, si exemplar graecum exstiterit, hoc non translationem esse. Quidquid id est, papyrus nostra, ut nihil probare potest quod ad sermonem graecum apud Romanos ipsos solitum pertinet, ita ostendit qua mente Trajanus magistratibus

(1) Vide n. 8.

(2) Vide Homolle, BCH XX (1896) p. 722 : « B. Texte latin. Decision de l'empereur au sujet du litige avec Amphissa et Myane. » Quae sententia nondum edita est.

Aegypti de administranda regione scripserit. Est profecto optimi principis misereri illorum liberorum « quos patres eorum militiae susceperunt temporibus » (1), et quanquam Trajanus curat se melius quam antecessores acturum esse (2) hoc magis humanitati quam superbiae tribuendum esse putamus (3). Populos igitur græco sermone assuetos, cum indulgentia quadam tractari nunc quoque videmus, et, quod ad sermonem ipsum spectat, haec translatio confirmare posset, si necesse esset, Aegypti incolas Trajano imperante non latinam linguam intellexisse, cum ipsis legionariis militibus exemplar graecum proponendum esset.

(1) Ita Bruns⁴ transfert v. 22-23 nostri numeri 14.

(2) V. 18-19.

(3) Sinceri videntur esse versus 31-33.

CAPUT III

DE SCRIPTIS HADRIANI ET ANTONINI

Hadriani multo plures sunt epistolae repertae quam antecessorum ejus. Quod quidem non solum fossionum fortunae tribuendum esse videtur. Notum est enim multum Hadrianum Orientis populis consuluisse, atque etiam per eos libenter itinera fecisse, neque est mirum saepius et eos ad principem adiisse, et ipsum sponte sua ad eos quaedam scripsisse.

Primum notemus illud edictum quo Hadriannus « beneficio Atticae reipublicae constituit, ut certa olei portione ab agricolis conferenda et reipublicae necessario vendenda olei publico provideretur » (1). Quod edictum, ut par est, jussu speciem praebet, et modus imperativus semper adhibetur. Epistolae vero proprie dictae, quanquam plerumque brevissimae sunt, majorem tamen varietatem offerunt. Ex quibus aliae ad personas aut res singulares, aliae ad communiora tendunt. Hic (2) princeps L. Erastum, qui βουλευτής esse cupit apud Ephesios commendat, polliceturque se ejus nomine daturum esse pecuniam quam οἱ βουλεύοντες cooptationis causa dare soleant (3). Illic (4) breviter significat se didicisse quomodo Stratonicensis et proconsuli cuidam romano, et ipsi nuntio Candido Juliano gratias egerint, quod quidem probationem quamdam continet. Epistolae quoque quibus facultates quaedam synodis dantur, si brevissimae, non tamen asperae sunt (5). Alibi (6) Hadrianus de honoribus et votis quae ad ipsum spectant perpauca verbis respondet, quod quidem parcissimum esse videtur, praesertim si ad Neronis verba et scripta revolvimur. Aliae praeterea epistolae ad administrandas provincias perti-

(1) N. 35.

(2) N. 26.

(3) V. 14.

(4) N. 24 et 25.

(5) N. 17, 28. Cf. 139.

(6) 16, 27, 30, 32.

ment. ac praesertim ad res fiscales (1); ex quibus apparet principem maxima benevolentia in ejusmodi rebus usum fuisse. Quibus epistulis non est cur nostrum n. 36 aliter nisi memoriae causa adjungamus. Nam haec papyrus, ut liquet, tantum erat exemplum scripturae ad scholae alicujus usum, et ex epistulae ipsius oratione manifestum est materiam nihil esse nisi amplificationem vanam de mortis spe et de aetate qua parentes Hadriani mortui sint. Sin igitur de Hadriani veris epistulis concludimus, adducimur ut colligamus eas boni et diligentis principis esse, sed oratione, quamvis emendata, tam sicca et tam, ut ita dicam, colore orba indutas esse, ut a scribis quibusvis fortasse graecis, nec saltem nimium graeci sermonis ignaris, non autem a principe ipso scriptae esse videantur.

Antonini Pii epistulae complures quoque exstant, neque est cur ab hoc principe Hadriani consuetudines omnino omisas esse putemus. Inter eas quidem quae ad unum virum pertinent, noster n. 59 tam sobrius et tam inanis videtur ut aliquid incerti in supplemento fere manifesto manere libenter existimemus (2). Pleraque vero publicae epistulae paulo majorem amplitudinem praebent quam Hadriano imperante. Ex quibus, ut tantum praecipuas percenseamus, tres ad Vedium Antoninum attinent, qui Ephesios aedificiis publicis donaverat, cui beneficio quidem incolae non satis magnam in primis gratiam retulerant. Quarum una (3) Ephesios objurgabat de ingrato animo; duae vero aliae (4) ad id respicere videntur quod incolae paululum agendi rationem mutaverant. Sunt praeterea plurimae Antonini epistulae quae ad Opramoam Rhodiapolitanum pertinent. Hic quidem, utpote vir munificentissimus, semper novos a Lyciis honores accipiebat. Evenire vero potuit ut praeses provinciae qui illos probare solebat, quosdam confirmare ideo nollet quod extra consuetudinem

(1) N. 18, 19, 20, 23, 33.

(2) ὡς ἐπ[ι]κε[ρ]τῆ (v. 10) tamen ea condicione intellegi potest, si Eurycles prius tanquam improbus aut inurbanus homo, male a Panhellenio acceptus fuisset, quod fortasse princeps reprehenderat. Cf. n. 54 de Vedio Antonino.

(3) N. 54.

(4) N. 55 et 56.

decreti fuissent (1). Inde « appellationes » quas ἐπικλήσεις Graeci vocabant; quibus respondet princeps cum approbatione tum tacita, tum expressa : hic (2) uno verbo εἰκότως Gagarum incolas probat; illic (3) breviter Myrorum incolis respondet se rem ex eorum decreto cognovisse; alibi (4) princeps significat se quoque ex aliis epistulis didicisse quantum Opramoas de Lyciis meritis esset; interdum tamen, sicut in nostro n. 39 aliquas rationes cum paulo majore ubertate exprimit. Hanc eandem imperatoriam breviter quam jam apud Hadrianum reperimus, hic quidem, ut videtur, paululum minutam, agnoscimus quoque in illis epistulis quae ad civitates totas, non ad unum hominem pertinent. Nam ea epistula qua Coronensium legationi Antoninus respondet, ut paululum sicca esse videtur, ita tamen Graecis blanditamento non esse non poterat, quibus illud πρέποντα Ἑλλήσιν ἀνθρώποις ποιεῖτε pergratum esse solebat (5). Quod vero ad Thisbaeorum Coronensiumque de pascuo agro controversias attinet (6), non solum bonus imperator, sed etiam amicus et benignus et omnium rationum observantissimus apparet, ut ἦν ἀναγκασίον (7) et δῆλον ὄτι (8) satis demonstrant. Idem quoque respectus ad subjectorum affectus ostenditur in illa epistula qua Ephesios contra Pergamenos iratos placare studet iisque persuadere vult nullam esse irae causam nisi τύχην, hortaturque ut nulla ultione utantur, titulorum alterius urbis ipsi μεμνημένοι (9). In his quidem epistulis oratio interdum latinum sermonem redolet, non ita vero ut eas translationes esse asseverare possimus. Nec quidquam vere novi in sermone publico hic afferri videbimus (10), et hoc solum nobis mirationi esse posset, nondum saepius post duo saecula ejus generis epistulas latine compositas fuisse quam ante Augusti principatum, nisi Romanos a graeco ingenio jamdudum captos esse compertum haberemus.

(1) Vide nostros n. 107 et 108.

(2) N. 47, v. 8.

(3) N. 37.

(4) N. 44, 45, 46.

(5) N. 49, 8-9.

(6) N. 57 et 58.

(7) Sive δικασίον (57, 1).

(8) N. 58, 17.

(9) N. 51, 11 et 14-15.

(10) Vide infra, Partem III.

CAPUT IV

DE TITULIS AB IMPERATORIBUS SCRIPTIS A M. AURELII AETATE
USQUE AD CONSTANTINUM.

Post Antoninum defunctum, mirae epistularum hujus generis inopiae offendimus. Vestigia quidem complura supersunt, tam mutila vero aut tam corrupta, ut saepe nihil de iis colligi possit. Maxime tamen conspicua notemus.

Primum epistula quaedam M. Aurelii Caesaris, necdum imperatoris, συνόδῳ τῶν περὶ τὸν Βρεῖσιέα Διόνυσον, id est synodo cuidam Smyrnaeae scripta (1), sic composita fuisse videtur, ut ex iisdem scribis atque Antonini epistulae oriri possit. Tempus enim quo scripta est, et illud εἰ καὶ ἑτέρως τοῦτο ἀπέβη(2), cujus similia exempla Antonino imperante invenimus, argumenta probabilia sunt ad eam sententiam. Aliud vero de epistula Septimii Severi (3) colligi potest: etenim in hac epistula in qua legationi, ipsi gratulatae, princeps gratias agit et quam in deorum sacrario inscribendam et servandam mittit, plura latinitatem redolent quam ut graece primum scripta esse possit; quod etiam verisimilius fit si mendum translationi tribuendum, sicut optimus editor Waddington, admittimus (4). Si vero Septimii Severi et Caracallae epistulam de sophista Rufino legimus (5), hoc nobis iterum annotare licet quod jam de Antonini epistulis diximus, quantum principes romani providerint ne populos sibi subactos vexare viderentur: quod hic ex verbis δικαιοτάτων (6) et οὐ γὰρ ἄξιον (7) manifestum est. De nostro n. 77 qui est Caracallae tri-

(1) N. 62. De ejus generis synodis, vide Ziebarth, Das griechische Vereinswesen, peculiariter p. 51. Cf. p. 11 et p. 74 sq.

(2) V. 9-10.

(3) N. 68.

(4) Vide v. 9 et notam.

(5) N. 72.

(6) V. 8.

(7) V. 9.

buendus, hoc in primis liquet sermonem omnino a sermone puro et liquido abhorrere; epistolam vero Valeriani et Galieni imperatorum Saloninique Caesaris (1) patet e vestigiis in utraque lingua scriptam fuisse, quod ostendit simul et Romanos adnitos fuisse ut nomen romanum extenderent, hoc vero tempore ut antea adactos fuisse ad publica documenta transferenda si ab incolis graecis intellegi vellent (2). Quamquam igitur de toto illo saeculo tertio paucissima disserere possumus, hoc tamen novum quodam modo fortasse conspicitur, sermonem publicum epistularum graecarum paulatim, sive in exemplaribus archetypis, sive in translationibus, pravius adhiberi et corrumpi, ita tamen ut, plerisque veteribus consuetudinibus servatis (3), haudquaquam conijcere possimus latinam linguam unam apud Orientis populos mox usurpari posse.

Quod quoque confirmabitur si edicta ejusdem temporis non penitus quidem sed collationis causa inspexerimus. E quibus tria non silentio praetermitti possunt, scilicet edicta Alexandri Severi de Auro Coronario, Diocletiani de pretiis, Constantii Chlorig de « παρασημειώσεις ». In primo quidem eorum (4) quod in Aegypto inventum, privatim de latino in graecum translatum fuisse videtur, quaedam apparent ex epistularum consuetudine: princeps enim antecessorum suorum exempla profert, ac de sua φιλανθρωπία et suis εὐεργεσίαις dicit (5). Cum vero hoc edictum non Graecis solum sed toti imperio mitteretur, neque sermo ipse aut imperatorum aut scribarum eorum esset, non facile est quidquam ex eo inferre de consuetudinibus principum in graecis provinciis administrandis. Majoris quidem momenti, quanquam archetypus non erat graecus, est illud memorabile edictum quod Diocletiani de pretiis dicitur (6). Desiderandum sane est quod exordium

(1) N. 81.

(2) De « bilinguis » hujus generis titulis, vide nostram dissertationem: *Influence du Latin sur le Grec* p. 96-97 et p. 115 cum nota 1.

(3) Noster numerus 80, verisimiliter A. D. 286 vix dissimilis est priorum saeculorum titulorum.

(4) N. 79.

(5) V. 2 οὐδὲ ἀποδίδοντι παραδειγμάτων. — V. 16 φιλανθρωπία τε καὶ εὐεργεσίαις συναύξειν ταύτην τὴν ἀρχήν.

(6) N. 82.

in latino sermone tantum scriptum nobis servatum fuerit. Quidquid vero graeci inventum est, latinus archetypus sive adest, sive abest, nobis maximo est documento de illius temporis, apud mercatores operariosque vocabulis usitatis. Multa profecto hic nomina vere graeca sunt; alia vero, quamvis litteris graecis scripta, ita ad latinorum nominum exemplar expressa sunt, ut vix graecum sermonem agnoscere queamus. Imo: non est dubium quin aliquando translator illius verbi sensum ignoraverit quod ei transferre in animo esset (1). Quidquid id est, ea vulgaris Romanorum sermonis verba in graecum conversa et in lapide incisa, maximi momenti erant ad latini sermonis nomina in Graecorum linguam introferenda; ex iis igitur apparet et quatenus romanus sermo sponte sua intenderet ut sese victis imponeret, et quomodo circa 300 A. D. quaedam illorum vocabulorum latinorum obrepere solerent quae etiam nunc in graeco sermone animadvertuntur (2). Inde vero etiam magis hoc colligere licet, quod non semel notavimus, nondum latina verba, latinis litteris scripta, apud graecos populos intellegi posse. Edictum vero Constantii Chlorig et Maximiani de ea annotatione quae παρασημείωσις vocatur, id est « quae locum habeat in reis requirendis, quorum bona, nisi copiam sui praestiterint, fisco vindicentur » (3) aliquid nos docere potest de publico ejusdem temporis graeco sermone; hic quoque, sicut in priorum imperatorum epistulis, φιλανθρωπίας affectationem agnoscimus (4), quanquam modus imperativus adhibetur, et poenae in fine proponuntur.

Si igitur colligere aliquid volumus de hoc tertio saeculo, parum quidem epistularum locupleti, sed aliquot edictis promulgatis claro, admittere possumus tum quoque principes

(1) Vide 24, 13 ejus edicti, verbum « infectum » quod hic « tinctum » significat, verbo ἀγένητος translatum esse, cujus sensus est « non factum ».

(2) Non pertinet ad nos iis vestigiis studere. Rem tamen, quanquam parum in ea intellegebamus cum auxilio optimo Psicharii summatim attigimus in nostra dissertatione p. 141 sq. Cf. alloquin praefationem ejusdem magistri III p. XLI sq. De ipsis edicti Diocletiani verbis vide totum editorum commentarium.

(3) CIG, 336 Vide nostrum n. 84.

(4) Vide v. 21.

romanos saepe sermone graeco cum graecis populis usos fuisse, et plerumque eodem modo eodemque animo atque antecessores eorum; quaedam praeterea ab iis latine scripta translata fuisse, ita ergo ut illa tam nota verba « utraque lingua », ἡ ἑκατέρα γλῶττα, magis atque magis de publico sermone vim et significationem haberent (1). Neque est dubium quin paululum latina lingua apud Orientis populos magis nota sit; hoc vero certissimum est Romanos consuetudinem graece scribendi haudquaquam omisisse. Ex quo efficitur multa vocabula in eo esse ut ex latino in graecum obrepant, et graecam linguam si non cedat, saltem Romanorum sermone, quod certe ad selectionem verborum spectat, contaminari posse. Sed hic nondum est locus de singulis hujus sermonis regulis disserere, et jam inspiciamus quo modo et quo animo epistolae magistratum scriptae fuerint.

(1): Vide nostram dissertationem *Influence du latin sur le grec*, p. 117-118.

CAPUT V

DE EPISTULIS ET EDICTIS MAGISTRATUUM

Epistulae edictaque magistratum romanorum, cum saepe ad similitudinem epistularum edictorumque imperatoriorum scripta sint, non est cur tam longe ad ea animum intendantur. Necesse est tamen hic quaedam nova cum multis consuetudinibus notis mixta notemus.

Iis quidem scriptis, utpote praecipuis, fere tantummodo studebimus, quae a provinciarum praesidibus proficiscebantur. Et nunc quoque sejungenda erunt edicta ab epistulis. Edicta enim, quorum nonnulla, praesertim in Aegypto inventa, habemus, incipiunt ab illis verbis : ὁ δεινὸς λέγει (1). Epistulae vero initium capiunt a verbis : ὁ δεινὰ τῷ δεινῷ χαίρειν, quod quoque cum imperatoriis titulis consentaneum est. Dissimilitudo contra apparet in epistularum fine, ubi non εὐτυχεῖτε, sed ἔρρωσο aut ἔρρωσθε, aut ἔρρωσθαι ὑμᾶς (sive σε) εὐχομαι, aut ἔρρωσθαι ὑμᾶς (sive σε) βούλομαι reperimus (2). Semel quidem longiorem verborum circuitum invenimus : ἔρρωσθαι ὑμᾶς καὶ εὐτυχεῖν πολλαῖς ἔτεσιν εὐχομαι (3). Verbum autem εὐτυχεῖτε fere nusquam reperire est (4). Quod vero ad tempus notandum pertinet, omnia cum epistulis imperatoriis congruunt, excepto quod hic, ut par est, consuetudines earum regionum ubi tituli inventi sunt, magis apparent. Ita, in Aegypto, ut exemplum maxime conspicuum proponam, signum L cum numero anni imperatoris, et mensis Aegyptii dieique mentione tempus significant (5). In aliquot denique titulis verbo προτεθήτω hoc imperatur ut scriptum oculis incolarum propositum maneat (6).

(1) Praeter Aegypti edicta, incipiunt quoque ab his verbis nostri numeri 95, 116, 144, 149.

(2) Vide indicem verborum notabilium.

(3) N. 115.

(4) Tantum fortasse in n. 146 de quo nihil certi dici potest.

(5) Vide n. 127, 128.

(6) Vide 125 (Col. III v. 14) et 129 (v. 12)

Nonnullae sane Asiae proconsulum epistolae exstant. E quibus quaedam horum praesidum consuetudines animadverti possunt. Vide enim primum quomodo proconsul Asiae 65 A. D., Antistii Veteris successor, in causa quae in bonis Staphyli cujusdam versabatur (1), mutet « priorem sententiam quam Chiorum legatorum adversarii recitandis Veteris litteris ipsi persuaserant ». In qua epistula praeses exponit quas ab causas sententiam mutaverit, neque hoc commemorare omittit et quam constanter scripta ab antecessoribus suis observaverit ac laudaverit, et quam diligenter in litibus utriusque partis instrumenta perpenderit. In ultimis quoque ejusdem saeculi annis, alius proconsul eamdem Romanorum in administranda provincia constantiam ostentat (2) Cujus generis cura interdum comitatem quamdam admittit, ut demonstrat epistula T. Aquillii Proculi (104 AD) qua decretum quoddam proconsul longe ac benigne probat (3). De nostris profecto numeris 91 ac 92 nihil proprie dicendum : multo vero majoris momenti est illa Avidii Quietii epistula, de controversia quadam finium ad Aezanitas scripta (4). Praeses enim quodam modo diligentiam Romanorum in provincia regenda extollit, et beneficium Hadriani jactat cujus cura (5) et justitia cum humanitate mixta (6) omnes lites composuerint. Hoc quoque observandum esse existimamus epistolam Quietii ad Aezanitas graece scriptam esse, epistulas vero et Hadriani ad Quietum, et Quietii ad Hesperum, et Hesperii ad Quietum latine. Ex quo apparet magistratus non sponte sua sed per necessitatem quamdam graece scribere, cum ad nullos ita scriberent, nisi ad eos qui latinum sermonem prave intellegere possent. Ex quibus nos quoque colligere licet epistolam Quietii verisimiliter non translationem esse ; etenim cum aliae epistolae, etiam quod ad Aezanitas pertinebat, tanti momenti essent ut proponerentur, non erat cur simul atque epistula ad Aezanitas non transfer-

(1) CIG 2222 (Vide n. 88.)

(2) N. 89.

(3) N. 90.

(4) N. 93.

(5) ἐπιμέλεια, v. 8.

(6) μείζας τῶ φιλανθρώπῳ τὸ δίκαιον, v. 7.

rentur. Proponenti vero satis visum est singulas epistulas ita lapidibus incidi sicut scriptae fuissent. Denique, ut ea finiamus quae ad proconsules Asiae pertinent, notemus edictum quoddam (1) in quo praeses se aliquid errare fatetur, et antecessoris aliud edictum cum maxima consuetudinum reverentia et eximia erga incolas benignitate confirmat (2); ex quibus fere eosdem atque apud imperatores mores agnoscimus.

Inter alias quidem praesidum epistulas, eae etiam notari possunt quae e praesidibus Lyciae-Pamphyliae oriuntur. Longa enim epistularum series ad Opramoam Rhodiapolitanum attinet. Quidquid autem de epistulis Antoninorum civitatibus seu gratias agentium seu gratulantium notavimus de his praesidum epistulis dici potest: quae summatim haud minus siccae ac jejunae esse videntur. Tres tamen praecipue hic conspiciendae sunt: primum n. 107 in quo Seneca verbis obvolutis ac fere ambiguis de illis honoribus novis abnuat quos Commune de Opramoae decreverat; dein n. 108 in quo Cornelius Proculus nunc principe favente ea laudat quibus prius obstiterat, denique n. 110, ubi idem Proculus Myrorum scribae declarat se titulos quosdam Opramoae concedere, nisi hoc contrarium sit aut legibus aut consuetudinibus civitatis. Opportune etiam apud hos titulos observandum est quanta cura Romani quidem non vexare subjectos studerent, quanta vero calliditate tum consuetudines invocarent, tum illa explicarent quae in agendi ratione inter se contraria videri possent, tum laudibus et parvis beneficiis oblinerent quidquid similitatis e prioribus certaminibus maneret, tandem, ne multa, impedirent ne Commune et civitates romanum jugum aut molestum haberent aut excutere tanquam levius tentarent. Oratio ipsa, mehercule, fere semper jejuna ac sicca, majorem tum amplitudinem praebet cum praeses explicatione quaedam ad id operam dat ne injuria quidquam fecisse aut facere videatur. Multa hic e consuetudine graecorum decretorum capiuntur; multa quoque paululum nimis latine dicta apparent. Hoc vero manifestum est hujus modi epistulas neque

(1) N. 95.

(2) V. 9-10, ἔθεν ἀναγκαῖ | ον... ἡγησάμην.. v. 12-13 εἰς τὴν τῆς λαμπροτάτης Ἐφε | σίων πόλεως τειμήν...

quod ad rem neque quod ad orationem pertinet incallidas esse. Quod quoque nostro n. 96 ostenditur brevissima sed non inepta epistula, in qua praeses responsum ita laude obvolvitur, ut jugum romanum fere evanescere videatur : « Magis decet, inquit, bene facta laudari quam confirmari », hoc autem ei facile erat quidquam male factum fuisse contendere!

Quod ad alias provincias spectat, nihil fere commemorandum est inter scripta a praesidibus, nisi fortasse edictum quoddam legati Thraciae, et quidquid Aegypti praefecti sive epistulis, sive edictis mandaverint.

Historiarum scriptorum quidem esset ex edicto Sicinnii Clari (1), legati Augustorum pro praetore in Thracia, illa extrahere quae ad emporia vel condenda vel administranda pertinerent. Hoc saltem observemus legatum, dum exponit et quae fecerit et quae cupiat, gravitatem quamdam ostentare quae in ipso et sententiarum cursu et verborum delectu apparet. Legatus enim manifesto ad id tendit ut et praesidium et totius nominis romani reverentiam atque amorem apud legentes augeat: inde illa verba qua Romanos et decentiam (2) in universo imperio et splendorem (3) in unoquoque foro, et felicitatem apud omnes colonos et subjectos (4) et perennitatem in omnibus operibus suis (5) et quaerere et adipisci Sicinnius significat. Oratio vero hujus edicti, in initio affectationem quamdam praebet saepiusque paululum gravis tum propter sententias longas argumentorumque plenas, tum ob res et verba concludendo repetita ostenditur. Hoc sane edictum nemo dubitet quin vere romani viri sit.

Magis graeca quidem sunt ea quae Aegyptii praefecti eodem tempore scripserunt. Cum vero praesertim edicta sint, vix nostra refert de iis loqui: ob hanc causam tamen nobis alicujus momenti esse possunt si animum scribentium inter-

(1) N. 116.

(2) V. 208-210: βουλευθέντες ἐν τῇ αὐτῇ εὐπρε | πείᾳ διαμείναι τὴν αὐτῶν | ἐπαρχείαν...

(3) V. 211-212: τὰ ἐν πόρῳ ἐπιφανέστερα ὑπ[άρ] | ξαι..

(4) V. 213-216: εὐτυχέστε | ρα... v. 230-231 εὐδαιμονέστερα | ταῦτα ἐμπόρια...

(5) V. 247-248: ὅπως ἐπιμελείας τῶν | χάνοντα εἰς αἰὲ διαμείνοι...

dum patefaciunt. Catalogus profecto noster legentem de scriptis singulis breviter monebit : pauca igitur tantum passim de iis observemus. Nos primum animadvertere decet ad edictum Cn. Vergilii Capitonis (1) quod oasis Thebarum stratego missum est cum ea epistula quam transcripsimus. Etenim in edicto ipso notandum est a praefecto sua imperata rationibus expressis explicari (2), quod quidem non moribus praesidum romanorum contrarium est ; praeterea, in epistula hoc observandum est quam diligenter praeses curaverit edictum ita omnium oculis proponi ut nemo quidquam ex eo ignorare possit (3). Ex edicto quoque Ti. Julii Alexandri (4) historiarum scriptores multa excerpere possunt et certiores ita fieri de illis injuriis quas, Galba imperante, « excercebant magistratus in rebus praesertim ad vectigalia pertinentibus » (5). Prooemium saltem dignum est quod a nobis conspiciatur ; nam hic quoque commendantur beneficia Augustorum (6) ac praecipue Galbae magnificis verbis laudati (7) ; apparet praeterea ea cura, jam supra annotata, felicitatis perennis confirmandae subjectis (8) ; hic denique iterum invenitur cupido extollendi quidquid a praefecto ipso factum sit (9). Nec magis omnino praetermittenda sunt illa Aegyptia edicta quae papyri recentes nobis patefecerunt, seu de archivis (10) seu de fiscalibus rebus (11), seu de diebus festis et sacrificiis (12), seu de fugitivis incolis (13). Hic enim etiam quaedam de animo et consuetudinibus praefectorum nobis documento esse possunt : namque

(1) N. 419.

(2) Vide initium v. 15 sq. Καὶ πάλαι μὲν ἤκουον, etc. deinde : v. 17-18 : καὶ νῦν δὲ ἐν τῇ τῶν Λιβύων | μάλιστα ἔγνω ὑποθέσει, etc. ; denique v. 21 : εἰς κελύω.. etc.

(3) Vide v. 12-13.

(4) N. 121.

(5) CIG, 4987.

(6) V. 4 : τὴν πόλιν ἀπολαύουσαν τῶν εὐεργεσιῶν, ἃς ἔχει παρὰ τῶν Σεβαστῶν...

(7) V. 7 : τοῦ παντὸς ἀνθρώπων γένους εὐεργέτου Σεβαστοῦ Ἀυτοκράτορος Γάλβα...

(8) V. 3 : Πᾶσαν πρόνοιαν ποιούμενος τοῦ διαμένειν, etc. Cf. v. 5 εὐδαιμονίᾳ.

(9) V. 6-7 : οὐ διελίπον μὲν κατὰ τὴν ἑμαυτοῦ δύναμιν τὰ ἐπίειγον | τα ἐπανορθούμενος.

(10) N. 122, 125.

(11) N. 123, 124, 126 ; cf. 127 epistulam de hereditate.

(12) N. 131.

(13) N. 130.

apparent et mos imperatores aut priores praefectos quasi auctores consilii cujusdam proferendi et cura jam haud semel observata principes et totam romani imperii rationem laudandi : quibus voluntatibus respondet saepe verbum ἀκολούθως aut similia (1), et vocabula εὐετηρία aut εὐμένεια aut alia ejusdem generis (2). Quid enim romanis magistratibus carius esse poterat quam suam potestatem quasi et unam et semper optimam populis subjectis ostentare ?

Quid denique de aliorum magistratuum scriptis dicendum esse existimemus? Paucissima sane. Multae quidem praesertim in Aegypto repertae sunt epistolae eorum; sed in epistategorum et strategorum ceterorumque magistratuum quid est cur commoremur? Hic enim res minoris momenti saepissime tractantur, neque ipsa titulorum oratio nos vere nova de Romanorum sermone publico docere possent, cum plerique illi magistratus saepius quam praesides Graeci sint. In catalogo tamen nostro notare volumus aliqua scripta quae nonnulli magistratus de rebus quibusdam protulerunt quae praesides et princeps saepe ipsi curabant. Ex quibus controversiae de finibus conspicuum locum obtinent : namque saepe evenit ut iudices sive a praeside, sive ab imperatore ipso eligerentur (3), ut ἀπόφασιν id est sententiam de finiendo agro darent. Quae sententia saepe, ut videtur, in utraque lingua conscripta, oculis omnium in lapide proponebatur. De his titulis quidem, cum oratio multo minus libera sit quam epistularum, ea fere tantum observanda esse videntur quae ad verba et ad syntaxin pertinent, de quibus infra paululum disputabimus. Adjungere nostro catalogo denique volumus aliquas epistulas procuratorum imperatoris, inter quas Caellii Flori epistolae, de Opramoa scriptae, praesidium epistulis similes sunt, excepto eo quod fortasse de rebus magis ad fiscum pertinentibus scriptae fuisse videntur.

(1) Vide 127, 16 : προσήκει δὲ ἀκολούθως τοῖς τοῦ κυρίου γράμμ[ασιν]. — 124, 27 : φανερόν ποιῶν κατακολουθεῖν ταῖς τοῦ Μεττίου Ρούφου... Cf. 123, 8 : καὶ παραδείγματι τῷ καλλίστῳ χρώμενος γνώμῃ τοῦ κρατίστου Μαμερτείνου.

(2) Vide 130 Col. I, v. 11 sq. κ[α]ρπὸν τῆς εὐετηρίας κ[αὶ] τῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Α[ὐτο]κράτορος περὶ πάντας ἀνθρώπους κη[δε] | μονίας. Cf. v. 17 sq. εὐ[μ]ε | ν[ε]ίας καὶ χρη[σ]τέτης et Col. II v. 19-20 : [με]τὰ τὴν τοσαύτην μου φιλαν | θ[ε]ρ[ω]πίαν.

(3) De hac distinctione vide Latyschev de nostris n. 49, 57, 58.

Nunc jam, et antequam de sermone epistularum nostrarum loquamur, aliquid summatim dicere possumus de genere et animo omnium hujus modi scriptorum. Tituli sane, praesertim quod ad primum et ad tertium saeculum spectat, saepius deficiunt quam ut consuetudines Romanorum nobis sensim sequi liceat : illud vero non observare non possumus Romanos semper iisdem moribus, neque incallidis neque debilibus usos fuisse ut graecas provincias administrarent, quippe qui animum semper intenderent ut nomen romanum et propter constantiam coleretur, et humanitatis causa diligeretur. Hoc quoque jam, si non argumentis peculiaribus probare, saltem summatim prospicere potuimus vix sermonem latinum inter Graecos irrepsisse, neque fere aliter aut principes aut praesides tertio saeculo incolis graecis quidquam promulgare, atque Augusti tempore, cum perpauca etiam nunc latina oculis proponantur, multa vero graece scripta, seu archetypi seu translationes, aut in lapidibus incidantur aut papyris mandentur. Quidquid denique de horum titulorum oratione judicavimus jam nobis significavit illam graecam linguam quae in epistulis nostris apparet, frequenter quidem aut nimis siccam aut nimis gravem esse, et saepissime latinum sermonem redolere, minus vero barbaram plerumque fieri quam nos exspectare justum sit. Quod quidem fortasse certioribus argumentis nobis confirmare licebit, si hunc sermonem grammaticae in singulis partibus perspexerimus.

PARS III

QUO STYLO TITULI SCRIPTI FUERINT

(De sermone titulorum).

Nihil quidem certi et constantis de sermone tam variorum titulorum statuere licet. Alii enim ab imperatoribus neque iisdem, neque ejusdem aetatis scripti sunt; alii a praesidibus aut saltem a magistratibus; alii per lapides, alii per papyros servati sunt; alii Romae manifesto compositi, alii in Asia aut in Aegypto litteris mandati; alii archetypi, alii translationes sunt; alii scribarum latinorum, alii scribarum graecorum opera esse existimari possunt. Quos vero si generaliter, quod ad sermonem pertinet, tractaverimus, forsitan aliquae aut consuetudines, aut res singulares discernendae sint quibus nobis publici sermonis graeci historiam illustrare liceat. Ab iis quidem, quasi a principio, nobis proderit proficisci quae Viereck optime edisseruit de temporibus quae Tiberii aetati praecurrunt, eaque exquirere quae nobis nova esse videantur. Hoc igitur nobis semper inspiciendum erit utrum ille publicus sermo, graecus quidem, sed latina consuetudine delibatus, sese explicuerit et devolverit, atque ut ita dicam, magis magisque ad Romanorum linguam sese inclinaverit, an etiam post plura saecula haudquaquam penitus tactus ac mutatus appareat.

Ab orthographia quidem et verborum flexione incipimus; dein ad syntaxeos artem, denique ad verborum selectionem vertemur.

CAPUT I

DE ORTHOGRAPHIA ET DE VERBORUM FLEXIONE.

Haud sane nobis in hoc immorandum esse putamus quod aut lapicidis (1) aut papyrorum scribis manifesto tribuendum est. Saepe enim littera est omissa, saepe littera sine causa mutata; interdum quoque casus aliquis aperte pro alio positus est (2). Cujus generis menda frequentissima in titulis quibusdam, in nostro n. 84 et in BGU n. 15 (3), ut exempla et lapidum et papyrorum proferamus, inveniuntur.

Sunt quoque alia quibus nos haerere supervacaneum esset, cum nulli legi parere videantur, nec quidquam discriminis inter hos et alios ejusdem temporis titulos observare liceat. Crasis quidem saepe, nec semper adest. (4); ι tum adscribitur, tum abest (5); ει saepe pro ι, et rursus, aliquando ι pro ει repetitur (6). Jam vero majoris momenti est quod ad ν paragogicum pertinet. In nostris enim titulis haec littera saepe post ι seu ante consonantes, seu ante vocales invenitur; saepius quidem, ante vocales adest, quanquam plures hiatus hic notamus: ἅπασι ἐπαινῶ 6, 27; ἔτυχε ἐπεί 93, 4; πράγμασι ὄντων 121, 22; καθήκουσι ἄδικον 121, 31; ὀφείλουσι ἦ

(1) Vide in titulis de Opramoā, orthographiam ἀρχιερέος quae sicut in decretis saepissime apparet; quod verbum alioquin non in epistula proprie dicta locum obtinet. De forma ἐπεστάλχετε, vide infra p. 100, n. 7. De ἀναλ[η]μφθέντες (n. 14, 23-24) vide Dieterich p. 92 et Thumb. p. 136.

(2) Vide 7, 21.

(3) Epistula epistrategi quam in nostrum catalogum non admisimus. De consuetudinibus apud papyros jamdudum solitis, vide Edwin Mayser, passim.

(4) Inter exempla craseos vide 20, 12, τὰμφοισητούμενα; 57, 2, κἀκείνους; 26, 12 et 54, 13, κἀγώ; 90, 258, τὰνδρός; cf. 108, VII G 8, καὶ ἐμοί et 90, 263 κἀμοί, etc. Notemus crasin in Viereckii titulis minime crebram exstare (v. p. 56). Cum autem in antiquioribus titulis quoque reperiat (v. Schweizer, Perg. Inschr., p. 133) nihil est cur quidquam nisi usum varium observemus.

(5) Vide, ut unum exemplum proferam, in eodem titulo (n. 23) scriptos esse dativos τῆ; βουλῆ; (v. 7) et γεινομένη (v. 9).

(6) ει pro ι frequentissime repetitur: ι pro ει invenitur in διεκίμην (?) 5, 10; ις 8, 15, 57, 2; παρῖναι, 8, 4; ἀνισφορίαν 8, 14, etc. 90 praebet in v. 263 ἐπιδάν et in versibus 270-271 ἐπεί | δ(ά)ν.

123, 13 (1). Si vero ea memineris quae Schweizer de cunctis Pergamorum inscriptionibus edidit (2), nihil hic novi tibi observare licebit, quod confirmare paululum potest rationem apud graecos totius generis titulos usitatam hic magis reperiri posse quam in prioris aetatis Romanorum scriptis (3). In interioribus vero verbis ν saepe pro γ invenitur ante γ , κ , χ , quod, quanquam frequentissimum est, ne constantius quidem apparet quam in ceteris hujus temporis titulis (4). Notemus quoque ν ante β , π , ψ , positum in verbis ἐνποδών **26**, 13; συνβέ | βληται **39**, XI, C. 6; ἔπενψα **58**, 13; συν | βουλεῦσαι **90**, 274-275, quae res ejusdem generis est (5). Γ quoque ponitur pro κ ante δ seu λ in nonnullis verbis sicut ἐγλογιστής **121**, 36, 51, 53 (6) aut ἐγδικος **137**, 8, 63 (7). Quod denique ad alias consonantes spectat, observemus $\tau\tau$ conspici pro $\sigma\sigma$ in pluribus locis: πράττειν in **32**, 6 (fg. d); φυλάττομεν in **80**, 12; φυλαττειν in **88**, 5-6; ἀντέτ[χ]ιττον in **108**, VII G v. 3; τέσσαρα vero **12**, ep. c. 8, seu τεσσάρων **8**, 5, seu δεκατεσσάρων **6**, 42, quoque inveniuntur (8). Ex quibus hoc saltem colligere licet quamdam orthographiae elegantiam in nostris epistulis aliquando affectari.

(1) Quod generaliter ad hiatum pertinet, hoc quidem quaeri potest nostrinae scriptores ad id proprie studuerint sicut Polybius aliquando, ut eum vitarent. Nusquam, neque in ipsius Neronis titulis, talem curam invenimus. De hiatuum copia, vide exempli causa nostrum **134**.

(2) Vide Schweizer, p. 137 (et Meisterhans, p. 89), ubi indices de ν paragogico sive praesenti, sive absentī statuuntur.

(3) Viereck, p. 56 ita declarat de suis titulis: « ν paragogicum constanter quidem positum est ante vocales, neque vero certa ratio adhibita est ante consonantes, ante quas nonagies quater additum, tricies semel omissum est. Ante vocales autem centies additum est. » Quam « constantiam » saltem hic nullo pacto reperire est.

(4) Vide Schweizer p. 121, ubi dicitur nullo tempore ν in his verbis constanter inveniri. Viereck p. 55 saepe ν pro γ in suis titulis scriptum esse exponit. In nostris vero, ut unum exemplum proferamus, invenimus de verbo ἀναγκαῖος seu ejusdem familiae verbis, γ in **23**, 8; **74**, 6, etc. ν , in **28**, 9; **89**, 4; **117**, 24-25; **134** IV A 3-4,7.

(5) Vide Viereck p. 55.

(6) Cf. contra **119**, 36 ἐκλογιστής.

(7) Cf. contra **84**, 45 [ἐ]δικία.

(8) Schweizer, p. 125 notat Pergamis, omnibus aetatibus, $\sigma\sigma$, non $\tau\tau$ inveniri. Quod idem notat Viereck (p. 55) de suis titulis, « uno loco excepto, qui exstat in epistula Augusti elegantissime scripta (IX, 19). » De σ alibi reduplicato (in Ἀστυπαλ[αίω]ν **16**, 4, et **19**, 4), cf. Meisterhans, p. 69.

Sed jam potius ad illa verba vertamur quae ex latino sermone in graecum effluerunt. Et primum de communibus verbis loquamur. E quibus sane plurimi in edicto Diocletiani inveniuntur, neque ipse Hugo Blümner in prooemio commentarii sui (1) ea omisit indicare quae sibi notatione digna viderentur. Cujus exempla non transcribimus, cum non omnino ad propositum nostrum pertineant. Hoc vero legenti fortasse proderit scire *al* semel fieri $\alpha\upsilon$, $\bar{\iota}$ vero aut etiam $\bar{\iota}$ in $\epsilon\iota$, υ sive in $\omicron\upsilon$, sive in \omicron , sive aliquando in υ , ρ in β aut in $\omicron\upsilon$ mutari. Editor notat quoque litteras quasdam nunc omissas, nunc falso duplicatas, nunc metathesi transpositas fuisse. Quibus exemplis quaedam in aliis nostris titulis conspecta adjungamus: primum hoc ipsum verbum $\phi\epsilon\iota\beta\lambda\alpha\tau\acute{\omega}\rho\iota\omicron\nu$ (2) quod postea in edicto Diocletiani reperietur cum orthographia paululum dissimili (3); quod nobis haudquaquam mirandum est, dum $\epsilon\iota$ idem est atque ι per iotacismum, et vocalis *u* saepe apud ejusdem generis verba in latina lingua absit. Notemus quoque aliquot verba ex illo Trajani rescripto excerpta quod in nostro catalogo n. 144 obtinet. Quorum $\pi\rho\iota\delta\iota\epsilon$ (v. 8), latinum adverbium litteris graecis scriptum nusquam alias inveniri videtur, $\lambda\epsilon\gamma\iota\omega\nu\alpha(\varsigma)$ vero (v. 6, 7) est genitivus verbi $\lambda\epsilon\gamma\iota\omega\nu$ quod non semel reperitur eodem fere tempore pro $\lambda\epsilon\gamma\epsilon\omega\nu$ (4) cum haec scribendi ratio non solum ea aetate magis solita esse videatur quam $\lambda\epsilon\gamma\iota\omega\nu$, sed etiam apud sermonem publicum mansura sit (5); $\omicron\upsilon\epsilon\tau\rho\alpha\nu\acute{\omicron}\varsigma$ quoque (6) alias cum eadem orthographia repetitur (7); quod denique ad $\pi\rho\iota\nu\kappa\epsilon[\pi]\iota\omicron\iota[\varsigma]$ (v. 9) attinet, si non idem verbum, saltem ejusdem generis vocabula reperiuntur apud scriptores omnis aetatis post Polybium (8). In

(1) P. XII, vide nostrum n. 82.

(2) N. 12, ep. c, 7: $\phi\epsilon\iota\beta\lambda\alpha\tau\acute{\omega}\rho\iota\alpha$ $\delta\acute{\upsilon}\omicron$.

(3) Vide in hoc edicto: 19, 15, $\phi\epsilon\iota\beta\omicron\lambda\alpha\tau\acute{\omega}\rho\iota\omicron\nu$; 19, 16 id.; 19, 53 $\phi\epsilon\iota\beta\lambda\alpha\tau\acute{\omega}\rho\iota\omicron\nu$. Cf. Suidas: $\phi\epsilon\iota\beta\lambda\alpha\tau\acute{\omega}\rho\iota\omicron\nu$. (Latine: fibulatorium); cf. Eckinger, p. 76. Dieterich, p. 38.

(4) Vide Sophoclis, ad hoc verbum; cf. Schweizer, p. 46; de usu verbi apud Plutarchum, vide Sickinger, p. 21, Eckinger, p. 30, Moulton, p. 33.

(5) Vide Schweizer, p. 46.

(6) V. 29-30 $\omicron\upsilon\epsilon\tau\rho\alpha\nu\acute{\omicron}\varsigma$; cf. Eckinger, p. 20.

(7) Vide Sophoclis qui refert ad Epiph. II 29 A (sexto saeculo post Christum).

(8) Vide apud Sophoclis $\pi\rho\iota\gamma\kappa\iota\pi\acute{\alpha}\tau\omicron\nu$, $\pi\rho\iota\gamma\kappa\iota\pi\epsilon\iota\omicron\iota$, $\pi\rho\iota\gamma\kappa\iota\pi\acute{\iota}\alpha$, $\pi\rho\iota\gamma\kappa\iota\pi\omicron\varsigma$, $\pi\rho\iota\gamma\kappa\iota\psi$. Cf. Eckinger, p. 20.

aliis quoque titulis verba fere latina notavimus : πραιτώριον (1) quod verbum constanter in novo testamento invenitur (2), ταβουλάριος (3) et κορνικουλάριος (4) quae verba in sermone graeco Byzantina aetate quoque reperiuntur; neque est cur verbis αἰράριον aut δηνάριον (5) immoremur quae aliquando in titulis de rebus fiscalibus scriptis apparent sicut in omnibus ejusdem temporis de eadem materia compositis. Orthographia denique observanda est eorum nominum quae ad tempus significandum pertinent. Nihil quidem mirandum videtur in εἰδῶν, quod invenimus, quanquam ἰδῶν saepius fortasse apud scriptores apparet (6), neque in καλάνδαις (7) aut καλανδῶν (8); minor, vero aequalitas est in νόνας et νωνῶν, sicut in nominibus mensium, ubi simul φεβρουαρίων et φεβραρίων, ὀκτωβρίων et ὀκτωβρίων et ὀκτωνθρίων, δεκενθρίων et δεκεμβρίων inveniuntur (9).

Nomina vero propria hominum aut locorum a latinis tracta, tam crebra sunt ut iis tantum animadvertere possimus quae extra ordinem deferri videantur (10). Mirandum quidem haberemus Antoninum in eodem titulo quater Ἀντωνίνον ac semel Ἀντωνεῖνον fieri (11), nisi iotacismi causa, εἰ et ι eodem modo ad aures scribentium resonuissent. Inveniemus quoque et Ποπέλ[λιος] (12)? et Ποπιλλ[λιος] (13), atque item Βρεταννικός (14),

(1) N. 116, 252 τὰ πραιτώρια.

(2) Vide Sophoclis.

(3) N. 135, 8; cf. 21. Vide Sophoclis; cf. Dieterich, p. 38 (latine : tabularius).

(4) Vide BGU, I, 106, (verso), quem titulum non in catalogum admisimus : κορνικουλάριος; (latine : cornicularius). Cf. Sophoclis; Eckinger, p. 38; Dieterich, p. 38.

(5) Vide, exempli causa, in epistulis proprie dictis 94. 53. 105 V E, 6-8. Cf. 139 (CIA III, n. 47, v. 12) αἰραρίω; v. Eckinger, p. 26.

(6) Vide Sophoclis. ad verbum ἰδοί; cf. indicem nostram grammaticam.

(7) N. 23, 19.

(8) Quod quoque brevius indicatur cum κ. aut καλ. — Cf. Eckinger, p. 18, Dieterich, p. 19.

(9) Vide indicem grammaticam ad haec verba; cf. Viereck, p. 81, Dieterich, p. 73 et 92.

(10) De hujus translationis regulis, vide Dittenberger, Hermès VI, p. 130, sq. et p. 282 sq. — Cf. Eckinger.

(11) N. 65 : Ἀντωνεῖνος exstat v. 11.

(12) N. 38, Epistyl. 5.

(13) N. 56, 17.

(14) N. 78, 6. — Cf. 66 (CIA III, 40, v. 3 Βρεταννικός); quae scribendi rationes inveniuntur apud scriptores, sicut Βρεταννικός.

denique et Καπετωλίω (1) et Καπιτωλείοις (2); quae quidem si parum congruere videntur, non saltem nimis a consuetudine horum temporum absunt (3). Neque magis omnino constat quod ad v latinum in nominibus virorum pertinet; nam sicut generaliter v per ou redditur, et, ut exempla dem, Νέρουα et Σεουῆρος, secundum regulas cognitas plerumque appareant, ita accidit ut Νέρβα (4) et Σεβῆρος (5) inveniamus. Quidquid id est, perpauca hic dissident a more solito, neque hae ipsae inaequalitates in ceteris omnis generis scriptis deficiunt.

Quod quoque ad flexiones verborum, sive declinationes, sive conjugationes spectat, vix nostri tituli quidquam novi asferre possunt. Quin imo : quisquis et titulos a Viereckio collectos et epistulas nostras legerit, sine dubio agnoscet majorem urbanitatem, atque, ut ita dicam, atticismum apud nostros titulos inveniri posse. Namque semper χάρις (6), nunquam χάριτα usurpatur; qui usus, si est Polybii et scriptorum Atticorum, non est titulorum Viereckii, ubi χάρις in his locis tantum usurpatur, ubi verbum vim praepositionis habet (7). Quod vero est ad declinandum verbum tam frequens in nostris titulis πρεσβευτής, nulla certior lex adhibetur quam cum Macedonum principum titulis, quippe apud quos saepe πρεσβευταί, non semper πρέσβεις in plurali numero appareat (8). Hic vero, ut πρεσβευταί ac πρεσβευτῶν (9) invenimus, ita reperiuntur quoque formae πρέσβεις et πρέσβειων (10), quod satis demonstrat haud nimis de hac re nostros titulos ab attico usu abesse. Quaedam

(1) N. 7, 17, cf. Eckinger, p. 29 sqq.; Dieterich p. 13.

(2) N. 52, 12.

(3) De Καπετώλιον vide Dittenberger, p. 138 qui de ceteris similibus verbis disserit (Τεβέριος, Δομετιανός, etc.) Cf. Dieterich, Untersuchungen, et Kaolker, Leipz. Stud. III, 1, p. 233 ubi de verbis hujus generis apud Polybium edisseritur.

(4) 59, 3, cf. 142 (Arch. Zeit. XXXVI, p. 173, n. 197, v. 3); Cf. Eckinger, p. 87.

(5) Vide MDAI XXII (1897) n. 2. p. 381, v. 10-11 'Απόφασις ἐπάρχου Σεβῆρος; Eleusine reperta quam utpote maxime dubiam ne in catalogum quidem admisimus). β pro v latino invenitur quoque in titulis Viereckii (vide p. 57). Cf. in nostro 74, 14 Λίθωνι.

(6) Vide indicem : Notabilia varia. Cf. Meisterhans, p. 101.

(7) Vide Viereck, p. 59.

(8) Vide Schweizer, p. 141.

(9) N. 6, 24 et 33-34.

(10) N. 5, 6 (πρέσβειων); 7, 11 (πρέσβεις); 88, 2 (id.)

praeterea magis aut ex sermone vulgari aut e regionum peculiarium consuetudine quam ex ignorantia et barbarie orientia conspici possunt (1) : cujus generis sunt ille aoristus fortasse Alexandrino aut Boeotico more desinens in *σαν* quem cum *σνηγόσαν* (2) invenimus, praeterea perfectum *γεγράφατε* cum *φ* reduplicato (3), illa quoque perfecta aut plusquamperfecta incremento inopia, *κατορθωμένοις* (4) et *μ[εμ]αθήκειν* (5) illis plusquamperfectis similibus quae in Novo Testamento constanter invenimus (6). Potius vero latini sermonis vim dignoscere possumus in illis seu perfectis, seu plusquamperfectis verborum circuitu ad morem passivi latini expressis quorum plures hic apparent *ἤ κα[τε]νηνοχώς* (7); *ἤν πε[φι]λοτειμη | μένος* (8); *πεπραμένον ἤ* (9); *πεφρονηχότες ὧσι* (10). Neque vero harum formarum usus, sed tantum abusus dignus est qui notetur, cum alia ejusmodi exempla in aliis et ejusdem aetatis et aliorum temporum titulis se ostendant (11).

Ex quibus colligere possumus fere eadem esse vera, potius vero attenuata quam aucta, atque Viereck de suis titulis dicebat, id est orthographiam et flexiones verborum usurpatae « magis ejus esse qui sermonem graecum didicerit quam cujus patrius sermo fuerit graecus (12) ». Hoc vero agnoscamus quod saltem de senatus consultis non dici poterat, plerisque scribentes vere graecum atque aliquando paene atticum sermonem didicisse, neque nostra scripta, exceptis aliquot titulis fortasse sive a lapicidibus, sive a scribis corruptis, nimium latina vel barbara inveniri.

(1) De ἀνελαγτο (14, 11-12) vide Moulton, p. 33; de κατιστανομένων (128, 1) vide ibidem p. 37; de ἐπεστάλκετε, vide infra, p. 100, n. 7.

(2) N. 138, 13. Vide Viereck, p. 59. De usu ejusmodi formarum in Novo Testamento, vide Blass § 21, 3.—Cf. Schweizer, p. 169, Dieterich, p. 242 et Thumb, p. 198

(3) N. 45, XII E 2. — Γέγραφεν quoque in decreto (III G 10) invenimus, unde certiores sumus hanc formam non a Romanis oriri. — Cf. Jannaris § 66, 9.

(4) N. 68, 12 et 22, Dieterich; p. 211 alia ejusdem generis exempla profert.

(5) N. 44, XII D, 3.

(6) Vide Blass, § 15, 1.

(7) N. 35, 25.

(8) N. 39, XI C, 1-2.

(9) N. 119, 36

(10) N. 121, 37.

(11) De toto illo temporum usu, vide Viereck, p. 66.

(12) P. 56. In hoc loco quidem Viereck tantum de orthographia colligit.

CAPUT II

DE SYNTAXEOS ARTE. — DE ARTICULO ET DE PRONOMINIBUS.

Paulo quidem plura de syntaxeos arte latini sermonis vestigia inveniemus, ita tamen ut saepe potius peculiaria et fugacia, quam communia et mansura esse videantur.

Quod primum ad articulum pertinet, illi Romani qui titulos nostros seu sponte sua graece scripserunt, seu latine jam scriptos transtulerunt, nequaquam usus graecos ignorabant. Saepe enim inter articulum et nomen apparet complementum maxime graecum, et, mehercule, aliquando longissimum : τῆς εἰς με εὐνοί | ας **8** 1-2, **9** 7-8; ἡ περὶ ἡμᾶς φιλοτιμία (**9** 12); τὴν | προκειμένην τοῖς σοφισταῖς κατὰ τὰς θείας τῶν προγόνων | ἡμῶν διατάξεις ἀτέλειαν (**72**, 3-6). Saepe quoque articulus, more maxime graeco, est repetitus ante complementum postpositum : τὰ τε οὖν τέλη, τὰ ἐ[κ | τῆς χάρας (**23**, 9-10); τὴν οἰκίαν... τὴν οὔσαν ἐν τῆ[ι πό | λει (**23**, 10-12); qui usus cum priore convenit in **72**, 2-5. In vero ejusmodi exemplis accidit ut articulus ibi omissus sit ubi Attici libentius eum exprimerent : τῆ] φιλοτιμίζ περὶ τὴν πόλιν (**25**, 9); ἀντίγραφον τῶν θείων γραμμάτων, πεμ | φθέντων, etc. (**115**, 34-35). Quod vero minus mendosum est quam articulus ante nomina sine ratione omissus (1).

De hoc quidem articulo omissio, fere eadem hic dicenda sunt quae Viereck de superioris aetatis titulis observavit. Saepe enim manifestum est ob hoc tantum articulum abesse quod Romani non articulo uti soleant. Hic quoque evenit ut articulus in prooemiis epistularum absit, ante verba ἄρχουσι, βουλῆ, δῆμῳ; quod vero nullo modo constans est, neque summam Viereck errabat cum animadverteret articulum

(1) In epistulis de Opramo scriptis, invenimus tum τῷ κοινῷ Λυκίων **39**, XI B 12-13; **41**, XI G. 2 (?); **42**, XII A. 12, tum τῷ κοινῷ Λυ | κίων **109**, VIII A, 2-3, tum denique τῷ κοινῷ τῶν Λυκίων **46**, XII E, 9-10. — Cf. nostrum **48**, XII G, 4, quem maxime mutilum non transcripsimus. — Cf. Viereck, p. 60.

semper adesse in illo loco, apud epistulas imperatorum romanorum « Trajani, Hadriani aliorumque » ; de qua re, ut subtilius loquamur, notamus Tiberium (1) et Neronem (2) et Domitianum (3) in nostris duntaxat titulis articulum in ejus generis locis omisisse, posteriores vero imperatores posuisse (4), excepto quod ad verbum συνόδῳ spectat (5). Praesides contra, Antoninorum duntaxat aetate, cujus unius satis multi tituli exstant, saepius cum formula ἄρχουσι βουλῇ δήμῳ articulum omisisse videntur (6).

In interioribus vero epistulis articulum saepe abesse videmus cum locutionibus quibusdam, earum quidem similibus quibus Graeci quoque sine articulo utebantur : εἰς παράδοσιν (7), πρὸς ἀπόλαυσιν (8), ἀπὸ χρή[σε]ως (9). Hoc quidem maxime graecum est ; illud tamen paulo minus cum Graecorum ingenio congruere videbitur quanquam Graeci ipsi ejusmodi sententiis utebantur (10), si quis scripserit cum complemento : εἰς ἐπανό[ρ]θωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ | σεισμοῦ πεπονηχότων (39, XI C 7-8) ; εὐ[τ]ονία τῇ προσηχ | οὐ]σῇ (84, 44-45) ; ἐπὶ σωτηρία τοῦ παντός ἀνθρώπων γένους (121, 7) ; πρὸς συκοφαντίαν τῶν, etc. (121, 58) ; περὶ ἀναμετρήσεως τῆς, etc. (121, 59). Quae consuetudo frequentissime apparet in edicto Diocletiani, in quo, ut exempla demus, reperire est στρώματα κατὰ ἀναλογίαν τοῦ σταθμοῦ (82, 19, 25) aut εἰς χρῆσιν τῶν ἰδιωτῶν (82, 26, 10) aut ἀπὸ φώρμης τῆς προειρημένης (82, 27, 22) ; quod ultimum exemplum eo magis conspicuum est quod alias ἀπὸ μὲν τῆς γ' φώρμης τῆς

(1) N. 5, 4-5.

(2) N. 7, 10.

(3) N. 11, 2.

(4) In 19, 4, quae est epistula Hadriani, dubitari potest an τοῖς ante ἄρχουσι restituendum sit ; in numero vero 16, 4, nihil est cur Duboisium sequamur et omittamus τοῖς.

(5) N. 17, 7 ; 28, 5 ; 52, 6 ; 60, 25-26 ; 62, 5-6.

(6) Vide 93, 1-2 ; 94, 43 ; 96, 11 (231 A. D.) ; 100, II G, 6-7 ; 101, III A, 3 ; 104, IV G, 8-9 ; 112, X G, 4-5 ; 115, 32-33 (201 A. D.) ; cf. contra 99, I F, 5-6 (τῇ β[ου] | λῃ) et 132, III A, 11 (τῇ βουλῇ) et passim τῷ κοινῷ.

(7) 82 (edictum Diocletiani) 20, 12, 22, 2.

(8) N. 121, 8.

(9) N. 82, 7, 55 (latine : ab usu).

(10) Vide Blass, § 46, 9. Exemplis alloquin e novo testamento excerptis multa possent adjungi, praesertim e tempore graeco-romano.

προειρημένης (82, 26, 65) aut similia reperiamus. Ex aliis exemplis ejusdem generis, in quibus aliquando vim sermonis latini cognoscere possumus tantum maxime conspicua excerpamus : ubi quidem M. Aurelius scribebat Εὔνοια ὑμῶν ἦν ἐνεδείξασθε (1), certe Graeci scripsissent ἡ εὔνοια ; ante ἀμφισβητήσις quoque (2) articulum exspectamus, cum verbum hic non generalem sensum habeat, sed participio definiatur. Articulus pariter in καὶ ἐκ παλαίῳ Πωμαίων ἀρχῆς χρήσιμ[ο]ς (3) necessarius esse videtur, non ante Πωμαίων, sed ante ἀρχῆς, quem non datum a Le Bas-Waddington restituit CIG, nescio an merito. Quod vero ad n. 84. attinet, eo facilius mendum seu scriptoris, seu lapicidae, in πρόνοια γίγνεται (4) agnoscimus, quod, paulo infra, ἡ [ἐ]κδικία γίγνεται (5) inveniatur. De κατ[ο]χῆ[ν] quidem (6) et ἀντίγραφον (7) quaeri potest an minus graeca sint quam τὴν κατοχὴν aut τὸ ἀντίγραφον. Cujus articuli omissi consuetudo vere latina esse videtur in nostro titulo 116 ubi jam animum vero romanum agnovimus (8). Nam in σημαν[τῆρ]α καὶ δικαιοδοσίαν (v. 222) et θέλας τύχης (v. 238) et [ἀν]εισφορίαν (v. 240), et ἄνεσιν (v. 242) et τοπάργου (v. 244), et ταῦτα ἐμπόρια (v. 231), si quaedam separatim explicari possunt, haec articulorum omissorum tam longa series ideo tantum nobis non mirationi erit si nostrum titulum a romano homine scriptum esse meminerimus. Ultimo praeterea exemplo conferamus [τα]ύτης ἀπειρίας (9), quanquam mendum in utroque titulo lapicidae tribui potest. Nam τὰ post ταῦτα et τῆς post τούτης facillime in incidendis verbis omittuntur.

Qua praeteritione excepta, pronomina vix contra usum graecum adhibita invenimus. Hoc etiam notandum est sen-

(1) N. 62, 8.

(2) N. 93, 2.

(3) N. 68, 20-21 (vide notam).

(4) V. 43.

(5) V. 45.

(6) N. 14, 24.

(7) N. 93 praebet v. 10 τὸ ἀντίγραφον, et v. 19 ἀντίγραφον cum sensu fortasse paululum dissimili; cf. 20, 9, τὸ ἀντίγραφον et 58, 13 ἀντίγραφον, ut videtur, cum eodem sensu.

(8) Vide supra, p. 80.

(9) N. 144, 7.

tentiam quamdam Viereckii hic minus esse veram; « Romani, inquit ille vir doctissimus, saepius utebantur pronomibus possessivis ἐμός, ἡμέτερος, ὑμέτερος quam genetivis pronominum personalium μου, ἡμῶν, ὑμῶν » (1). Quos genetivos, more Graeco usurpatos, in nostris titulis permultos reperimus: ἡμέτερος enim (2) excepto uno titulo, et ἐμός (3), et praesertim σός (4) rarissime apparent; ὑμέτερος sane frequentius exstat (5); sed μου (potius quam ἐμοῦ) (6) et ἡμῶν (7), et praesertim ὑμῶν (8) saepiissime locum possessivi obtinent; pronomem vero σου, quamvis rarum (9), non est rarius quam possessivum σός neque alia causa reperienda est quam quod plerique nostri tituli ad plures mittantur. Hoc quoque de pronomibus nobis colligere licet inclinativas formas pronominis ἐγώ frequentiores esse quam non inclinativas (10); quod, inter alias causas, ex similitudine verborum me et με etc. oriri potest. Quod vero est ad ὑμᾶς αὐτούς aut ὑμῶν αὐτῶν adhibitos pro ὑμᾶς vel ὑμῶν (11), nihil barbari observandum est cum scriptor in ὑμᾶς aut ὑμῶν legentem commorari velit (Cf. latine: vos ipsos), neque ipsum pronomem μου usurpatum semel pro ἐμαυτοῦ (12) nobis, eo saltem tempore, mirationi esse potest (13), denique ἑαυτούς pro ὑμᾶς αὐτούς semel adhibitum (14) ne a Polybio quidem nos amovebit.

(1) P. 60.

(2) N. 9, 6; 81, 10; cf. 84, 16, 19, 21, 27, 31, 33, 36, 37, 39.

(3) N. 6, 26; 8, 10; 49, 7; 88, 9.

(4) N. 78, 18.

(5) N. 5, 5-6; 6, 24; 20, 7; 51, 10; 54, 9; cf. 65, 8; 121, 8.

(6) μου: 7, 15, 8, 18, 20; 11, 4; 14, 10, 28; 23, 16; 49, 7, 8; 51, 15; 52, 13; 61, 19; 68, 13; 115, 37; 117, 30; cf. ἐμοῦ, 14, 29, et ἐμαυτοῦ, 121, 6 (nota hoc pronomem hic bene esse usurpatum).

(7) N. 62, 13; 72, 5; 94, 45; 115, 35; 134 IV A, 4-5.

(8) N. 7, 11, 26; 8, 15, 22; 15, 6, 7 (?) 10; 19, 6; 20, 9; 26, 6; 38, Epistyl. 5; 57, 3; 62, 8; 72, 2; 93, 8; 134, IV A, 3.

(9) N. 9, 3, 7; 107 VII A, 5.

(10) De μου et ἐμοῦ, vide supra; nota quoque παρ' ἐμοῦ 54, 10, et 55, 13; item frequentissime με et μοι, multo rarius ἐμοί et ἐμέ in Imperatorum epistulis notavimus.

(11) N. 108 VII G, 13-14: ἐπαινῶ δὲ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς; 132 III A, 14: ἀλλὰ καὶ ὑμῶν αὐτῶν πληρέστατα μαρτυρούντων.

(12) N. 115, 37: μου τοῖς γράμμασιν προτάξα.

(13) Cf. supra, n. 6; de illo usu in novo testamento, vide Blass, § 48, 6.

(14) N. 6, 32. De ejusdem generis Polybii consuetudine, vide Kaelker, p. 277. Cf. Viereck, p. 61 (et lit. III, v. 11).

Ex quibus colligere possumus de articulo et de pronomi-
nibus nusquam temeritates a Viereckio in suis titulis obser-
vatas superatas esse, aliquando vero, praesertim quod ad
possessivum pronomem attinet, morem paulo magis elegan-
tem ac graecum saepe habitum fuisse.

CAPUT III

DE CASIBUS

Quod primum ad vocativum pertinet, hoc tantum observandum est hunc casum sine ω usitatum esse (1), quod quidem non omnino atticum, sed crebrum est, praesertim tempore graeco-romano apud omnes scriptores. Rursus, plane graecus est ille nominativus participii cum articulo, vocativo cuidam appositus, quo Nero utitur in nostro n. 8 (2).

Inter genitivos vero, is qui vocatur qualitatis observatusque fuit a Viereckio in prioris temporis titulis non participio $\omega\upsilon\upsilon$ comitatus (3) constanter apparet in nostris, cum verbis *δημαρχικῆς ἐξουσίας*. Similiter genetivus originis hic apparere solet cum verbis *υἰός* et *υἰωνός* in primis duntaxat verbis imperatoriarum epistularum. Quod vero ad nomina incolarum graecorum attinet, genetivum solum invenimus (4). De quibus haudquaquam nobis mirandum est, cum Romani illic genus et honores alibi latine scripta transferrent aut quodam modo imitarentur, hic nomina et stirpem Graecorum a decretis ipsis nullo pacto mutata traherent. Magis quidem mirus est ille genetivus quo tempora indicantur : generaliter profecto, sicut in ceteris ejusdem temporis et anterioris scriptis, genetivus cum praepositione *πρό* hic apparet (5); accidit vero ut solus se ostendat (6) : quod nullo modo explicari potest, nisi quod, aut per negligentiam, aut propter similitudinem genetivi temporis praepositio omissa fuerit.

(1) N. 8, 9; 14, 10. De usu hujus vocativi iisdem temporibus, vide Blass, § 33, 4; cf. Jannaris § 1253.

(2) V. 12-13: Πάντες οἱ... κατοικοῦντες Ἕλληνες.

(3) P. 62.

(4) Vide totam epistularum seriem de Opramoia scriptarum : ibi semper reperimus Ὀπραμόα Ἀπολλωνίου δις τοῦ Καλλιάρχου.

(5) De vitio hujus translationis non est hic locus disputandi, cum usus tempore graeco-romano constet. Vide Viereck, p. 81. Libenter quidem existimamus primos Graecos qui latine scripta transferrent, non intellexisse quae origo esset accusativorum qui verbum « ante » sequerentur.

(6) N. 24, 12; 25, 11.

Inter dativos quidem in nostris titulis adhibitos, plerumque seu vere graecos, seu saltem graeco-romano tempore apud omnes usitatos, unus, jam a Viereckio notatus, nobis eximius esse videtur, scilicet dativus pro ablativo latino temporis usurpatus. Qui, ut par est, in iis titulis apparere solebat in quibus e nominibus consulum tempus adscribebatur; in nostris vero annum satis significant nomen et honores imperatorum. Attamen hic dativus non semel in numeris nostri catalogi se offert (1); rursus alibi genetivus manifesto restituendus est (2).

Inter denique accusativos, hic praesertim notatione dignus est qui cum infinitivo, ut subjectus, conjungitur: de quo infra dicemus. De aliis vero perpauca indicabimus. Accusativus sane unicus, sed omnino expectandus sequitur verbum *πρίδιε*, ad similitudinem latinae consuetudinis (3). Praeterea ad id tantum notandi sunt crebri adverbiales accusativi neutrius generis, in edicto Diocletiani passim scripti, velut *ἡμερήσια* vel *ἡμερ(ή)σια* (4) et *μηνιαία* vel *μη(νιαία)* (5), ut observemus ingenium graeci sermonis hic nullo modo delibatum esse. Adverbialis quoque accusativus *σὴν χάριν* (6) ideo tantum conspicuus est quod possessivum nomini adjunctum sit. Quin, haud semel videmus elegantiam quandam in pluribus accusativis vere graecis usurpatam esse, sicut *τῆν φιλοτιμίαν ἦν φιλοτιμ[εῖται]...* (7) et *ἐθύ[σατε τοῖς ἐνχωρ]ίοις θεοῖς θυσίας χαρισ[τη]ρί[ους]* (8), et *πλ(εῦσ)αι (seu πλι) τῆν θάλασσαν* (9). Cujus generis tantum exempla in usurpandis casibus nobis conspicua esse videntur, quippe qui multo plura et graviora menda post senatus consultorum aetatem expectaremus.

(1) N. 52, 15; 74, 12-13; 88, 12-13; cf. 137, 2-5 *Αὐτοκράτορι Τραϊανῶ Ἀδριανῶ Καί | σαρι Σεβαστῶ τὸ β', Γναίῳ Πεδανίῳ Φούσ | κῶ Σαλεινάτορι ὑπάτοις.* De iis dativis vide Thumb, p. 153.

(2) N. 162, 16-17: *Ἐπὶ ὑπάτων Σεβρίῳ Σικεπίωνος, etc.*

(3) N. 14, 8.

(4) N. 82, 7, 13 (latine: adjectivum «diurni» male quidem junctum) et alias.

(5) N. 82, 7, 64 (latine: adjectivum «menstruos» non melius junctum) et alias.

(6) N. 78, 18.

(7) N. 54, 7; 55, 11-13.

(8) N. 68, 18-19.

(9) N. 26, 7.

CAPUT IV

DE VERBO PROPRIE DICTO, AC DE ALIQUOT ENUNTIATORUM FORMIS

Primum quod ad verbum attinet, nostri tituli confirmant illam « notissimam legem ex qua cum subjecto neutrius generis numeri pluralis conjungitur a Graecis numerus singularis verbi » libenter a Romanis neglectam esse (1). Attamen cum eam legem ipsi Graeci ejusdem temporis saepe violaverint (2), non est cur nimis magni momenti existimemus esse haec exempla : τίνα εἰσὶν ἃ κατεσχήκασιν ὑμῶν Κο[ρ]ωνεῖς ἐνέχυρα (57, 3); στρώματα... (solus subjectus), etc. πιπράσκεισθαι ὀφείλουσιν (Edictum Diocletiani = n. 82, 19, 25); ἄπερ... καταδεέστερα εἶεν φακιάλια (id., 26, 114); δπερ (mendum pro ἄπερ), etc. καταδεέστερα ἱεν ὠραρίων (id. 27, 22); ἄπερ, etc. ε[ι]εν (seu εἰσὶν) ἀναβολαίων (id., 26, 93, ubi nota omni modo sive cum εἶεν sive cum εἰσὶν pluralem exstare). In eodem vero Diocletiani edicto, reperiuntur quoque, post pluralem nominis, ὀφείλει et ἐστίν aut aliorum verborum singularis; vide exempli causa πάντα τὰ μέτρα παραφυλάσσεσθαι ὀφείλει (id., 29, 49); ἄπερ, etc. ἐστίν καταδεέστερα, ἐν πλείοσιν μέντοι κατασκευάζεται (id., 26, 65).

Hoc quoque quodam modo latinum esse videtur, aliquando mediam et activam vocem sine lege certa adhiberi. Sic cum eodem sensu et in titulis sive iisdem, sive simillimis, invenimus tum et παρέχομαι (3) et παρέχω (4), tum et ποιεῖν (5) et ποιεῖσθαι (6), tum et πονεῖν (7) et πονεῖσθαι (8); quibus exemplis non est locus adjungendi ἐσφράγισμαι et ἐσφράγισα et ἐσφράγικα

(1) Viereck, p. 62.

(2) Vide Jannaris § 1171.

(3) N. 8, 17-18; cf. 9, 27.

(4) N. 8, 24.

(5) N. 35, 27, ὁ δὲ ψευδεὶς ἀπογραφὰς ποιήσα[ς] (Ita in CIA; CIG immerito πο[ιού]μενος).

(6) N. 35, 64-65 δευτέραν ἀπογραφὴν ποιησαμέ | νοις.

(7) N. 39, XI C, 9-10, πεπονηκότων; 44, XII D, 3, πεπονηχίας.

(8) N. 41, XI G, 10-11 πε[πο] | νημέναις.

sine causa in fine tituli **137** permixta (1) cum nomina ipsa homines rudes quidem, sed graecos, non romanos ea scripsisse nobis significant. Neque magis est cur in n. **44** XII D 2-3 ἐφιλοτείμησε (2) restituamus, cum nusquam alibi hoc verbum in activa voce usurpetur, et facillime ἐφιλοτειμήθη restitui possit.

De temporibus aliquid praeterea dicendum, et primum de praesenti tempore ac de imperfecto. Qua de re Viereck in commentario suo (3) scripsit eam, in epistula VI, 5, scribendi rationem adhibitam esse, « ut temporis quo is, qui epistolam accepit, legeret eam, ratio habita sit (4) ». Hoc quidem nobis nulla exempla tam clara expromere licet. In nostro vero **17** 13-14 quaeri potest an illud imperfectum ἡγούμην pro praesenti, ad similitudinem imperfecti latini « existimabam » (eo tempore quo scribebam) positum sit. Quod idem notari potest in **45** XII E 1 cum ἐμάνθαναν. Praeterea, cum aoristus et perfectum in latino sermone eodem modo exprimerentur, non est mirum Romanos, sicut aliquando ipsos Graecos, scripsisse πέπομφα (5), aut γέγραφεν (6), aut ἐπεστάλχετε (7), aut ἐπέσταλκα (8), ubi aoristus potius exspectaretur. Quid! In eadem sententia apparent interdum et perfectum et aoristus cum verbis pariter dispositis, neque potest vera sensus dissimilitudo perpendi, sicut in ὄν [ἐ]κείναι | αἱ πόλεις ἐπέστειλάν μοι καὶ ἐξ [ᾧ]ν ὑμεῖς γεγράφατε (9), nisi tamen subtilissime putemus scriptorem discrimen quoddam dispexisse inter legationem fugacem et epistolam mansuram. Neque est magis mirum Romanos paulo saepius plusquamperfecto usos fuisse quam Graeci solerent, et in eodem titulo (10), neque cum quoquam sensus discrimine,

(1) V. 78-79, ἐσφρά | γισα, v. 89, ἐσφράγισμαι; v. 95 ἐσφράγικα.

(2) Sic Heberdey.

(3) P. 66.

(4) Quod exemplum nullo modo latinum sermonem redolet, cum in Macedonum epistulis idem ὑγίαινον initio epistularum notari possit. Vide Michel, Recueil d'inscriptions grecques, 45 A, v. 12; 45 B, v. 7; 45 B, v. 19; 45 C, v. 2; 49, v. 3.

(5) N. 20, 9; 93, 10, 18-19; cf. 58, 13, cum eodem sensu ἔπενψα.

(6) N. 93, 20.

(7) N. 132, III A, 15 ἐπεστάλχετε videtur esse pro ἐπέσταλκατε; de ejusmodi mutationibus vide Dieterich, p. 239.

(8) N. 134, IV A, 3.

(9) N. 45, XII E, 2. Meisterhans quidem apud ipsos Atticos ejusdem generis usus mixtos invenit, p. 205; cf. Thumb, p. 153.

(10) N. 7.

scripsisse (v. 18) ἐπεστάλκειτε et paulo supra (v. 14-15) ἐνετε[ι-
| λασθε.

De modis verbi aliquid quoque est dicendum; et primum de infinitivo disseremus quo et frequentissime et libentissime Romani utebantur. At mehercule non semper ibi latinae dicendi rationes videndae sunt ubi infinitivus apparet cum κελεύω vel κρίνω, vel οἶμαι vel ἄξιω, vel δεῖ, vel δικαιότατόν ἐστιν, vel ἄξιόν ἐστιν, vel εἰκὸς ἦν (1), quibus sententiarum formis Graeci quoque uti solebant, et hoc tantum ponendum est fortasse paulo libentius ideo hunc infinitivum usurpari, quod a Romanis constanter infinitivus cum « *jubeo* », « *existimo* », etc., adhibeatur. Quae res nobis praesertim manifesta videtur in sententiis in quibus infinitivus passivus aut infinitivus cum verbi impersonali dicta tertia persona junctus apparet; vide igitur ut exempla: 52, 8-9; 58, 14-15; 110, X D, 9-10; 38, 5; 95, 13-16 (φανερὸν ποιῆσαι διατάγματι ἔσεσθαι τὰς ἡμέρας | ταύτας ἱερὰς καὶ τὰς ἐπ' αὐταῖς ἔκε | χειρίας φυλαχθήσεσθαι); 58, 16-17; 84, 44, (οὐσ[π]ερ ἂν ἐν τῇ προτέρᾳ ἀθὰδιᾷ διαμείνει συνστ[αί]η); 136, 8 (συνωμολογήθη ταύτην εἶναι) (2), Locus quoque in quo infinitivi hujus generis ponuntur sententiae saepe gravitatem quamdam offert quae magis Romanorum quam Graecorum ingenio consentanea est; indicabimus igitur exempli causa praeter ea ad quae supra retulimus sententias quasdam in quibus infinitivum more latino verbum principale sequitur: αἰτεῖσθαι δύνασθαι καὶ αὐτοὺς | κρε[ί]νω (14, 27-28); οἷς ἐγὼ χρῆσθαι τὴν πόλιν | τὴν ὑμετέρα[ν] ἀπεφηνάμην (51, 9-10); πάντα κατὰ [τὴν] συνή |θειαν γενέ]σθαι βούλεται (107 VII A, 10-11). Qui infinitivi antepositi verbis quibus obnoxii sunt a Graecis vitantur, aut saltem non requiruntur, nec dubitamus quin hic aliquot latini sermonis vestigia appareant.

De participio vero nihil fere dicendum est. Etenim hoc modo saepius apud Graecos quam apud Romanos usitato, nostrorum titulorum scriptores haud parce neque inepte usi

(1) In senatus consultis contra raro invenitur infinitivus post verba censendi et jubendi; quod ad hanc rem pertinet, nostri titulli minus consuetudini graecae contrarii sunt; vide Viereck, p. 67-68.

(2) Cf. in nostro titulo 86 qui ad aetatem anteriorem pertinet (= Viereck VII), v. 5: γεγονέναι συμφωνεῖτο.

sunt sive absoluto (1), sive verbo cuiquam obnoxio, et quamquam plures nimiam gravitatem interdum huic constructioni attulerunt (2), evenit tamen ut quamdam elegantiam nonnunquam reperiamus. Neque dubium est quin ut futurus infinitivus, ita futurum participium hic libenter usurpetur : sicut in **6**, 32, τεθησομένοις, et in **68**, 25, ἐσ[ό]μενον (Cf. n. **121**, 35, κατασταθησομένοις).

Antequam sane verbum relinquamus, nos decet commemorare aliquot enuntiatorum formas ubi alii modi adhiberi solent. Et primum ea necesse est notemus quae ad particulam ἄν pertineant. Quanquam vero Romani hoc verbum libenter omittebant, quod Viereck satis demonstravit de suis epistulis ac praesertim senatus consultis, paucissima hujus generis menda in nostris titulis invenimus. Raro enim reperimus optativum sine ἄν in locis ubi sensus modi « potentialis » a recentibus grammaticis dicti manifestus sit. Neque alia ejus rei exempla afferre possumus nisi e duobus edictis exempla excerpta : **S4** 43 sq. : καὶ κατὰ τοῦτω[ν], | οὐσ[π]ερ ἄν ἐν τῇ προτέρᾳ αὐθαδίᾳ διαμένειν συνστ[αί]η, εὐ[τ]ονία τῇ προσηκ[ού]σῃ ἢ [ἐ]κδικία γίγνοιτο, ubi particula ἄν, dum adest in enuntiato relativo abest a principali, et n. **S2**. 26, 93; id. 16, 114; id. 27, 22, ubi enuntiatum relativum quod initium capit ab ἄπερ vel ὅπερ, et prope vim enuntiatii principalis habet, optativum εἶεν (3), sine ἄν admittit. Similiter quidem fortasse in titulo **S**, 11-12 (οὐκ ἐχωρήσατε) et certe in **39** XI, C 2-3 (εἰκότως ἐτύν[χα] | νεν, etc.) particula ἄν desiderari potest, cum sensu modi « irrealis » dicti. Ejusdem denique particulae cum subjunctivo bene usurpatae multa exstant exempla, seu in enuntiativis relativis condicionem aliquam continentibus, seu cum conjunctionibus aut adverbis, neque quidquam apparet de quo miremur, nisi particula ἄν cum conjunctione ἵνα in titulo **S4**, 25-26, adhibita : ἵνα, etc. | ...ἄν κατ[α]-

(1) Vide in oratione Neronis (**8**) haud inelegantia participia absoluta : v. 17 ἀμαζούσης τῆς Ἑλλάδος et v. 22-23 ὧν | ... αἰεὶ μου προνοουμένων

(2) Si nostrum **137** quem non transcripsimus legas, videre possis v. 12-18, δοθεὶς, et τηρηθεὶς, et ἀκούσας, cum complementis, et etiam participio absoluto ἀμφισβητουμένης, post subjectum gravissime poni ; cf. id v. 35-37.

(3) Cum **26**, 93, εἶσιν in uno exemplari est quoque datum

κοιμι[σθ]ῶσιν; quod simile est quodam modo iis exemplis quae Viereck retulit (1), neque tamen tam barbarum esse videtur quam ejus tituli XVIII, 48-49 ἄς ἄν. | συντελέσουσιν. Itaque haudquaquam nobis apparet majorem postea esse factam illam « hominis Romani » imperitiam quae in titulis anterioris aetatis de hujus particulae usu observabatur.

De aliis enuntiatorum formis nonnulla quoque notanda sunt. Et sane, quanquam participium saepe et recte adhibetur, accidit ut enuntiata relativa ibi reperiamus, ubi Graeci potius participio usi fuissent. Paululum igitur nobis latina videtur illa sententia, jam absentis articuli causa conspicua: Εὐνοια ὑμῶν ἦν ἐνεδείξασθε, etc. (2), ac praesertim illi edicti Diocletiani non semel notandi loci qui a verbis ὅπερ aut ἄπερ incipiunt. Alibi vero relativum pronomen non aliter adhibetur atque latinum « qui, quae, quod » cum pronominis « hic, haec, hoc » sensu: ita se agunt nostrum ἐφ' οἷς ἅπασιν ἐπαινῶ ὑμᾶς (3) et nostrum ὅπερ οὐ καλῶς ἐνδέχεται εἰ μὴ ἄνωθεν γένοιτο ἀντίγραφα (4). Saepe quoque pronomen interrogativum ita adhibitum invenimus, ut sub graeco sermone illud interrogativum enuntiatum tam Romanis carum agnoscamus, sicut in: ἔμαθον] καὶ πρὸς ὅσας πόλεις [έπο | λειτεύσατο καὶ ἐν καιρο[ῖ]ς τί[σιν, etc. (5) aut verisimiliter in τίν[α | τρόπον καὶ πάλιν (?) etc.] (6), aut saltem: πόσον δέ ἐστιν τὸ ὀφειλόμ[ε | νον τέλος ἧ τίνα εἰσιν.... Ἀριστώνυμος ὁ αὐτὸς χρινεῖ (7), ubi verbum ipsum principale dictum, in fine sententiae post interrogativam sententiam positum, latinum sermonem redolet. Quod vero ad enuntiata seu hypothetica, seu finalia attinet, omnia generaliter recte se habent. Haud semel tamen ei cum optativo ibi invenitur, ubi paululum εἰάν cum subjunctivo exspectaret quisquis sensum non accurate, inspiceret: εἰ τίνα Θισβεῖς ἐπινέμοιεν, etc. | δώσουσι μὲν, etc. (8), et εἰάν δὲ τῶν ἐκ τοῦ πλοίου τις | μὴνύσῃ,

(1) P. 67.

(2) N. 62, 8.

(3) N. 6, 27-28.

(4) N. 122, 31.

(5) N. 43, XII A, 12-13.

(6) N. 44, XII C, 12, sqq.; quod praesertim quidem o supplementis constat.

(7) N. 57, 2-4.

(8) N. 58, 15-16.

ἐπάναγκες ὁ στρατηγὸς τῇ ἐξῆς | ἡμέρα βουλήν ἀθροισάτω, εἰ δ' ὑπὲρ
 τοῦς | πεντήκοντα ἀμφορεῖς εἴη τὸ μεμηνυ | μένον, ἐκκλησίαν (1);
 in quibus sentiis tamen ei cum optativo non omnino
 eundem sensum habet atque ἐάν cum subjunctivo (quod est
 antepositum in altera) et paululum ad tempora superiora
 legentem refert. Ex quo hoc tantum apparet Romanos qui
 ipsi optativum cum subjunctivo commiscebant, libenter prae-
 terita subjunctivi tempora per optativum reddidisse, neque
 semper tempus in principali sententia adhibitum curavisse.
 Quod denique ad ἵνα cum indicativo usurpatum attinet, quod
 in papyro quadam (2) exstat, verisimile est hoc esse Aegyptii
 scribae mendum, cum in eodem titulo bis ἐάν cum indicativo
 maxime barbaramente appareat (3).

Haec quidem maxime conspicua in nostris titulis exstant,
 de verbo et enuntiatis omnis generis. Permulta sane neglexi-
 mus aut impure aut obscure dicta, in titulis duntaxat magis
 barbaramente transcriptis quam ut aliquid certi ex iis colligi
 possit. Quae vero sine dubio accipi possunt, ea raro illam
 « summam ignorantiam » ostendunt quam Viereck merito in
 senatus consultis saepe offerri notavit.

(1) N. 35, 49-53; cf. Id. 59-60 et passim in edictis.

(2) N. 122, 36 : ἵνα οἱ συναλλάσσοντες μὴ κατ' ἄγνοιαν ἐνεδρεύονται.

(3) N. 122, 34 : ἐάν .. κρατεῖται et 38 ἐάν... δ' εἴσιν.

CAPUT V

DE PRAEPOSITIONIBUS ALIISQUE APTOTIS

Quod ad verba aptota dicta, id est flexionibus carentia spectat, aliquid primum de praepositionibus est dicendum. Ex quibus tantum eas recognoscemus de quibus quidquam novi aut conspicui notandum esse videbitur.

Ἄπό, sicut in titulis Viereckii raro ad tempus pertinet (1); saepe vero ad locum adhibetur, praesertim in formulis quibus hoc indicatur unde epistulae scriptae sint (2): in edicto praeterea Diocletiani de forma et materia et specie dicitur cum sensu praepositionis latinae « ab » (3).

Διὰ cum genetivo aut locum significat (4) aut interventum alicujus rei hominisve, ac specialiter de nuntiorum et legationum opera adhibetur (5). Propter quod in titulo 27, 10 restituimus δι' ἡ[ς], non δι' ἡ[ν] post verbum πρεσβείαν. Cum accusativo vero διὰ significat aut modum aut causam (6).

Εἰς omnes graecos sensus admittit, et hoc tantum dignum est quod notetur: παρῖναι | εἰς Κόρινθον (7), quod jam ut Viereck nos admonet (8) jam sermoni Polybiano convenit.

Ἐξ maxime frequens est de origine, specialiter de origine rei cujusquam cognoscendae, et forsitan latinum « cognoscere » aut « comperire ex » saepe translatum sit per μανθάνω ἐκ, aut per aliud verbum cum eadem praepositione (9).

(1) Vide tamen 7, 25: ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας,

(2) 9, 1; 12 ep. c., 10; 23, 19-20; 24, 13-14; 25, 11; 26, 10, 11; 28, 10; 42, XII B, 1; 47, XII F, 12; 52, 14; 59, 12.

(3) N. 82. Vide passim et exempli causa 7, 55 ab usu — ἀπὸ χρῆ[σε]ως; 26, 31, ἀπὸ λίνου; 26, 65 ἀπὸ...φώρμης..

(4) N. 8, 22-23.

(5) N. 14, 17: τὰς ἀφορμάς, δι' ὧν, et passim διὰ τοῦ πρεσβεύοντος, διὰ τοῦ ψηφίσματος, etc.

(6) N. 8, 21: δι' ἔλεον.. δι' εὐνοίαν; 72, 1-2: διὰ τὴν προαίρεσιν, etc.

(7) N. 8, 5.

(8) Vide p. 65 de παρῖναι εἰς Ἑρώμην (tit. XVI, 63-64).

(9) N. 16, 7 (cf. n. 17, 9 ἐπιγνοῦς ἐκ), et passim in plurimis titulis de Opra-moa.

Ἐπί cum genetivo tempus plerumque significat (1). Aliquando quoque latino « coram » respondet (2). Cum dativo vero haec praepositio minus rara esse videtur quam in Viereckii titulis, et aut causam (3), aut argumentum rei cuiusdam (4) aut finem (5) secundum Graecorum consuetudinem exprimit.

Κατά cum accusativo raro distributive ponitur (6); saepius vero in formulis quibusdam invenitur, ubi plerumque latino « secundum » respondet (7).

Παρά cum genetivo indicat originem et ad id plerumque adhibetur ut populum aut civitatem significet unde legati veniunt (8). Simul ac dativus quoque nonnunquam invenitur cum notissimo sensu qui ad locum spectat.

Περί cum genetivo praebet aliquando sensum praepositionis latinae *de*, rarius quidem quam in senatus consultis (9). Exstat quoque cum accusativo, dum raro loci sensum praebet (10), saepius latino *ad* aut *erga* respondet (11).

Σύν haudquaquam inveniri videtur, duntaxat in imperatorum praesidiumve epistulis, atque, ut par est illo tempore, hujus verbi locum μετά generaliter obtinet (12).

(1) Vide passim ἐπί ἀρχιερέος, in titulis de Opramoā; cf. Viereck, p. 64, et ἐπί ὑπάτων in titulis ejus.

(2) N. 7, 21 : ἐπ' ἑμοῦ.

(3) N. 6, 27 ἐφ' οἷς ἅπανσι ἐπαινώ... Cf. Viereck, p. 64 qui notat in suo VI, 20 et in Mon. Anc. 1, 4, ἐφ' οἷς πᾶσιν et ἐφ' οἷς ad causam significandam : « quae cum ita se habeant »; cf. nostros 9, 6, ἐφ' οἷς. et 68, 12-13.

(4) N. 7, 11 : ἐπὶ τῇ ψευδῶς ἐπι[σ]τολῇ, etc.; 80, 10 : ἐπὶ τῇ καταστάσει, etc.

(5) N. 105, V E, 10 : ἐπι... τῶ.. εἶναι, etc.

(6) Cf. contra Viereck, p. 63. Cum hoc sensu quidem, notamus tantum 119, 11-12 καθ' ἕχ | αστον τόπο|ν quod haudquaquam certum est supplementum.

(7) Vide exempli causa 49, 7 : κατὰ τὸ προσήκον; 51, 10-11 κατὰ | τύχην; 107, VIII A, 10-11, κατὰ [τ]ὴν συνή | θειαν neque est cur in constructione tam solita immoremur.

(8) Vide quoque, cum sensu figurato : 8, 10 : παρὰ τῆς ἐμῆς μεγαλοφροσύνης; cf. 39, XI C, 3-4 : μαρτυρίας πα[ρ] ἐ | κείνης μόνης..

(9) Qui usus haud semel reperitur in nostro 90, (v. 258, 259, 266, 275).

(10) N. 62, 6 : τῶν περὶ τὸν Βρεισία Διόνυσον.

(11) Inter plurima ejus sensus exempla, nota praesertim in nostro titulo 9, 12, ἡ περὶ ἡμᾶς φιλοτιμία; cf. 44, XII D, 1; 61, 12, 101, III A, 6, etc. fere eadem verba. Neque sunt multum dissimilia, 41, XII G, 9; 93, 8; 108, VII G, 11.

(12) Cf. Viereck, p. 63. Exemplum tamen in epistula strategae cuiusdam, 45 A.D. observamus, 119, 3 : σύν τῶ ὑποτεταγμένῳ προστά | γματι| τὰ ἀντίγραφα ὑμῶν ὑπο- τέταχα.

Ὑπέρ rursus frequentissime invenitur ac praesertim cum genetivo. Sicut quidem in titulis Viereckii, significat interdum « pro, saepiusque proxime accedit ad notionem praepositionis περί » (1). In edicto vero Diocletiani ad id adhibetur ut *in latinum* cum sensu vix dissimili prioris reddat (2). Invenimus denique ὑπέρ simul atque accusativum, cum notione prae-positionis latinae *super* (3).

Plures quidem, et usitatas praepositiones omittimus. Cur enim alia exempla afferamus, e quibus hoc tantum eluceret, multa ex optimo sermone graeco a nostris epistularum edictorumve scriptoribus sumpta fuisse. Ea etiam ipsa quae notaviinus et quorum profecto plura non jam purum et atticum sermonem redolent, probant tamen hic nihil vere barbari exstare.

Quod denique ad conjunctiones et particulas attinet, hoc primum observemus asyndeton interdum quidem sed rarius apparere : de qua re vide **6**, 30. τῶν ἀνδριάντων, quo loco τῶν ἀνδριάντων non restitui potest, et **103** IV B, 5, μάλ[ι]στα ἐξαιρέτ[ω]ς, ubi μάλιστα δ'ἐξαιρέτως expectabamus (4). In edictis praefectorum Aegypti aliquando eadem figura reperitur : quae est maxime frequens in nostro **125**, ubi imperativae sententiae plerumque nulla particula junguntur. E quibus tamen vix quidquam colligi potest de epistulis in quibus sententiae generaliter more graeco optime vinciuntur. Imperitia tamen quaedam in usurpandis particulis aliquando notanda est. Saepissime quidem δέ sequitur μέν; accedit tamen ut particula μέν sola et sine causa, ut videtur, adhibeatur (5); alibi post τοῦτο μέν, invenitur τοῦτο δέ, quod optimum est; dein vero alteri τοῦτο μέν, nihil reperimus quod iterum respondeat (6). Δέ vero

(1) Viereck, p. 63. In nostris vero titulis, vide **6**, 26; **7**, 15, 21; **49**, 8; **72**, 10-11; **90**, 260 (cf. v. 259 π[ε]ρί ὑμῶν); **93**, 14 (hic cum simplici notione prae-positionis περί); **135**, 19 (id.) etc.

(2) N. **82**, 7, 64 : ὑπὲρ ἐκάστου μαθητοῦ = in singulis discipulis; cf. id. 7, 75.

(3) N. **35**, 48 : ὑπὲρ τοῦτο; **137**, 39 : ὑπὲρ δέκα σφύρας.

(4) Cf. notam.

(5) N. **19**, 6, ὅτι μέν ἀπορεῖν φατέ. Nescimus quidem quomodo titulus post v. 9 continetur.

(6) **82**, 29, 49 : primum τοῦτο μέν ἐν τοῖς γυναικείοις, τοῦτο δὲ ἐν τοῖς παιδικείοις, etc., et paulum infra : λόγου γενομένου τοῦτο μέν τῆς ποιότητος, etc.

saepe in eodem enuntiato apparet atque καί, quod paululum redundare videtur quanquam Graeci illam duplicationem aliquando admittebant (1). Particula vero τε interdum usurpatur non omnino ad usum graecum, sed ita ut simpliciter per eam transferatur verbum latinum *que* (2); saepissime alioquin τε καί bene adhibetur. Hoc quoque est observandum semel οὐδέ barbare particulae τε repondere (3), sed in titulo haud bene servato. Generaliter vero, quod ad negationes spectat, nihil extra ordinem apparet, et fere mirandum videretur Romanos principes aut magistratus tam distincte vidisse quid distaret inter οὐ et μή, οὔτε et μήτε, καί οὐ et οὐδέ, etc., nisi manifestum esset eos a scribis seu graecis, seu graeci sermonis in primis peritis plerumque adjutos esse.

(1) N. 8, 21 : Καὶ νῦν δέ; 108, VII G, 8-9; : Καὶ ἐμοὶ | δέ; 80, 11, καὶ ἡμῖν δέ; Id. 13 : καὶ τὰ ἄλλα δέ; 119, 17 : καὶ νῦν δέ (post καὶ νῦν μὲν); Id., 25 : καὶ τούτους δέ; 121, 34 : καὶ αὐτὸς δέ (post καὶ τοῦτο... μὲν); Id., 43 : καὶ καθόλου δέ; Id., 54, : καὶ οἱ ἄλλοι δέ.

(2) N. 7, 18; 100, II G, 11; 103, IV B, 13-14; cf. 116, 207 : διὰ παντός τε τοῦ ἑαυτῶν αἰῶ | νος, etc.

(3) N. 19, 9.

CAPUT VI

DE VERBORUM USITATISSIMORUM SELECTIONE

Quam paulum Romani per nostrum temporis spatium id effecerint ut apud Graecos sermone vere suo uterentur apparet praesertim e verborum selectione, Hic enim quemadmodum non jam Demosthenis neque ipsius Polybii sermo, ut par est, adhibetur, ita nimis latinae dicendi consuetudines quae tam crebrae in senatus consultis versantur non jam priorem locum obtinent, nostraeque epistolae saepius Macedonum principum epistulas quam omnia a Romanis ad Romanos scripta in memoriam nostram reducunt.

Jam quidem de iis verbis disseruimus quibus epistolae aut initium aut finem caperent. Quorum pleraque e graecis potius quam e latinis moribus oriebantur. Ipsa quoque verba quibus aut epistolae aut ejusdem generis scripta vocabantur eandem originem e publico Graecorum sermone ductam habuisse videntur. Verba enim non solum ἐπιστολή et γράμματα quae de omni generis scriptis dici solent, sed etiam et ἐπιταγή (1), et διάταγμα (2) vel διάταξις (3) vel πρόσταγμα (4), et ἐντολαί (5) et δῆλωσις, et ἀπόφασις (6) jam ante, et fere cum eodem sensu ac posterius, usurpabantur, quam iis Romani uterentur. Quibus confer verba aut verborum globos ἀντίγραφον (7), ἀντίγραφον ὑποτάττειν (8), ἀντίγραφον καταχωρίζειν (9), ὑποτάττειν πρόσταγμα (10), ψήφισμα

(1) N. 164, 1 : ἐξ ἐπιταγῆς (Vide in BCH commentarium Jougueti de hoc titulo, cum plurimis optimis notis de sensu verborum ἐπιταγή (= mandatum) δόγμα (decretum), κήρυγμα et διάταγμα (edictum)).

(2) Vide passim. praesertim in titulis Aegypti.

(3) N. 72, 5; 90, 266-267.

(4) N. 119, 3-4.

(5) N. 5, 8; cf. 84, 27 : γιγνώσκετε τοῦ ἡμετέρου θεσμοῦ προ[κ]εχωρημένας τὰς ἐντο[λάς].

(6) N. 84, 36 : τῶν ἡμετέρων δηλώσεων : id., 42-43 : ὧν τῆς ἀποφάσεως ἐξενεχ-
θείσης, etc.; de verbo ἀπόφασις, cum sensu magis definito vide supra p. 82.

(7) Verbum saepissime adhibitum. (Vide indicem verborum notabilium).

(8) N. 119, 4 : τὰ ἀντίγραφα ὑμῶν ὑποτάτα.

(9) N. 125, col. I, 15 : καὶ ἀντίγραφον...]καταχωρίζεωσαν.

(10) N. 119, 3-4 : σὺν τῷ ὑποτεταγμένῳ προστά[ματι].

ἀποδιδόναι (1), quorum permulta e Graecorum seu epistulis seu decretis proficiscuntur. Quod manifestum existimabit quisquis epistulas a regibus graecis scriptas legerit; nobis vero haec inter plurima referre satis erit : διαταξάμε | θα δέ (2); τοῦ γρα[φέν]τος παρὰ τοῦ βασιλέως προστάγματος (3); παρεδόθη τὸ πρόσταγμα (4); πυνθάνομαι σε τῶν ἐμῶν ἐπιταγμάτων οὐ κατὰ πάντα πειθαρχεῖν (5); μίαν πρὸς αὐτὰ ὑπηγόρευσα ἐπιταγ[ήν] (6); ὑπὲρ ὧν ἔφη | σεν ἔχειν τὰς ἐντολάς (7); ἐπι | στολάς... ὧν τὰντίγρα | φα ἡμῖν ὑπογεγράφαμεν (8); καταχεχώρισται τὸ ἀντίγραφον (9). Hic sane, si non semper eadem sententiae, eadem saltem verba et ejusdem generis verborum globi reperiuntur. Quae similitudo apparet quoque in illis verbis quibus principes magistratusve quidquam aut probabant, aut abnuebant, aut imperabant, aut vetabant. Etenim quoties principes graeci se secundum consuetudinem aliquid facere declarabant, verbo ἀκολούθως (10) cum dativo utebantur; si vero se aliquid audiisse dicerent, verba διαγιγνώσκω (11), διακούω (12), ἀκούω (13) adhibebant; quod praeterea ad jussus attinet, verba οἰόμεθα δεῖν (14), συντάσσω (15), ἀξιῶ (16), κρίνω (17), νομίζω (18) apud eos reperimus; quod ad laudes, verbum ἐπαινῶ (19); quod ad beneficium dandum, συγχωρῶ (20); quod ad mittendam epistolam ἀποστέλλω (21);

(1) Passim in titulis.

(2) Michel, 46, v. 53.

(3) Michel, 40, v. 2-3; cf. 46, v. 41-42 et v. 60.

(4) Kenyon XXIII, v. 124.

(5) Michel, 32, v. 5-8.

(6) Id., 48, v. 9.

(7) Id. 43 B, v. 10-11.

(8) Id. 35, v. 2-4.

(9) Id. 40, v. 6.

(10) Michel, 46, v. 54; 52, v. 6; cf. Kenyon, XXIII, v. 42 et 92.

(11) Michel, 38, v. 17.

(12) Id. 41, v. 38; 52, v. 5.

(13) Id. 34, v. 31-32.

(14) Id. 34 passim.

(15) Id. 34, v. 87; 35, v. 21 et 64; 39, v. 24.

(16) Id. 35, v. 54-55; 37, v. 10.

(17) Id. 38, v. 14; 40, v. 21, etc. (frequentissimum).

(18) Id. 34, v. 88 et 99; 41, v. 30; 46, v. 47.

(19) Id. 37, v. 14 et 37.

(20) Id. 35, v. 62 et 37, v. 27.

(21) Id. 43, v. 2; 45 A, v. 8; 47, v. 3.

quod ad accipiendam ἀποδέχομαι (1); quod ad deferendam, ἀποδίδωμι (2). Denique, quanquam plerumque illae epistulae superbae et imperiosae sunt, interdum tamen verba apparent quibus et benevolentia principum erga subjectos, et studium mutuam utrorumque commemorantur; inde verba εὔνοια (3), εὔνους (4), πρόθυμος (5), προθυμία (6) aliaque similia. Quas consuetudines, ut videtur, Romani a Graecis sumpserunt, neque est dubium quin hinc ortus sit mos verborum ἀκολούθως, κρίνω, αξιῶ, συγχωρῶ, ἀποδίδωμι, εὔνοια, προθυμία, etc. adhibendorum quae passim in nostris titulis invenimus, et de quorum quibusdam jam plura notavimus. Μανθάνω tamen nobis carius fuisse Romanis quam Graecis videtur, et forsitan hoc verbo frequentissimum verbum latinum « cognoscere » nostri scriptores transtulerint, cum jejunitate quadam quae genti extraneae non est crimini danda.

Hoc quoque generaliter de nostris titulis est quaerendum, quomodo et nomina magistratum, et eae res quae ad provincias administrandas spectent apud nostros titulos translata sint. Jam Waddington (7) et Mommsen (8), et post eos Viereck (9) et denique Foucart (10) de nominibus magistratum disseruerunt. De argumentis quidem eorum non disputabimus, cum ad nostrum tempus plerumque non pertineant. In nostris vero titulis, haud dubium nobis videtur esse quin ὑπατος consulem (11) ἀνθύπατος proconsulem (12), et ἀνθυπατεία (13), proconsulatum significant, etiamsi praeses « praetor pro consule »

(1) Id. 45 B, v. 12.

(2) Id. 35, v. 2; 37, v. 3 et 20; 42, v. 7-8; 45 B, v. 9.

(3) Id. 35, v. 10-11; 37, v. 7; 46, v. 36; 4, v. 6.

(4) Id. 35, v. 60; 43, v. 5.

(5) Id. 35, v. 60; 45 B, v. 14.

(6) Id. 37, v. 11.

(7) Wad. III, 588.

(8) Mommsen, Röm. Staatsr., passim (de pluribus locis vide Viereck). Cf. Ephem. epigr. I, 223 sq.

(9) P. 70 sq.

(10) Revue de Philologie, XXIII (1899), p. 254 sqq.

(11) 7, 12 (ubi quidem obscura quaedam manent), etc.; cf. indicem verborum notabilium.

(12) Vide indicem verborum notabilium (cf. quoque verbum κράτιστος).

(13) N. 24, 10.

fuert, cum nusquam appellationem (1) στρατηγός ανθύπατος inveniamus; πρεσβευτής αντιστρατήγος seu πρεσβευτής και αντιστρατήγος (Σεβαστοῦ vel Αυτοκράτορος vel Σεβαστών) « legatum Augusti (vel Augustorum) pro praetore » indicat (2); praefectus est επαρχος (3); procurator Augusti, επίτροπος του Σεβαστοῦ aut επίτροπος Σεβαστοῦ (4). Ἡγεμών autem quod nomen haud semel iis tribuitur qui aut « pro consule » aut « legati Augusti pro praetore (5) » erant, alios quoque duces et ipsum principem significare videtur (6). Neque est cur omnibus imperatorum tam notis titulis, αυτοκράτωρ, δημαρχικῆς ἐξουσίας etc. immoremur (7). Quorum ipse principatus nunc ἡγεμονία (8), nunc βασιλεία (9) appellatur.

Inter omnia vero quae ad judicia spectant, illa nomina servata invenimus, quibus veteres Graeci utebantur. Quorum tantum verba κίνδυνος (10), φωρῶ (11), μηγύω (12), κατακρίνω (13), αντικατάστασις (14), ἐκδικία (15), ἐντευξις, διάγνωσις excerptamus; e quibus quaedam in edicto Diocletiani nomen quoque latinum obtinent: ἐντεύξεως = in postulatione (16); διαγνώσεως = in cognitione (17). Quae omnia illis relinquamus qui juris romani periti sint (18), et haec tantum inter plurima notemus quae sint ad ἀποφάσεις, id est ad sententias de controversiis finium, et

(1) Qua appellatione ne Graeci quidem, post 84 A. C. utuntur; vide Foucart, *ibidem*.

(2) Vide initium titulorum nostrum a 97, usque ad 116. N. 116 praebet πρεσβ. σεβ. αντιστρατήγος; plures nomen magistratus tantum offerunt.

(3) Vide passim 118 sqq.

(4) Vide 132 sqq.

(5) Vide 26, 8-9 et commentarium Hicksii; cf, 43, XII C, 5; 45, XII E, 3; 46, XII E, 12-13.

(6) N. 8, 25.

(7) Notemus tamen Domitianum, quasi censorem perpetuum « τειμητήν διὰ βίου » vocari (11, 2).

(8) N. 7, 16.

(9) N. 80, 10.

(10) N. 121, 43.

(11) N. 35, 43.

(12) N. 35, 44-45, 52-53.

(13) N. 121, 40 et 46.

(14) N. 88, 7-8 (ἐξ αντικαταστάσεως).

(15) N. 84, 45.

(16) N. 82, 7, 72.

(17) N. 82, 7, 73.

(18) Adjice quod haec praesertim ad edicta, non ad epistulas pertinent; neque magis hic tangimus omnia quae ad fiscalem hujus aetatis sermonem spectent.

ad epistulas quae de rebus ejusdem generis missae fuerint. Hic quidem controversia ἀμφισβήτησις (1); ager dubius, ἡ χώρα ἀμφισβητουμένη (2); judex qui fines terminosque constituit, ὁ δοθεὶς κριτὴς κατ' ὅρι | στῆς (3); urbium legati, ἔκδικοι vel ἔγδικοι (4) vocantur. Quibus vero verbis iudicis acta graece designarentur ex aliquot titulis cognoscimus. Qui postquam utramque partem adivit ἐκατέρων διακούσας (5) vel ἀκούσ(ας) ἐκατέρου μέρους (6) et in re praesenti, id est in loco de quo ambigitur saepius fuit ἐ[πι] τῶν τόπων γεγόμενος (7), [ἐκ] τῆς αὐτοψίας (8), ἐπὶ τὴν αὐτοψίαν ἐλθὼν (9) et, si opus sit, mentores adhibuit γεωμέτρας ἐπιτη[δεύους] λεζάμενος (10), determinationem constituit (ἀφορισμός) (11) et quae sibi visae sint sententia comprehendit (ἂ ἀπέ[γ]νων ταύ[τ]η τῆ ἀποφάσει] περιέ[λ]αβον) (12), ex qua rem dijudicat (κρείνω καθὼς | ὑπογεγράφται (13); κρείνω εἶναι (14); ἀρέσκει) (15). In graecis quidem regionibus eae sententiae tum in latino tum in graeco sermone scribebantur, et quanquam semper seu latinum seu graecum exemplar perditum est, facile est videre quomodo verba transferrentur (16). Neque dubium nobis esse videtur quin ejusmodi sententiae plerumque latine primum exprimerentur ac deinde tantum graece redderentur; nam multa hic maxime latina inveniuntur, neque

(1) N. 136, 1, et 93, 2.

(2) N. 137, 16-17 (περὶ χώρας | ἀμφισβητουμένης).

(3) N. 137, 12-13.

(4) N. 137, 8; cf. 63.

(5) N. 136, 3.

(6) N. 137, 17.

(7) N. 136, 3;

(8) N. 136, 4.

(9) N. 137, 18.

(10) N. 93, 11.

(11) N. 136, 13.

(12) N. 136, 5-6.

(13) N. 137, 20-21.

(14) N. 137, 26-37.

(15) N. 136, 10.

(16) Vide in n. 136 B (Exemplar latinum): v. 9 cum itaque et in re praesenti saepius fuerim; v. 11 hac sententia comprehend[i] (cf. supra περιέ[λ]αβον), etc.; cf. CIL III, 1, p. 114, n. 386, v. 3-4 adhibitis mento | ribus de controversiis finium; v. 5-6 egoque in rem praesentem saepius et continuis diebus | fuerim; v. 7 placet, etc. Cf. Hermès, IV (1870), p. 99 (edictum principis Claudii) v. 15, sq. in rem praesentem misi, etc.

dissimillima illorum quae in antiquioribus titulis apud alios populos latine scripta reperimus (1). Attamen hic quoque multa Romani a Graecis sumpserunt (2) et hoc saltem nobis notatione dignum esse videtur, Romanos ea in graecis regionibus utraque lingua scripsisse quae alibi tantum latine scribere solerent.

(1) Vide exempli causa, CIL V, 2, p. 886 sqq., n. 7749. Sententia Q. M. Minuciorum inter Genuates et Viturios (637 a. u. c.): v. 1 de controversiis (cf. verbum ἀπόφασις); v. 2 in re praesente cognoverunt et coram inter eos, etc.; v. 8-9 ex eis terminis recta | regione, cf. n. 136 Av. 12 κατελευθύν (Wescher legit κατ... et Dodwell legit ευου; id est ευθυ) et B v. 16-17 recto [ri | gore.

(2) Non solum verba graeca, sed etiam verborum circuitus, quos ipsa exemplaria latina redolent, sicut fortasse « ea sententia stari » (136 B, 6) quod omnino verbis χρίματα στήναι respondet, quae in decretis hieromnemonum non semel reperimus; vide Wescher, Etude sur le Monument bilingue de Delphes, p. 54 sq. et CIL III, 2 (Additamenta, p. 987).

CONCLUSIO

Si igitur hanc dissertationem definire volumus. hoc primum colligere possumus graecum sermonem semper in graecis regionibus publicum sermonem fuisse, neque. Constantini duntaxat ante aetatem, ullum tempus exstitisse quo Romani ad populos graecos latine tantum scribere potuissent. Ut Romani antiquiores senatus consulta transtulerant, ut Augustus ipse et Tiberius epistulas et monumentum Ancyrae graece aut ipsi scripserant, aut scribi iusserant, ita posteriorum aetatum imperatores et magistratus ad id coacti sunt ut devictorum sermone apud devictos uterentur. Aliquando quidem tituli utriusque linguae auxilio oculis propositi sunt; saepe vero factum est ut victores protinus graece epistulas edictave scriberent, atque etiam elegantiam aliquam affectarent. Graeci vero, submissi quamvis et adulantes, segnitiam tantam in discendo Romanorum sermone ostendebant. ut semper, quod ad res alicujus momenti attineret, necesse esset cum iis graece Romanos agere (1).

Quam ob causam res ita se haberet quaeri potest. Nostri quidem tituli ipsi satis confirmant nusquam sedulitatem romanam fatigatam fuisse. Imperatores enim constanter legatos graecos accipiebant et comiter dimittebant. Nero quidem poterat sua oratione paululum in ipso beneficio Graecos deprimere et laedere: plerumque vero principes ac magistratus ad id studebant ut omnibus et decenter gratias referrent. et laudes honoresque mitterent; neque, ut vidimus, quidquam neglegebant quominus nomen romanum et splendidum et mansurum ideoque colendum atque etiam timendum ostenderent. Graeci vero ita et mores suos et temporum praeteritorum memoriam diligebant ut ne delibari quidem sermonem suum libenter sinerent. Alioquin sermo graecus

(1) Ita quidem aliquando Romani ipsi libentissime agebant (Nero, ut unum exemplum proponam).

ita facilis et mollis et canorus loquentibus videbatur, ut sermonem latinum quasi durum et barbarum ex comparatione omnibus ostenderet. Quod quidem Romani ipsi non perspicere non poterant, et iidem qui senatus consulta fere barbaramente transtulerant aut sibi scribas (1) tam peritos adjugebant, aut ipsi ita graece scribere coeperant, ut atticam elegantiam non semel in eorum scriptis reperiamus.

Unde factum est ut sermo graecus horum saeculorum multo minus latinitatem redoleret quam nos exspectare par esset. De hac tamen latinitate quaedam quoque nobis colligere licet. Neronis quidem et epistulas et orationem ab aliis titulis nos sejungere oportet, quippe quae cum jactantia aliqua scriptae sint. Si vero Hadriani et Antonini epistulas inspiciamus, jejunitas earum potius nobis notatione digna erit quam nimia latinitas; de paucissimis vero posteriorum titulis hoc saltem notandum est regulas graeci sermonis potius observari quam violari. Eadem fere in magistratum epistulis deprehendi possunt, nec quidquam summatim de illo « graeco » publico colligi potest nisi

1° Sermonem multo elegantiore esse in nostris titulis quam in senatus consultis, et generaliter in titulis similibus superioris aetatis;

2° Sermonem hic vix magis corruptum esse quam in ceteris ejusdem temporis Graecorum scriptis (2);

3° Attamen, quod ad syntaxeos artem attingat, quaedam latina observari, ea vero ejus naturae esse ut nihil mansuri praebeant;

4° Quod ad imitationem verborum a Romanis sumptorum pertineat, nova quaedam hic inveniri quae posterius in sermone graeco mansura sint, hoc vero minimi momenti esse si tempora seu priora, seu inferiora consideres in quibus multa verba sive de exercitiis ducendis, sive de jure dicendo, sive de administranda republica, sive de religione christiana ser-

(1) De his scribis, vide supra, p. 35.

(2) Excipiendi fortasse sunt tituli tertii saeculi post Christum, quorum nonnulli jam Byzantinam aetatem nuntiant. Hi vero, ut vidimus, paucissimi sunt inventi, praesertim quod ad epistulas attinet.

vanda, sive de hominibus ipsis appellandis a « latino » in « graecum » irrepserunt.

Colligamus igitur per hoc temporis spatium Graecorum sermonem potius restitisse quam cessisse. Qui rerum status, mehercule, jamjam paululum mutabitur. Etenim si ad illud tempus studueris quod a Constantino usque ad Justinianum extenditur, novo impetu latinum sermonem in has regiones incurrere videbis; et forsitan cum illa Byzantina aetate Graeci ipsi graece loqui desiissent, nisi jam longinquo bello, ut ita dicam, obduruissent, et facultatem ad summum vincendi acquisivissent (1). Summatim quidem aliquot verba, sicut hostium propugnacula, admiserunt et servaverunt; quam vero rara, si illis possessionibus ea conferas quae etiamnunc graecus sermo vix mutatus obtinet (1)!

(1) Illam facultatem vincendi jure Thumb (p. 161) dum ad nostram dissertationem, *Influence du latin*, refert, non absolutam esse putat, atque ipsi Romanos aliquando segnitiam aliquam in hanc pugnam attulisse admisimus; vide p. 151: « Le prestige que la Grèce exerça sur l'imagination romaine fut de bonne heure énorme, etc. »

INDICES

INDEX GEOGRAPHICA

(ORIGO TITULORUM)

- Achmin, 135.
Acracphia, 6.
Aegyptus (varii) 36, 64, 71, 79, 118,
120, 127, 128, 129, 130, 131.
Aerita 163.
Aezani 9, 59, 68, 89, 93, 155.
Afium Karahissar 67.
Alexandria 14, 70.
Amorgos 161.
Ancyra 4.
Apamea 87.
Aphrodisia 80.
Astypalaea 16, 19, 27, 160.
Athenae 29, 30, 35, 66, 84, 139.
Balbura 61.
Calamae 65.
Chersonesus 147.
Chio 88, 157.
Cleitor 82.
Cnidus 3.
Coptos 164.
Corinthus 8, 144.
Cos 5, 158.
Cyanaeae 53.
Daulis 137.
Delphi 11, 18, 31, 69, 76, 82, 136,
142.
Dorylaeum 87.
Elephantis 83.
Eleusis 140.
Ephesus 20, 26, 51, 54, 55, 56,
73, 85, 90, 94, 95, 151.
Eresos 2.
Eumenia 87.
Fayûm 79, 126 (Cf. Aegyptus).
Gytheum 33, 92.
Hadrianopolis (Stratonicea) 23, 24,
25.
Heraclea Lyncestarum 146.
Magnesia ad Maeandrum 152.
Megara 22.
Mitylene 4, 156.
Mylasa 1, 153.
Naxos 159.
Oasis Thebarum 119, 121.
Olympia 32.
Orchomenus, 49, 57, 58.
Oxyrhynchus 122, 123, 124, 125.
Pergama 13, 15, 17, 34, 50, 77,
91, 148, 149.
Pessinus 12.
Phaena 117.
Philadelphia (Lydiae) 78.
Pizos 116.
Priene 87.
Rhodiapolis a 37 ad 48 ; a 97 ad
114 ; 132, 133, 134.
Rhodus 7.
Roma 28, 52.
Sardes 150.
Sidyma 96.
Smyrna, 60, 62, 63, 72, 81.
Sparta 10, 43.
Stratonicea (Cariae) 154.
Stratonicea-Hadrianopolis 23, 24, 25.
Suweida 162.
Syros 21, 75.
Thessalonica 145.
Thisbe 141.
Tricca 138.
Tyra 115.

INDEX AUCTORUM

(DE NOMINIBUS ETC. GRAECE SCRIPTIS, VIDE IN UNOQUOQUE LOCO)

- Alexander Severus 79.**
Antoninus Pius a 37 ad 61, 139, 142, 148.
 Aquillius Proculus (T.) 90.
Augustus ab 1 ad 4.
Aurelius (M.) 62, 63, 64, 65, 66.
 Avidius Heliodorus (C.) 128.
 Avidius Quietus 93.
 Avillius Flaccus (A.) 118.
Caracalla 66, a 70 ad 78; 139, 142.
 Claudius Diognetus 135.
 Caellus Florus 132, 133, 134.
Commodus 65, 66.
Constantius Chlorus 82, 83, 84.
 Cornelius Scipio (P.) 86.
 Cornelius Proculus 108, 109, 110.
 Curius Autobulus 137.
Diocletianus 82, 83.
Domitianus 11.
 Fabius Maximus (Paullus) 87.
 Fabius Postuminus 89.
 Flavius Eubulus (T.) 137.
 Flavius Sulpicius Similis 124.
 Flavius Titianus 125.
Gaius (=Caius-Caesar-Augustus-Germanicus Caligula) 6.
Galerius Maximianus 82, 83, 84.
Hadrianus a 16 ad 36; 93; 139, 140, 142, 160, 161.
Herennius Etruscus 80.
 Herennius Picens (M.) 85.
 Hesperus 93.
 Julius Alexander (Ti.) 121.
 Julius Aquillinus 111.
 Julius Frugi 98, 99.
 Julius Saturninus 117.
Licinius Cornelius Valerianus Saloninus 81.
Licinius Gallienus 81.
Licinius Valerianus 81.
 Lusius (L.) 120.
 Mantennius Sabinus 131.
 Mettius Rufus 122.
Nero 7, 8, 9.
Nerva 12, 13.
 Ovinus Tertullus 115.
 Petronius Mamertinus (M.) 126, 127.
 Pompeius Falco 97.
 Pomponius Antistianus Funisulanus Vettonianus 103.
 Pomponius Bassus 96.
 Popilius Carus Pedo 95.
 Rupilius Severus 113, 114.
 Sempronius Liberalis (M.) 130.
 Seneca 107.
Septimius Severus a 67 ad 76; 139.
 Sicinnius Clarus 116.
 Sufenas Verus 105, 106.
Tiberius 5.
 Tinetus Sacerdos (Q.) 92.
Trajanus 12, 13, 14, 15, 142.
Trajanus Decius 80.
 Trebius Maximus 100, 101, 102.
 Valerius Eudaemon 123.
Valerius Maximianus 82, 83.
 Valerius Proculus (L.) 129.
 Valerius Severus 104.
 Venuleius Aprontianus (L.) 94.
 Vergilius Capito (Cn.) 119.
Verus (L.) 63, 64.
Vespasianus 10.
 Voconius Saxa 112.
 Incerti ac varii 88, 91, 136, 138; a 139 ad 164.

NOMINA VIRORUM ET POPULORUM
ET LOCORUM, ETC.

(DE NOMINIBUS, ETC., AUCTORUM, VIDE SUPRA.)

- Ἀδριανοπολιτῶν, **23**, 5-5; **24**, 5; **25**, 4-5.
 Αἰκανιτῶν, **68**, 10; **93**, 1.
 Αἴλιος Γλύκων, **58**, 17.
 Αἴλιου Καλπουρνίου (Π.), **115**, 45.
 Αἴλιος Σπυρίτιος, **72**, 12.
 Ἀλεξανδρεῖς, **70**, 13-14.
 Ἄλυος τοῦ Ἄλυος Κελεριανοῦ, **17**, 23.
 Ἀναξιδότου, **6**, 41.
 Ἀνδροβίου, etc., **42**, XII B, 2; **114**, XII B, 3.
 Ἀννίω Λίδωνι, **72**, 13.
 Ἀντιμάχου, **112**, X H, 5.
 Ἀντιστιανός, **103**, IV B, 1.
 Ἀντιστίου Οὔτερος, **88**, 3.
 Ἀντιχάρου, **44**, XII D, 6; **45**, XII E, 5.
 Ἀντωνεῖνος (Αὐρ.), **72**, 12.
 Ἀντωνεῖνος (Π. Οὐγγίσιος), etc., **51**, 16; **54**, 8; **55**, 12.
 Ἀντωνίου Αρτεμᾶ (Μ.), **62**, 16-17.
 Ἀουτίδω Κουίττωι, **24**, 8-9.
 Ἀπολλινάριος Αὐρηλιανός (Κλαύδιος), **68**, 27-28.
 Ἀπολλώνιος Φιλίππου, **25**, 10.
 Ἀπολλωνίου (Ἄπραμάς), etc., *passim* in titulis a **37** ad **48**; a **97** ad **114**; **132**, **134**.
 Ἀρμίφιος, **135**, 11.
 Ἀριστόδικος, **6**, 40.
 Ἀριστάννου, etc., **57**, 3; **58**, 14.
 Ἀρσινόετου, **120**, 2.
 Ἀρχαγόρα, **7**, 2.
 Ἀρχεδάμου, **7**, 3.
 Ἀσία, **56**, 15.
 Ἀσκληπιάδην (Οὐλιπion), etc., **17**, 18-21.
 Ἀστυπαλαιῶν, etc., **16**, 4; **19**, 4; **27**, 7.
 Ἀτεῖλιος Μάξιμος (Τ.), **62**, 12.
 Ἀττάλου τοῦ Φανίου, **104**, IV H, 2.
 Ἀττάλου (Φλαυίου), etc., **107**, VII A, 2-3.
 Αὐρηλιανός (Κλαύδιος Ἀπολλινάριος), **68**, 27-28.
 Αὐρ. Ἀντωνεῖνος, **72**, 12.
 Αὐρήλιοι Θεόδωρος καὶ Ὀνήσιμος, **80**, 11.
 Αὐρηλίω Ἰουλιανῶ, **78**, 8-9.
 Αὐρήλιος Κάτυλλος, **68**, 30.
 Ἀφροδεισιῶν, **80**, 6.
 Ἀχαιῶν, etc., **6**, 2; **8**, 12.
 Βαλδουρέων, **61**, 8.
 Βάσσος (Πομπῶ.), **96**, 10.
 Βάσσου (Ποπλίου Ῥουταίλιου), **20**, 16.
 Βεΐθυσ Δημητρίου, **68**, 29.
 Βοιωτῶν, **6**, 2-3.
 Βρεισία Διόνυσον, **62**, 6.
 Γαγατῶν, **47**, XII F, 7.
 Γλύκων (Αἴλιος), **58**, 17.
 Δελφῶν, **11**, 2.
 Δημοτεριανῆς, **14**, 7.
 Δημήτριος Διονυσίου, **49**, 9.
 Δημητρίου (Βεΐθυσ), **68**, 29.
 Διαφάνου, **7**, 3.
 Διτὶ Καπετωλίω, **7**, 17.
 Διονύσιος Διονυσοδώρου, **58**, 18.
 Διονυσίου, **127**, 15.
 Διόνυσον (Βρεισία), **62**, 6.
 Δομωστικός (Οὐλιπιος), **28**, 10; **52**, 13.
 Ἐλευσεῖνος, **26**, 11.
 Ἑλλάδα, etc., **8**, 3, 9, 13, 17.
 Ἐμβρόμου, **106**, V E, 15.
 Ἐπαμινώνδας Ἐπαμινώνδου, **6**, 39.
 Ἐπιδίκου, **6**, 36.
 Ἐρατος (Α.), **26**, 6.
 Ἐσπέρω, etc., **93**, 10, 19.
 Εὐβοῶν, **6**, 23, 40.
 Εὐέλθοντος, **96**, 14.
 Εὐπόλεμος Εὐπολέμου, **39**, XI C, 12-13.
 Εὐρυκλέα (Οὐλιπion), **59**, 8-9.
 Εὐτυχέους Τελεσίου, **96**, 13.
 Ἐρεσίων, etc., **20**, 4; **26**, 5, 10; **51**, 6; **54**, 6; **55**, 8; **94**, 43.
 Ἡλιοδώρου (Ἰουλίω), **38**, Epistyl., 6.
 Ἡρακλέα, **52**, 7.

ἀποδιδόναι (1), quorum permulta e Graecorum seu epistulis seu decretis proficiscuntur. Quod manifestum existimabit quisquis epistulas a regibus graecis scriptas legerit; nobis vero haec inter plurima referre satis erit : διαταξάμε | θα δέ (2); τοῦ γρα|[φέντ]ος παρὰ τοῦ βασιλέως προστάγματος (3); παρ|εδόθη τὸ πρόσταγμα (4); πυνθάνομαί σε τῶν ἐμῶν ἐπιταγμάτων οὐ κατὰ πάντα πειθαρχεῖν (5); μίαν πρὸς αὐτὰ ὑπηγόρευσα ἐπιταγ[ήν] (6); ὑπὲρ ὧν ἔφη | σεν ἔχειν τὰς ἐντολάς (7); ἐπι | στολάς... ὧν τάντιγρα | φα ὑμῖν ὑπογεγράφαμεν (8); κατακεχώρισται τὸ ἀντίγραφον (9). Hic sane, si non semper eadem sententiae, eadem saltem verba et ejusdem generis verborum globi reperiuntur. Quae similitudo apparet quoque in illis verbis quibus principes magistratusve quidquam aut probabant, aut abnuebant, aut imperabant, aut vetabant. Etenim quoties principes graeci se secundum consuetudinem aliquid facere declarabant, verbo ἀκολούθως (10) cum dativo utebantur; si vero se aliquid audisse dicerent, verba διαγιγνώσκω (11), διακούω (12), ἀκούω (13) adhibebant; quod praeterea ad jussus attinet, verba οἰόμεθα δεῖν (14), συντάσσω (15), ἀξιῶ (16), κρίνω (17), νομίζω (18) apud eos reperimus; quod ad laudes, verbum ἐπαινῶ (19); quod ad beneficium dandum, συγχωρῶ (20); quod ad mittendam epistolam ἀποστέλλω (21);

(1) Passim in titulis.

(2) Michel, 46, v. 53.

(3) Michel, 40, v. 2-3; cf. 46, v. 41-42 et v. 60.

(4) Kenyon XXIII, v. 124.

(5) Michel, 32, v. 5-8.

(6) Id., 48, v. 9.

(7) Id. 45 B, v. 10-11.

(8) Id. 35, v. 2-4.

(9) Id. 40, v. 6.

(10) Michel, 46, v. 54; 52, v. 6; cf. Kenyon, XXIII, v. 42 et 92.

(11) Michel, 38, v. 17.

(12) Id. 41, v. 38; 52, v. 5.

(13) Id. 34, v. 31-32.

(14) Id. 34 passim.

(15) Id. 34, v. 87; 35, v. 21 et 64; 39, v. 24.

(16) Id. 35, v. 54-55; 37, v. 10.

(17) Id. 38, v. 14; 40, v. 21, etc. (frequentissimum).

(18) Id. 34, v. 88 et 99; 41, v. 30; 46, v. 47.

(19) Id. 37, v. 14 et 37.

(20) Id. 35, v. 62 et 37, v. 27.

(21) Id. 43, v. 2; 45 A, v. 8; 47, v. 3.

quod ad accipiendam ἀποδέχομαι (1); quod ad deferendam, ἀποδίδωμι (2). Denique, quanquam plerumque illae epistolae superbae et imperiosae sunt, interdum tamen verba apparent quibus et benevolentia principum erga subjectos, et studium mutuum utrorumque commemorentur; inde verba εὔνοια (3), εὐνοος (4), πρόθυμος (5), προθυμία (6) aliaque similia. Quas consuetudines, ut videtur, Romani a Graecis sumpserunt, neque est dubium quin hinc ortus sit mos verborum ἀκολούθως, κρίνω, ἀξιώ, συγχωρῶ, ἀποδίδωμι, εὐνοια, προθυμία, etc. adhibendorum quae passim in nostris titulis invenimus, et de quorum quibusdam jam plura notavimus. Μανθάνω tamen nobis carius fuisse Romanis quam Graecis videtur, et forsitan hoc verbo frequentissimum verbum latinum « cognoscere » nostri scriptores transtulerint, cum jejunitate quadam quae genti extraneae non est crimini danda.

Hoc quoque generaliter de nostris titulis est quaerendum, quomodo et nomina magistratuum, et eae res quae ad provincias administrandas spectent apud nostros titulos translata sint. Jam Waddington (7) et Mommsen (8), et post eos Viereck (9) et denique Foucart (10) de nominibus magistratuum disseruerunt. De argumentis quidem eorum non disputabimus, cum ad nostrum tempus plerumque non pertineant. In nostris vero titulis, haud dubium nobis videtur esse quin ὕπατος consulem (11) ἀνθύπατος proconsulem (12), et ἀνθυπατεία (13), proconsulatum significant, etiamsi praeses « praetor pro consule »

(1) Id. 43 B, v. 12.

(2) Id. 35, v. 2; 37, v. 3 et 20; 42, v. 7-8; 45 B, v. 9.

(3) Id. 35, v. 10-11; 37, v. 7; 46, v. 36; 4, v. 6.

(4) Id. 35, v. 60; 43, v. 5.

(5) Id. 35, v. 60; 45 B, v. 14.

(6) Id. 37, v. 11.

(7) Wad. III, 588.

(8) Mommsen, Röm. Staatsr., passim (de pluribus locis vide Viereck). Cf. Ephem. epigr. I, 223 sq.

(9) P. 70 sq.

(10) Revue de Philologie, XXIII (1899), p. 254 sqq.

(11) 7, 12 (ubi quidem obscura quaedam manent), etc.; cf. indicem verborum notabilium.

(12) Vide indicem verborum notabilium (cf. quoque verbum κράτιστος).

(13) N. 24, 10.

fuerit, cum nusquam appellationem (1) στρατηγός ανθύπατος inveniamus; πρεσβευτής αντιστράτηγος seu πρεσβευτής και αντιστράτηγος (Σεβαστοῦ vel Αυτοκράτορος vel Σεβαστῶν) « legatum Augusti (vel Augustorum) pro praetore » indicat (2); praefectus est ἐπαρχος (3); procurator Augusti, ἐπίτροπος τοῦ Σεβαστοῦ aut ἐπίτροπος Σεβαστοῦ (4). Ἡγεμών autem quod nomen haud semel iis tribuitur qui aut « pro consule » aut « legati Augusti pro praetore (5) » erant, alios quoque duces et ipsum principem significare videtur (6). Neque est cur omnibus imperatorum tam notis titulis, αυτοκράτωρ, δημαρχικῆς ἐξουσίας etc. immoremur (7). Quorum ipse principatus nunc ἡγεμονία (8), nunc βασιλεία (9) appellatur.

Inter omnia vero quae ad judicia spectant, illa nomina servata invenimus, quibus veteres Graeci utebantur. Quorum tantum verba κίνδυνος (10), φωρῶ (11), μηγνώ (12), κατακρίνω (13), αντικατάστασις (14), ἐκδικία (15), ἔντευξις, διὰ γνώσις excerptamus; e quibus quaedam in edicto Diocletiani nomen quoque latinum obtinent: ἐντεύξω = in postulatione (16); διαγνώσις = in cognitione (17). Quae omnia illis relinquamus qui juris romani periti sint (18), et haec tantum inter plurima notemus quae sint ad ἀποφάσεις, id est ad sententias de controversiis finium, et

(1) Qua appellatione ne Graeci quidem, post 84 A. C. utuntur; vide Foucart, *ibidem*.

(2) Vide initium titulorum nostrum a 97, usque ad 116. N. 116 praebet πρεσβ. σεβ. αντιστράτ. τηγος; plures nomen magistratus tantum offerunt.

(3) Vide passim 118 sqq.

(4) Vide 132 sqq.

(5) Vide 26, 8-9 et commentarium Hicksii; cf, 43, XII C, 5; 45, XII E, 3; 46, XII E, 12-13.

(6) N. 8, 25.

(7) Notemus tamen Domitianum, quasi censorem perpetuum « τειμητὴν διὰ βίου » vocari (11, 2).

(8) N. 7, 16.

(9) N. 80, 10.

(10) N. 121, 43.

(11) N. 35, 43.

(12) N. 35, 44-45, 52-53.

(13) N. 121, 40 et 46.

(14) N. 88, 7-8 (ἐξ αντικαταστάσεως).

(15) N. 84, 45.

(16) N. 82, 7, 72.

(17) N. 82, 7, 73.

(18) Adjice quod haec praesertim ad edicta, non ad epistulas pertinent; neque magis hic tangimus omnia quae ad fiscalem hujus aetatis sermonem spectent.

ad epistulas quae de rebus ejusdem generis missae fuerint. Hic quidem controversia ἀμφισβήτησις (1): ager dubius, ἡ χώρα ἀμφισβητουμένη (2): iudex qui fines terminosque constituit, ὁ δοθεὶς κριτὴς καὶ ὅρι | στῆς (3): urbium legati, ἔκδικοι vel ἔγδοικοι (4) vocantur. Quibus vero verbis iudicis acta graece designarentur ex aliquot titulis cognoscimus. Qui postquam utramque partem adivit ἐκατέρων διακούσας (5) vel ἀκούσ(ας) ἐκατέρου μέρους (6) et in re praesenti, id est in loco de quo ambigitur saepius fuit ἐ[πι] τῶν τόπων γεόμενος (7), [ἐκ] τῆς αὐτοψίας (8), ἐπὶ τὴν αὐτοψίαν ἐλθὼν (9) et, si opus sit, mentores adhibuit γεωμέτρως ἐπιτη[δεύου]ς λεξάμενος (10), determinationem constituit (ἀφορισμός) (11) et quae sibi visae sint sententia comprehendit (ἡ ἀπέ[γ]νων ταύ[τ]η τῆ ἀποφάσει] περιέ[λ]αβον) (12), ex qua rem diiudicat (κρείνω καθὼς | ὑπογράφεται (13); κρείνω εἶνα: (14); ἀρίσκει) (15). In graecis quidem regionibus eae sententiae tum in latino tum in graeco sermone scribebantur, et quanquam semper seu latinum seu graecum exemplar perditum est, facile est videre quomodo verba transferrentur (16). Neque dubium nobis esse videtur quin eiusmodi sententiae plerumque latine primum exprimerentur ac deinde tantum graece redderentur; nam multa hic maxime latina inveniuntur, neque

(1) N. 136, 1, et 93, 2.

(2) N. 137, 16-17 (περὶ χώρας | ἀμφισβητουμένης).

(3) N. 137, 12-13.

(4) N. 137, 8; cf. 63.

(5) N. 136, 3.

(6) N. 137, 17.

(7) N. 136, 3;

(8) N. 136, 4.

(9) N. 137, 18.

(10) N. 93, 11.

(11) N. 136, 13.

(12) N. 136, 5-6.

(13) N. 137, 20-21.

(14) N. 137, 26-37.

(15) N. 136, 10.

(16) Vide in n. 136 B (Exemplar latinum): v. 9 cum itaque et in re praesenti saepius fuerim; v. 11 hac sententia comprehend[1] (cf. supra περιέ[λ]αβον), etc.; cf. CIL III, 1, p. 114, n. 386, v. 3-4 adhibitis mento | ribus de controversiis finium; v. 3-6 egoque in rem praesentem saepius et continuis diebus | fuerim; v. 7 placet, etc. Cf. Hermès, IV (1870), p. 99 (edictum principis Claudii) v. 15, sq. in rem praesentem misi, etc.

dissimillima illorum quae in antiquioribus titulis apud alios populos latine scripta reperimus (1). Attamen hic quoque multa Romani a Graecis sumpserunt (2) et hoc saltem nobis notatione dignum esse videtur, Romanos ea in graecis regionibus utraque lingua scripsisse quae alibi tantum latine scribere solerent.

(1) Vide exempli causa, CIL V, 2, p. 886 sqq., n. 7749. Sententia Q. M. Minuciorum inter Genuates et Viturios (637 a. u. c.): v. 1 de controversiis (cf. verbum ἀπόφασις); v. 2 in re praesente cognoverunt et coram inter eos, etc.; v. 8-9 ex eis terminis recta | regione, cf. n. 136 Av. 12 κατεῖθε (Wescher legit κατ... et Dodwell legit εἶθε; id est εἶθε) et B v. 16-17 recto [ri | gore.

(2) Non solum verba graeca. sed etiam verborum circuitus. quos ipsa exemplaria latina redolent, sicut fortasse « ea sententia stari » (136 B, 6) quod omnino verbis χρίματι στῆναι respondet, quae in decretis hieromnemonum non semel reperimus; vide Wescher, Etude sur le Monument bilingue de Delphes, p. 54 sq. et CIL III, 2 (Additamenta, p. 987).

CONCLUSIO

Si igitur hanc dissertationem definire volumus, hoc primum colligere possumus graecum sermonem semper in graecis regionibus publicum sermonem fuisse, neque, Constantini duntaxat ante aetatem, ullum tempus exstitisse quo Romani ad populos graecos latine tantum scribere potuissent. Ut Romani antiquiores senatus consulta transtulerant, ut Augustus ipse et Tiberius epistulas et monumentum Ancyranum graece aut ipsi scripserant, aut scribi iusserant, ita posteriorum aetatum imperatores et magistratus ad id coacti sunt ut devictorum sermone apud devictos uterentur. Aliquando quidem tituli utriusque linguae auxilio oculis propositi sunt; saepe vero factum est ut victores protinus graece epistulas edictave scriberent, atque etiam elegantiam aliquam affectarent. Graeci vero, submissi quamvis et adalantes, segnitiam tantam in discendo Romanorum sermone ostendebant, ut semper, quod ad res alicujus momenti attineret, necesse esset cum iis graece Romanos agere (1).

Quam ob causam res ita se haberet quaeri potest. Nostri quidem tituli ipsi satis confirmant nusquam sedulitatem romanam fatigatam fuisse. Imperatores enim constanter legatos graecos accipiebant et comiter dimittebant. Nero quidem poterat sua oratione paululum in ipso beneficio Graecos deprimere et laedere: plerumque vero principes ac magistratus ad id studebant ut omnibus et decenter gratias referrent, et laudes honoresque mitterent; neque, ut vidimus, quidquam neglegebant quominus nomen romanum et splendidum et mansurum ideoque colendum atque etiam timendum ostenderent. Graeci vero ita et mores suos et temporum praeteritorum memoriam diligebant ut ne delibari quidem sermonem suum libenter sinerent. Alioquin sermo graecus

(1) Ita quidem aliquando Romani ipsi libentissime agebant (Nero, ut unum exemplum proponam).

ita facilis et mollis et canorus loquentibus videbatur, ut sermonem latinum quasi durum et barbarum ex comparatione omnibus ostenderet. Quod quidem Romani ipsi non perspicere non poterant, et iidem qui senatus consulta fere barbare transtulerant aut sibi scribas (1) tam peritos adjungebant, aut ipsi ita graece scribere coeperant, ut atticam elegantiam non semel in eorum scriptis reperiamus.

Unde factum est ut sermo graecus horum saeculorum multo minus latinitatem redoleret quam nos exspectare par esset. De hac tamen latinitate quaedam quoque nobis colligere licet. Neronis quidem et epistulas et orationem ab aliis titulis nos sejungere oportet, quippe quae cum jactantia aliqua scriptae sint. Si vero Hadriani et Antonini epistulas inspiciamus, jejunitas earum potius nobis notatione digna erit quam nimia latinitas; de paucissimis vero posteriorum titulis hoc saltem notandum est regulas graeci sermonis potius observari quam violari. Eadem fere in magistratuum epistulis deprehendi possunt, nec quidquam summatim de illo « graeco » publico colligi potest nisi

1° Sermonem multo elegantiores esse in nostris titulis quam in senatus consultis, et generaliter in titulis similibus superioris aetatis;

2° Sermonem hic vix magis corruptum esse quam in ceteris ejusdem temporis Graecorum scriptis (2);

3° Attamen, quod ad syntaxeos artem attingat, quaedam latina observari, ea vero ejus naturae esse ut nihil mansuri praebeant;

4° Quod ad imitationem verborum a Romanis sumptorum pertineat, nova quaedam hic inveniri quae posterius in sermone graeco mansura sint, hoc vero minimi momenti esse si tempora seu priora, seu inferiora consideres in quibus multa verba sive de exercitiis ducendis, sive de jure dicendo, sive de administranda republica, sive de religione christiana ser-

(1) De his scribis, vide supra, p. 55.

(2) Exciptendi fortasse sunt tituli tertii saeculi post Christum, quorum nonnulli jam Byzantinam aetatem nuntiant. Hi vero, ut vidimus, paucissimi sunt inventi, praesertim quod ad epistulas attingit.

vanda, sive de hominibus ipsis appellandis a « latino » in « graecum » irrepserunt.

Colligamus igitur per hoc temporis spatium Graecorum sermonem potius restitisse quam cessisse. Qui rerum status, mehercule, jamjam paululum mutabitur. Etenim si ad illud tempus studueris quod a Constantino usque ad Justinianum extenditur, novo impetu latinum sermonem in has regiones incurrere videbis; et forsitan cum illa Byzantina aetate Graeci ipsi graece loqui desiissent, nisi jam longinquo bello, ut ita dicam, obduruissent, et facultatem ad summum vincendi acquisivissent (1). Summatim quidem aliquot verba, sicut hostium propugnacula, admiserunt et servaverunt; quam vero rara, si illis possessionibus ea conferas quae etiamnunc graecus sermo vix mutatus obtinet (1)!

(1) Illam facultatem vincendi jure Thumb (p. 161) dum ad nostram dissertationem, *Influence du latin*, refert, non absolutam esse putat, atque ipsi Romanos aliquando segnitiem aliquam in hanc pugnam attulisse admisimus; vide p. 151: « Le prestige que la Grèce exerça sur l'imagination romaine fut de bonne heure énorme, etc. »

INDICES

INDEX GEOGRAPHICA

(ORIGO TITULORUM)

- Achmin, 135.
Acraephia, 6.
Aegyptus (varii) 36, 64, 71, 79, 118,
120, 127, 128, 129, 130, 131.
Aerita 163.
Aezani 9, 59, 68, 89, 93, 155.
Afoum Karahissar 67.
Alexandria 14, 70.
Amorgos 161.
Ancyra 4.
Apamea 87.
Aphrodisia 80.
Astypalaea 16, 19, 27, 160.
Athenae 29, 30, 35, 66, 84, 139.
Balbura 61.
Calamae 65.
Chersonesus 147.
Chio 88, 157.
Cleitor 82.
Cnidus 3.
Coptos 164.
Corinthus 8, 144.
Cos 5, 158.
Cyaneae 53.
Daulis 137.
Delphi 11, 18, 31, 69, 76, 82, 136,
142.
Dorylaeum 87.
Elephantis 83.
Eleusis 140.
Ephesus 20, 26, 51, 54, 55, 56,
73, 85, 90, 94, 95, 151.
Eresos 2.
Eumenia 87.
Fayûm 79, 126 (Cf. Aegyptus).
Gytheum 33, 92.
Hadrianopolis (Stratonicea-) 23, 24,
25.
Heraclea Lyncestarum 146.
Magesia ad Maeandrum 152.
Megara 22.
Mitylene 4, 156.
Mylasa 1, 153.
Naxos 159.
Oasis Thebarum 119, 121.
Olympia 32.
Orchomenus, 49, 57, 58.
Oxyrhynchus 122, 123, 124, 125.
Pergama 13; 15, 17, 34, 50, 77,
91, 148, 149.
Pessinus 12.
Phaena 117.
Philadelphia (Lydiae) 78.
Pizos 116.
Priene 87.
Rhodiapolis a 37 ad 48 ; a 97 ad
114 ; 132, 133, 134.
Rhodus 7.
Roma 28, 52.
Sardes 150.
Sidyma 96.
Smyrna, 60, 62, 63, 72, 81.
Sparta 10, 43.
Stratonicea (Cariae) 154.
Stratonicea-Hadrianopolis 23, 24, 25.
Suwelda 162.
Syros 21, 75.
Thessalonica 145.
Thisbe 141.
Tricca 138.
Tyra 115.

INDEX AUCTORUM

(DE NOMINIBUS ETC. GRAECE SCRIPTIS, VIDE IN UNOQUOQUE LOCO)

- Alexander Severus 79.**
Antoninus Pius a 37 ad 61, 139, 142, 148.
 Aquillius Proculus (T.) 90.
Augustus ab 1 ad 4.
Aurelius (M.) 62, 63, 64, 65, 66.
 Avidius Heliodorus (C.) 128.
 Avidius Quietus 93.
 Avillius Flaccus (A.) 118.
Caracalla 66, a 70 ad 78; 139, 142.
 Claudius Diognetus 135.
 Caelius Florus 132, 133, 134.
Commodus 65, 66.
Constantius Chlorus 82, 83, 84.
 Cornelius Scipio (P.) 86.
 Cornelius Proculus 108, 109, 110.
 Curius Autobulus 137.
Diocletianus 82, 83.
Domitianus 11.
 Fabius Maximus (Paullus) 87.
 Fabius Postuminus 89.
 Flavius Eubulus (T.) 137.
 Flavius Sulpicius Similis 124.
 Flavius Titianus 125.
Gaius (=Caius·Caesar·Augustus·Germanicus Caligula) 6.
Galerius Maximianus 82, 83, 84.
Hadrianus a 16 ad 36; 93; 139, 140, 142, 160, 161.
Herennius Etruscus 80.
 Herennius Picens (M.) 85.
 Hesperus 93.
 Julius Alexander (Ti.) 121.
 Julius Aquilinus 111.
 Julius Frugi 98, 99.
 Julius Saturninus 117.
Licinius Cornelius Valerianus Saloninus 81.
Licinius Gallienus 81.
Licinius Valerianus 81.
 Lusius (L.) 120.
 Mantennius Sabinus 131.
 Mettius Rufus 122.
Nero 7, 8, 9.
Nerva 12, 13.
 Ovinus Tertullus 115.
 Petronius Mamertinus (M.) 126, 127.
 Pompeius Falco 97.
 Pomponius Antistianus Funisulanus Vettonianus 103.
 Pomponius Bassus 96.
 Popilius Carus Pedo 95.
 Rupilius Severus 113, 114.
 Sempronius Liberalis (M.) 130.
 Seneca 107.
Septimius Severus a 67 ad 76; 139.
 Sicinnius Clarus 116.
 Sufenas Verus 105, 106.
Tiberius 5.
 Tinetus Sacerdos (Q.) 92.
Trajanus 12, 13, 14, 15, 142.
Trajanus Decius 80.
 Trebius Maximus 100, 101, 102.
 Valerius Eudaemon 123.
Valerius Maximianus 82, 83.
 Valerius Proculus (L.) 129.
 Valerius Severus 104.
 Venuleius Apronianus (L.) 94.
 Vergilius Capito (Cn.) 119.
Verus (L.) 63, 64.
Vespasianus 10.
 Voconius Saxa 112.
 Incerti ac varii 88, 91, 136, 138; a 139 ad 164.

NOMINA VIRORUM ET POPULORUM
ET LOCORUM, ETC.

(DE NOMINIBUS, ETC., AUCTORUM, VIDE SUPRA.)

- Ἄδριανοπολιτῶν, **23**, 5-5; **24**, 5; **25**, 4-5.
 Αἰζανιτῶν, **68**, 10; **93**, 1.
 Αἴλιος Γλύκων, **58**, 17.
 Αἰλίου Καλπουρνίου (Π.), **115**, 45.
 Αἴλιος Σπηρῆτος, **72**, 12.
 Ἀλεξανδρεῖς, **70**, 13-14.
 Ἄλυος τοῦ Ἄλυος Κελεριανοῦ, **17**, 23.
 Ἀναξιδότου, **6**, 41.
 Ἀνδροβίου, etc., **42**, XII B, 2; **114**, XII B, 3.
 Ἀννίω Λίθωνι, **72**, 13.
 Ἀντιμάχου, **112**, X H, 5.
 Ἀντιστιανός, **103**, IV B, 1.
 Ἀντιστίου Οὔτερος, **88**, 3.
 Ἀντιγάρου, **44**, XII D, 6; **45**, XII E, 5.
 Ἀντωνεῖνος (Ἄυρ.), **72**, 12.
 Ἀντωνεῖνος (Π. Οὔγηδιος), etc., **51**, 16; **54**, 8; **55**, 12.
 Ἀντωνίου Ἀρτεμῆ (Μ.), **62**, 16-17.
 Ἀουδίδω Κουήτωι, **24**, 8-9.
 Ἀπολλινάριος Ἀύρηλιανός (Κλαύδιος), **68**, 27-28.
 Ἀπολλώνιος Φιλίππου, **25**, 10.
 Ἀπολλωνίου (Ἄσπραμας), etc., *passim* in titullis a **37** ad **48**; a **97** ad **114**; **132**, **134**.
 Ἀρεμίφιος, **135**, 11.
 Ἀριστόδικος, **6**, 40.
 Ἀριστῶνυμος, etc., **57**, 3; **58**, 14.
 Ἀρσινοεῖτου, **120**, 2.
 Ἀρχαγόρα, **7**, 2.
 Ἀρχεδάμου, **7**, 3.
 Ἀσία, **56**, 15.
 Ἀσκληπιάδην (Οὔλιον), etc., **17**, 18-21.
 Ἀστυπαλαίων, etc., **16**, 4; **19**, 4; **27**, 7.
 Ἀτείδιος Μάξιμος (Τ.), **62**, 12.
 Ἀττάλου τοῦ Φανίου, **104**, IV H, 2.
 Ἀττάλου (Φλαυίου), etc., **107**, VII A, 2-3.
 Ἀύρηλιανός (Κλαύδιος Ἀπολλινάριος), **68**, 27-28.
 Ἄυρ. Ἀντωνεῖνος, **72**, 12.
 Αὐρήλιοι Θεόδωρος καὶ Ὀνήσιμος, **80**, 11.
 Αὐρηλίω Ἰουλιανῶ, **78**, 8-9.
 Αὐρήλιος Κάτυλλος, **68**, 30.
 Ἀφροδεισιτῶν, **80**, 6.
 Ἀχαιῶν, etc., **6**, 2; **8**, 12.
 Βαλθουράων, **61**, 8.
 Βάσσοι (Πομπῶ.), **96**, 10.
 Βάσσου (Ποπλίου Ῥουτειλίου), **20**, 16.
 Βεΐθου Δημητρίου, **68**, 29.
 Βοιωτῶν, **6**, 2-3.
 Βρεσιᾶ Διόνυσου, **62**, 6.
 Γαγατῶν, **47**, XII F, 7.
 Γλύκων (Αἴλιος), **58**, 17.
 Δελφῶν, **11**, 2.
 Δημοτεριανῆς, **14**, 7.
 Δημήτριος Διονυσίου, **49**, 9.
 Δημητρίου (Βεΐθου), **68**, 29.
 Διαφάνου, **7**, 3.
 Διῖ Καπετωλίω, **7**, 17.
 Διονύσιος Διονυσσοδώρου, **58**, 18.
 Διονυσίου, **127**, 15.
 Διόνυσον (Βρεσιᾶ), **62**, 6.
 Δομestικός (Οὔλιος), **28**, 10; **52**, 13.
 Ἐλευσεινός, **26**, 11.
 Ἑλλάδα, etc., **8**, 3, 9, 13, 17.
 Ἐμβρόμου, **106**, V E, 15.
 Ἐπαμινώνδας Ἐπαμινώνδου, **6**, 39.
 Ἐπιδίκου, **6**, 36.
 Ἐραστος (Α.), **26**, 6.
 Ἐσπέρω, etc., **93**, 10, 19.
 Εὐβοέων, **6**, 23, 40.
 Εὐβόθοντος, **96**, 14.
 Εὐπόλεμος Εὐπολέμου, **39**, XI C, 12-13.
 Εὐρυκλέα (Οὔλιον), **59**, 8-9.
 Εὐτυχίου Τελσειού, **96**, 13.
 Ἐφesiών, etc., **20**, 4; **26**, 5, 10; **51**, 6; **54**, 6; **55**, 8; **94**, 43.
 Ἐλιοδώρου (Ἰουλίω), **38**, Epistyl., 6.
 Ἐρακλέα, **52**, 7.

- Ἡράκωντος, etc., **16**, 7 ; **27**, 13.
 Ἡρώδη, **52**, 14.
 Θεόδωρος (Ἀυρήλιος); **80**, 16.
 Θεόπομπος, **6**, 35.
 Θηβαῖδος Ὁάσως, **119**, 1-2.
 Θισβέων, etc., **58**, 13, 14, 15.
 Ἰάσονος τοῦ Ἐμβρόμου, **106**, V E, 15.
 Ἰάσονος τοῦ Νεικοστράτου, **37**, Epistyl., 5-6, **108**, VII F, 13.
 Ἰουλιανῆ, **70**, 6.
 Ἰουλιανός (Κάνδιδος), etc., **23**, 17, **24**, 11, 13, **25**, 7-8.
 Ἰουλιανός (Κλ.), **54**, 19.
 Ἰουλιανός (Σουλπίκιος), **51**, 15.
 Ἰουλιανόν (τὸν Φιλαδέλφεια), **78**, 12-13.
 Ἰουλιανῶι (Ἀύρηλιῶ), **78**, 9-23.
 Ἰουλιόπολεως, **17**, *margin*.
 Ἰουλίῳ Ἡλιοδώρῳ, **38**, Epistyl. 6.
 Ἰουλίῳ Καπετωλείῳ, **110** X D, 1-2.
 Ἰσθμοί, **6**, 31-32.
 Καίλιος Καμπανός Φλαουζανός, **68**, 26-27.
 Καλλιζίδου Vide verbum Ἀπολλωνίου.
 Καλπουρνίου (Π. Αἰλίῳ), **115**, 45.
 Καμπανός Φλαουζανός (Καίλιος), **68**, 26-27.
 Κάνδιδος Ἰουλιανός (Κλ.), **23**, 17 ; **24**, 11, 13 ; **25**, 7-8.
 Καπετωλείῳ (Ἰουλίῳ), **110** X D, 1-2.
 Καπετωλίῳ (Διῖ), **7**, 17.
 Καπιτωλείος, **52**, 12.
 Καρίας, **27**, 12.
 Κασκέλλιος Ποντικός, **20**, 14.
 Κάστορος, **61**, 13.
 Κάτυλλος (Ἀυρήλιος), **68**, 30.
 Κεῖλωνι (Φαβίῳ), **74**, 13.
 Κελεριανῶ, **17**, 23.
 Κλαύδιος Ἀπολλινάριος Αὐρηλιανός, **68**, 27-28.
 Κλαύδιος Κάνδιδος Ἰουλιανός, etc., **23**, 17 ; **24**, 11-13 ; **25**, 7-8.
 Κλαύδιος Π. (?), **37** Epistyl., 5.
 Κλαύδιος Πασίτεχνος, **68**, 28-29.
 Κλαύδιος Ῥουφίνος, **72**, 2.
 Κλαυδίου Ἀντιμάχου, **40** ; **112**, X H, 5.
 Κλαυδίου Κύρου, etc., **17**, 11, 17.
 Κλαυδίου Σωκράτους (Τιβ.), **23**, 10-11.
 Κλαυδίου Τειμοστρατοῦ, **7**, 19-20.
 Κλαυδίῳ Λυσανίῳ, **120**, 1-2.
 Κόρινθον, **8**, 5.
 Κορνηλίῳ Πρεῖσκωι, **20**, 10.
 Κορυθαλλέων, **44**, XII C, 11-12 ; **101**, III A, 2.
 Κορωνίων, etc., **49**, 6 ; **57**, 3 ; **58**, 12.
 Κουαρτίνωι (Στερπινίωι), **23**, 15.
 Κουιήτῳ (Ἀουιδίῳ), **24**, 8-9.
 Κωρηναϊκῆς, **14**, 6.
 Κώτων, **5**, 4.
 Λαοδικεῖας τῆς ἐπὶ Λύκῳ, **27**, 15.
 Λευκίου, **6**, 35.
 Λιβωνι (Ἄννιῳ), **74**, 13.
 Λικινίος Ποπέλλιος, **38**, Epistyl., 5.
 Λικινίου Στασιθέμιδος, **41** XI H, 5-6.
 Λοκρῶν, **6**, 23, 41.
 Λολλίῳ Ῥουσιτικῶ, **23**, 21 ; **24**, 14-15, **25**, 13.
 Λουπιανῶ, **17**, 21.
 Λούσιος, **120**, 1.
 Λυκίων, **39**, XI B, 13 ; **41**, XI G, 2-3 ; **42**, XII A, 12 ; **46**, XII E, 10 ; **107**, VII A, 3-4 ; **108**, VII F, 16 ; **109**, VIII A, 2-3.
 Λύκῳ, **27**, 15.
 Λυσανίῳ (Κλαυδίῳ), **120**, 1-2.
 Λωρίου, **62**, 15.
 Μαμερτεῖνος (Πετρώνιος), **127**, 12.
 Μάξιμος (Τ. Ἀτελιος), **62**, 12.
 Μαρκιανῶ, **106**, V F, 1-2.
 Μειλητοῦ (Μενεκράτην), **68**, 31-32.
 Μελέαγρος, **61**, 12.
 Μενάνδρῳ, **127**, 12.
 Μενεκλεῖ τῶ Ἀρχαγόρῳ, **7**, 2.
 Μενεκλῆς, **9**, 3.
 Μενεκράτην, **68**, 31-32.
 Μεστρίῳ Ἀριστωνύμῳ, **58**, 14 (Cf. **57**, 3.)
 Μέτιος Μόδεστος, **20**, 5.
 Μεττίου Ἀνδροβίου, **42**, XII B, 2.
 Μηνοζάνης, **6**, 38.
 Μηνοφίλος Φιλίππου, **68**, 30-31.
 Μηνοφίλου (Φιλίππος), **68**, 31.
 Μηνοφίλου (Φιλότιμος), **68**, 28.
 Μηνοφίῳ, **9**, 2.
 Μητιόχῳ, **135**, 13.
 Μητρόδωρος, **9**, 3.
 Μιθριδάτην, **88**, 14.
 Μοδεστος (Μέτιος), **20**, 5.
 Μουκιανῶ, **115**, 43.
 Μυρέων, **37** Epistyl., 3 ; **100**, II G, 6 ; **110** X D, 2 ; **112**, X G, 3-4 ; **132**, III, A, 10-11.

- Νεικασιμάχου, **7**, 2.
 Νεικοστράτου, **108 VII F** 13.
 Νεισίων, **45 XII D**, 11.
 Νεμέα, **6**, 31.
 Ξανθίους, **108, VII G**, 7.
 Όπίστωσ Θηβαίδοσ, **108**, 1-2.
 Όλυμπίασι, **6**, 31.
 Όνήσιμοσ (Αύρήλιοσ), **80**, 16.
 Όπραμόασ, vide verbum 'Απολλωνίου.
 Ούτεροσ ('Αντιστίου), **88**, 3, 6.
 Ούγγδιοσ 'Αντωνείνοσ (Πο.), **51**, 16; **54**, 8; **55**, 12.
 Ούθρανίου Τηλοπόλεμού, **113, XII A**, 6.
 Ούθθρηίνου (Λ.), **132, III B**, 4-5.
 Ούλιον 'Ασκληπιιάζην, etc., **17**, 18-21.
 Ούλιποσ Δομεστικόσ, **28**, 10; **52**, 13.
 Ούλιον Εύρυκλέα, **59**, 8-9.
 Ούοκώνιοσ Σάξασ, **41, XI H**, 1.
 Πανέλληνιωι, etc., **59**, 7, 8.
 Πανοπολίτου, **135**, 6.
 Πασίτεγνοσ (Κλαύδιοσ), **68**, 28-29.
 Πατάροισ, **108, VII H**, 10; **109, VIII A**, 15.
 Πεκύσιοσ, **135**, 9.
 Πελοπόννησον, **8**, 13.
 Περγάτωι, etc., **17**, 7; **51**, 7.
 Περτίνακοσ (Αύτοκράτοροσ Σεουήρου), **135**, 14.
 Πετισούχου, **127**, 14.
 Πετρονίου του 'Ιράκωντοσ, etc., **16**, 7; **27**, 13.
 Πολέμωνοσ, **127**, 12.
 Πολυχάρμου, **110, X E**, 2.
 Πομπηίωι Σεουήρωι, **23**, 16.
 Ποπέλλιοσ (Λικίντιοσ), **38 Epistyl.**, 5.
 Ποπίλλιοσ Πρείοσκοσ, **56**, 16.
 Ποσειδωνίωι, **119**, 8.
 Πρείοσκοσ (Ποπίλλιοσ), **56**, 16.
 Πρείοσκωι (Κορνηλίωι), **20**, 10.
 Πυθοί, etc., **6**, 31; **11**, 3.
 'Ροδιαπολειτών, **99, I F**, 5; **104, IV G**, 8.
 'Ροζίων, etc., **7**, 10; **26**, 10.
 'Ρουπίλιοσ Σεουήροσ, **42, XII A**, 14-15; **44, XII D**, 4-5; **45, XII E**, 3; **46, XII E**, 12; **47, XII F**, 10-11.
 'Ρουστικῶ (Λολλίω), **23**, 21; **24**, 14-15; **25**, 13.
 'Ρουτειλίου Βάσσου (Ποπίλιου), **20**, 16.
 'Ρουφείνου (Σουλπικίου), **62**, 18.
 'Ρουφίνοσ (Κλαύδιοσ), **72**, 2.
 'Ρώμη, etc., **6**, 42; **9**, 1; **23**, 19-20, **24**, 13-14; **25**, 11; **28**, 10; **42**, XII B, 1; **47, XII F**, 12; **52**, 14; **59**, 12; **68**, 20-21; **74**, 11; **88**, 13, 15, 17-18.
 Σακέρδωτοσ, **100, II G**, 14; **101, III A**, 9.
 Σάξασ (Ούοκώνιοσ), **41 XI H**, 1.
 Σατουρνίου, **135**, 8.
 Σεκούνδου (Φλαουίου), **17**, 22.
 Σεουήροσ ('Ρουπίλιοσ) vide ad hoc verbum.
 Σεουήρου Περτίνακοσ, **135**, 14.
 Σεουήρωι (Πομπηίωι), **23**, 16.
 Σιδυμέων, etc., **96**, 10, 13.
 Σίμμιε, **14**, 10.
 Σισότοσ, **135**, 11.
 Σμυρναίοσ, etc., **51**, 10; **60**; **72**, 1.
 Σουλπικίοσ 'Ιουλιανόσ, **51**, 15.
 Σουλπικίου 'Ρουφείνου, **62**, 18.
 Σπηρτίτοσ (Αΐλιοσ), **72**, 12.
 Σταφύλου, **88**, 2.
 Στερτινίωι Κουαρτίνωι, **23**, 15.
 Στρατονικίων, etc., **23**, 6; **24**, 5; **25**, 5.
 Σύλλα (Λουκίω), **88**, 12.
 Σωκράτοσ (Κλαυδίω), **23**, 11, 12.
 Σωσθειανού, **70**, 6.
 Σωσθένεωσ, **70**, 6.
 Τειμανδρίδου, **6**, 37-38.
 Τειμοστράτου, **7**, 20.
 Τελεσίου, **96**, 13.
 Τερμησσέωσι, **61**, 19.
 Τιμόξενοσ Τειμοξένου, **6**, 37.
 Τηλοπόλεμου, **113, XII A**, 6.
 Τλωίων, **38 Epistyl.** 3.
 Τορχουάτω, **52**, 14.
 Τράχωνοσ, **117**, 6.
 Τυρανών, **115**, 33.
 Φαβιανού, **115**, 43.
 Φαβίω Κείλωνι, **74**, 13.
 Φαινηστίοσ, **117**, 3-4.
 Φανίου, **104, IV H**, 2.
 Φιλαδελφία, etc., **78**, 12-13, 21-22.
 Φίλιπποσ Μηνοφλου, **68**, 31.
 Φίλιππου (Μηνόφιλοσ), **68**, 30-31.
 Φίλιππου ('Απολλώνιοσ), **25**, 10.
 Φιλότιμοσ (Μηνοφλου), **68**, 28.
 Φλουιανόσ (Καίλιοσ Καμπανόσ), **68**, 26-27.
 Φλαουίου Σεκούνδου, **17**, 22.
 Φλα[υίου] 'Αττάλου, etc., **107, VII A**, 1, 2.
 Φωκίων, **6**, 23.
 Χείων, etc., **88**, 2, 13, 18, 19.
 Χεναλεξίτοσ, etc., **127**, 14, 17.
 Ψενθερμούδου, **135**, 9.

ORTHOGRAPHICA ET GRAMMATICA

(DE ORTHOGRAPHIA NOMINUM PROPRIORUM, VIDE QUOQUE SUPRA.)

- αεί, 9, 8.
 αεί, 8, 23.
 αἰράριον, p. 89, et n. 5.
 ἀκείνητον, 72, 8.
 ἄν, p. 102.
 ἀναγεινωσκότων, 88, 2-3.
 ἀναγκαῖα, 23, 8.
 ἀναλημφθέντες, 14, 23-24: cf. p. 86, n. 1.
 ἀνανκαίαν., etc., 28, 9; 117, 24-25;
 134, IV A, 3-4, 7; p. 87 et n. 4.
 ἀνεικήτων, 115, 35-36.
 ἀνείλαντο, 14, 11-12; p. 91 et n. 1.
 ἀνισοφορίαν, 8, 14: p. 86, n. 6; p. 91.
 ἀντίεταπτον, 108, VII G, 3; p. 87.
 ἀντιτεμῶνες, 109, VIII A, 13.
 Ἄντιχαρου, 45, XII E, 5.
 Ἄντιχαρου, 44 XII D, 6.
 Ἄντωνείνος, passim et p. 89.
 ἀουγούστας, 14, 8.
 ἀπό, p. 93, 105.
 ἀπρῆιλ(ών), 62, 14.
 ἀρχι(ερέος), 44, XII D, 6; 45, XII E, 5;
 47, XII F, 12; 100 II G, 13-14; 104,
 IV H, 2; 112, X H, 4; 113, XII A, 6.
 ἀρχιερέος, 42, XII B, 2; 105, V D, 12;
 106, V E, 15; 108, VII F, 13; p. 86,
 n. 1.
 Ἄστυπαλαίων, 16, 4; 19, 4; cf. p. 87,
 n. 8.
 Ἄστυπαλαίων, 27, 7.
 ἀφαιρετεῖητε, 64, 9.
 βουλομένους (pro βουλομένων), 128, 2.
 Βρεταννικός, 78, 6; p. 89 et n. 14.
 γ pro χ, p. 87.
 γεινομένη, etc., 23, 9; 96, 11.
 γεομέτρας, 93, 11.
 γεγράφατε, 45 XII E, 2; p. 91 et n. 3.
 δέ, p. 107.
 δεδαντισμένων, 20, 7-8.
 δεκατεσσάρων, 6, 42; cf. p. 87.
 δεκεμβρίων, 8, 5-6; 59, 12.
 δεκενθρίων, 38, Epistyl., 6.
 δηλώσιν (pro δηλώσειν), 64, 11.
 δηνάριον (V. varia notabilia); p. 89 et
 n. 5.
 διζ, p. 105.
 διεκίμην, 5, 10; p. 86, n. 6.
 Διογένεως, 7, 1.
 δύνεσθ', 64, 6.
 ἐάν, p. 103-104.
 ἐαυτούς, p. 95.
 ἐγ (pro ἐκ), 64, 11.
 ἔγγονος passim initio epistularum (cf.
 ἔκγονος).
 ἔγδικος, p. 87 et n. 7.
 ἔγλοιστής, p. 87 et n. 6.
 εἰ, p. 103-104.
 εἰδών, 44, XII D, 5-6; 47, XII F, 12;
 105 V E, 14.
 εἰς, p. 105.
 ἐκ, p. 105.
 ἔκγονος, 59, 3.
 ἐκδικηθήσεσθαι (pro ἐκδικηθήσεσθε), 117,
 14-16.
 Ἐλευσεῖνος, 26, 11.
 ἐμός, p. 95.
 ἐμοῦ, etc. p. 95.
 ἐνλογεῖν, 14, 32.
 ἐνποδών, 26, 13; cf. p. 87.
 ἐνπόρια, p. 80 n. 3 et n. 4; p. 94.
 ἐνχωρίοις, 88, 25.
 ἔπειψα, 58, 13; p. 87.
 ἐπεστάλκετε, 132, III A, 15; p. 91 et
 n. 1; p. 100 et n. 40.
 ἐπηνγεῖλατο, 54, 11; 105, V E, 12-13.
 ἐπί, p. 106.
 ἐπιδάν, 90, 263 (cf. ἐπειδάν, id, 270-271).
 ἐπιστολά, 7, 4.
 ἐπρεύσθευεν, 39, XI C, 12.
 ἐτύγχανεν, 39, XI C, 2-3 p. 102.
 ἡμέτερος, p. 95.
 ἡμερησία, p. 98.
 ἡμών, etc. p. 95.
 θάλασσαν, 26, 7.
 ι adscriptum p. 86.
 ἰδών, 17, margina; 23, 21; 24, 12, 15;
 25, 14; p. 89.
 ἱερονεικῶν, 28, 6.
 ἱεν, p. 99.
 ἱνα, p. 104.

- ἰουν(ιδῶν), **52**, 14; **74**, 11.
 ἰς, **8**, 5; **57**, 2 (cf. εἰς, **57**, 1); p. 86 p. 6.
 κἀγώ, **26**, 12; **54**, 13; **110**, X D, 8.
 καί, p. 106.
 κἀκεῖνους, **57**, 2.
 κ(αλανδῶν), **20**, 15; p. 89 et n. 8.
 καλ(ανδῶν), **27**, 14; **38**, Epistyl., 6; **52**,
 14; **52**, 14; **74**, 10; **108**, VII H, 9;
 p. 89 et n. 8.
 καλανδῶν, etc., **6**, 42; **8**, 5; **12**, Ep.
 a.; **23**, 19; **59**, 12; **115**, 42; p. 89.
 κἀμοί, **90**, 263.
 κἔν, **135**, 16.
 Καπετωλίω, **7**, 17; p. 90.
 Καπιτωλείος, **52**, 12; p. 90.
 κατά, p. 106.
 καταριφθεῖη, **23**, 14.
 κατενηνοχῶς (ῆ), p. 91.
 κατιστανομένων, **128**, 1; p. 91 et n. 1.
 κаторβωμένοις, etc., **68**, 12, 22; p. 91.
 κεινούτα, **93**, 6.
 κορνικουάριος, p. 89 et n. 4.
 κρείνω, **14**, 28.
 λεγιῶν(ς), **14**, 6, 7; p. 88 et n. 3, 4.
 Λίβωνι, **74**, 13.
 μαίωv, **23**, 22; **24**, 15; **25**, 14; **28**,
 11.
 μαρτίας, etc., **23**, 19; **115**, 42.
 μα, etc., p. 95.
 μμαθήκειν, **44**, XII D, 3; p. 91.
 μίν, p. 107.
 μετά, p. 106.
 μηνιαῖα, p. 98.
 ν ante γ, etc, ε etc., p. 87.
 ν paragogicum, p. 86.
 νείχην, **68**, 21.
 Νέρβα, **59**, 3 (cf. Νέρουα passim);
 p. 89.
 νοεμβρίων, **17**, margina.
 νόνας, **14**, 8; p. 89.
 νωνῶν, **28**, 11; p. 89.
 ὀκτωβρίων, **12**, Ep. a.; p. 89.
 ὀκτωβρίων, **20**, 15; p. 89.
 ὀκτων(βρίων), **109** VIII A, 15; p. 89.
 ὀκτωνβρίων, **39**, XI C, 15—XI D, 1; **105**,
 V E, 14; **108**, VII H, 9.
 οὔ, etc. p. 108.
 Ούτερος, **88**, 3, 6.
 οὔτρανοις, **14**, 29-30; p. 88 et n. 5-6.
 παρά, p. 106.
 παραγραφῆς (pro παραγραφῆ), **40**, 7.
 παρενχειρήσει, **90**, 273.
 παρῖναι, **8**, 4; cf. p. 68, n. 6.
 Παρτικοῦ, **64**, 4.
 περί, p. 106.
 πεφιλοταμημένος ἦν, p. 91.
 πεφρονηκότας ὄσσι, p. 91.
 πολείτας, etc, **38**, Epistyl., 5; **42**, XII A,
 12-13; **46**, XII, E, 11; **94**, 52;
104, IV G, 11; **132**, III A, 13.
 Ποπέλλιος, etc., p. 89.
 πραιτώριον, p. 89 et n. 1, 2.
 πράττειν, p. 87.
 πρέσβεις, **7**, 11; **88**, 2; p. 90.
 πρεσβε[υταί, **6**, 33-34; p. 90.
 πρεσβευτῶν, **6**, 24; p. 90.
 πρέσβειων, **5**, 6; p. 90.
 πρίβις, **14**, 8; p. 88; p. 98.
 πρινκεπίος, **14**, 9; p. 88 et n. 7.
 πρό, p. 97.
 προειναι, **14**, 17.
 προσ(διαγραφόμενοις?), **135**, 10, 13.
 'Ρουφίνου, **62**, 18.
 'Ρουφίνος, **72**, 2.
 Σεβῆρος, p. 90 et n. 5.
 σεπτεμβρίων, **6**, 42.
 σός, p. 95.
 σου, p. 95.
 στεφανειῶν, **26**, 6.
 συγκλήτου, **74**, 3 (cf. infra συνκλήτου).
 σύν, p. 105.
 συνδέβληται, **39**, XI C, 6-7; cf. p. 87.
 συνβουλευσαι, **90**, 274-275; cf. p. 87.
 συνηγόσαν, p. 91 et n. 2.
 συνκαταθίσθαι, **109**, VIII A, 10.
 συνκλήτου, etc., **88**, 12, 14-15.
 συνχωρήσαντος, etc., **108**, VII G, 5-6;
110, X D, 10.
 τι (atticum pro σο), p. 87.
 ταβουλ(αρίου), **135**, 21.
 ταβουλαρίου, **135**, 8; p. 89 et n. 3.
 τάμψισθητούμενα, **20**, 12.
 τάνδρός, **90**, 258.
 τα, p. 108.
 τεσσάρων, etc., **8**, 5; **12**, Ep. c, 8; cf.
 p. 87.
 ὑγείας, **7**, 15.
 υἱός, p. 97.
 υἱωνός, p. 97.
 ὑμέτερος, p. 95.

- ὕμνων, etc., p. 95.
 ὑποσχέσις, **61**, 20-21.
 φακιάλια, p. 99.
 φεβρα(ρίων), **45**, XII E, 4; **47**, XII F,
 12; p. 89.
 φεβραρίων, **41**, XI H, 3-4; p. 89.
 φεβρουαρίων, **24**, 12; **25**, 11; p. 89.
 φειδωλώρια, **12**, Ep. c, 7; p. 88 et n. 2.
 φιλότιμος, etc., **37**, Epistyl., 4; **44**,
 XII D, 1, 2-3; **61**, 11; **72**, 9; **78**,
 16-17; **101**, III A, 7; **105**, V E,
 4; **106**, V F, 5; **108**, VII G, 11;
112, X G, 9-10; p. 98, 100
 φιλοτιμία, etc., **9**, 5, 12; **25**, 9; **54**,
 7, 17; **55**, 11, 12-13.
 φυλάττομεν, etc., **80**, 12; **88**, 5-6; cf.
 p. 87.
 φώρμη, p. 93, 105 n. 3.
 χάριν, **24**, 7; **25**, 8; **38**, Epistyl., 5;
72, 11; **78**, 18; p. 90, 98.
 ὠραρίων, p. 99.

VARIA NOTABILIA

- ἀγένητος, p. 75, n. 1.
 ἀγῶνος (Πυθικοῦ), 11, 3.
 ἀθλητῶν, 28, 6.
 ἀκολούθως, 11, 3, 4; 93, 7, 8; p. 82,
 n. 1; p. 110-111.
 ἀμεταθέτον, 105, V E, 11.
 ἀμφικτυονικοῖς νόμοις, 11, 3.
 ἀμφισθέτησις, etc., 70, 9; 93, 2, 16;
 p. 94, 113.
 ἀναγέγραπται, etc., 37, Epistyl. 5; 38,
 Epistyl. 6; 40, XI F, 1 2; 41, XI H,
 4-5; 42, XII B, 1; 46, XII F, 1;
 100, II G, 13; 104, IV H, 1; 112,
 X H, 3-4; 113, XII A, 6.
 ἀναγνώσις, etc. 8, 23, 78, 26.
 ἀνεισφορίαν, 8, 14; p. 94
 ἕνεσιν, p. 94.
 ἀνεστάθη, 115, 43.
 ἀνθυπατείας, 25, 10; p. 111.
 ἀνθύπατος, etc., 11, 4; 20, 11; 23, 15;
 54, 19; 56, 18; 62, 12-13; 88,
 3, 5; 94, 42; 96, 10; p. 111.
 ἀντίγραφον, 14, 1; 20, 9; 58, 13; 93,
 10, 19; 115, 34; 135, 7; p. 94 et
 n. 7; p. 106, n. 12; p. 109 et n. 9;
 p. 110.
 ἀντικαταστάσεως, 88, 7-8; p. 112.
 ἀντισφράγισμα, 88, 12.
 ἀξιώ, 23, 8; 106, V F, 7; 107, VII A,
 7; 109, VIII A, 10; 132, III A, 13;
 90, 266; p. 101, 110.
 ἀπαραλλάκτως, 90, 273.
 ἀπεικονισμάτων, 90, 267.
 Ἀπελλαίου, 78, 28; 96, 13; 112, X H,
 6.
 ἀποδέχομαι, 9, 7; 27, 10; 51, 8; 59,
 9; 101, III A, 6; 105, V E, 3-4.
 ἀποδίδωμι, 5, 5; 7, 13-14, 17, 17; 23,
 12-13, 20; 24, 13-14; 25, 12; 27,
 13; 58, 15, 47; 115, 41; p. 111.
 ἀπόλαυσιν (εἰς), p. 93.
 ἀπομετρήσαι, 58, 14.
 ἀποφάσεως, etc., 58, 13; 93, 14; p.
 109 et n. 6, p. 112-114.
 ἀρχαιρησιακῆ ἐκκλησίᾳ, 103, IV B, 3-4.
 ἀρχαιρησίας, 26, 14.
 ἀρχιερέας (Vide indicem orthographi-
 cam; cf. supplementa passim, in
 titulis de Opramoā); p. 108.
 ἀρχιερωσύνην, 135, 5, 24.
 ἀρχιπρεσβευτοῦ, 7, 20.
 ἀρχιφύλακι, etc., 100, II G, 8-9; 101,
 III A, 4-5.
 ἀσάλευτον, 105, V E, 10-11.
 ἀσμένως ὄρω, 109, VIII A, 6.
 αὐτοψίας, etc., p. 113.
 ἀφορισμός, p. 113
 βαλανεῖον, etc., 47, XII F, 8; 52, 13.
 βασιλείας, 80, 10; p. 112.
 βασιλ(ικῆ) γραμματεῖ, 127, 13; 135,
 15.
 βέβαιον, etc., 9, 7; 70, 10; 88, 15;
 96, 12; 105, V E, 10.
 βουλευόντες, 26, 14; p. 70.
 βουλεύτης, 26, 12; p. 70.
 γερουσίᾳ, etc., 20, 4, 13; 94, 14; p. 66.
 γεωμέτρως, 93, 11; p. 113.
 γιγνώσκω, 6, 24; 68, 16; 115, 38; p.
 81, n. 2.
 Γορπιαίου, 101, III A, 9.
 γράμματα, 17, 9-10; 28, 8; 51, 7, 13;
 54, 9; 68, 24; 74, 1; 93, 13; 107,
 VII A, 4; 115, 37; 127, 16; 135,
 15; p. 109.
 γραμματεῖω, etc., 7, 2; 17, 19, 20; 20,
 16; 51, 16; 110, X D, 2-3; 127, 13;
 135, 15.
 γυμνασιαρχήσαντος, 96, 14.
 δεδανισμένων, 20, 7-8.
 Δείου, 104, IV H, 2.
 δῆλον ὅτι, 58, 17; p. 72.
 δῆλωσις, p. 109 et n. 6.
 δημαρχικῆς ἐξουσίας, p. 97, 112.
 δηνάριον, etc., 94, 53; 105, V E, 6, 8.

- διαγνώσεως, p. 112.
 διαδεχόμενος τὴν ἀρχιερωσύνην, 135, 5, 23-24.
 διαμετρῶν, 93, 12.
 διαμονῆς, 7, 16.
 διανόμην, 94, 51.
 διάταγμα, etc., 14, 25-26; 119, 9; p. 101, 109-110.
 διατάξεις, etc., 72, 5; 90, 266-267; p. 109-110.
 δίδωμι (ἐδόθη), 74, 10; 105 V E, 13; 108, VII H, 9; 109, VIII A, 15.
 δικαιοδοσίαν, p. 94.
 δίκαιον, etc., 7, 23; 20, 5; 23, 8; 80, 11, 13; 88, 15; 93, 7; p. 101.
 διπλῶν, 28, 8.
 δόγμα, 74, 2; p. 109, n. 1.
 δοκιμασίαν, 26, 12.
 Δύστρου, 47, XII F, 13.
 δωρεάν, etc., 8, 9; 14, 28; 62, 17; 64, 5; 108, V E, 10.
 ἔθνος, etc., 26, 8; 39, XI C, 10-11; 41, XI G, 9; 44, XII D, 5; 45, XII E, 3; 47, XII F, 11; 101, III A, 7; 103, IV B, 3, 11; 104, IV G, 13; 105, V E, 5; 108 V F, 6; 107, VII A, 8; 114 XII B, 4.
 εἰκὸς ἦν, 80, 8; p. 101.
 εἰκότως, 47 XII F, 8.
 εἰσαεῖ, 90, 272.
 ἐκδικία, p. 94, 102, 112.
 ἔκδικος, p. 87, 113.
 ἐκχειρία, p. 101.
 ἐκκλησία, etc., 8, 7; 23, 22; 24, 16; 25, 14; p. 104.
 ἐκλογιστής, p. 87.
 ἐνέχυρα, 57, 3; 58, 17.
 ἐντελέξειω, p. 112.
 ἐντολάς, 5, 8; p. 109, n. 3; p. 110.
 ἐντυχῶν, etc., 19, 6; 24, 7; 25, 7.
 ἐπαγγελτικὸν ἀργύριον, 19, 7-8.
 ἐπαινώ, etc., 5, 9; 6, 27; 16, 9; 88, 5; 96, 11; 106, V F, 4; 108, VII G, 10, 13; 112, X G, 7; p. 110.
 ἐπαρχίαν, etc., 8, 4, 26.
 ἔπαρχος, p. 112, n. 3.
 ἐπιδόσεις, 104, IV G, 13; 113, XII A, 2; 114, XIII B, 4.
 ἐπιγινώσκω, etc., 17, 9; 134, IV A, 8-9.
 ἐπιεικῆ, 59, 9-10.
 ἐπίκλησιν, 108, VII G, 7.
 ἐπιμελεία, etc., 93, 8; 112, X G, 12; p. 80, n. 5.
 ἐπιστάλλω, 7, 4; 23, 14; 24, 7; 27, 12; 39, XI C, 6; 41, XI G, 4-5; 45, XII E, 2; 46, XII E, 10; 58, 13-14; 59, 11; 64, 14; 93, 4, 10; 113, XII A, 2; 117, 13-14; 132, III A, 15; 134, IV A, 3.
 ἐπιστόλη, etc., 7, 11; 14, 1; 23, 20-21; 24, 14; 25, 12-13; 88, 3, 6; 93, 9, 15; 135, 7, 21; p. 109.
 ἐπιστρατήγῳ, 128, 4.
 ἐπιταγή, p. 109, n. 1; p. 110.
 ἐπίτροπος, etc., 23, 16; 51, 15; 55, 17; 93, 10-11; 132, III A, 10; 135, 2; p. 112.
 ἐρῶσθαι εὐχομαι ὑμῶν, 12 Ep. a. 1; p. 64.
 ἐρῶσθαι ὑμῶν (seu σε) βούλομαι, 62, 13-14; 100, II G, 12-13; 101, III A, 8; 107, VII A, 11-12; 108, VII H, 8-9; 109, VIII A, 14-15; 134, IV A, 13; p. 64, 77.
 ἐρῶσθαι ὑμῶν (seu σε) εὐχομαι, 12, Ep. c, 9; 93, 20; 94, 56; 96, 12; 99 (in fine); 104, IV H, 1; 106, V F, 10; 112, H, 2-3; 113 XII A, 5-6; 114 XII B, 6; 135, 19; p. 64, 77.
 ἐρῶσθαι ὑμῶν καὶ εὐτυχεῖν, etc., 115, 40-41; p. 77.
 ἔρρωσθε, p. 64 et n. 8.
 ἔρρωσο, 78; 23; 120, 7; 127, 18; p. 64 et n. 7-8.
 ἐσφράγισμαί, etc., p. 99.
 εὐεργεσιῶν, etc., p. 84, n. 6, 7.
 εὐετηρίας, p. 82, n. 2.
 εὐμενείας, p. 82, n. 2.
 εὐνοία, etc., 7, 25; 8, 1, 21; 9, 8, 25; 62, 8; 109, VIII A, 13-14; p. 68, 111.
 εὐ ποιῶ, 20, 5; 24, 9.
 εὐπρεπεία, p. 80, n. 2.
 εὐσθένεια, 8, 2; 94, 46; 134, IV A, 10.
 εὐτονία, p. 102.
 εὐτυχεῖτε, 17, 16; 20, 15; 23, 19; 24, 12; 25, 10-11; 26, 15; 27, 14; 28, 10; 37 Epistyl., 5; 38 Epistyl., 6; 39, XI C, 14; 41, XI H, 2, 3; 42, XII A, 15; 44, XII D, 5; 47, XII F, 11; 54, 19; 55, 17; 56,

- 18; **57**, 4; **58**, 18; **59**, 11; **61**, 23; p. 64, 65, 77.
- ἐπὸδιον... (οἷς τὸ), **20**, 14-15; **23**, 17-18; **49**, 9; **58**, 18; **68**, 33-34; p. 65 et n. 3.
- ἡγεμονία, **7**, 16; p. 68, 112.
- ἡγεμών, etc., **8**, 25; **26**, 8-9; **44**, XII A, 15; **44**, XII D, 5; **45**, XII E, 3; **47**, XII F, 11; p. 68, 112.
- ἱερονεικῶν στεφανειῶν, **28**, 6.
- ἱεροταμία, **93**, 15.
- κατακολουθῶν, **88**, 4; p. 82, n. 1.
- κατακρίνω, p. 112.
- καταλλαγὴν τοῦ νομίσματος, **105**, V E, 7-8.
- κατευθύ, p. 114, n. 2.
- κελεύω, **28**, 7; **52**, 9; **120**, 6; p. 81, n. 2; p. 101.
- κηδεμονία, p. 82, n. 2.
- κίνδυνος, p. 112.
- κοινόν, etc. **6**, 3; **106**, V F, 6-7; **107**, VII A, 7; **108**, VII F, 16; **109**, VIII A, 2; **113**, XII A, 1; p. 66, n. 9 et p. 92 n. 1.
- κράτιστος, **20**, 5, 10; **28**, 14-15; **24**, 9; **41**, XI H, 2; **42**, XII A, 15; **45**, XII E, 3; **46**, XII E, 12-13; **47**, XII F, 11; **54**, 19; **56**, 17-18; **62**, 12; **128**, 4; p. 82, n. 1.
- κρίματι στήναι, p. 114, n. 2.
- κρίνω, **20**, 12; **57**, 4; **58**, 17; **127**, 14; p. 101; p. 110-113.
- κρίσις, **20**, 12; **93**, 8.
- κριτής, p. 113.
- κυρίου, etc., **14**, 1; **115**, 35; **134**, IV A, 4; **135**, 13; p. 82 n. 1, 2.
- κυροῦσθαι, etc., **90**, 271-272, 277; **96**, 12. λέγει, p. 63, 77.
- Λευεῶνος, **115**, 42.
- λυσιάρχου, etc., **96**, 13; **105**, V E, 2; **106**, V F, 2; **107**, VII A, 6-7; **114**, XII B, 3.
- Λώου, **107**, VII A, 2.
- μαμμών, **127**, 15.
- μαυθάνω, **19**, 8; **24**, 7-8; **37**, Epistyl., 4; **42**, XII A, 12; **45**, XII E, 1; **54**, 8; **59**, 10; **93**, 10; **107**, VII A, 4; p. 106, 111.
- μαρτυρῶ, **38**, Epistyl., 4; **39**, XI C, 10-11, **41**, XI G, 6-7; **46**, XII E, 11; **47**, XII F, 8; **88**, 13; **90**, 259; **99**, I F, 8-9; **100**, II G, 10; **101**, III A, 7-8; **103**, IV B, 11; **109**, VIII A, 4-5; **113**, XII A, 4; **132**, III A, 15. μαρτυρία, **39**, XI C, 3; **68**, 22; **90**, 265; **104**, IV G, 12; **132**, III A, 13-14. μεγαλοδωρίαν, **115**, 38-39. μεγαλοφροσύνης, p. 106, n. 8. μέγιστος (αὐτοκράτωρ), **93**, 4; **94**, 45; **108**, VII G, 6, 7; **114**, XII B, 5-6. μεθρημηνευμένης, **14**, 1; p. 68. Μεσορῆ, **14**, 8. μεταποίησιν (τῶν διπλῶν), **28**, 9. Μεχείρ, **127**, 18. μηνύω, p. 103, 112. μητροκομία, etc., **117**, 4-5, 33-35. μητροπόλει τοῦ νομοῦ, **119**, 11. νεωκορίαν, **78**, 20. νέων, **17**, 9. νόμιον τέλος, **58**, 16. νομίσματος, **106**, V E, 8. Ξανθικοῦ, **44**, XII D, 7; **45**, XII E, 5. ξενῶνα, **117**, 21-22. ξυστικῆ (συνόδῳ), **28**, 5. οἰκονόμῳ τοῦ κυρίου, etc., **135**, 13. οἶμαι, **51**, 10; **107**, VII A, 8; p. 101. ὀρθῶς (ποιεῖν αὐτὸ δοκεῖν, etc.), **94**, 54; **106**, V F, 6; **109**, VIII A, 12-13. ὀριστής, p. 113. Πανήμου, **38**, Epistyl., 6; **40**, XI F, 3; **46**, XII F, 2; **108**, VII F, 14; **113**, XII A, 7. παραγραφή, **70**, 7. παραδίδωμι, **58**, 15; **135**, 17. παράδοσιν (εἰς), p. 93. παρασημείωσις, p. 74-75. παρεμβολῆ, **14**, 5. παρέχω, **8**, 17-18; **9**, 27; p. 68. πατρῶων, **127**, 17. Παχῶν, **135**, 20-21. πέμπω, **7**, 12; **20**, 9; **41**, XI G, 15-16; **42**, XII A, 14; **44**, XII D, 4; **45**, XII E, 3; **46**, XII E, 12; **47**, XII F, 10; **51**, 15; **55**, 16; **56**, 17; **58**, 13; **93**, 9, 10, 19; **115**, 34-35; **119**, 10. Πεταγεινίου, **7**, 5. πορφύρα, **106**, V F, 7. πραγματικοίς, **128**, 2-3. πρεσβευτής, etc., **16**, 6; **17**, 10-11;

- 20**, 13, 15; **23**, 17; **24**, 10-11; **25**, 9-10; **27**, 9-10; **28**, 10; **37**, Epistyl., 4; **38**, Epistyl., 5; **49**, 9; **52**, 12; **53**, 17; **68**, 26; **72**, 12; **80**, 16. Cf. indicem orthographicam et p. 65.
- πρεσβευτῆς ἀντιστράτηγος... **108**, VII F, 5; **110**, X C, 13-14; p. 112.
- πρεσβευτῆς καὶ ἀντιστράτηγος... **99**, I F, 3-4; **100**, II G, 5-6; **101**, III A, 1-2; **103**, IV B, 2-3; **109**, VIII A, 1-2; p. 112.
- προσδρίαν, etc., **103**, IV B, 13; **106**, V F, 7.
- προθυμότερους, etc., **38**, Epistyl., 4; **41**, XI G, 8; **90**, 262; **106**, V F, 9; p. 111.
- προίκα, vide ἐφόδιον.
- προνοία, etc., **93**, 3; **112**, X G, 12-13; p. 81, n. 8; p. 94.
- προσήκει, etc., **39**, XI C, 10; **49**, 7; **96**, 11-12; **127**, 16.
- προστάγματι, p. 106, n. 12; p. 109 et n. 10; p. 110.
- προστείου, **90**, 279.
- προτιθημι, **14**, 5; **70**, 13; **117**, 36-37; **119**, 9; **120**, 4; p. 77 et n. 6.
- πρυτανίων, **7**, 1.
- σειτιμοῦ, etc., **39**, XI C, 9; **41**, XI G, 10; **44**, XII D, 3.
- σημαντήρα, p. 94.
- σπουδάζω, etc., **106**, V F, 6; **108**, VII G, 2, 12.
- στεφανειῶν, **28**, 6.
- στολιστείας, **135**, 10-12.
- στρατηγῶ, etc., **120**, 2; **135**, 5; p. 104.
- στρώματα, p. 93, 99.
- συγκλητικῶ, **74**, 7.
- συγκλήτου, etc., **74**, 3; **88**, 12; **88**, 14-15.
- συνεισφορᾶν, **117**, 16-17.
- συνθυσίας, **51**, 11.
- συνήδομαι, **100**, II G, 10; **132**, III A, 12.
- συνήθειαν, **88**, 9; **107**, VII A, 10-11.
- συνόδῳ, **17**, 7; **28**, 5; **62**, 5-6; p. 73 et n. 1; p. 93.
- συντιμήσεως, **135**, 18.
- σφύρας, p. 107, n. 3.
- ταμιεύοντος, **62**, 17.
- τειμητῆς διὰ βίου, **11**, 2; p. 112.
- τέλος, **23**, 9; **57**, 3; **58**, 16.
- τοπάρχου, p. 94.
- τριμίτων, **12**, 8.
- Τῦβι, **70**, 14.
- ὑπάτων, etc., **7**, 12; **52**, 14; **74**, 14; **88**, 13, 19; **115**, 44.
- ὑπερβολήν, **6**, 25; p. 67.
- ὑπέσχητο, etc. (vide ἐφόδιον), **105** V E, 7.
- ὑπομνήματα, **88**, 10.
- ὑποτάττω, **44**, XII D, 6; **45**, XII E, 4; **47**, XII F, 12; **135**, 15; p. 106, n. 12.
- Φαρμοῦθι, **128**, 6.
- φιλανθρωπότερον, etc., **14**, 19-20; **93**, 7; p. 74 et n. 5; p. 82, n. 2.
- φίλος ἡμῶν, **62**, 13.
- φιλοτειμος, etc., (Vide indicem orthographicam).
- φυλάττειν, **88**, 5-6; p. 101.
- φωρῶ, p. 112.
- χαίρειν (Vide initium plorarumque epistularum; cf. p. 64, 77).
- χαίρειν (ἄρχουσι), **11**, 2; p. 66.
- » (ἄρχουσι βουλῇ δήμῳ), **5**, 4-5; **7**, 10; **93**, 1-2; **94**, 43; **96**, 11; **104**, IV G, 8-9; **112**, X G, 4-5; **115**, 32-33; p. 66, 93, 94.
- χαίρειν (ἄρχουσι καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ), **19**, 5.
- χαίρειν (βουλῇ δήμῳ), **100**, II G, 6-7; **101**, III A, 3; p. 66.
- χαίρειν (τῇ βουλῇ), **99**, I F, 5-6; **132**, III A, 11; p. 93, n. 6.
- χαίρειν (τοῖς ἄρχουσι καὶ τῇ βουλῇ), **26**, 5.
- » (τοῖς ἄρχουσι(ν) καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ), **23**, 6-7; **24**, 5-6; **25**, 5-6; **27**, 8-9; **37**, Epistyl., 3; **38**, Epistyl., 3; **44**, XII C, 12; **45**, XII D, 12; **47**, XII F, 7; **49**, 6-7; **51**, 5-6; **54**, 6-7; **55**, 8-10; **56**, 12-13; **61**, 9-10; **68**, 10-11; **80**, 6-7.
- χαίρῃν (τῷ κοινῷ, etc.) p. 92, n. 1; p. 93 n. 6.
- χειμασίας λεγιῶνος, **14**, 6.
- χρείας (δημοσίας), **128**, 1.
- χρεώστας, **20**, 9.
- χρήσεως (ἀπὸ), p. 93 et n. 9.
- χρῆσιν (εἰς), p. 93.
- χρηστότης, p. 82, n. 2.
- ψήφισμα, etc., **5**, 6; **6**, 27; **7**, 13; **16**, 7; **19**, 6; **20**, 10; **41**, XI G, 15-XI H, 1; **42**, XII A, 14; **44**, XII D, 4; **45**, XII E, 2; **46**, XII E, 12; **47**, XII F, 10; **51**, 15, 16; **55**, 16; **62**, 12; **68**, 17, 23; **90**, 270; **94**, 48; **113**, XII A, 1; **114**, XII B, 4.

COMPARATIO NUMERORUM (1)

Archäologisch-epigraphische Mittheilungen (et Jahreshefte, etc.)

AEM	Epist.	AEM	Epist.
XX (1897) p. 86, n. VI	16	Jahr. III (1900). p. 1	94
— —	27		

Archäologische Zeitung

Arch. Zeit.	Epist.	Arch. Zeit.	Epist.
XXXIV (1876), p. 142, n. 21	142	XXXVII (1879), p. 52-53, n. 227	142
XXXVI (1878), p. 175, n. 197	142	XXXIX (1881), p. 190-191	32

Bulletin de Correspondance Hellénique

BCH	Epist.	BCH	Epist.
V (1887), p. 237, n. 33	158	XII (1888), p. 305	6
— p. 452	49	— p. 510	8
— —	57	XV (1891), p. 630, n. 2	19
— —	58	— p. 636, n. 15	160
VI (1882), p. 451, n. 82	11	XVII (1893), p. 112	82
— p. 452, n. 84	18	— p. 315	87
— p. 453, n. 85	69	XX (1896), p. 169	164
— p. 454, n. 86	142	— p. 721	142
VII (1883), p. 57	138	— p. 722	136
— p. 405	16	— p. 722-723	31
— p. 406	27	— p. 727	76
— p. 407	26	— p. 729	82
— p. 504	152	XXI (1897), p. 161	146
IX (1885), p. 499 n. 5	159	XXII (1898), p. 386	82
XI (1887), p. 109	23	— p. 409	82
— —	24	— p. 489	116
— —	25	— p. 528	116

(1) Apud Viereckium quoque vide de comparatione numerorum ejus. id est nostrorum 1. 3. 4, 85, 86, quos tantum memoriae causa indicavimus.

Bruns°. — *Fontes juris romani*

BRUNS °	Epist.	BRUNS °	Epist.
I p. 234, n. 69	121	I (Add.) p. 381	14
- p. 287, n. 81	115	II p. 170 b	127

Berliner Ägyptische Urkunden

BGU	Epist.	BGU	Epist.
I n. 19, col. II.	127	II n. 372	130
- n. 74	64	- n. 473	71
- n. 140	14	- n. 646	131
- n. 267	70	III n. 747 (verso)	128
- n. 288	129		

Corpus Inscriptionum Atticarum (et 'Εφημερίς 'Αρχαιολογική)

CIA, III, 1	'Εφ. 'Αρχ.	Epist.	CIA, III, 1	'Εφ. 'Αρχ.	Epist.
30		139	44	n. 1060	84
31		29	45	n. 3084	139
32	n. 1345	139	46	n. 2904, 5696	139
33	n. 2696	29	47	n. 1347	139
34		139	48	n. 520	84
35		139	49	n. 1966	139
36		139	50	n. 731	139
37		139	51		139
38		35	Add. 34 a b		30
39 a		139	—		139
40	n. 3742	66	Add. 39 a	n. 3695, 3742	66
41	n. 3696	66	—	Περίοδος τρίτη 1896	
42		66		p. 103	140
43		139			

Corpus Inscriptionum Graecarum

CIG	Epist.	CIG	Epist.
I 355	35	III 3835	93
356	84	3837-3838	68
1303	143	3878	67
1305	10	3902	87
1319	65	3957	87
1711	136	4351	117
1732	137	4892	83
II 2222	88	4956	119
2347 e	21	4957	121
2,695 b, 2700 e, 2701	153	5906 A	28
2743	80	5907	52
3176 A	62	III (Add.) 5831 a, 15	155
3176 B	60	— 3831 a, 18	9
3177	63	— p. 1064	93
3178	72	— p. 1065	68
3182	81	— n. 3841 f	89
II (Add.), p. 118 (2217 b)	153	—	155
III 3834	59		

Corpus Inscriptionum Latinarum

CIL	Epist.	CIL	Epist.
III, 1 355	93	III, 2, p. 1009	115
412	81	III (Suppl.), n. 7086	45, 91
567	136	— p. 1909	86
781	115	Suppl. prelo } n. 12240	87
p. 801	82	traditum } n. 13651	87

Sylloge Inscriptionum Graecarum

Ditt ¹	Ditt ²	Epist.	Ditt ¹	Ditt ²	Epist.
I	350	1		385	19
276	355	88	284	386	20
	356	3		387	23
	373	7	285	388	26
	376	8		404	51
283	384	17		405	54

Sylloge Inscriptionum Graecarum (sequentia)

Ditt ¹	Ditt ²	Epist.	Ditt ¹	Ditt ²	Epist.
289	406	60		415	74
—	—	62		416	78
	408	140		422	144
290	414	72	II	544	85

Dürr. — Die Reisen

Dürr.	Epist.	Dürr.	Epist.
p. 104, n. 1	17	p. 118, n. 105	22
p. 117, n. 95	161	p. 124	26
p. 118, n. 103	21		

Fayûm Papyri

Fayûm pap.	Epist.	Fayûm pap.	Epist.
19	36	22	126
20	79		

Fränkel. — Inschriften von Pergamon II

Fränkel	Epist.	Fränkel	Epist.
269	15,91	275	50
270	148	276	148
272	13	277 ABC	148
272 A B	148	278 ad 282	148
273	13,34	283	77
274	17		

Hermes

Hermes	Epist.	Hermes	Epist.
IV (1870), p. 178	20	VIII (1874), p. 416, n. 5	142
— p. 181, n. 2	26	XXIII (1888), p. 592	135
VII (1873), p. 37, n. 11	17	XXXII (1897), p. 629	71
VIII (1874), p. 415, n. 4	31		

Greek Inscriptions in the British Museum (III)

IBM	Epist.	IBM	Epist.
472	95	493	56
481	90	494	151
486	20	495	73
487	26	496	151
489-490	51	497	151
491	54	521	85
492	55		

Inscriptiones Graeciae Septentrionalis

IGS	Epist.	IGS	Epist.
I 69	22	I 2870 II	69
226-227	141	2870 I et III	57
2711	6	Add. p. 747	141
2713	8	III n. 61	137

Inscriptiones insularum Maris Aegaei

IMA	Epist.	IMA	Epist.
II 36-37 et 39-41	156	III 176	19
531	2	177	27
III 175	16	206	160

Mittheilungen des arch. Instituts in Athen

MDAI	Epist.	MDAI	Epist.
IV (1879), p. 160	144	XIX (1894), p. 171-172, n. 2	140
VI (1881), p. 350, n. 43	22	XX (1895), p. 386, n. 2	7
— p. 353	144	XXII (1897), p. 44, n. 25	12
XI (1886), p. 268, n. 10	156	XXIV (1899), p. 197, n. 62	149
XIII (1888), p. 65-66, n. 16-17	156	— p. 275	87
— p. 165, n. 2	157	XXV (1900), p. 111	87
XVI (1891), p. 235 et 283	87		

Heberdey. — Opramoas

Opr.	Epist.	Opr.	Epist.	Opr.	Epist.
1	97	18	105	41	40
2	98	19	106	42	41
4	99	24	107	43	113
6	100	28	108	44	42
7	101	29	109	45	114
8	132	34	110	46	43
9	133	35	111	47	44
10,11	102	36	112	48	45
13	134	37	37	49	46
14	103	38	38	50	47
16	104	40	39	51	48

Oxyrhynchus papyri

Oxyrh. pap.	Epist.	Oxyrh. pap.	Epist.
I, n. 34, verso I-III	125	II, n. 137	123
II, n. 137	122	—	124

Viereck. — Sermo Graecus

Viereck	Epist.	Viereck	Epist.
VI	1	XXVII	88
VII	85	XXX	4
VIII	86	XXXI (Add.)	4
IX	3	XXXII —	4

Le Bas-Waddington — Voyage archéologique

Wad.	Wad. Expl.	Epist.	Wad.	Wad. Expl.	Epist.
I, n. 404		139	841	p. 235	89
655		139	855	237	9
II, n. 815		137	858	238	155
1892		75	860	239	93
2110		74	666	240	59
(Suppl.) n. 47a	p. 33	22	874	242	68
	n. 243 d, p. 128	33,92	877	243	155
III 138	p. 63	95	1624	383	80
442-443	130	153	2307	529	162
535	145	82	2444	559	163
621	205	150	2524	573	117

Waddington — Fastes

Wad. Fast.	Epist.	Wad. Fast.	Epist.
n. 63	88	139	62
115	89	147	95
125	20		

Wood — Discoveries at Ephesus

Wood	Epist.	Wood	Epist.
Great Theatre, n. 1, col. VI	90	Odeum, n. 2	51
— n. 17	20	— n. 3	54
		— n. 5	56

VARIA

- Bull. dell. Inst. arch. Rom., 1868, p. 140 — Epist. 22.
 Hicks, Manual, n. 206 — Epist. 88.
 JHS, VIII (1887), p. 337 — Epist. n. 145.
 Kaibel, 1054 b — Epist. 28; Id., 1055 — Epist. 22.
 Kell, 31 — Epist. 6.
 ΚΕΦΣ, XV (1894), p. 3 — Epist. 138; Id., XV (1884) — Epist. 153.
 Latyshev, Inscriptiones, I, p. 8, n. 3 — Epist. 115.
 MKB, II, 1, p. 2 — Epist. 17; Id., V (1884-85), p. 72, n. 176 — Epist. 132.
 Paton-Hicks, p. 40, n. 25 — Epist. 5; Id., 26 — Epist. 158.
 Philologus, LIII (1894), p. 334-343 — Epist. 82; Id., LIX (1900), p. 584 — Epist. 82.
 Revue archéologique, XXXVII (1900), p. 351, n. 55 — Epist. 94.
 Revue de Philologie, XXII (1898), p. 18 — Epist. 118.
 REG, IV (1891), p. 297, n. 2 — Epist. 78; Id., XI (1898), p. 273 — Epist. 146.
 Ross, Inscr. gr. ined. II, n. 129 — Epist. 161; Id., n. 152 b, tab. I — Epist. 74.
 Waddington-Aristide, p. 51 — Epist. 51; Id., p. 8 — Epist. 54-55.
 Wochenschr. f. klass. Phil. VIII (1891), p. 1242, n. 45 — Epist. 78.
 Zeitschr. der Savigny-Stiftung. XI, 2 (1890), p. 34 — Epist. 158.
 Id. XIV, 2 (1893), p. 3 — Epist. 127.

CONSPECTUS

BIBLIOGRAPHIA	IX
PROOEMIUM.	XIII

PARS I

QUI FUERINT TITULI (CATALOGUS TITULORUM).

Imperatorum epistolae aliaque scripta	I
Epistolae et edicta proconsulum	38
Epistolae et edicta legatorum	43
Epistolae et edicta praefectorum Aegypti	51
Epistolae aliorum magistratum	54
Epistularum, etc., fragmenta dubia, etc.	57

PARS II

QUO ANIMO TITULI SCRIPTI FUERINT (DE USU TITULORUM).

Prooemium	61
CAPUT I. — De specie et materie titulorum imperatorum.	63
— II. — De scriptis imperatorum, ab Augusto usque ad Hadrianum.	67
— III. — De scriptis Hadriani et Antonini	70
— IV. — De titulis ab imperatoribus scriptis a M. Aurelii aetate usque ad Constantinum	73
— V. — De epistulis et edictis magistratum	77

PARS III

QUO STYLO TITULI SCRIPTI FUERINT (DE SERMONE TITULORUM). 85

CAPUT I. — De orthographia et de verborum flexione	86
— II. — De syntaxeos arte. — De articulo et de pronomibus	92
— III. — De casibus	97
— IV. — De verbo proprie dicto, ac de aliquot enuntiatorum formis	99
— V. — De praepositionibus aliisque aptotis	105
— VI. — De verborum usitatissimorum selectione	109
CONCLUSIO	115
INDICES	119
Index geographica	119

Index auctorum	120
Index nominum	121
Orthographica et grammatica	124
Varia notabilia	127
Comparatio numerorum	131
CONSPECTUS	139

Vidi ac perlegi
 Lutetiae Parisiorum, in Sorbona,
 a. d. XV kal. Dec. ann. MDCCCCI
 Facultatis Litterarum in Universitate Parisiensi Decanus :
 A. CROISET.

Typis mandetur
 Academiae Parisiensis Rector
 GRÉARD.

ERRATA

-
- P. 2, n. 5, 6, *πρέσβων* legendum est, quanquam Paton-Hicks dederat *πρεσβίων*.
P. 3, n. 6, 37, lege : Τ]εμοξι[ν]ου
P. 9, n. 16, 7, lege : Ἡράκω]ντος
P. 11, n. 18, lege : Titulum invenit Haussoullier
P. 49, n. 111, lege : Est epistula legati Augusti pro praetore
P. 119, lege : Chios 88, 157.
P. 125 (apud verbum *παρίναι*), lege : 8, 4; cf. p. 86, n. 6.
-

INSULIN. — EDKANT FRATHES I.E. BIGOT.

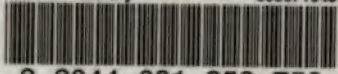
A FINE IS INCURRED IF THIS BOOK IS NOT RETURNED TO THE LIBRARY ON OR BEFORE THE LAST DATE STAMPED BELOW.

4018640

FEB 18

CANCELLED

Class 1329.02
De epistulis (allisque titulis) imp
Widener Library 005671045

3 2044 081 358 756

